

Budsjett 2010

Budsjett 2010

© Norges forskningsråd 2010

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
bibliotek@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:

www.forskningsradet.no/publikasjoner

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Grafisk design omslag: Design etc
Trykk omslag: Allkopi
Trykk innmat: Norges forskningsråd
Opplag: 500

Oslo, februar 2010
ISBN 978-82-12-02756-5 (trykksak)
ISBN 978-82-12-02757-2 (pdf)

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
Innledning.....	3
1 Inntekter	4
1.1 FoU-inntekter.....	5
1.2 Inntekter til administrasjon	7
1.3 Inntekter til særskilte forvaltningsoppdrag	7
2 Fordeling av budsjettet.....	7
2.1 Fordeling på virkemidler	7
2.2 Forskningsmeldingens prioriteringer	9
2.3 Fordeling på divisjoner og staber	10
2.4 Fordeling på MRS-målene.....	10
3 Departementene	14
3.1 Kunnskapsdepartementet.....	14
3.2 Kunnskapsdepartementet - fondene.....	23
3.3 Nærings- og handelsdepartementet.....	25
3.4 Olje- og energidepartementet	35
3.5 Fiskeri- og kystdepartementet.....	38
3.6 Landbruks- og matdepartementet	41
3.7 Miljøverndepartementet.....	44
3.8 Helse- og omsorgsdepartementet.....	48
3.9 Utenriksdepartementet.....	49
3.10 Samferdselsdepartementet	49
3.11 Arbeidsdepartementet	50
3.12 Kommunal- og regionaldepartementet	51
3.13 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	51
3.14 Finansdepartementet	52
3.15 Justis- og politidepartementet	52
3.16 Kulturdepartementet	53
3.17 Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet	53
4 Divisjonenes budsjetter	54
4.1 Divisjon for innovasjon	54
4.2 Divisjon for store satsinger.....	75
4.3 Divisjon for vitenskap.....	97
4.4 Administrasjonsdivisjonen	119
4.5 Administrerende direktørs stab og EU-kontoret.....	123

Vedlegg 1. Oversikt over departementenes deltagelse i programmer i 2010, med angivelse av alle finansierende departement.

Vedlegg 2. Oversikt over alle programmer og aktiviteter, sortert etter virkemiddel, hovedaktivitet og program/aktivitet, årets og disponibelt budsjett 2010.

Innledning

Definisjoner og inndelinger

Dette dokumentet – Budsjettbok 2010 – gir en samlet fremstilling av Forskningsrådets inntekter i 2010 så langt disse er kjent pr 1. januar 2010. Dokumentet gir først en overordnet beskrivelse av de samlede inntekter. Deretter en redegjørelse for inntektene fra det enkelte departementet, hvilke føringer som er knyttet til inntektene, og Forskningsrådets fordeling av disse på divisjoner og enheter i Forskningsrådet. Til slutt gis det en detaljert redegjørelse for hvordan divisjonene og enhetene har anvendt de tildelte midler på aktiviteter og programmer. Hovedstyret vedtok budsjett 2010 på sitt møte i desember 2009. Fordelingene mellom divisjonene, og divisjonenes forslag til fordeling av de tildelte rammer, er i all hovedsak fastsatt gjennom statsbudsjettet og departementenes tildelingsbrev, som i sin tur i stor grad er basert på Forskningsrådets budsjettforslag.

Forskningsrådets budsjett 2010 er på 7 mrd. kroner. Forskningsrådets inntekter og utgifter inndeles etter ulike dimensjoner. Et hovedskille på inntektssiden er distinksjonen mellom midler til FoU-formål og midler til administrasjonsformål. I 2010-budsjettet utgjør inntekter til FoU-formål 6,8 mrd. kroner, mens inntekter til drift av Forskningsrådets administrasjon utgjør 250 mill. kroner. Deler av inntektene til FoU-formål benyttes også til administrasjon. Forskningsrådets inntekter kommer fra 16 ulike departement, fra alle departement unntatt Forsvarsdepartementet. Inntektene fra Fondet for forskning for nyskaping er i denne sammenheng å betrakte som midler fra Kunnskapsdepartementet. Forskningsrådet mottar i tillegg noen midler fra private og offentlige kilder som ikke bevilges over statsbudsjettet. Disse omtales som diverseinntekter. Forskningsrådet får også tilsagnsfullmakter over enkelte departement. Dette er en fullmakt til å tildele prosjektbevilgninger inntil et visst nivå ut over den inntekt Forskningsrådet har mottatt. Forskningsrådet regnskapsfører tilsagnsfullmakten som en inntekt det året den blir gitt. En videreført tilsagnsfullmakt inntektsføres ikke.

På utgiftssiden inndeles budsjettet i virkemidler, hovedaktiviteter og aktiviteter. Dette utgjør en hierarkisk inndeling hvor midlene telles en gang. På øverste nivå er dette en inndeling etter program, frittstående prosjekter, infrastruktur og institusjonelle tiltak, nettverkstiltak, diverse FoU-relaterte aktiviteter m.m. I tillegg inndeles utgiftssiden etter en rekke forskningspolitiske dimensjoner, hvor forskningsmeldingens hovedprioriteringer utgjør den viktigste. I budsjett 2010 vil utgiftene inndeles etter den nye forskningsmeldingen Klima for forskning. Utgiftsbudsjettet inndeles også etter den organisatoriske inndelingen i Forskningsrådet.

I Budsjettbok 2010 redegjøres det for tre budsjett-typer. Dette er årets budsjett 2009, revidert 2009, og budsjett 2010. Årets budsjett 2009 er inntekter og utgifter gitt gjennom Statsbudsjett 2009 og departementenes tildelingsbrev, slik disse er kjent pr 1. januar 2009. Revidert budsjett 2009 består av årets budsjett 2009 pluss tildelinger gitt gjennom året 2009. Revidert budsjett ligger svært tett opp mot det som vil bli de regnskapsførte inntekter i 2009. Disse er ikke identisk, siden enkelte mindre inntekter ikke tas med i revidert budsjett. Budsjett 2010 tilsvare typemessig årets budsjett, men omhandler inneværende års budsjett.

1 Inntekter

Forskningsrådets bevilgning til FoU-formål fra departementene får en vekst på 382 mill. kroner i 2010 sett i forhold til revidert budsjett 2009, eller en vekst på 633 mill. kroner sett i forhold til årets budsjett 2009. Den store forskjellen mellom disse to beløpene kommer først og fremst av Tiltakspakken som kom januar 2009, og som ikke inngikk i årets budsjett 2009, men kun i revidert budsjett 2009. Veksten i budsjettet gir et samlet budsjett til FoU-formål fra departementene på 6,67 mrd. kroner i 2010. Forskningsrådet får i tillegg inntekter fra diverse organisasjoner, gaver m.m. Foreløpig ligger det an til en nedgang i disse inntektene. Summen av departementsinntekter og diverse inntekter gir et samlet FoU-budsjett for 2010 på 6,75 mrd. kroner. I tillegg kommer midler til ordninger som Forskningsrådet utelukkende administrerer for enkelte departement og aktører. Disse utgjør 68 mill. kroner. I tillegg kommer administrasjonsbevilgningen fra Kunnskapsdepartementet på 250,7 mill. kroner. Dette gir et samlet Budsjett 2010 for Forskningsrådet på ca 7,07 mrd. kroner.

Tabell 1.1. Budsjett 2010 fordelt på FoU-inntekter og administrasjonsinntekter. 1000 kroner.

	Årets budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	St. prp. nr. 1 budsjett 2010	Økning Årets 2009 Bud 2010	Økning Rev 2009 Bud 2010	Endring pst Årets 2009 Bud 2010	Endring pst Rev 2009 Bud 2010
FoU-inntekter fra departementer	6 040 376	6 291 139	6 673 593	633 217	382 454	10,5 %	6,1 %
Diversinntekter	128 128	159 134	79 081	-49 047	-80 053	-38,3 %	-50,3 %
Sum FoU-inntekter	6 168 504	6 450 273	6 752 674	584 170	302 401	9,5 %	4,7 %
KDs administrasjonsbevilgning	242 946	242 946	250 720	7 774	7 774	3,2 %	3,2 %
Andre inntekter og avsetninger	2 000	2 000	2 000	0	0	0,0 %	0,0 %
Sum FoU-inntekter	244 946	244 946	252 720	7 774	7 774	3,2 %	3,2 %
Særskilte forvaltningsoppdrag	11 800	18 120	67 886	56 086	49 766	475,3 %	274,6 %
Totalt	6 425 250	6 713 339	7 073 280	648 030	359 941	10,1 %	5,4 %

Veksten i inntektene er særlig knyttet til tre hovedområder som det allerede i 2009 var lagt til rette for, enten gjennom innskudd av fondskapital (utstyrsfond og regionalt fond) eller gjennom forpliktende avtaler (Klimaforliket). Disse områdene er Energi/klima med 350 mill. kroner, Forskningsinfrastruktur med 140 mill. kroner og Regionale forskningsfond med 39 mill. kroner.

Oppfølgingen av Klimaforliket er på 350 mill. kroner. Departementene OED (162), KD (86), LMD (23) og MD (22) er de største bidragsyterne, men hele satsingen er et spleiselag mellom en lang rekke departementer. Forskningsinfrastruktur får en vekst på 140 mill. kroner, samtidig som 2/3 av opptrappingen av avkastningen i Fondet for 2011 er øremerket dette formålet.

Øvrig vekst til Forskningsrådet er rettet mot marin bioprospektering (NHD, FKD), regionale samarbeidsprosjekter (Fond), helse og omsorgstjenester (HOD), petroleumsforskning (OED), basisbevilgninger, bilateralt samarbeid (India) (UD), helårsvirkningen av Nærings Phd (KD og NHD) og utdanning og velferdsforskning.

Tildelingene til Forskningsrådet er på mange områder i samsvar med Forskningsrådets budsjettforslag. Forskningsrådet fikk imidlertid ikke vekst til de åpne arenaene for næringsliv og forskere – BIA og fri prosjektstøtte, selv om disse var trukket fram som høyt prioritert i forslaget. Forskningsrådet andel av veksten i statsbudsjett vil ligge på noe over 30 prosent.

1.1 FoU-inntekter

Tabell 1.2. FoU-inntekter til Forskningsrådet over statsbudsjettet 2009 - 2010. 1000 kroner.

	Årets budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	St. prp. nr. 1 budsjett 2010	Økning Årets 2009 Bud 2010	Økning Rev 2009 Bud 2010	Endring pst Årets 2009 Bud 2010	Endring pst Rev 2009 Bud 2010
Kunnskapsdepartementet	2 389 631	2 495 876	2 604 326	214 695	108 450	2,2 %	-4,8 %
Nærings- og handelsdepartementet	1 233 300	1 320 800	1 307 000	73 700	-13 800	6,0 %	-1,0 %
Olje- og energidepartementet	569 500	569 500	741 000	171 500	171 500	30,1 %	30,1 %
Fiskeri- og kystdepartementet	314 400	328 400	342 100	27 700	13 700	8,8 %	4,2 %
Landbruks- og matdepartementet	399 629	399 984	426 909	27 280	26 925	6,8 %	6,7 %
Miljøverndepartementet	281 978	281 978	314 345	32 367	32 367	11,5 %	11,5 %
Helse- og omsorgsdepartementet	227 432	227 432	250 294	22 862	22 862	10,1 %	10,1 %
Utenriksdepartementet	202 751	219 445	225 248	22 497	5 803	11,1 %	2,6 %
Samferdselsdepartementet	166 800	166 800	189 200	22 400	22 400	13,4 %	13,4 %
Arbeidsdepartementet	116 479	116 979	115 575	-904	-1 404	-0,8 %	-1,2 %
Kommunal- og regionaldepartementet	96 600	109 250	91 700	-4 900	-17 550	-5,1 %	-16,1 %
Barne- likestilling- og inkluderingsdep.	21 400	21 400	27 400	6 000	6 000	28,0 %	28,0 %
Finansdepartementet	6 000	6 000	5 000	-1 000	-1 000	-16,7 %	-16,7 %
Justisdepartementet	6 200	9 200	13 700	7 500	4 500	121,0 %	48,9 %
Kulturdepartementet	8 276	8 095	5 417	-2 859	-2 678	-34,5 %	-33,1 %
Fornyings- og adm.- og kirkedep.	0	10 000	14 379	14 379	4 379	0,0 %	0,0 %
Sum departementsinntekter	6 040 376	6 291 139	6 673 593	633 217	382 454	10,5 %	6,1 %
Diverseinntekter	128 128	159 134	79 081	-49 047	-80 053	-38,3 %	-50,3 %
Totale inntekter	6 168 504	6 450 273	6 752 674	584 170	302 401	-27,8 %	-44,2 %

Kunnskapsdepartementets bevilgning til generelle forskningsformål er på 1 221 mill. kroner i 2010. Dette er en økning på 36,6 mill. kroner i forhold til årets budsjett 2009, men på grunn av reduksjon gjennom ettårige tiltak, er rammen til nye tiltak på 127 mill. kroner. Rammen til nye tiltak er i all hovedsak knyttet til oppfølging av klimaforliket gjennom forskning om fornybar energi, fangst og lagring av karbondioksid og annen klimaforskning, og noe til videreføring av nærings-ph.d.

Det er videre bevilget 163 mill. kroner i tilskudd til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene. Fra og med 2010 skal tilskuddet til Sintef Helse bevilges over disse postene. Tas det hensyn til dette er den reelle økningen 5 mill. kroner, noe som omtrent tilsvarer kostnadsveksten.

Over øvrige poster på KDs budsjett er det en styrking av budsjettene til utdanningsforskning og kunnskapsgrunnlaget.

Bevilgningen fra Fondet for forskning og nyskaping er på 1049,5 mill. kroner. Fondet øker med 120 mill. kroner i 2010. Veksten er knyttet til den delen av Fondet som er avsatt til forskningsinfrastruktur. I nullvekst er det gitt en føring på en omdisponering fra Gaveforsterkningsordningen til forskningsinfrastruktursatsingen på 20 mill. kroner, slik at den samlede veksten til forskningsinfrastruktur er på 140 mill. kroner.

Det regionale forskningsfondet forvaltes av Kunnskapsdepartementet. Den totale avkastningen er i 2010 på 212,4 mill. kroner. Dette Fondet fordeles mellom 7 fondsregioner, men en del av midlene går også til Forskningsrådet. Forskningsrådet vil motta 39,2 mill. kroner i 2010, hvor 27 mill. kroner skal gå til samarbeidsprosjekter i regionene.

Nærings- og handelsdepartementets bevilgning er på 1307 mill. kroner. Samlet foreslås det en vekst i bevilgningen fra NHD til Forskningsrådet på 73,7 mill. kroner sett i forhold til årets budsjett 2009, men sett i forhold til reviderte budsjett 2009 er det derimot en reduksjon på 13,8 mill. kroner. Tildelingen innebærer en reduksjon i tildelingen til BIA med 45 mill. kroner, men en vekst til programmer som følger opp Klimaforliket, bioprospektering, maritim forskning og en videreføring av Nærings-Ph.d. Videre innebærer tildelingen at de teknisk-industrielle instituttene

videreføres på samme nominelle nivå, at det gis en svak reduksjon til regional innovasjon og kommersialiseringstiltak og at internasjonalisering videreføres på samme nivå.

Olje- og energidepartementets bevilgning er på 741 mill. kroner, noe som innebærer en vekst på 171,5 mill. kroner for 2010. Økningen knytter seg i all hovedsak til fornybar energi og karbonfangst- og lagring og er en oppfølging av Klimaforliket, hvor RENERGI, CLIMIT og FME'ene får betydelig vekst. Det er også en økning til petroleumsforskningen gjennom PETROMAKS og DEMO-2000. Også i denne delen av bevilgningen er det lagt vekt på områder som følger opp Klimaforliket.

Fiskeri- og kystdepartementets bevilgning er på 342 mill. kroner, noe som innebærer en vekst på 13,7 mill. kroner sett i forhold til revidert budsjett 2009. I Statsbudsjettet for 2010 er veksten fordelt med 6 mill. kroner til klimaeffekter, 4 mill. kroner til fornybar energi og klimavennlig teknologi, og inngår som en del av oppfølgingen av Klimaforliket. Den øvrige veksten er gitt som priskompensasjon til primærnæringsinstituttene.

Landbruks- og matdepartementets bevilgning for 2010 er på 426 mill. kroner, noe som innebærer en økning på 27 mill. kroner. Av dette er 23 mill. kroner en del av oppfølgingen av Klimaforliket, hvor veksten først og fremst tilfaller programmet Natur og næring – med mindre beløp til de store programmene NORKLIMA, RENERGI og Matprogrammet. Primærnæringsinstituttene får en økning på 6 mill. kroner, noe som må betraktes som kompensasjon for prisstigningen.

Miljøverndepartementets bevilgning er på 314 mill. kroner, og innebærer en vekst på 32 mill. kroner. Veksten er dels knyttet til oppfølgingen av Klimaforliket med 22 mill. kroner til vekst gjennom NORKLIMA og RENERGI. Det er også gitt en vekst i basisbevilgningene til miljøinstituttene på 9,2 mill. kroner, noe som innebærer en svak reell vekst til dette formålet.

Helse- og omsorgsdepartementets bevilgning til Forskningsrådet i 2010 er på 250 mill. kroner, noe som innebærer en vekst på 23 mill. kroner i 2010. Veksten går blant annet til omsorgsforskning, evaluering av Omsorgsplan 2015, rusmiddelforskning og til habilitering og rehabilitering.

Utenriksdepartementets bevilgning til Forskningsrådet i 2010 er på 225 mill. kroner, noe som innebærer en vekst på 6 mill. kroner, men på grunn av reduksjoner i nullvekst er rammen til nye tiltak 23 mill. kroner. Veksten går i all hovedsak til et nytt program for forskningssamarbeid med India, med 20 mill. kroner.

Samferdselsdepartementets bevilgning til Forskningsrådet for 2010 er 189 mill. kroner, noe som innebærer en vekst på 122 mill. kroner. Veksten er i all hovedsak knyttet til oppfølgingen av Klimaforliket. Veksten for 2010 fordeles til programmene RENERGI, SMARTRANS, VERDIKT og NORKLIMA.

Fra de øvrige departementene AID, KRD, BLD, FIN, JD, KKD og FAD innebærer tildelingene i all hovedsak en videreføring av nullvekstrammen fra 2009.

Tidligere gitte *tilsagnsfullmakter* fra KD, NHD og OED, på henholdsvis 37,5 mill. kroner, 107,5 mill. kroner og 33 mill. kroner har blitt *videreført* til 2010 og er i tråd med gjeldende regnskapsprinsipper ikke ført inn som inntekt i Budsjett 2010.

1.2 Inntekter til administrasjon

Administrasjonsbudsjettet dekker Forskningsrådets administrative virksomhet, dvs. lønn og øvrige personalkostnader, IT, leie av lokaler og andre driftskostnader. Administrasjonsbudsjettet dekkes av en egen administrasjonsbevilgning fra KD og fra refusjoner fra FoU-budsjettet fra alle departementer. Kunnskapsdepartementet har bevilget 250,7 mill. kroner over kap. 285 til Forskningsrådets administrasjon. Dette innebærer en vekst på 7,8 mill. kroner fra 2009. Refusjonene fra FoU-budsjett kommer over rekke ulike programmer og aktiviteter finansiert fra samtlige departementer som bidrar med FoU-inntekter til Forskningsrådet. Refusjonsinntektene utgjør i 2010 163 mill. kroner. Veksten er først og fremst knyttet til fullrefusjonsstillinger, det vil si helt spesifikke oppgaver. Se for øvrig kapittel 4.

Tabell 1.3. Administrasjons budsjett 2010, inntekter til administrasjon. 1000 kroner

	Budsjett	Revidert	Budsjett	Endring
	2009	budsjett	2010	revidert
		2009		2009-2010
KDs administrasjonsbevilgning	242 946	242 946	250 720	3 %
Programrefusjoner	136 591	136 591	163 150	19 %
Andre inntekter & avsetninger	2 000	2 000	2 000	0 %
	381 537	381 537	415 870	0

1.3 Inntekter til særskilte forvaltningsoppdrag

Særskilte forvaltningsoppdrag er ordninger finansiert av departementene som er administrert av Forskningsrådet, men hvor divisjonsstyret ikke har et faglig ansvar. For tiden gjelder dette Finansmarkedsfondet, Designdrevet innovasjon (DIP), Mat-SLF og Skogfondet. Samlet utgjør dette 68 mill. kroner i 2010. Se avsnitt 4.1.3 Forvaltningsoppdrag for nærmere omtale.

2 Fordeling av budsjettet

2.1 Fordeling på virkemidler

Forskningsrådets aktiviteter og programmer er inndelt i ulike hovedaktiviteter som igjen samles i ulike virkemidler. Tabellen under viser hvordan Forskningsrådets FoU-inntekter fordeler seg på virkemidler og hovedaktiviteter. Nedenfor følger en kort gjennomgang av de viktigste endringene fra 2009 til 2010.

Brukerstyrte programmer viser en tydelig nedgang. Dette kommer først og fremst av at av en kraftig reduksjon i bevilgningen til Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA), sammenlignet med revidert budsjett 2009. På den annen side ble det gitt en viss vekst til flere av de brukerstyrte programmene, særlig Natur og næring og Maroff. Så å si alle *grunnforskningsprogrammene* videreføres i 2010 på samme nivå som i 2009. Innenfor de *handlingsrettede programmene* ble det gitt en viss vekst til Helse og omsorgstjenester, Velferdsprogrammet og det ble gitt midler til et nytt India-program. For øvrig videreføres de handlingsrettede programmene på omtrent samme nivå som i 2009. Blant de *store programmene* ble det gitt betydelig vekst til RENERGI, NORKLIMA og PETROMAKS, som følge av veksten knyttet til oppfølgingen av Klimaforliket.

Friprosjektstøtte øker noe i 2010 på grunn av omdisponering i nullvekst. *Andre grunnforskningsprosjekter* reduseres noe som følge av utfasingen av fondsmidler til satsingen Yngre fremrangende forskere. Internasjonalprosjektstøtte videreføres på samme nivå, mens *andre frittstående prosjekter* vokser betydelig, først og fremst gjennom midler knyttet til Nærings Ph.d og de Regionale forskningsfondene.

Basisbevilgningene øker noe, først og fremst gjennom en viss vekst til Miljøinstituttene og priskompensasjon for primærnæringsinstituttene og ved at SINTEF-Helse nå er plassert under ordningen. *Strategisk institusjonsstøtte* øker blant annet som følge av at en nyopprettet bevilgning til Klimasenteret i Bergen. *Sentersatsingene* øker som følge av ytterligere midler til FME'ene. *Vitenskapelig utstyr* øker betydelig gjennom 140 mill. kroner i økte fondsmidler, men på grunn av en engangstildeling i 2009 til samme formål er den reelle veksten ca halvparten.

Systemtiltakene reduseres noe som følge av reduksjon i bevilgningen til FORNY. *Nasjonale møteplasser* øker noe gjennom styrking av ordningen med Regionale representanter. *Internasjonale stimuleringsiltak* videreføres på samme nivå, selv som presset på denne posten er svært stort gjennom økende internasjonale forpliktelser.

Informasjon, formidling og publisering videreføres på samme nivå. På den annen side gjennomføres størsteparten av Forskningsrådets informasjons og formidlingsarbeid gjennom midler innenfor programmene. *Planlegging og evaluering* varierer fra år til år i forhold til antall løpende evalueringer.

Tabell 2.1. FoU-budsjett 2010 fordelt på virkemidler og hovedaktiviteter.. 1000 kroner.

	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring rev. budsjett 2009-10	Endring prst rev. budsjett 2009-10
Brukerstyrte innovasjonsprogrammer	1 039 668	1 013 492	-26 176	-2,5 %
Grunnforskningsprogrammer	248 967	253 823	4 856	2,0 %
Handlingsrettede programmer	770 492	796 971	26 479	3,4 %
Store programmer	1 177 863	1 308 168	130 305	11,1 %
Sum programmer	3 236 990	3 372 454	135 464	4,2 %
Fri prosjektstøtte	458 255	475 391	17 136	3,7 %
Andre grunnforskningsprosjekter	80 016	74 335	-5 681	-7,1 %
Internasjonal prosjektstøtte	68 302	71 478	3 176	4,6 %
Andre frittstående prosjekter	104 753	153 050	48 297	46,1 %
Sum frittstående prosjekter	711 326	774 254	62 928	8,8 %
Basisbevilgninger	820 344	850 889	30 545	3,7 %
Strategisk institusjonsstøtte	206 380	223 165	16 785	8,1 %
SFF/SFI	530 960	540 360	9 400	1,8 %
Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger	133 200	210 900	77 700	58,3 %
Andre infrastruktureltiltak	97 779	99 490	1 711	1,7 %
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak	1 788 663	1 924 804	136 141	7,6 %
Systemtiltak	232 100	221 950	-10 150	-4,4 %
Nasjonale stimuleringsiltak og møteplasser	34 300	38 500	4 200	12,2 %
Internasjonale nettverkstiltak	191 016	189 300	-1 716	-0,9 %
Sum nettverkstiltak	457 416	449 750	-7 666	-1,7 %
Informasjon/formidling/publisering	66 786	69 268	2 482	3,7 %
Planlegging/utredning/evaluering	58 735	47 275	-11 460	-19,5 %
Sum diverse FoU-relaterte aktiviteter	125 521	116 543	-8 978	-7,2 %
Disposisjonsfond	12 007	15 249	3 242	27,0 %
Sekretariater	118 350	99 620	-18 730	-15,8 %
Sum felleskostnader	118 350	99 620	-18 730	-15,8 %
SUM TOTALT	6 450 273	6 752 674	302 401	4,7 %

2.2 Forskningsmeldingens prioriteringer

Budsjett 2010 er det første budsjettet som skal følge opp den nye forskningsmeldingen *Klima for forskning*. I tabellen nedenfor er Forskningsrådets budsjett fordelt på de ni målområdene i meldingen. I avgrensningen av de ulike målområdene er det lagt vekt på å spesifisere hvordan målene relateres til ulike deler av Forskningsrådets budsjett, samtidig som det er forsøkt å unngå for stort overlapp mellom de ulike områdene. Det er lagt vesentlig vekt på hvor forskningsmeldingen selv har omtalt Forskningsrådets aktiviteter. Tallene baserer seg på en vurdering av de enkelte programmer og aktiviteter bidrag til de ulike målområder uten å ha vurdert hvert enkelt prosjekt tilknyttet programmet. Forskningsrådet arbeider med en slik mer detaljert og presis vurdering av innsatsen. Dette vil komme på et senere tidspunkt. En slik mer detaljert vurdering vil kunne gi en viss endring av tallene.

Budsjett 2010 innebærer størst innsats i forhold til Strategisk næringsrelevant forskning, Globale utfordringer og Velfungerende forskningssystem. Dette kommer dels av at dette er prioriterte

områder, men også at fordi det er gitt meget vide definisjoner av disse områdene. Veksten på de to første områdene kommer som følge av veksten gitt gjennom oppfølgingen av Klimaforliket, først og fremst mot fornybar energi, men også noe mot klimaforskning. Også et Velfungerende forskningssystem utviser en viss vekst som følge av veksten til forskningsinfrastruktur. På de øvrige områdene er det mindre endringer.

Tabell 2.2 FoU-budsjett 2010 fordelt på målområdene i forskningsmeldingen Klima for forskning, 1000 kroner.

Beløp i 1000 kroner	Sum departementer	
	Rev. Bud 2009	Budsjett 2010
mill. kroner		
Globale utfordringer	1 095 662	1 423 593
Bedre helse og helsetjenster	540 301	560 292
Velferd og forskningsbasert profesjonsutøvelse	218 560	228 180
Kunnskapsbasert næringsliv i hele landet	767 200	784 600
Strategisk næringsrelevant forskning	1 450 409	1 586 830
Velfungerende forskningssystem	1 111 233	1 137 894
Høy kvalitet i forskningen	891 901	986 684
Internasjonalisering	491 961	501 949
Utnytte resultater	172 677	164 714

2.3 Fordeling på divisjoner og staber

Forskningsrådet består av fire divisjoner og en stab. Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvordan bevilgningene fra departementene fordeler seg mellom divisjoner og staber. Som det fremgår av tabellen er veksten mellom 2009 og 2010 ujevnt fordelt. Vekst fra oppfølgingen av Klimaforliket administreres først og fremst av programmer i Satsinger, mens vekst til infrastruktur administreres av Vitenskap. Veksten til Stab er en ren teknisk justering.

Tabell 2.3. FoU-budsjett 2010 fordelt på Forskningsrådets divisjoner og enheter. 1000 kroner.

	Revidert budsjett 2009	St. prp. nr. 1 budsjett 2010	Økning Rev 2009 Bud 2010	Endring pst Rev 2009 Bud 2010
Innovasjon	2 177 197	2 171 332	-5 865	0 %
Satsinger	2 317 043	2 523 834	206 791	9 %
Vitenskap	1 803 493	1 924 638	121 145	7 %
Administrasjon	352 711	339 170	-13 541	-4 %
Adm. dir stab	44 775	46 420	1 645	4 %
Sum	6 695 219	7 005 394	310 175	5 %

2.4 Fordeling på MRS-målene

Fra 2010 er det innført en nytt MRS-system for Forskningsrådets virksomhet. Gjennomgangen nedenfor viser hvordan Budsjett 2010 vil bidra til å nå målene i det nye MRS-systemet. I gjennomgangen vises det på et helt overordnet nivå hvilke virkemidler og hovedaktiviteter som inngår i de enkelte mål og delmål. Denne målstrukturen overlapper på flere mål og delmål, slik at den samme innsatsen vil bidra på flere enn ett mål eller delmål. Enkelte av delmålene har i begrenset grad budsjettmessige implikasjoner. Disse vil bli behandlet helt summarisk.

Tabell 2.4. FoU-budsjett 2010 fordelt på MRS-målene for Forskningsrådet. 1000 kroner.

Beløp i 1000 kroner	Sum departementer	
	Rev. Bud 2009	Budsjett 2010
mill. kroner		
Mål 1: Økt kvalitet, kapasitet og relevans i		
Delmål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt pr	3 328 863	3 672 295
Delmål 1.2: Styrket bredde av langsiktig grun	1 262 021	1 321 914
Delmål 1.3: Styrket bredde av forskningsbaser	837 850	848 750
Delmål 1.4: Mer forskning i næringslivet. Båd	1 688 411	1 828 675
Delmål 1.5: Styrket forskning i tråd med sekt	3 332 962	3 613 673
Delmål 1.6: Styrket utbytte fra internasjonal	450 325	469 570
Sum	10 900 432	11 754 877
Mål 2: God ressursutnyttelse og hensiktsmessi		
Delmål 2.1: God sammenheng mellom nasjonal fo	450 325	469 570
Delmål 2.2: Merverdi gjennom effektiv utnytte	147 500	147 500
Delmål 2.3: Dynamisk og effektiv samhandling	3 824 974	4 155 232
Delmål 2.4: Ivareta et strategisk ansvar for	837 023	865 738
Sum	5 259 822	5 638 040
Mål 3: Forskningens resultater tas i bruk i n		
Delmål 3.1: God og tilpasset forskningsformid	74 718	78 825
Delmål 3.2: Styrket kommersialisering av fors	128 250	122 750
Delmål 3.3: Styrket kunnskapsgrunnlag i det f	83 697	79 758
Sum	286 665	281 333
Mål 4: Forskningsrådet – en kompetent og stra		
Delmål 4.1: Skape større åpenhet og dialog om	7 600	7 600
Delmål 4.2: Videreutvikle samspeillet mellom s		
Delmål 4.3: Styrke kompetansen og kunnskapsgr	85 697	81 758
Delmål 4.4: Utvikle en brukerorientert admini		
Delmål 4.5: Ha en god personal- og økonomifor		
	93 297	89 358

Mål 1: Økt kvalitet, kapasitet og relevans i norsk forskning i hele landet.

Delmål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder.

Delmålet omfatter de tematiske- og teknologiske prioriteringer i forskningsmeldingen Klima for forskning og innebærer forskning på målområdene Globale utfordringer, Velferd, Helse og tema- og teknologiområdene under målområdet Strategisk næringsrettet forskning. Innsatsen realiseres først og fremst gjennom de Store programmene, innovasjonsprogrammene og deler av de handlingsrettede programmene. Veksten er i all hovedsak knyttet til oppfølgingen av Klimaforliket.

Delmål 1.2: Styrket bredde av langsiktig grunnleggende forskning og konsentrasjon av ressurser rundt den beste forskningen.

Det er særlig aktiviteter som fri prosjektstøtte, grunnforskningsprogrammene, forskningsinfrastruktur, YFF og SFF som bidrar til å følge opp delmålet. Veksten er i all hovedsak knyttet til ny satsing på forskningsinfrastruktur.

Delmål 1.3: Styrket bredde av forskningsbasert innovasjon og konsentrasjon av ressurser rundt de beste forsknings- og innovasjonsmiljøene.

Det er først og fremst BIA, SFI, enkelte av FME-sentrene, Virkemiddel for regional innovasjon (VRI) og Nærings-Phd som bidrar til å følge opp delmålet, men også enkelte av innovasjonsprogrammene. Endringen er knyttet til etablering av Regionale forskningsfond.

Delmål 1.4: Mer forskning i næringslivet. Både i bredden og spiss.

Dette omfatter tiltak direkte rettet mot næringslivet, det vil si anvendelsen av søknadstypene innovasjonsprosjekter (BIP) og kompetanseprosjektet (KMB), som finansieres gjennom innovasjonsprogrammene og de Store programmene, men også de næringsrelevante forskerprosjektene. Veksten skyldes blant annet oppfølgingen av at Klimaforliket også innebærer økt satsing på BIP og KMB.

Delmål 1.5: Styrket forskning i tråd med sektorenes og forvaltningens kunnskapsbehov.

De handlingsrettede programmene er i sin helhet rettet mot både sektorens og forvaltningens kunnskapsbehov, men også store deler av innsatsen i innovasjonsprogrammene og de Store programmene er rettet mot det samme. Veksten er knyttet til oppfølging av Klimaforliket som også representerer et vesentlig bidrag til sektorens og forvaltningens kunnskapsbehov i forhold til klimaendringer.

Delmål 1.6: Styrket utbytte fra internasjonalt forskningssamarbeid.

Det er særlig de rettede internasjonaliseringstiltakene, som bilat-ordningen, posisjonierungs-ordning, JTI-deltagelse, følgeforskningsprogrammer, ERA-NET-deltagelse, EU-informasjon, men også programmer med internasjonalisering som viktigste formål, som bidrar til delmålet.

Mål 2: God ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemet.

Delmål 2.1: God sammenheng mellom nasjonal forskningsinnsats og internasjonalt forsknings-samarbeid.

Tiltakene er de samme som beskrevet under delmål 1.6.

Delmål 2.2: Merverdi gjennom effektiv utnyttelse av forskningsbevilgningene.

Dette omfatter arbeid med FoU-administrative arbeidsformer, programdrift, koordinering av ressurser i og mellom programmer, og framdrift og gjennomføring i programmer og aktiviteter.

Delmål 2.3: Dynamisk og effektiv samhandling og arbeidsdeling i forskningssystemet.

De viktigste tiltakene er knyttet til sentersatsingene, programmene, forskningsinfrastruktur og nettverkstiltak. Også de institusjonelle tiltakene bidrar til delmålet. Alle disse virkemidlene har samhandling og arbeidsdeling som sentrale perspektiver for innsatsen. Veksten er knyttet til oppfølging av Klimaforliket og satsingen på forskningsinfrastruktur.

Delmål 2.4: Ivareta et strategisk ansvar for forskningsinstituttene.

Delmålet ivaretas gjennom begge komponentene i det nye basisbevilgningssystemet, det vil si både den resultatbaserte komponenten og den strategiske komponenten. Endringene er knyttet til priskompensasjonen, en viss vekst til miljøinstituttene og at SINTEF-Helse er plassert inn i ordningen.

Mål 3: Forskningens resultater tas i bruk i næringsliv, samfunnsliv og forvaltning i hele landet.

Delmål 3.1: God og tilpasset forskningsformidling til forvaltningen og allmennheten og gode læringsarenaer mellom foretak, institutter, UoH-sektoren, helseforetakene og forvaltningen.

Forskningsrådets kommunikasjons- og formidlingsarbeid fra programmer og aktiviteter utgjør de viktigste tiltakene, i tillegg til noen særskilte tiltak mot enkelte grupper. Også de sentrale informasjons, formidling og publiseringsaktivitetene bidrar til delmålet.

Delmål 3.2: Styrket kommersialisering av forskningsresultater og økt innovasjonsevne og -takt i næringsliv og offentlig sektor.

Det viktigste tiltaket er knyttet til kommersialiseringsarbeidet gjennom det nye FORNY, som etter evalueringen i 2009 foreslås med en ny innretning. Reduksjonen er knyttet til en viss nedgang i bevilgningen til FORNY.

Delmål 3.3: Styrket kunnskapsgrunnlag i det forskningsstrategiske og rådgivende arbeidet.

Sentrale tiltak er Forskningsrådets finansiering av den nasjonale FoU-statistikk, bestilling av særskilte analyser og utredningsoppdrag, etablering av FORFI-programmet, og eget analyse-, utrednings- og evalueringsarbeid. Økningen er knyttet til veksten til FORFI-programmet.

Mål 4: Forskningsrådet – en kompetent og strategisk organisasjon

Delmål 4.1: Skape større åpenhet og dialog om forskningspolitiske råd og prioriteringer.

Sentrale tiltak er Forskningsrådets møteplassfunksjon realisert gjennom tredje styringsnivå, styringsmøter med departementer, dialogmøter med institusjonene, kommunikasjon, strategiutvikling og formidling, men også finansieringen av Teknologirådet m.m.

Delmål 4.2: Videreutvikle samspillet mellom styresystemet og administrasjonen.

Sentralt tiltak er videreutviklingen av virksomhetsstyringen i forhold til alle tre styringsnivåene.

Delmål 4.3: Styrke kompetansen og kunnskapsgrunnlaget i det forskningsstrategiske arbeidet.

Sentrale tiltak er de samme som under delmål 3.3.

Delmål 4.4: Utvikle en brukerorientert administrasjon og forvaltning.

Sentrale tiltak er fastsatt i Forskningsrådets egen organisasjonsstrategi.

Delmål 4.5: Ha en god personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene i tråd med Forskningsrådets mål.

Sentrale tiltak er fastsatt i Forskningsrådets egen organisasjonsstrategi.

3 Departementene

3.1 Kunnskapsdepartementet

3.1.1 Inntekter

Kunnskapsdepartementets bevilgning til Forskningsrådet over kapittel 285, post 52 er 1 211 mill. kroner i 2010, inkl. videreføring av tilsagnsfullmakten på 37,5 mill. kroner. Dette er en økning på 26,6 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2009. Veksten er i all hovedsak knyttet til forskning om fornybar energi og fangst og lagring av karbondioksid og annen klimaforskning, som oppfølging av klimaforliket, og noe til NæringsPhD. Bevilgningen til forskningsinfrastruktur fra KD i 2009 er fulgt opp med fondsmidler i 2010. Som del av Regjeringens tiltakspakke ble det i RNB 2009 tildelt 87,5 mill. kroner fra KD, fordelt med 75 mill. kroner til klimaforskning og 12,5 mill. kroner til Nærings-Ph.d. Sammenlignet med RNB 2009 er budsjettet redusert med 61 mill. kroner i 2010.

Det er videre bevilget 163 mill. kroner i tilskudd til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene over kap. 287, post 57 og 58. Fom 2010 skal tilskuddet til Sintef Helse bevilges over disse postene. Tas det hensyn til dette er den reelle økningen 5 mill. kroner. Det bevilges 250,7 mill. kroner over kap. 285 til Forskningsrådets administrasjon. Dette innebærer en vekst på 7,8 mill. kroner fra 2009, noe som er å betrakte som en kompensasjon for prisstigningen i perioden. Over øvrige kap og poster på KDs budsjett er bevilgningen til Utdanning 2020 og Forfi styrket med 5 mill. kroner hver, jf nærmere omtale i sluttet av dette dokumentet.

Tabell 3.1 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Budsjett 2009, Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010, 1000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endring rev 2009-2010	
				kroner	prosent
Forskningsformål (285.52)	1 184 345	1 271 845	1 210 985	-60 860	-5 %
Instituttbevilgninger	152 099	152 099	163 031	10 932	7 %
Øvrige kap og poster	123 627	137 352	141 600	4 248	3 %
Sum	1 460 071	1 561 296	1 515 616	-45 680	-3 %

3.1.2 Budsjettmessige føringer

Fom 2010 etableres det en ny felles målstruktur for Forskningsrådet. Målstrukturen er felles for alle departementenes tildelinger og de enkelte delmål blir konkretisert i tildelingsbrevene for hvert enkelt departement. KD har i sitt tildelingsbrev for 2010 konkretisert de delmålene i den nye målstrukturen som er relevante for Kunnskapsdepartementets tildelinger til Forskningsrådet, og det er ført opp resultatindikatorer som Forskningsrådet skal rapportere på i årsrapporten for 2010. De mest relevante målene for Kunnskapsdepartementets sektoransvar er som følger:

- Mål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder
- Mål 1.2: Styrket bredde av langsiktig grunnleggende forskning og konsentrasjon av ressurser rundt den beste forskningen
- Mål 1.3: Styrket bredde av forskningsbasert innovasjon og konsentrasjon av ressurser rundt de beste forsknings- og innovasjonsmiljøene.
- Mål 1.5: Styrket forskning i tråd med sektorenes og forvaltningens kunnskapsbehov
- Mål 1.6 Styrket utbytte fra internasjonalt forskningssamarbeid
- Mål 2.3. Dynamisk og effektiv samhandling og arbeidsdeling i forskningssystemet
- Mål 2.4 Ivareta et strategisk ansvar for forskningsinstituttene

- Mål 3.1 God og tilpasset forskningsformidling til forvaltningen og allmennheten og gode læringsarenaer mellom foretak, institutter, UoH-sektor
- Mål 3.2 Styrket kommersialisering av forskningsresultater og økt innovasjonsevne og –takt i næringsliv og offentlig sektor.
- Mål 3.3 Styrket kunnskapsgrunnlag i det forskningsstrategiske og rådgivende arbeidet.

Kunnskapsdepartementet har i 2010, til forskjell fra tidligere år, ikke kommet med budsjettmessige føringer på sine budsjettposter; dvs inndelingen på fagområder og noen tverrgående poster/ virkemidler. Midlene til nye tiltak er av departementet gitt følgende spesifikasjoner (endringer sett i forhold til saldert/årets budsjett 2009):

- Fornybar energi og fangst og lagring av karbondioksyd: 55 mill. kroner til grunnforskning, rekruttering, infrastruktur, internasjonalt samarbeid og samfunnsvitenskapelig forskning.
- Annen klimaforskning: 31 mill. kroner fordelt med 20 mill. kroner til et senter for klimaforskning i Bergen, 4 mill. kroner til NORKLIMA og 7 mill. kroner Nordisk toppforskningsprogram innen energi og klima, og sekretariatet for Klima21.
- Nordområdestipendiater: Helårseffekt av tildelingen til de fem øremerkede stipendene fra 2009: 5,34 mill. kroner.
- Nærings-Ph.d: 25,8 mill. kroner
- Annet: Avansert vitenskapelig utstyr -80 mill. (videreføres over Fondet), Forskningsaktiviteter ved Svalbard -2 mill. (Ettårige bevilgninger i 2009), Tungregnerressurser -5,5 er overført Meteorologisk institutt, Vitenskapsrådsstilling i Beijing -3 mill. er overført UD.

Det er videre bevilget 163 mill. kroner i tilskudd til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene over kap. 287, post 57 og 58. Fom 2010 skal tilskuddet til Sintef Helse bevilges over disse postene. Tas det hensyn til dette er økningen på om lag 5 mill. kroner.

3.1.3 Fordeling av budsjett

Som nevnt innledningsvis har ikke Kunnskapsdepartementet kommet med budsjettmessige føringer på sine budsjettposter; dvs inndelingen på fagområder og noen tverrgående poster/ virkemidler. Departementet forutsetter dog at Forskningsrådet følger sitt budsjettforslag for 2010 og de spesifikasjonene som er gitt. Følgelig har administrasjonen lagt til grunn Forskningsrådets forslag for 2010 på KDs budsjettposter ved fordelingen av 2010 budsjettet.

Forskningsrådet har fordelt veksten over KDs budsjett som følger:

- Bevilgningen til Fornybar energi og fangst og lagring av karbondioksyd (55 mill. kroner):
 - 5 mill. kroner til NANOMAT
 - 10 mill. kroner til internasjonalt samarbeid i Renergi
 - 5 mill. kroner til samfunnsvitenskapelig forskning – primært knyttet til FME'ene
 - 35 mill. kroner til avansert vitenskapelig utstyr og forskningsinfrastruktur, fortrinnsvis til FME'ene.
- Bevilgningen til Klimaforskning (31 mill. kroner): Senter i Bergen (20), NORKLIMA (4) og Klima21 sekretariatet (3) og klimadelen av Nordisk toppforskningsprogram (4).
- Den økte bevilgningen til finansiering av helårseffekten av de nye nordområdestipendiatene fom 2009 på 5,340 benyttes til å dekke driftskostnader så vel som stipenddelen av prosjektene.

Det *internasjonale* budsjettet er trangt. Restbehovet til klimadelen av det Nordisk toppforskningsprogrammet (4 mill. kroner) er dekket innenfor dette budsjettet. Manglende budsjettvekst til denne type aktiviteter og økte forpliktelser medfører at finansieringen av det 3dje og siste året for BILAT-GRUNN-ordningen dekkes over to år. Det må også legges inn et noe lavere aktivitetsnivå på BILAT-TEMA ordningen. Budsjettet til *strategiske fellesfunksjoner, informasjon og tverrfaglige tiltak* er også trangt. Det er lagt inn en priskompensasjon på 3 prosent til de

forskningsetiske komiteer og Kilden og det er lagt inn en økning på 0,5 mill. kroner til Forskningsprisen. Disse to budsjettpostene er poster som finansierer aktiviteter i alle divisjonene og Stab, og der økte forpliktelser resulterer i noe endrede rammer divisjonene imellom. For øvrig er budsjettet til divisjonene over kap 285.52 videreført på samme nivå.

Tabell 3.2. Bevilgninger fra KD. Fordeling på divisjoner og staber. Budsjett 2009, Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010, 1000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endring rev 2009-2010	
				kroner	prosent
Innovasjon	35 250	47 750	57 150	9 400	20 %
Satsinger	186 575	270 500	241 500	-29 000	-11 %
Vitenskap	1 187 546	1 192 346	1 162 136	-30 210	-3 %
Administrasjon	18 535	18 535	17 250	-1 285	-7 %
Adm. dir. stab	32 165	32 165	37 580	5 415	17 %
Sum	1 460 071	1 561 296	1 515 616	-45 680	-3 %

Reduksjonen i budsjettet til SATS divisjonen skyldes at økningen i 2010 budsjettet ikke kompenserte for ekstratildelingen i Regjeringens tiltakspakke i RNB. For Vitenskapsdivisjonens del skyldes reduksjonen at bevilgningen til avansert vitenskapelig utstyr i 2009 er videreført over Fondet i 2010. Vitenskapsdivisjonen er for øvrig gitt vekst til utstyr ved FME'ene av økningen i 2010 til *Fornybar energi og fangst og lagring av karbondioksyd* og til fri prosjektstøtte ved at økningen som ble gitt til dette feltet i 2009 i sin helhet er lagt til dette virkemiddelet i 2010.

Tabell 3.3. Bevilgninger fra KD. Fordeling på KDs tidligere budsjettposter. Budsjett 2009, Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010, 1000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endring fra rev. 2009-2010	
				kroner	prosent
Humaniora	116 000	116 000	116 000	0	0 %
Samfunnsvitenskap	98 000	98 000	97 950	-50	0 %
Naturvitenskap og teknologi	374 800	374 800	369 300	-5 500	-1 %
Medisin og helse	144 200	144 200	144 200	0	0 %
Miljø og utvikling	71 550	146 550	153 550	7 000	5 %
Rekrutteringsmidler	69 100	81 600	100 240	18 640	23 %
Av.vit.utstyr og forskningsinfrastruktur	80 000	80 000	0	-80 000	-100 %
Internasjonalisering/ EU-arbeid	96 000	96 000	95 000	-1 000	-1 %
Strategiske oppgaver og informasjon	46 595	46 595	46 645	50	0 %
FUGE	46 000	46 000	46 000	0	0 %
Finansering av små driftsmidler	40 000	40 000	40 000	0	0 %
Andre og flerfaglige tiltak	2 100	2 100	2 100	0	0 %
Sum kap 285, post 52	1 184 345	1 271 845	1 210 985	-60 860	-5 %

På følgende sider (tabell 3.4) gis en spesifisert oversikt over bevilgningene over kap 285.52 fordelt på postene.

HUMANIORA	Budsjett 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endr.rev 2009-2010	Start	Slutt	Forslag til andre finans. departement 2010
Grunnforskningsprogrammer							
Samf.utv.kulturelle forutsetn.							
Samisk forskning	5 500	5 500	5 500	0 %	2007 - 2017	AD	
Etikk, samfunn og bioteknologi	1 000	1 000	1 000	0 %	2007 - 2014	KD,NHD,FKD, LMD	
Kulturell verdsetting	14 000	14 000	14 000	0 %	2008 - 2012	FAD, AD	
Kjønnsforskning	4 500	4 500	4 500	0 %	2008 - 2012	BFD	
Sum	25 000	25 000	25 000	0 %			
Store programmer							
VERDIKT	3 350	3 350	3 350	0 %	2005 - 2014	KD, NHD, SD,FAD,Fond	
Sum	3 350	3 350	3 350	0 %			
Frittstående prosjekter							
Humaniora (FRIHUM)	67 050	67 050	67 500	1 %			
Sum	67 050	67 050	67 500	1 %			
Strategisk institusjonsstøtte							
Norsk samfunnsvit. datahj.(NSD)	1 000	1 000	1 000	0 %			
Institusjonsforankrede strategiske prosj.	8 000	8 000	8 000	0 %			
Sum	9 000	9 000	9 000	0 %			
Nasjonale stim.tiltak, møteplasser							
Forskerutdanning	600	600	600	0 %			
Forskerutdanning i etikk	900	900	450	-50 %			
Internasjonale nettverkstiltak							
NOS-H, NOP-H	2 900	2 900	2 900	0 %			
Kontingenter	400	400	500	25 %			
Div. internasjonaliseringstiltak	600	600	600	0 %			
Sum	5 400	5 400	5 050	-6 %			
Informasjon/formidling/publisering							
Publisering	4 000	4 000	4 000	0 %			
Planlegging/utredning/evaluering							
Evaluering og utredning	1 200	1 200	1 100	-8 %			
Sum	5 200	5 200	5 100	-2 %			
Disposisjonsfond							
Disposisjonsfond	1 000	1 000	1 000	0 %			
Totalt	116 000	116 000	116 000	0 %			

Samfunnsvitenskap	Budsjett 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endr.rev 2009-2010	Start	Slutt	Forslag til andre finans. departement 2010
Grunnforskningsprogrammer							
Samf.utv.kulturelle forutsetn.							
Europa i endring	6 000	6 000	6 000	0 %	2007 - 2017		Fondet, JD, UD
Samisk forskning	1 200	1 200	1 200	0 %	2007 - 2017		AD
Kjønnforskning	2 500	2 500	2 500	0 %	2002 - 2007		BFD
Sum	9 700	9 700	9 700	0 %			
Handlingsrettede programmer							
Forskning om arbeidsliv, velferd og migrasjon	4 000	4 000	4 000	0 %	2009 - 2018		KD, NHD, FKD, LMD
Samfunnsikkerhet og risiko (SAMRISK)	500	500	500	0 %	2006 - 2011		JD, SD, UD Fond
Sum	4 500	4 500	4 500	0 %			
Store programmer							
VERDIKT	3 150	3 150	3 150	0 %	2005 - 2014		KD, NHD, SD, Fond
Sum	3 150	3 150	3 150	0 %			
Fri prosjektstøtte							
Samfunnsvitenskap (FRISAM)	54 000	54 000	52 580	-3 %			
Sum	54 000	54 000	52 580	-3 %			
Strategisk institusjonsstøtte							
Norsk samfunnsvit. datatj.(NSD)	7 650	7 650	8 180	7 %			
Institusjonsforankrede strategiske prosj.	6 000	6 000	7 000	17 %			
Vit.utstyr, databaser og samlinger							
Infrastrukturtiltak (ESS)	2 400	2 400	2 400	0 %			
Sum	16 050	16 050	17 580	10 %			
Systemtiltak							
Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VR)	3 000	3 000	3 000	0 %			NHD,KRD
Internasjonale nettverkstiltak							
NOS-S, NOP-S	2 600	2 600	3 100	19 %			
Kontingenter	500	500	700	40 %			
Div. internasjonaliseringstiltak	1 200	1 200	1 200	0 %			
Sum	7 300	7 300	8 000	10 %			
Informasjon/formidling/publisering							
Publisering	1 360	1 360	1 360	0 %			
Planlegging/utredning/evaluering							
Evaluering og utredning	1 840	1 840	840	-54 %			
Sum	3 200	3 200	2 200	-31 %			
Disposisjonsfond							
Disposisjonsfond	100	100	240	140 %			
Totalt	98 000	98 000	97 950	0 %			

NATURVITENSKAP OG TEKNOLOGI	Budsjett 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endr.rev 2009-2010	Start	Slutt	Forslag til andre finans. departement 2010
Grunnforskningsprogrammer							
e-Vitenskap	16 000	16 000	16 100	1 %	2006	- 2015	NHD
Katalyse og organisk syntetisk kjemi	9 900	9 900	9 900	0 %	2007	- 2012	OED
Romforskning	14 050	14 050	14 050	0 %	2003	- 2011	
Kjerne- og partikkelfysikk	20 150	20 150	20 900	4 %	2006	- 2011	NHD,SD,FAD
ESRF – Program for synkrotronforskning	5 500	5 500	5 500	0 %			
Sum	65 600	65 600	66 450	1 %			
Handlingsrettede programmer							
Havet og kysten	2 850	2 850	2 850	0 %	2006	- 2015	OED,FKD,MD
Sum	2 850	2 850	2 850	0 %			
Store programmer							
NANOMAT	32 650	32 650	32 650	0 %	2003	- 2016	KD,NHD,Fond
VERDIKT	1 200	1 200	1 200	0 %	2005	- 2014	KD, NHD, SD, Fond
Sum	33 850	33 850	33 850	0 %			
Fri prosjektstøtte							
Biologi og biomedisin, FRIBIO	53 250	53 250	53 250	0 %			
Mat.og naturvitenskap, FRINAT	63 565	63 565	62 265	-2 %			
Mat.og naturvitenskap, EUROCORES	10 900	10 900	9 400	-14 %			
Teknologi, FRITEK	37 400	37 400	37 400	0 %			
Andre grunnforskningsprosjekt							
NevroNor	8 880	8 880	8 880	0 %			
Sum	173 995	173 995	171 195	-2 %			
Strategisk institusjonsstøtte							
Simula-senteret	29 000	29 000	29 000	0 %			
NTVA	100	100		-100 %			
Sars-senteret	7 000	7 000	7 000	0 %			
Inst.forankrede strat.prosj (ISP)	16 130	16 130	12 185	-24 %			
Vit.utstyr, databaser og samlinger							
eInfrastruktur (inkl. Tungregning)	22 000	22 000	21 500	-2 %			
Sum	74 230	74 230	69 685	-6 %			
Internasjonale nettverkstiltak							
Kontingenter (EISCAT,NOT,IODP)	15 025	15 025	15 300	2 %			
Div. internasjonaliseringstiltak	2 450	2 450	2 720	11 %			
Sum	17 475	17 475	18 020	3 %			
Informasjon/formidling/publisering							
Profileringsprogrammet for realfagene	3 000	3 000	3 000	0 %			
Planlegging/utredning/evaluering							
Planlegging/utredning/evaluering, andre fag	3 500	3 500	3 800	9 %			
Sum	6 500	6 500	6 800	5 %			
Disposisjonsfond							
Disposisjonsfond	300	300	450	50 %			
Totalt	374 800	374 800	369 300	-1 %			

MEDISIN OG HELSE	Budsjett	Rev.bud	Budsjett	Endr.rev	Start	Slutt	Forslag til andre finans.
	2009	2009	2010	2009-2010			departement 2010
Handlingsrettede programmer							
Miljø, gener og helse	1 500	1 500	1 500	0 %	2006	2010	MD,HOD,FKD,LMD,SD
Helse- og omsorgstjenester	1 000	1 000	1 000	0 %	2006	2010	HOD,FIN
Folkehelse	1 000	1 000	1 000	0 %	2006	2010	NHD,SD,FAD
Psykisk helse	1 000	1 000	1 000	0 %	2006	2010	HOD
Sum	4 500	4 500	4 500	0 %			
Fri prosjektstøtte							
Biologi og biomedisin, FRIBIO	65 950	65 950	65 950	0 %			
Klinisk medisin og folkehelse, FRIMED	51 300	51 300	51 300	0 %			
Andre grunnforskningsprosjekt							
NevroNor	4 700	4 700	4 700	0 %			HOD
Unikard			650				HOD
Andre frittstående prosjekter							
Forskerlinje/Studentstipend	12 750	12 750	12 750	0 %			
Sum	134 700	134 700	135 350	0 %			
Strategisk institusjonsstøtte							
Institusjonsforankrede strategiske prosj.		1 500	1 500	0 %			
Internasjonale nettverkstiltak							
Nordiske sentere	1 500						
Int.Neuroinform.Coord.Facility (INCF)	1 600	1 600	1 600	0 %			
Div. internasjonaliseringstiltak	150	150	300	100 %			
Sum	3 250	1 750	1 900	9 %			
Informasjon/formidling/publisering							
Arkivering av forskningsgenererte data	350	350	0	-100 %			
Planlegging/utredning/evaluering							
Planlegging/utredning/evaluering	450	450	800	78 %			
Sum	800	800	800	0 %			
Disposisjonsfond							
Disposisjonsfond	950	950	150	-84 %			
Totalt	144 200	144 200	144 200	0 %			

MILJØ OG UTVIKLING	Budsjett	Rev.bud	Budsjett	Endr.rev	Forslag til andre finans.		
	2009	2009	2010	2009-2010	Start	Slutt	departement 2010
Handlingsrettede programmer							
Miljø 2015	6 000	6 000	6 000	0 %	2007	- 2016	FDK, LMD, MD, UD
Polarforskning/NSF	2 000	2 000	2 000	0 %	1996	-	MD
Norge-Global partner	1 130	1 130	1 130	0 %	2009	2013	UD
Sum	9 130	9 130	9 130	0 %			
Store programmer							
RENENERGI		27 800	10 000	-64 %	2004	- 2013	KD,NHD,OED,MD,SD,FIN,Fond
NANOMAT			5 000				
NORKLIMA	5 530	15 530	9 530	-39 %	2004	- 2013	FKD,LMD,MD,SD,Fond
Sum	5 530	43 330	24 530	-43 %			
Fri prosjektstøtte							
Miljø og utviklingsforskning, FRIMUF	27 500	27 500	27 500	0 %			
For.energi, fangst, Co2	12 000	7 200	24 000	233 %			
Fornybar energi og klima							
Sum	39 500	34 700	51 500	48 %			
Strategisk institusjonsstøtte							
Klima Senter i Bergen			20 000				
Sum	0	0	20 000				
SFF/SFI/FME							
Forskningssentre for energi og miljø (FME)	0	30 000	5 000	-83 %			
Sum	0	30 000	5 000	-83 %			
Av.vit.utstyr og Forskningsinfrastruktur							
Av.vit.utstyr og Forskningsinfrastruktur	12 000	16 800	35 000	108 %			
Sum	12 000	16 800	35 000	108 %			
Internasjonale nettverkstiltak							
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	1 450	1 450	1 450	0 %			
Kontingenter	1 000	1 000	1 000	0 %			
Sum	2 450	2 450	2 450	0 %			
Informasjon/formidling/publisering							
Informasjon/formidling/publisering	500	500	500	0 %			
Planlegging/utredning/evaluering							
Planlegging/utredning/evaluering	2 440	2 440	2 440	0 %			
Klima 21	0	2 200	3 000	36 %			
Ufordelt		5 000		-100 %			
Sum	2 940	10 140	5 940	-41 %			
Totalt	71 550	146 550	153 550	5 %			

REKRUTTERING	Budsjett	Rev.bud	Budsjett	Endr.rev	Forslag til andre finans.		
	2009	2009	2010	2009-2010	Start	Slutt	departement 2010
Fri prosjektstøtte							
Rekrutteringsmidler, fiskeri, mv (FRIBIO)	16 000	16 000	16 000	0 %			FKD,LMD,HOD
Nordområdestipendiater (ph.d)	1 350	1 350	6 690	396 %			
Nærings ph.d	1 350	13 850	27 150	96 %			NHD
Yngre fremragende forskere	30 400	30 400	30 400	0 %			NHD,SD,FAD
Sum	49 100	61 600	80 240	30 %			
Strategisk institusjonsstøtte							
Forskerskoler	20 000	20 000	20 000	0 %			
Sum	20 000	20 000	20 000	0 %			
Totalt	69 100	81 600	100 240	23 %			

Vit.utstyr, databaser og samlinger	Budsjett	Rev.bud	Budsjett	Endr.rev	Forslag til andre finans.		
	2009	2009	2010	2009-2010	Start	Slutt	departement 2010
Av. vit. utstyr og Forskningsinfrastruktur	80 000	80 000	0	-100 %			FOND

	Budsjett	Rev.bud	Budsjett	Endr.rev	Start	Slutt	Forslag til andre finans.
INTERNASJONALISERING	2009	2009	2010	2009-2010			departement 2010
Handlingsrettede programmer							
Polarforskning/NSF	5 000	5 000	5 000	0 %	1996	-	MD
Sum	5 000	5 000	5 000	0 %			NHD,SD,FAD
Internasjonal prosjektstøtte og nettverkstiltak							
Prosjektetablering og strategisk posisjonering	10 000	10 000	10 000	0 %			NHD,OED,FKD,LMD,MD
Nordisk toppforskning			8 000				NHD,OED
Bilateralt samarbeid (Bilat-ordningene)	18 400	18 400	11 650	-37 %			NHD,FKD,LMD,MD
EMBL-noden	10 000	10 000	10 000	0 %			
Gruppen for internasjonale stipend	8 000	8 000	8 000	0 %			
Leiv Eiriksson stipend	6 000	6 000	6 000	0 %			
Norge-Japan, Toppfin M.Curie, Nordic pilot	3 300	3 300	3 300	0 %			
Europauniversitetet			2 000				
India-samarbeidet	1 000	1 000	3 050	205 %			
Human front. science program (HFSPO)	3 100	3 100	3 200	3 %			
Eracareers (Euraxess) og ESF	2 500	2 500	2 500	0 %			
Nansen senter i St.Petersburg	500	500		-100 %			
IPYs sluttkonferanse	2 000	2 000	2 000	0 %			
Forskningakt på Svalbard (ett-år/utstyr)	2 000	2 000	0	-100 %			
Samfinansiering av EU	3 900	3 900	0	-100 %			
Nordisk samarbeid og Nordforsk	1 000	1 000	1 000	0 %			
Researches Night			500				
Øvrige EU-aktiviteter	19 300	19 300	18 800	-3 %			
Sum	91 000	91 000	90 000	-1 %			
Totalt	96 000	96 000	95 000	-1 %			

	Budsjett	Rev.bud	Budsjett	Endr.rev	Start	Slutt	Forslag til andre finans.
STRAT. OPPG. OG INFORMASJON	2009	2009	2010	2009-2010			departement 2010
Handlingsrettede programmer							
Polarforskning	1 000	1 000	1 000	0 %	1996	-	MD
Sum	1 000	1 000	1 000	0 %			
Nasjonale stim.tiltak, møteplasser							
Forskningsprisen	600	600	1 050	75 %			
Integreringstiltak likestilling	1 500	1 500	1 500	0 %			
Informasjon/formidling/publisering							
Informasjon/formidling/publisering (Vitenskap)	545	545	545	0 %			
Informasjon/formidling/publisering (Kommunik.)	16 600	16 600	16 600	0 %			
Planlegging/utredning/evaluering							
Teknologi og samfunn	1 000	1 000	1 000	0 %			
Planlegging/utredning/evaluering (Statistikk)	9 465	9 465	10 380				
Planlegging/utredning/evaluering (Admin)	1 935	1 935	150	-92 %			
Sum	31 645	31 645	31 225	-1 %			
Sekretariater							
KILDEN	3 850	3 850	4 020	4 %			
De nasj. forskningset kom mv	10 100	10 100	10 400	3 %			
Sum	13 950	13 950	14 420	3 %			
Totalt	46 595	46 595	46 645	0 %			

	Budsjett	Rev.bud	Budsjett	Endr.rev	Start	Slutt	Forslag til andre finans.
Flerfaglige tiltak	2009	2009	2010	2009-2010			departement 2010
Store programmer							
FUGE	46 000	46 000	46 000	0	2002	- 2011	NHD,LMD, Fond
Sum	46 000	46 000	46 000	0			
Andre frittstående prosjekter							
Små driftsmidler	40 000	40 000	40 000	0			
Sum	40 000	40 000	40 000	0			
Diverse FoU/Disposisjonsfond							
Tverrfaglige tiltak (Divisjon SATS)	2 100	2 100	2 100	0			
Totalt	88 100	88 100	88 100	0			

Øvrige midler fra Kunnskapsdepartementet over andre kap og poster fordeler seg som vist i etterfølgende tabell:

				Budsjett	Rev.bud	Budsjett	
				2009	2009	2010	
Kap.	258 , post	21	Analyse og utviklingsarbeid	Utdanning 2020	1 500	2 300	1 500
Kap.	226 , post	21	Kval.utv i grunnoppl., s.drift	Utdanning 2020	15 000	15 000	20 000
Kap.	231 , post	51	Barnehager, Forskning	Utdanning 2020		2 500	
Kap.	281 , post	50	Fellesutg,UoH, drift	Utdanning 2020	2 500	2 500	2 500
Kap.	226 , post	21	Kval.utv i grunnoppl., s.drift	Kunnskapscenter for utdanning			2 000
Kap.	226 , post	21	Kval.utv i grunnoppl., s.drift	PraksisFoU	5 000	5 000	5 000
Kap.	231 , post	21	Barnehager, spes.driftsutg.	PraksisFoU	13 000	13 000	
Kap.	231 , post	51	Barnehager, Forskning	PraksisFoU	2 825	2 825	5 000
Kap.	281 , post	01	Fellesutg,UoH, drift	PraksisFoU (forskerskole)		5 000	5 000
Kap.	281 , post	50	Fellesutg,UoH, drift	PraksisFoU			8 000
Kap.				PraksisFoU		375	
				Psykometri		250	
Kap.	281 , post	50	Fellesutg,UoH, drift	Undersøkelse om tidsnytting i UH sek. (evaluering)		3 000	
Kap.	281 , post	01	Fellesutg,UoH, drift	Strategisk satsing universitetsmuseene			5 000
Kap.	281 , post	50	Fellesutg,UoH, drift	Strategisk satsing universitetsmuseene	5 000	5 000	
Kap.	281 , post	50	Fellesutg,UoH, drift	Strategisk høgskoleprogram	40 000	40 000	40 000
Kap.	281 , post	50	Fellesutg,UoH, drift	FORNY	13 000	13 000	13 000
Kap.	281 , post	50	Fellesutg,UoH, drift	VRI	3 000	3 000	3 000
Kap.	287 , post	21	Fellesutg,UoH, spesielle drift	Forskning, inno. og øk. vekst	902	902	900
Kap.	287 , post	21	Fellesutg,UoH, spesielle drift	Måling ressursbruk i helseforetak	150	150	150
Kap.	287 , post	21	Fellesutg,UoH, spesielle drift	Forskning om forskning og innovasjon			5 000
Kap.	281 , post	50	Fellesutg,UoH, spesielle drift	Forskning om forskning og innovasjon			2 000
Kap.	281 , post	01	Fellesutg,UoH, spesielle drift	Forskning om forskning og innovasjon	2 000	2 000	
Kap.	281 , post	01	Fellesutg,UoH, spesielle drift	Kandidat undersøkelsen	1 250	1 250	1 250
Sum					105 127	117 052	119 300
Kap.	226 , post	21	Kval.utv i grunnoppl., s.drift	Vitensentrene	18 500	20 300	22 300
Totalt					123 627	137 352	141 600

3.2 Kunnskapsdepartementet - fondene

3.2.1 Fondet for forskning og nyskaping

Bevilgningen fra Fondet er på 1049,5 mill. kroner. Fondet øker med 120 mill. kroner i 2010. Veksten er knyttet til den delen av Fondet som er avsatt til forskningsinfrastruktur. I nullvekst er det gitt en føring på en omdisponering fra Gaveforsterkningsordningen til Forskningsinfrastruktursatsingen på 20 mill. kroner. For øvrig innebærer tildelingen at Forskningsrådets nullvekstforslag følges. Dette innebærer Europaforskning og Samrisk tildeles fondsmidler i 2011, som følge av at ledige midler oppstått gjennom utfasingen av bevilgningen til YFF.

Tabell 3.5. KD-inntekter 2010 fra Fondet for forskning og nyskaping, 1000 kroner

				Budsjett	Revidert	Budsjett	Endring	
				2009	budsjett	2010	Rev 2009	
				2009	2009	2010	2010	
KD	Kap.	286 , post	50	Fondet for forskning og nyskaping	929 560	934 580	1 049 460	12 %

Fondet bidrar til oppfølging av følgende MRS-mål:

- Mål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder
- Mål 1.2: Styrket bredde av langsiktig grunnleggende forskning og konsentrasjon av ressurser rundt den beste forskningen
- Mål 1.3: Styrket bredde av forskningsbasert innovasjon og konsentrasjon av ressurser rundt de beste forsknings- og innovasjonsmiljøene.
- Mål 1.4: Mer forskning i næringslivet. Både i bredden og spiss.
- Mål 1.5: Styrket forskning i tråd med sektorenes og forvaltningens kunnskapsbehov

- Mål 1.6 Styrket utbytte fra internasjonalt forskningssamarbeid
- Mål 2.1. God sammenheng mellom nasjonal forskningsinnsats og internasjonalt forsknings-samarbeid.
- Mål 2.3. Dynamisk og effektiv samhandling og arbeidsdeling i forskningssystemet

Tabell 3.6. Bevilgninger over Fondet fordelt på programmer og aktiviteter, 1000 kroner.

Divisjon/enhet	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	St. prp. nr. 1 budsjett 2010	Endring Rev 2009 2010
Grunnforskningssatsinger				
SFF 1. runde	161 000	161 000	171 000	6 %
SFF 2. runde	95 560	95 560	84 960	-11 %
EMBL-senter: Sars	10 000	10 000	10 000	0 %
YFF	11 000	11 000		-100 %
Internasjonale polaråret	80 000	80 000	80 000	0 %
Gaveforsterkning til grunnforskning	80 000	80 000	60 000	-25 %
Stamceller	6 000	6 000	6 000	0 %
Internasjonaliseringstiltak		5 020		-100 %
SUM	443 560	448 580	411 960	-8 %
Forskningsinfrastruktur				
Forskningsinfrastruktur	12 000	12 000	152 000	1167 %
Brukerstyrt forskning og innovasjon				
SFI	140 000	140 000	140 000	0 %
Brukerstyrt innovasjonsarena	20 000	20 000	20 000	0 %
SUM	160 000	160 000	160 000	
Programmer og tematiske satsinger				
FUGE (store programmer)	120 000	120 000	120 000	0 %
NANOMAT (store programmer)	25 000	25 000	25 000	0 %
NORKLIMA (store programmer)	20 000	20 000	20 000	0 %
RENERGI (store programmer)	12 000	12 000	12 000	0 %
PETROMAKS (store programmer)	51 000	51 000	51 000	0 %
HAVBRUK (store programmer) (marin)	19 000	19 000	19 000	0 %
VERDIKT (store programmer)	13 000	13 000	13 000	0 %
Gassmaks	25 000	25 000	25 000	0 %
Norsk mat fra sjø og land	10 000	10 000	10 000	0 %
Havet og kysten	5 000	5 000	5 000	0 %
Sykefravær	10 000	10 000	10 000	0 %
Global helse og vaksineforskning	4 000	4 000	4 000	0 %
Europaforskning			7 500	
Samrisk			4 000	
SUM	314 000	314 000	325 500	4 %
Tekniske justeringer				
SUM TOTALT	929 560	934 580	1 049 460	12 %

Tabell 3.7. Bevilgninger over Fondet fordelt på divisjoner og enheter. 1000 kroner.

Divisjon/enhet	Budsjett	Revidert	St. prp. nr. 1
	2009	budsjett 2009	budsjett 2010
Innovasjon	195 000	195 000	195 000
Satsinger	359 000	359 000	363 000
Vitenskap	295 560	296 810	431 460
Administrasjon	80 000	80 000	60 000
Adm. dir. stab		3 770	
Sum	929 560	934 580	1 049 460

3.2.2 Regionale forskningsfond

Det regionale forskningsfondet forvaltes av Kunnskapsdepartementet. Den totale avkastningen er i 2010 på 212,4 mill. kroner. Dette Fondet fordeles mellom 7 fondsregioner, men en del av midlene går også til Forskningsrådet. Forskningsrådet vil motta 39,2 mill. kroner i 2010, hvor 27 mill. kroner skal gå til samarbeidsprosjekter i regionene, og 8,7 mill. kroner til årlige driftsutgifter for administrasjon av ordningen, og 3,5 mill. kroner til etablering av nytt IKT-system for ordningen.

Tabell 3.8. KD-inntekter fra det Regionale forskningsfondet. 1000 kroner

KD	Kap.	286	,post	60	Regionale forskningsfond	Budsjett	Revidert	Budsjett	Endring
						2009	budsjett 2009	2010	Rev 2009 2010
								39 250	

Tabell 3.9. Bevilgninger over det Regionale forskningsfondet fordelt på divisjon. 1000 kroner.

Divisjon/enhet	Budsjett	Revidert	St. prp. nr. 1
	2009	budsjett 2009	budsjett 2010
Innovasjon	0	0	39 250
Sum	0	0	39 250

3.3 Nærings- og handelsdepartementet

3.3.1 Inntekter

Nærings- og handelsdepartementet (NHD) bevilger 1 307,0 mill. kroner til Forskningsrådet over kap.920, post 50¹. Dette innebærer en nominell nedgang i bevilgningen fra revidert budsjett 2009 med 1 prosent (13,8 mill. kroner). Bevilgningen er fordelt med 697,95 mill. kroner til programmer, 383,5 mill. kroner til institutter og annen infrastruktur, 110,35 mill. kroner til kommersialiserings- og nettverkstiltak, 75,7 mill. kroner til internasjonalt samarbeid, samt 39,5 mill. kroner til andre tiltak.

Tabell 3.10. Fordeling etter kapittel og post. Budsjett 2009, Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010, 1000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring 2009-2010
Kap. 920 , post: 50.1 Programmer	624 750	712 250	697 950	-2 %
50.2 Institutter og annen infrastruktur	380 000	380 000	383 500	1 %
50.3 Kommersialisering og nettverkstiltak	113 350	113 350	110 350	-3 %
50.4 Internasjonalt samarbeid	75 700	75 700	75 700	0 %
50.5	39 500	39 500	39 500	0 %
Sum1)	1 233 300	1 320 800	1 307 000	-1 %

3.3.2 Budsjettmessige føringer

Den overordnede målsettingen med Nærings- og handelsdepartementets tilskudd til Forskningsrådet er således at midlene skal bidra til størst mulig verdiskaping i norsk økonomi, gjennom utvikling av et mer kunnskapsbasert næringsliv. Den langsiktige målsettingen om at den samlede forskningsinnsatsen skal utgjøre 3 pst. av BNP ligger fast, jf. Stortingets behandling av St.meld. nr. 30(2008-2009), *Klima for forskning*. Nærings- og handelsdepartementet prioriterer tiltak som kan utløse mer investeringer i forskning og utvikling i næringslivet og som styrker bedriftenes kapasitet og evne til å ta i bruk FoU-resultatene.

Den felles målstrukturen som er utarbeidet for departementenes tildelinger til Forskningsrådet er et system av målformuleringer som vektlegger bedre kvalitet og kapasitet, ressursutnyttelse og arbeidsdeling, samt utnyttelse av forskningsresultatene. Nærings- og handelsdepartementets har konkretisert delmålene som er særlig relevante for departementets tildelinger og omtalt disse nærmere under postene 50.1-50.5.

Underpost 50.1 - Programmer

Nærings- og Handelsdepartementet (NHD) bevilger 697,95 mill. kroner over post 50.1 – Programmer som er en nedgang på 14,3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009. Det sentrale målet med anvendelsen av departementets midler er å utløse mer forskning i næringslivet. Forskningsrådet skal videre arbeide for styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder, for styrket bredde av kunnskapsbasert innovasjon og konsentrasjon av ressurser rundt den beste forskningen. Målene om et kunnskapsbasert næringsliv i hele landet og næringsrelevant forskning på strategiske områder er sentrale for Nærings- og handelsdepartementets tildeling til Forskningsrådet. I tillegg til en generell stimulering av innovasjon og forskning i næringslivet, ønsker regjeringen satsinger på prioriterte, strategisk valgte områder. Strategiske områder omfatter marin sektor, maritim sektor, mat, energi og miljø (herunder fornybar energi og miljøteknologi), reiseliv, samt næringsrelevant forskning innenfor IKT, bioteknologi og nye materialer/nanoteknologi.

Bevilgningen på denne underposten foreslås fordelt som følger:

Kap./post	Sektor	(i 1 000 kr)
920.50.1	Programmer	Fordeling 2010
	<i>Generelle virkemidler</i>	
	Brukerstyrt innovasjonsarena	345 200
	Nærings-ph.d.	35 000
	<i>Tematiske virkemidler</i>	
	Maritim og offshore	130 100
	Gassmaks	15 000
	Matprogrammet	10 150
	Store programmer og andre programmer	162 500
Sum programmer		697 950

- Det er gitt følgende øremerkinger som er omtalt nærmere nedenfor:
- Innenfor BIA er 20 mill. kroner øremerket miljøteknologiprosjekter og 17 mill. kroner til prosjekter innenfor fornybar energi og energieffektivisering.
- Nærings ph.d. ordningen er skilt ut fra BIA og det settes av 35 mill. kroner til ordningen.
- Innenfor Maroff-programmet skal minst 10 mill. kroner gå til krevende miljøvennlige operasjoner i nordområdene og 6 mill. kroner avsettes til fornybar energi og energieffektivisering.
- Innenfor store programmer settes det av 15 mill. kroner og 18 mill. kroner til fornybar energi i hhv. Renergi og Nanomat. Videre settes det av 24 mill. kroner innenfor Fugeprogrammet til forskning og kommersialisering knyttet til marin bioprospektering.

Brukerstyrt innovasjonsarena

Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) skal støtte de beste forskningsbaserte innovasjonsprosjektene i bredden av norsk næringsliv, innenfor områder som ikke er dekket av tematiske programmer. Departementet er opptatt av at BIA bidrar til å legge grunnlaget for fremtidig verdiskaping både på kortere og lengre sikt. Det legges derfor vekt på at BIA skal inneholde en balansert portefølje av kompetanseprosjekter og forskningsbaserte innovasjonsprosjekter. Nærings- og handelsdepartementet er opptatt av hvordan tildelingen av midler fordeler seg i forhold til bransjer, små og mellomstore bedrifter, tjenesteytende næringer og midlenes utløsende effekt. Departementet vil fortsette dialogen med Forskningsrådet for nærmere å kunne vurdere BIA-programmet i forhold til andre relevante virkemidler og mulighetene og hensiktsmessigheten av en delvis eller fullstendig åpning av programmet ift områder som i dag er dekket av tematiske programmer. Departementet vil fortsette dialogen med Forskningsrådet om evalueringsopplegget for programmet. Innenfor BIA skal det settes av 20 mill. kroner til miljøteknologiprosjekter. Som en oppfølging av klimaforliket settes det i tillegg av 17 mill. kroner til prosjekter innenfor områdene fornybar energi og energieffektivisering.

Nærings-ph.d.

Ordningen med nærings-ph.d. og finansieringen av denne, er skilt ut fra BIA og tildeles totalt 35 mill. kroner over NHDs budsjett. Disse midlene skal gå til stipender og de administrasjons- og utviklingskostnadene som tilsvarer NHDs andel av tilskuddet til ordningen. Ordningen skal videreføres i tråd med opplegget som ble skissert i St.meld. nr. 20 (2004-2005) og de erfaringene og endringene som er gjort siden 2008. Ordningen skal kunne gi rom for kvalifiserte prosjekter innenfor alle fagfelt, også prosjekter som er relatert til entreprenørskap.

Maritim og offshore

Avsetningene til Norges forskningsråd innenfor maritim sektor skal bidra til å utvikle framtidens innovative og miljøvennlige løsninger. Det vises her til regjeringens strategi for

maritim sektor ”Stø kurs” hvor miljø, krevende miljøvennlige maritime operasjoner, herunder operasjoner i nordområdene og avansert transport og logistikk er utpekt som satsingsområder. Maroff skal bidra til utvikling av teknologier som reduserer utslipp til luft. Minst 10 mill. kroner skal gå til krevende miljøvennlige maritime operasjoner i nordområdene. 6 mill. kroner skal gå til fornybar energi og energieffektivisering som en oppfølging av Klimaforliket. Økt forståelse av risiko er en forutsetning for forebyggende sikkerhetsarbeid. Departementet viderefører sin finansiering av Risit 2-programmet med 500 000 kroner i 2010.

Gassmaks

Nærings- og handelsdepartementet vil at Gassmaks skal bidra til å utvikle ny kunnskap, og bidra til økt innenlands verdiskaping på grunnlag av gassressursene. Resultatet av Gassmaks bør således i et lengre tidsperspektiv være internasjonalt konkurransedyktig gassteknologi. Departementet vil understreke betydningen av næringslivets deltakelse i programmet. Forskningsrådet bes om å rapportere særlig på dette område.

Matprogrammet

Nærings- og handelsdepartementet bidrar til finansieringen av Matprogrammet - Norsk mat fra sjø og land med 10,15 mill. kroner i 2010, noe som er en reduksjon på 9 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009.

Store programmer

Nærings- og handelsdepartementet medvirker til finansiering av de store programmene Fuge, Nanomat, Renergi og Verdikt. Departementet vil understreke behovet for å styrke de store programmene næringsorientering og betydningen av medvirkning fra næringslivet for å sikre kommersiell utnyttelse av forskningsresultatene fra disse programmene. Forskningsrådet bes om å rapportere særlig på dette område. Midlene til Renergi skal benyttes til prioritering av nye forretningsområder, næringsutvikling, og internasjonalisering innenfor fornybar energi. Tilskuddet styrkes med 10 mill. kroner som en oppfølging av Klimaforliket. Innenfor Nanomat-programmet skal 18 mill. kroner gå til prosjekter innenfor områdene hydrogen, batterier, solenergi og annen fornybar energi. I tråd med regjeringens strategi for marin bioprospektering vil forskning relatert til marin bioprospektering kanaliseres som en egen satsing innenfor Forskningsrådets store program Fuge. Det settes av 24 mill. kroner til formålet i 2010. Satsingen skal utformes i tett samspill med andre relevante programmer for å stimulere til næringsutvikling. Strategien for marin bioprospektering har et nasjonalt perspektiv samtidig som nordområdene står sentralt. Ambisjonen om å utløse bredden i verdiskapingspotensialet tilsier samarbeid nasjonalt og internasjonalt. Det femårige forskningsprosjektet mellom Universitetet i Tromsø, NTNU, SINTEF og Universitetet i Umeå som ble iverksatt 2009 skal videreføres.

Underpost 50.2 Institutter og annen infrastruktur

Nærings- og Handelsdepartementet (NHD) bevilger 383,5 mill. kroner over post 50.2 – Institutter og annen infrastruktur, noe som er en økning på 3,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009. Forskningsrådet skal ivareta et strategisk ansvar for forskningsinstituttene. Videre skal Forskningsrådet bidra til styrket bredde av forskningsbasert innovasjon og konsentrasjon av ressurser rundt de beste forsknings- og innovasjonsmiljøene. Dette inkluderer å sikre gode læringsarenaer mellom foretak, institutter, UoH-sektoren, helsesektoren og forvaltningen.

Bevilgningen på denne underposten foreslås fordelt som følger:

Kap./Post	Sektor	(i 1 000 kr)
920.50.2	Institutter og annen infrastruktur	Fordeling 2010
	Teknisk-industrielle institutter	145 750
	Samfunnsvitenskapelige institutter	750
	Strategisk kompetansebygging på teknologiområder ved institutter og universiteter	141 000
	Nukleær virksomhet og andre infrastrukturiltak	96 000
Sum institutter og annen infrastruktur		383 500

Det er gitt følgende øremerkinger som er omtalt nærmere nedenfor:

- Simula Research Laboratory – 10 mill. kroner
- Nukleær virksomhet – Halden-prosjektet 36,5 mill. kroner, IFEs nukleære virksomhet 45,15 mill. kroner, KLDRA Himdalen 4,85 mill. kroner
- Teknologirådet – 7 mill. kroner
- Norges Tekniske Vitenskapsakademi – 1 mill. kroner
- SINTEF Stiftelsen – 1,045 mill. kroner

Teknisk-industrielle institutter/strategisk kompetansebygging ved institutter og universiteter
Hovedformålet med basisbevilgningen er å bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging i instituttene, slik at de styrkes som gode leverandører av anvendt forskning til næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig. Fra 2009 ble det innført et nytt basisfinansieringssystem for forskningsinstituttene, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) fra Kunnskapsdepartementet. Retningslinjer for ordningen er fastsatt ved kongelig resolusjon av 19. desember 2008. Det nye systemet skal fordele deler av grunnbevilgningen etter oppnådde resultater, på en måte som premierer kvalitet og relevans. Departementet tildeler 145,75 mill. kroner til grunnbevilgninger til institutter på den teknisk-industrielle arenaen. Det skal rapporteres om resultater i tråd med retningslinjene for ordningen mv. som omtalt over. Rammen for den samlede basisfinansieringen av de teknisk-industrielle instituttene ser ut til å bli 255,05 mill. kroner (244,15 mill. kroner fra NHD og 10,9 mill. kroner fra OED). Dette innebærer en økning på 1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009. Økningen er knyttet til rammeoverføring fra Helse- og omsorgsdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet der 1,045 mill. kroner som følge av SINTEF Helses fusjon med SINTEF Teknologi og samfunn skal være øremerket SINTEF-stiftelsen. Ved overgangen til nytt basisfinansieringssystem er det forutsatt at inngåtte avtaler om strategiske instituttprogrammer skal gjennomføres som planlagt. Det vil ikke startes opp nye strategiske satsninger i 2010. Forskningsrådet må i samarbeid med finansierende sektordepartementer avklare nærmere føringer for bruken av slike kortsiktige tilbakeførte SIP-midler for institutter som avslutter SIP-forpliktelsene tidligere enn resten av arenaen. Av de avsatte midlene til strategisk kompetansebygging på teknologiområder vil bevilgningene til strategiske programmer ved universiteter og høyskoler (SUP) og Simulasenteret hhv. være 32,6 mill. kroner og 10 mill. kroner.

Nukleær virksomhet og andre infrastrukturiltak

Det avsettes til sammen 87,5 mill. kroner til nukleær virksomhet, fordelt med 36,5 mill. kroner på Haldenprosjektet og 45,15 mill. til IFEs nukleære virksomhet. Det avsettes videre 4,85 mill. kroner til KLDRA Himdalen i 2010. Dette inkluderer så vel ordinære som ekstraordinære driftskostnader knyttet til avfall fra uranrenseanlegget. Departementet vil nærmere vurdere hvorvidt avsetningen på 1 mill. kroner til Euratoms avfallshåndterings- og strålevernprosjekter skal videreføres i 2010, eller om midlene bør avsettes til annet sikkerhetsrelatert arbeid på det nukleære området. Det forutsettes at Mox-forskningen ved Haldenprosjektet drives i henhold til Innst. S. nr 126 (1998-1999) hvor det blant annet heter følgende: "Flertallet forutsetter

imidlertid at testing av Mox-brensel utelukkende foretas i den hensikt å bedre sikkerheten ved bruk av denne type brensel.

Støtten til Teknologirådet, Norges Tekniske Vitenskapsakademi og de forskningsetiske komiteene videreføres på samme nivå som i 2009. Teknologirådet skal vurdere teknologiens potensial for innovasjon og verdiskaping. Departementet forutsetter at Forskningsrådet fortsetter å følge økonomisituasjonen i Teknologirådet tett og sikrer at virksomheten går i budsjettmessig balanse. Departementet planlegger i 2010 å igangsette en evaluering av Teknologirådet.

Underpost 50.3 Kommersialisering og nettverkstiltak

Nærings- og Handelsdepartementet (NHD) bevilger 110,35 mill. kroner over post 50.3 – Kommersialisering og nettverkstiltak, noe som er en reduksjon på 3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009. Forskningsrådet skal arbeide for styrket kommersialisering av forskningsresultater og økt innovasjonsevne- og takt i næringsliv og offentlig sektor. Departementet vektlegger at midlene skal gå til tiltak som legger til rette for produkt- prosess- og tjenesteinnovasjon.

Bevilgningen på denne underposten foreslås fordelt som følger:

Kap./Post	Sektor	(i 1 000 kr)
920.50.3	Kommersialisering og nettverkstiltak	Fordeling 2010
	Kommersialisering av forskningsresultater	80 750
	Virkemidler for regional FoU og innovasjon	29 600
Sum kommersialisering og nettverkstiltak		110 350

Kommersialisering av forskningsresultater

Forny-programmet skal bidra til økt verdiskaping gjennom kommersialisering av forskningsresultater. Programmet retter seg i hovedsak mot forskning og utvikling som utføres ved universiteter, høyskoler, helseforetak og institutter. Forskningsrådet fremmet i desember 2009 forslag til et nytt program for kommersialisering av forskningsresultater fra offentlig finansierte forskningsinstitusjoner, med oppstart i 2011. Departementet forventer at Forskningsrådet i 2010 arbeider aktivt med utviklingen av programmet, og at det sikres et godt samarbeid med Innovasjon Norge i denne prosessen.

Virkemidler for regional FoU og innovasjon

VRI (Virkemidler for regional FoU og innovasjon) skal bidra til bedre koordinering og økt samspill mellom bedriftene, de forskjellige regionale virkemidlene og nasjonale konkurransearenaer og virkemidler. I tiden framover vil det også være behov for tilrettelegging for nettverk mellom VRI-regioner som har felles satsingsområder. Departementet forutsetter ellers at Forskningsrådet stimulerer de regionale partnerskapene til å opprette kontakt med nasjonale og internasjonale kompetansemiljøer for at disse i størst mulig grad kan bistå i de aktuelle bedriftenes verdiskaping. I forbindelse med opprettelsen av regionale forskningsfond er det viktig å få til et effektivt samspill mellom fondene og øvrige regionale virkemidler på området. Nærings- og handelsdepartementet ber om å bli holdt orientert om arbeidsdelingen mellom VRI og de regionale fondene ift. mobilisering, samhandling, nasjonal samarbeidspott og regionale FoU-strategier. Tilskuddet til virkemidler for regional FoU og innovasjon er 29,6 mill. kroner i 2010.

Underpost 50.4 Internasjonalt samarbeid

Nærings- og Handelsdepartementet (NHD) bevilger 75,7 mill. kroner over post 50.4 – Internasjonalt samarbeid, noe som uendret i forhold til revidert budsjett 2009. Det sentrale målet for Forskningsrådet ved anvendelsen av departementets midler herunder er å utløse mer

forskning i næringslivet. Forskningsrådet skal videre bidra til sammenhengen mellom nasjonal forskningsinnsats og internasjonalt forskningssamarbeid, for å styrke utbytte fra internasjonalt forskningssamarbeid.

Bevilgningen på denne underposten foreslås fordelt som følger:

Kap./Post	Sektor	(i 1 000 kr)
920.50.4	Internasjonalt samarbeid	Fordeling 2010
	Internasjonale stimulerings tiltak	75 700
Sum internasjonalt samarbeid		75 700

Internasjonale stimulerings tiltak skal brukes til prosjektetableringstøtte, bilateralt forsknings- og teknologisamarbeid og deltagelse i multinasjonalt forskningssamarbeid. Departementet vil understreke betydningen av å stimulere og legge til rette både for bilateralt og multilateralt forskningssamarbeid med relevante og fremragende forskningsmiljøer. Tilrettelegging for norsk deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og teknologiutvikling skal fortsatt ha høy prioritet. Forskningsrådet bes om å gjennomføre faste informasjons- og veiledningstiltak for potensielle norske søkere, bistå med hensiktsmessige økonomiske støtteordninger og arbeide med å styrke kontaktnettet overfor Kommisjonen. Departementet legger til grunn at Forskningsrådet søker å sikre god forankring av norske posisjoner i næringslivet og forskningsmiljøene i forbindelse med utarbeidelse av arbeidsprogrammer i de forskjellige programkomiteene.

Forskningsrådet bes om å avsette midler til Eureka-samarbeidet i Norge. Norge deltar også i Eurostars og AAL (IKT for å forbedre livskvaliteten for en aldrende befolkning). Europakommisjonen deltar finansielt i begge disse samarbeidstiltakene i henhold til Lisboa-traktatens artikkel 186. Dette gjelder også for ARTEMIS og ENIAC som er JTier i henhold til traktatens artikkel 187. Deltakelse i disse programmene forutsetter nasjonal medfinansiering. Fra 16. januar 2010 opprettes en ny stilling som nasjonal ekspert i Europakommisjonen i DG-Forskning (Directorat General Research), SMB-enheten. Den nasjonale finansieringen av stillingen skal i sin helhet dekkes innenfor rammen av Nærings- og handelsdepartementets tildeling til Forskningsrådet. Forskningsrådet skal arbeide målrettet for å styrke det næringsrettede forskningssamarbeidet på bilateralt nivå med land som er strategisk viktige for Norge. Dette omfatter særlig Nord-Amerika og utvalgte land i Asia. Departementet vil, i samarbeid med Kunnskapsdepartementet, i 2010 ha bilaterale samtaler med sikte på å få på plass en ny forskningsavtale med Russland. NHD legger til grunn at eventuell medfinansiering fra departementet til prosjekter under det nordiske toppforskningsinitiativet vil skje innenfor rammene av de relevante programmer i Forskningsrådet.

Underpost 50.5 – Andre tiltak

Nærings- og Handelsdepartementet (NHD) bevilger 39,5 mill. kroner over post 50.5 – Andre tiltak, noe som uendret i forhold til revidert budsjett 2009. Midlene skal bidra til styrket forskning i tråd med sektorens og forvaltningens kunnskapsbehov, til å utløse mer forskning i næringslivet og til god og tilpasset forskningsformidling til forvaltningen og allmennheten.

Bevilgningen på denne underposten foreslås fordelt som følger:

Kap./Post	Sektor	(i 1 000 kr)
920.50.5	Andre tiltak	Fordeling 2010
	Kompetansebygging	9 500
	Administrative støttetiltak	30 000
Sum andre tiltak		39 500

Kunnskapsgrunnlaget for reiselivspolitikken er nærmere omtalt i regjeringens reiselivsstrategi, ”Verdifulle opplevelser”. Programmet skal fokusere på tre områder: Oppdatert og relevant reiselivsstatistikk, tilrettelegging for destinasjons- og bedriftsutvikling og bærekraftig reiseliv. Bevilgningene videreføres på samme nivå som i 2009.

I handlingsplanen for mer entreprenørskap blant kvinner ble det foreslått å etablere et nytt forskningsprogram om entreprenørskap og kvinner som entreprenører. Hensikten med programmet er, gjennom kobling og analyse av ulike registerdata, å få mer kunnskap hvorfor noen lykkes, andre mislykkes og andre igjen aldri forsøker å starte egen bedrift. Bedre kunnskap om dette er viktig for å utvikle tiltak som kan fremme entreprenørskap, spesielt blant kvinner. Programmet skal ha en varighet på 4-5 år med oppstart av forskningsarbeidet fra januar 2010.

Forskningsrådet har mottatt bevilgninger fra og med 2006 til et fireårig program for forskning, innovasjon og vekst (Vekstforsk). Departementets forpliktelser overfor Forskningsrådet ble fullført med bevilgningen for 2009, men pga. utsatt utlysning løper programmet videre i 2010. Midlene på underpost 50.5 skal videre gå til administrasjon av Skattefunn-ordningen, informasjonstiltak, forskningsdokumentasjon etc.

3.3.3 Fordeling av budsjett

Tabell 3.11. Spesifisert oversikt over kap 920.50. Budsjett 2010 sammenlignet med budsjett 2009 og revidert budsjett 2009. 1000 kroner.

Sektor/program/aktivitet	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Start	-	Slutt	Andre finansierende departement 2010
Programmer							
Generelle virkemidler:							
Brakerstyrt innovasjonsarena (BIA)	<u>316 747</u>	<u>391 047</u>	<u>345 200</u>	2006	-		Fond
Nærings-ph.d	<u>14 153</u>	<u>26 653</u>	<u>35 000</u>	2007	-		KD
Tematiske virkemidler:							
<i>Mariitim og offshore operasjoner</i>	<u>119 100</u>	<u>119 100</u>	<u>130 100</u>				
MAROFF	118 600	118 600	129 600	2002	-	2009	FKD
Risiko og sikkerhet i transportsektoren	500	500	500	2002	-	2009	
GASSMAKS	15 000	15 000	15 000	2007	-	2016	Fond
SMARTRANS	0	700	0	2007	-	2013	SD, FKD
<i>Marine og biologiske ressurser</i>	<u>31 250</u>	<u>31 250</u>	<u>10 150</u>				
Matprogrammet: Norsk mat fra sjø og land	19 250	19 250	10 150	2006	-	2015	LMD, FKD
Marin bioprospektering	12 000	12 000	0				
Store programmer (og andre programmer)	128 500	128 500	162 500				
<i>Store programmer</i>	<u>119 600</u>	<u>119 600</u>	<u>153 600</u>				
VERDIKT	64 800	64 800	64 800	2005	-	2014	KD,SD,Fond
RENERGI	11 000	11 000	21 000	2004	-	2013	OED,MD,SD,FIN,Fond
NANOMAT	32 400	32 400	32 400	2006	-	2015	KD,Fond
FUGE	11 400	11 400	35 400	2002	-	2011	KD,LMD,Fond
<i>Andre programmer</i>	<u>8 900</u>	<u>8 900</u>	<u>8 900</u>				
eVitenskap	7 400	7 400	7 400	2006	-	2015	KD
Miljø 2015	500	500	500	2007	-	2016	KD,FKD,LMD,MD
ELSA (Tidl. etikk, samfunn og bioteknologi)	1 000	1 000	1 000	2007	-	2014	KD,FKD, LMD
Sum	624 750	712 250	697 950				
Institutter og annen infrastruktur							
<i>Basisbevilgninger institutter</i>	<u>243 900</u>	<u>243 900</u>	<u>244 900</u>				
Teknisk-industrielle institutter (grunnbev.)	<u>169 243</u>	<u>169 243</u>	<u>244 150</u>				
Teknisk-industrielle institutter (SIP)	<u>73 907</u>	<u>73 907</u>					
Samfunnsvitenskapelige institutter (grunnbev.)	<u>0</u>	<u>0</u>					
Samfunnsvitenskapelige institutter (SIP)	<u>750</u>	<u>750</u>	<u>750</u>				
<i>Annen strategisk institusjonsstøtte</i>	<u>42 600</u>	<u>42 600</u>	<u>42 600</u>				
Strategiske UoH-program (SUP)	32 600	32 600	32 600				
IKT-Simula-sentret	10 000	10 000	10 000				
<i>Andre infrastrukturiltak</i>	<u>93 500</u>	<u>93 500</u>	<u>96 000</u>				
Haldenprosjektet/annen nukleær virksomhet	79 650	80 650	81 650				
EU strålevernprogram (EURATOM)	1 000	0	1 000				FKD,LMD,MD,HOD
KLDRÅ Himdalen	4 350	4 350	4 850				
Teknologirådet	7 000	7 000	7 000				
Norges tekniske vitenskapsakademi	1 000	1 000	1 000				
Nasjonale forskningsetiske komiteer	500	500	500				FIN,LMD,KD,MD
Sum	380 000	380 000	383 500				

Fortsetter neste side

Fortsetter fra forrige side

Sektor/program/aktivitet	Revidert			Start	-	Slutt
	Budsjett 2009	budsjett 2009	Budsjett 2010			
Kommersialiserings- og nettverkstiltak						
Kommersialisering av FoU (FORNY)	80 750	80 750	80 750	2002	-	2009 KD, FKD,LMD,KRD
Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI)	24 700	24 700	23 200	2007	-	KD, FKD,LMD,KRD
Regionale representanter (REGREP)	7 900	7 900	6 400			FKD,LMD,KRD
Sum	113 350	113 350	110 350			
Internasjonalt samarbeid						
EUREKA/EUROSTARS	15 000	15 000	20 000			
Prosjektetableringsstøtte (PES)	23 767	23 767	19 000			OED, KD, FKD, LMD
Samfinansieringsordningen (forskningsinstitutter)	3 900	3 900	3 900			
Bilateralt samarbeid (BILAT)	14 090	14 090	10 000			KD,OED,FKD,LMD,MD
Øvrig bilateralt samarbeid/Annet int. samarbeid	3 000	3 000	4 000			
Nordisk samarbeid (Toppforskningsinitiativet)	1 100	1 100	0			KD, OED
Diverse EU prosjekt	5 000	5 000	5 000			KD
Internasjonalt programsamarbeid (JTI, AAL)	2 643	2 643	6 600			
Enterprise Europe Network (EEN)	3 000	3 000	3 000			
COST	1 200	1 200	1 200			
Fransk-Norsk Stiftelse	3 000	3 000	3 000			
Sum	75 700	75 700	75 700			
Andre tiltak						
<u>Kompetansebygging</u>	<u>9 500</u>	<u>9 500</u>	<u>9 500</u>			
Kunnskapsgrunnlaget for reiselivsnæringen	3 300	4 000	2 250	2008	-	2011
Mer entreprenørskap (MER)	0	0	1 750			
Forskning, innovasjon og økonomisk vekst	4 000	4 000	4 000			KD
SMARTRANS	700	0	0	2007	-	2013 SD, FKD
Program for velferd, arbeidsliv og migrasjon	1 500	1 500	1 500	2008	-	2018 KD,AID
<u>Administrative tiltak</u>	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>	<u>30 000</u>			
Disposisjonsfond	7 300	7 300	7 300			
Stiftelsen undom og forskning	400	400	400			
SkatteFUNN	14 000	14 000	14 000			
Informasjonstiltak	5 800	5 800	5 800			
Statistikk/fakta grunnlaget	1 200	1 200	1 200			
Forskningsdokumentasjon o.l	1 300	1 300	1 300			
Sum	39 500	39 500	39 500			
Totalt	1 233 300	1 320 800	1 307 000			

Tabell 3.11.b Bevilgninger over kap. 920.50. Fordeling på divisjoner og staber. Budsjett 2009, Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

Divisjon/enhet	Budsjett 2009	Revidert		Endring 2009-2010	
		budsjett 2009	Budsjett 2010	Kroner	Prosent
Innovasjon	1 036 460	1 124 960	1 093 350	-31 610	-3 %
Satsinger	158 290	157 290	175 100	17 810	11 %
Vitenskap	24 850	24 850	24 850	0	0 %
Administrasjon	6 200	6 200	6 200	0	0 %
Adm. dir. stab/inkl. internasj. avd.	7 500	7 500	7 500	0	0 %
	1 233 300	1 320 800	1 307 000	-13 800	-1 %

3.4 Olje- og energidepartementet

3.3.1 Inntekter

Olje- og energidepartementet (OED) bevilger 741 mill. kroner til Forskningsrådet for 2010. Av veksten på 171,5 mill. kroner relaterer 162 mill. kroner seg til Klimaforliket i Stortinget og skal benyttes til forskning på fornybar energi, karbonfangst og -lagring.

Tabell 3.12 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert 2009-2010
Kap. 1830 , post: 50 Petroleumssektoren	210 500	210 500	248 500	15 %
Kap. 1830 , post: 50 Energi- og vassdragssektoren	353 500	353 500	482 500	27 %
Kap. 1830 , post: 50 Strat. fellesfunksjoner m.m.	5 500	5 500	10 000	45 %
Sum 1)	569 500	569 500	741 000	23 %

1) Inkl. tilsagnsfullmakt på 33 mill. kroner i begge år

3.3.2 Budsjettmessige føringer

Overordnet gir departementet følgende signaler:

- Gjennom støtte til FoU vil Regjeringen stimulere til økt verdiskaping og konkurransekraft i næringslivet og til positive økonomiske ringvirkninger i samfunnet for øvrig. Støtten skal utløse prosjekter som ellers ikke ville blitt gjennomført, og forsterke næringslivets egen satsing på FoU. Forskningen skal bidra til å utnytte energi- og petroleumsressursene effektivt til det beste for landet.
- OEDs midler til FoU og demonstrasjonsprosjekter blir i hovedsak kanalisert til programmene PETROMAKS, RENERGI, Demo 2000, CLIMIT og til de nye FMEene (Forskningssentre for miljøvennlig energi), jf. egen omtale. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en integrert del av forskningen på fornybar energi og karbonfangst, -transport og -lagring.
- Forskningsinnsatsen skal være robust for endringer i samfunnets behov og rammebetingelser. Med FoU-strategiene OG21 og Energi21 på plass, er det lagt et godt grunnlag for en helhetlig og langsiktig satsing innenfor energi- og petroleumsforskning.
- Et overordnet mål for den strategiske forskningen er å styrke institutter og universiteter innenfor fagfeltene petroleum og energi. Valg av innsatsområder gjøres ut fra fremtidige muligheter for norsk næringsliv og kompetansen norske miljøer besitter.

Petroleumssektoren

Totalt bevilger OED 248,5 mill. kroner til petroleumssektoren, hvorav 215,5 mill. kroner til PETROMAKS og DEMO 2000, 10 mill. kroner til PETROSAM og 23 mill. kroner til strategisk forskning. Budsjettproposisjonen refererer til mål og innhold i satsingene og gir føringer for forskning innen energieffektivisering og utslipp av klimagasser til luft for vekstandelen på 25 mill. kroner som er gitt over Klimaforliket. For øvrige midler skal OG21-strategien følges. Innenfor strategisk petroleumsforskning påpekes det at midlene i all hovedsak går til SIP/SUP, men at det "videre gis det støtte til sjøfuglprogrammet SEAPOP i regi av Norsk Polarinstitutt og Norsk institutt for naturforvaltning."

Energi- og vannressurssektoren

Totalt bevilger OED 482,5 mill. kroner til energi- og vannressurssektoren, fordelt med 222 mill. kroner til RENERGI, 145 mill. kroner til FME-ordningen, 99 mill. kroner til CLIMIT og 16,5 mill. kroner til strategisk forskning.

Proposisjonen sier følgende om mål for energiforskningen: Gjennom satsingen på energiforskning skal det:

- Utvikles teknologi og kompetanse som bidrar til en effektiv energiomlegging og et miljøvennlig energisystem i Norge,
- utvikles nye, konkurransedyktige produkter og tjenester som kan gi grobunn for næringsutvikling og økt verdiskaping i Norge, og
- frembringe kunnskap og analyser som grunnlag for utvikling av myndighetenes og næringslivets langsiktige strategier på energiområdet
- Som en oppfølging av klimaforliket, er satsingen på forskning og utvikling av fornybare energikilder og karbonfangst og -lagring økt betydelig. Det foreslås å styrke ordningen med forskningssentre for miljøvennlig energi (FME). Det foreslås videre å øke bevilgningene til FoU på fornybar energi, energieffektivisering i både petroleumssektoren og energi- og vannressurssektoren og karbonfangst og -lagring.

Departementet presiserer at RENERGI skal følge opp prioriteringene i ENERGI 21 strategien. Videre påpeker OED at med økte bevilgninger vil RENERGI kunne støtte teknologier i prototypefasen, slik at ny teknologi kan testes ut i mindre skala.

Hva gjelder FME-sentrene, blir det vist til at OED vil videreføre den ekstra satsingen på FME-ordningen som var en del av tiltakspakken. Videre at Regjeringen er opptatt av å styrke fagmiljøet innenfor samfunnsvitenskapelig forskning og at departementet vil vurdere nærmere hvordan en slik styrking best kan organiseres.

Under CLIMIT er det påpekt at programmet fra 2009 ble utvidet til å gjelde for fossilt basert kraftproduksjon generelt (tidligere var det rettet kun mot gasskraft).

I tillegg til bevilgningene fra OED til Forskningsrådet går en del av avkastningen fra Fondet for forskning og nyskaping til aktiviteter som sorterer under OEDs ansvarsområde. I 2010 utgjør dette totalt 123 mill. kroner. Bevilgningen til PETROMAKS er den største på 51 mill. kroner.

Tabell 3.13 Bevilgninger fra Fondet for forskning og nyskaping relevant for OED. Budsjett, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010
PETROMAKS	51 000	51 000	51 000
SFFen Centre for Integrated Petroleum Research (CIPR)	14 000	14 000	14 000
SFIen Multiphase Flow Assurance Innovation Centre	10 750	14 278	11 000
SFIen Center for Integrated Operations in the Petroleum Industry	10 000	12 802	10 000
RENERGI	12 000	12 000	12 000
GASSMAKS	25 000	25 000	25 000
Totalt	122 750	129 080	123 000

Tabell 3.14 Oversikt over programmer/aktiviteter med finansiering fra OED. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010 fordelt på finansieringskilder. 1 000 kroner.

	Rev. bud. 2009	Budsjett 2010	Finansierende departement 2010										
			KD	NHD	OED	FKD	LMD	MD	FOND	SD	AD	Div. innt.	
PETROMAKS	199 800	231 050			161 250					51 000		18 800	
Havet og kysten (PROOFNy + Seapop) 1)	85 600	87 600	2 850		8 500	44 850		16 400		5 000			10 000
PETROSAM 2)	12 500	12 500			10 000								2 500
DEMO 2000	42 500	48 250			48 250								
Kontingenter	18 325	19 955	15 025		3 000								1 930
RENERGI	283 750	362 950	10 000	21 000	222 000		16 000	23 350		12 000	58 600		
Teknologifag	38 400	38 400	37 400		1 000								
Miljøvennlig gasskraftteknologi (CLIMIT)	68 500	99 000			99 000								
Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME)	140 000	150 000	5 000		145 000								
Katalyse og syntetisk organisk kjemi (KOSK II)	15 400	15 400	9 900		5 500								
Norsk institutt for sjørett	1 500	1 500			1 500								
Basisbevilgninger teknisk industrielle institutter	254 050	255 050		244 150	10 900								
Strategisk institusjonsstøtte 3)	47 000	44 000		32 600	11 400								
Prosjektetableringsstøtte (EU/EUREKA)	44 351	40 200	10 000	19 000	3 700	2 500	2 500	2 500					
Strategiske fellesfunksjoner m.m.	5 500	10 000			10 000								
Sum	1 257 176	1 415 855	90 175	316 750	741 000	47 350	18 500	42 250	68 000	58 600	18 800	14 430	

1) Diverse inntekter består av 10 mill. kroner fra Oljeindustriens landsforening

2) Diverse inntekter er gave fra Statoil på 2,5 mill. kroner

3) Strategisk institusjonsstøtte består av SUPer + snøskredforskning (2009)

3.3.3 Fordeling av budsjett

En oppsummering av OEDs bevilgninger over kap. 1830 post 50 fordelt på sektor og programmer/aktiviteter og på divisjoner fremgår av tabellene under.

Tabell 3.15 Spesifisert oversikt over bevilgninger over kap. 1830 post 50 fordelt på sektorer. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010
Petroleumssektoren			
PETROMAKS	130 000	130 000	161 250
DEMO 2000	42 000	42 000	48 250
Havet og kysten	6 000	6 000	6 000
PETROSAM - Samfunnsvitenskapelig petroleumsforskning	10 000	10 000	10 000
Strategiske midler:			
SIP/SUP	16 000	16 000	16 500
IODP kontingent	3 000	3 000	3 000
Strategisk satsing teknologifagene	1 000	1 000	1 000
SEAPOP (lagt til Havet og kysten)	2 500	2 500	2 500
Sum petroleumsforskning	210 500	210 500	248 500
Energiforskning			
RENERGI	155 000	155 000	222 000
CLIMIT	68 500	68 500	99 000
Forskningsentre for miljø og energi (FME)	110 000	110 000	145 000
NORKLIMA			
Strategiske midler:			
Åpen konkurransearena - Fri prosjektstøtte			
Prosjektetableringsstøtte EU/EUREKA	3 700	3 700	3 700
SIP/SUP	5 800	5 800	5 800
Snøskredforskning 1)	3 500	3 500	
Katalyse og organisk kjemi (KOSK II)	5 500	5 500	5 500
Norsk institutt for sjørett	1 500	1 500	1 500
Sum energi- og vassdragsektoren	353 500	353 500	482 500
Strategiske fellesfunksjoner, informasjon og internasjonalisering m.v.			
Sum strategiske fellesfunksjoner m.v. 2)	5 500	5 500	10 000
Sum kap. 1830.50	569 500	569 500	741 000

1) Snøskredforskningen er for 2010 flyttet til kap. 1830 post 22

2) For 2009 skal OG21 ha 0,5 mill. kroner, Energi21 1,5 mill. kroner og Thoriumutvalget 0,6 mill. kroner

Tabell 3.16 Bevilgninger over kap. 1830 post 50 fordelt på divisjoner. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Revidert		Budsjett 2010
	Budsjett 2009	budsjett 2009	
Innovasjon	71 000	71 000	74 250
Satsinger	487 500	487 500	655 750
Vitenskap	11 000	11 000	11 000
	569 500	569 500	741 000

3.5 Fiskeri- og kystdepartementet

3.4.1 Inntekter

Fiskeri- og kystdepartementets (FKDs) bevilger 319,1 mill. kroner til Forskningsrådet over kap. 1023 post 50 i 2010. Dette tilsvarer en økning på 10,7 mill. kroner (vel 3 prosent) fra 2009 til 2010. Økningen fordeles med 6 mill. kroner til klimaeffekter, 2 mill. kroner til fornybar energi fra marine organismer og 3,7 mill. kroner til indeksøkning av basisbevilgninger og SIPer ved HI og NIFES. Økningen til klimaeffekter fordeles slik: Havet og kysten 4,5 mill. kroner og HAVBRUK 1,5 mill. kroner. Økningen til fornybar energi på 2 mill. kroner går til Natur og næring. For å dekke opp føringer for til sammen 11,7 mill. kroner, reduseres tilskuddet til EUs strålevernprogram med 1 mill. kroner.

Tabell 3.17. Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010, 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Revidert		Endring revidert 2009-2010
		budsjett 2009	Budsjett 2010	
Kap. 1023 , post 50 Tilskudd Norges Forskningsråd	308 400	308 400	319 100	3 %

3.4.2 Budsjettmessige føringer

FKDs midler til Forskningsrådet skal bidra til:

- å utvikle kunnskap, teknologi og metoder som kan danne grunnlag for en bærekraftig høsting av de biologiske ressursene i havet og en lønnsom næringsvirksomhet med basis i disse ressursene
- at den ressurs- og miljørettede forskningen gir et best mulig kunnskapsgrunnlag for bærekraftig forvaltning av norske marine ressurser og sjøområder
- å utvikle kunnskap om trygg og sunn sjømat
- å utvikle kunnskap om fiskehelse og fiskevelferd, medregnet lakselus og lakselusvaksine
- å bidra til verdiskaping gjennom kunnskap om handelspolitiske rammebetingelser og forbrukerkrav
- at havbruksforskningen styrker eksisterende næringsvirksomhet, åpner nye muligheter for næringsutvikling (medregnet nye arter i oppdrett) og sikrer en bærekraftig forvaltning
- at forskning og utvikling innenfor havner og infrastruktur for sjøtransport medvirker til et bedre beslutningsgrunnlag for tiltak i sektoren, og bidrar til å utvikle teknologi, organisering og rammebetingelser

For 2010 skal de prioriterte programmene og satsingsområdene fra 2009 videreføres. For øvrig skal følgende prioriteres:

- forskningsinnsats knyttet til utfordringen i nordområdene
- kunnskap om havets rolle i klimautviklingen, kunnskap om endringene og effektene, medregnet forsuring av havet, og om konsekvenser for fiskeri, havbruk og andre næringer
- forskning for å utvikle fornybar og miljøvennlig energi, herunder marin bioenergi
- forskning på fjordøkologi (Porsangerfjorden og Hardangerfjorden) for å styrke den helhetlige marinøkologiske forståelsen og møte utfordringene som ligger i forvaltningen av kystsonen
- forskning på genetisk påvirkning og rømming, forurensning og utslipp, sykdom og parasitter, arealbruk og fôrressurser - alle hovedområder identifisert i regjeringens strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring fra april 2009. *Forskningen på lakselus må prioriteres særlig i 2010*
- problemstillinger knyttet til produksjon og omsetning av fersk fisk og kvalitet
- markedsforskningen skal prioriteres og samordnes på tvers av programmene

I tillegg ber departementet Forskningsrådet sikre:

- oppfølging av arbeidet for en strategisk forskningsplattform, dvs. en havstrategi (Hav21), som en overbygning av nasjonale og internasjonale prioriteringer innen marin forskning
- at forskningssamarbeidet med Europa, USA, Canada, Japan og India videreutvikles
- at forskningssamarbeidet med India om fiske- og dyrevaksiner som ble satt i gang i 2007 videreføres i 2010
- telletoktet for vågehval i 2010
- forskningssamarbeidet med Grønland
- dialog med NORECOPA, den nasjonale plattformen for alternativ til bruk av dyr i forskning
- at det ved tildelinger tas hensyn til føringene om hvilke FoU-institusjoner som har fått roller som ansvarlig leverandør av kunnskapsbasert forvaltningsstøtte til matforvaltningen innenfor de ulike fagområdene
- at 2,5 prosent. av grunnbevilgningsrammen for primærnæringsinstituttene skal benyttes til resultatbasert omfordeling i 2010
- finansiering av en stilling som stilles til disposisjon for departementet
- at Forskningsrådet rapporterer vedrørende målene i regjeringens "*Handlingsplan for meir entreprenørskap blant kvinner*"

3.4.3 Fordeling av budsjett

Tabell 3.18 Spesifisert oversikt over kap. 1023 post 50. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010
Store programmer			
HAVBRUK - en næring i vekst ¹⁾	76 350	76 350	78 350
Forskning innenfor fiske- og dyrevaksiner	20 000	20 000	20 000
Delfinansiering av laksens genom	1 000	1 000	500
NORKLIMA	2 000	2 000	2 000
Sum	99 350	99 350	100 850
Andre programmer og satsinger			
ELSA-programmet	1 000	1 000	1 000
Havet og kysten	40 350	40 350	44 850
Maritim virksomhet og offsh. oper. (MAROFF)	2 900	2 900	2 900
Matprogrammet: Norsk mat fra sjø og land	25 390	25 390	25 390
Miljø 2015	1 500	1 500	1 500
Natur og næring	9 500	9 500	11 500
Næringslivets transportert og ITS	1 000	1 000	1 000
Risiko og sikkerhet i transportsektoren	1 000	1 000	
Transportsikkerhet - videreføring			1 000
Sum	82 640	82 640	89 140
Kommersialisering inkl. systemtiltak			
FORNY	5 000	5 000	
FORNY - videreføring			5 000
VRI			
Sum	5 000	5 000	5 000
Frittstående prosjekter			
EU 7RP Strålevern	1 000	1 000	0
Åpen konkurransearena - Fri prosjektstøtte			
Sum	1 000	1 000	0
Infrastruktur			
Basisbevilgning - primærnæringsarenaen	87 250	87 250	90 042
Videreføring av SIPer ved HI og NIFES	21 850	21 850	22 799
Sum	109 100	109 100	112 841
Diverse FoU-relaterte aktiviteter			
Internasjonalt samarbeid	5 990	5 915	5 990
Informasjon, formidling, publisering	1 920	1 950	1 920
Planlegging, utredning, evaluering	400	575	400
Regionale representanter (REGREP)	600	600	600
Finansiering av stilling til disposisjon for FKD	1 000	1 000	1 000
De nasjonale forskningsetiske komiteer	400	400	400
Sum	10 310	10 440	10 310
Disposisjonsfond	1 000	870	959
Totalt	308 400	308 400	319 100

¹⁾ Inkl. 4,0 mill. kroner til samarbeidet med Nord-Amerika

Tabell 3.19 Bevilgninger over kap. 1023 post 50. Fordeling på divisjoner og staber. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010
Innovasjon	158 690	158 560	164 390
Satsinger	147 390	147 490	152 390
Vitenskap	400	400	400
Administrasjon	1 520	1 550	1 520
Adm. direktør	400	400	400
Totalt	308 400	308 400	319 100

3.4.3 Øvrige midler over departementets budsjett

Tabell 3.20. Midler over øvrige kapitler/poster. Fordelt på kapittel, post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010
Kap. 1023 ,post 74 MABIT	6 000	6 000	6 000
Kap. 1023 ,post 74 Sekvensering av laksens genom			4 000
Kap. 1023 ,post 74 Marin bioprospektering (FUGE)		14 000	13 000
Totalt	6 000	20 000	23 000

3.6 Landbruks- og matdepartementet

3.6.1 Inntekter

Landbruks- og matdepartementet (LMD) bevilger 222,3 mill. kroner til Forskningsrådet over kap. 1137, post 50, dvs. en økning på 29 mill. kroner (15 %) i forhold til revidert budsjett 2009. Store deler av denne økningen en del av oppfølgingen av Klimaforliket mellom Regjeringen og Stortinget.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) bevilger videre 180,8 mill. kroner til Forskningsrådet over kap. 1137, post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter. Samlet sett er dette en økning på 5,6 mill. kroner fra 2009 (3 %).

Tabell 3.21. Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Budsjett 2009, Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010, 1000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring 2009-2010
Kap. 1137 , post 50 Tilsk. Norges forskningsråd	193 118	193 118	222 288	15 %
Kap. 1137 , post 51 Basisbev. til forskningsinst.	175 230	175 230	180 847	3 %
Totalt	368 348	368 348	403 135	9 %

3.6.2 Budsjettmessige føringer

Hovedmålet for landbruks- og matpolitikken er å opprettholde et levende landbruk over hele landet. Politikken skal gi grunnlag for økt verdiskaping og livskvalitet basert på en bærekraftig og klimariktig forvaltning av landbruket og bygdene sine ressurser. Landbruks- og matforskningen er

et sentralt virkemiddel for å nå dette målet. Det er en stor utfordring å produsere nok mat og energi til verdens befolkning på en bærekraftig og klimavennlig måte. Regjeringen ser på klimaendringene og det økte presset på verdens matressurser som de største utfordringene i vår tid. Ny kunnskap er avgjørende for å møte disse utfordringene. Landbruks- og matforskningen skal ha internasjonal kvalitet og fremme en innovativ og bærekraftig landbruks- og matsektor med høy tillit i samfunnet. Strategien er konkretisert i *Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007 – 2012*.

Kap. 1137, post 50 Tilskudd til Norges forskningsråd

I 2010 legger LMD særlig vekt på følgende:

- Deltagelse i de fire sentrale forskningsprogrammene: Norsk mat fra sjø og land (Matprogrammet), Natur og næring, Miljø 2015 og RENERGI.
- For å følge opp Klimaforliket og St.meld. nr. 39 økes bevilgningen til forskning på fornybar energi og karbonfangst og -lagring med 20 mill. kroner i 2010. Av dette settes 5 mill. kroner av til kunnskapsutvikling på opptak av CO₂ og lagring av karbon innenfor landbruket. Økningen fordeles med 18 mill. kroner gjennom programmet Natur og Næring og 2 mill. kroner til programmet RENERGI.
- Det settes av 7 mill. kroner til programmet NORKLIMA, dvs en økning på 3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009. Midlene skal anvendes til å øke kunnskapen om tilpasning av landbruket til et klima i endring.
- Fortsatt deltagelse i det store programmet HAVBRUK.
- Det skal settes av 1 mill. kroner for å øke kunnskapen om helse og velferd hos kjæledyr. De konkrete kunnskapsbehovene på området skal kartlegges sammen aktuelle brukere. Satsingen legges til programmet Natur og Næring.
- For å styrke konkurranseevnen i distriktene settes det av 2 mill. kroner til programmet Virkemidler for regional FoU og innovasjon. Av dette skal ca. 1 mill. kroner anvendes til en stipendordning for å koble de natur- og landbruksfaglige miljøene på Campus Ås til entreprenører i SIVAs inkubatorprogram for mat- og naturbaserte næringer. Forskningsrådet skal bidra til gjennomføring av ordningen etter nærmere avtale med Landbruks- og matdepartementet og SIVA
- Nasjonale forskningsprogram i regi av Forskningsrådet må styrke sitt strategiske, tematiske og finansielle samspill med EU-forskningen og med felles nordisk finansierte prosjekter.
- Det settes av kroner 250 000 kroner for å dekke deler av kostnadene til nasjonal ekspert i EU-kommisjonens Generaldirektorat for forskning, Biotechnology, Agriculture and Food
- I 2010 skal det i samarbeidet med Nord-Amerika legges særlig vekt på forskning for økt opptak av CO₂ og lagring av karbon innenfor landbruket.
- Videreføring av bevilgningen til FORNY med 5 mill. kroner.
- Det skal gjennomføres en ny kartlegging av forsknings- og utviklingsarbeidet i landbruks- og matsektoren basert på data fra 2009. Forskningsrådet skal bistå NIFU STEP og departementet, herunder tydeliggjøre finansiering fra FFL og definere FoU innen landbruk og mat.

Kap. 1137, post 51 Basisbevilgning til forskningsinstitutter

Målet med LMDs midler til basisbevilgninger til forskningsinstituttene er å bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging i instituttene, slik at de styrkes som gode leverandører av anvendt forskning til næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig. LMD setter i 2010 av 163,35 mill. kroner til basisbevilgning innenfor primærnæringsarenaen. 2,5 prosent av grunnbevilgningsrammen skal benyttes til resultatbasert omfordeling. I tillegg til de fem instituttene departementet har sektoransvar for, skal Nofima tildeles 3,55 mill. kroner som skal tilføres landbruks- og matsektorens område i Nofima i 2010.

Som en oppfølging av *St. melding 25 (2008-2009) Lokal vekstkraft og framtidstru om regional og distriktpolitikken* skal det under Kap 1137 post 51 øremerkes 350 000 kroner til FoU for

fjellregionen til Bioforsk sin avdeling Løken i Øystre Slidre.

3.6.3 Fordeling av budsjett

Tabell 3.22. Spesifisert oversikt over kap 1137 post 50 og 51. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner.

Sektor/program/aktivitet	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett			Øvrige finansierende departement 2010
			2010	Start	- Slutt	
Store programmer						
HAVBRUK - en næring i vekst	1 500	1 500	1 500	2006	- 2015	FKD, Fond
NORKLIMA	4 000	4 000	7 000	2004	- 2013	OED, KD, FKD, MD, Fond
RENERGI	14 000	14 000	16 000	2004	- 2013	NHD, OED, MD, SD, Fond
Sum	19 500	19 500	24 500			
Andre programmer og satsinger						
ELSA (<i>Tidl. Etikk, samfunn og bioteknologi</i>)	1 000	1 000	1 000	2002	- 2014	FKD, KD, HOD
Matprogrammet: Norsk mat fra sjø og land	75 174	75 174	78 685	2006	- 2015	FKD, NHD, Fond
Miljø 2015	9 150	9 150	9 150	2006	- 2015	KD, FKD, NHD, MD
Natur og Næring	73 110	73 110	92 110	2008	- 2013	FKD, MD
<i>Midler fra post 51 til Matprogrammet og Natur og Næring</i>	<i>-9 020</i>	<i>-9 020</i>	<i>-9 335</i>			
Sum	149 414	149 414	171 610			
Kommersialisering og systemtiltak						
Forny	5 000	5 000	5 000	2002	- 2009	KD, FKD, NHD, KR
Virkemidler for regional innovasjon (VRI)	0	0	2 000	2007	-	KD, NHD, KR
Sum	5 000	5 000	7 000			
Frittstående prosjekter						
EU7RP Strålevernprogram	1 000	1 000	1 000			NHD, FKD, MD, HOD
Sum	1 000	1 000	1 000			
Infrastruktur						
Husleiekompensasjon Bioforsk	1 854	1 854	1 828			
Sum	1 854	1 854	1 828			
Diverse FoU-relaterte aktiviteter						
Stim.tiltak og nettv.byg. (<i>inkl. internasj. smb.</i>)	1 250	1 250	1 250			
Internasj. samarbeid. (<i>Nord-Amerika</i>)	6 000	100	1 500			
Næringsrettet bilateralt samarbeid	0	5 900	4 500			
Prosjektetableringsstøtte (EU / EUR)	2 500	2 500	2 500			NHD, OED, KD, FKD
Bilateralt samarbeid	2 500	2 500	2 500			NHD, OED, KD, FKD, MD
Informasjon, formidling og publisering	1 800	1 800	1 800			
Planlegging, utredning, evaluering	400	400	400			
Regionale representanter (REGREP)	600	600	600			FKD, NHD, KR
De nasjonale forskningsetiske komitéer	300	300	300			NHD, KD, MD
Sum	15 350	15 350	15 350			
Disposisjonsfond	1 000	1 000	1 000			
Sum - post 50 (*)	193 118	193 118	222 288			
Basisbevilgninger	158 285	158 285	163 350			
Bioforsk (FoU for fjellregionen)	0	0	350			
<i>Midler fra post 51 til Matprogrammet og Natur og Næring</i>	<i>9 020</i>	<i>9 020</i>	<i>9 335</i>			
Husleiekompensasjon Bioforsk	7 925	7 925	7 812			
Sum - post 51 (*)	175 230	175 230	180 847			
Totalt	368 348	368 348	403 135			

(*) Post 51 midler (9,335 mill. kroner i 2010) inngår i Matprogrammet og Natur og næring etter videreføring av tidligere strategiske programmer i UoH-sektoren (i samarbeid med instituttene)

Tabell 3.23. Bevilgninger over kap. 1137.50 og 1137.51. Fordeling på divisjoner og staber. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

Divisjon/enhet	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring 2009-2010	
				Kroner	Prosent
Faglig bevilgning					
Innovasjon	158 618	158 618	182 788	24 170	15 %
Satsinger	33 150	33 150	38 150	5 000	15 %
Vitenskap	300	300	300	0	0 %
Administrasjon	900	900	900	0	0 %
Adm. dir. stab/inkl. internasj. avd.	150	150	150	0	0 %
Sum FoU	193 118	193 118	222 288	29 170	15 %
Instituttbevilgning					
Innovasjon	175 230	175 230	180 847	5 617	3 %
Totalt	368 348	368 348	403 135	34 787	9 %

3.6.4 Øvrige midler over departementenes budsjett

Tabell 3.24. Midler over øvrige kapitler/poster. Fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett		Endring 2009-2010
		2009	Budsjett 2010	
Kap. 1150 ,post 77 Jordbruksavtalen - Miljø 2015	5 500	5 500	5 500	0 %
Kap. 1150 ,post 77 Jordbruksavt. - Natur og Næring og Matprogrammet	25 781	26 136	18 274	-30 %
Totalt	31 281	31 636	23 774	-25 %

3.7 Miljøverndepartementet

3.7.1 3.6.1 Inntekter

Miljøverndepartementet (MD) bevilger 307, 2 mill. kroner til Forskningsrådet samlet over kap. 1410 post 50 og post 51 for 2010. MD bevilger 166,5 mill. kroner over kap. 1410 post 51 til forskningsprogrammer i Forskningsrådet. Dette tilsvarer en økning på 22 mill. kroner (15 prosent) fra 2009 til 2010. Økningen i bevilgningen skal brukes til å styrke samfunnsfaglig forskning for utvikling og bruk av fornybar energi, samt om klimaendringer og konsekvenser for Norge. Økningen er øremerket RENERGI og NORKLIMA.

MD bevilger 140,7 mill. kroner over kap. 1410 post 50 til basisbevilgninger i Forskningsrådet for 2010. Bevilgningen til basisbevilgninger er i 2010 økt med 9,2 mill. kroner i forhold til budsjett 2009 (7 prosent) for å styrke den langsiktige kompetanseoppbyggingen for sektoren.

Tabell 3.25 Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2008	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert 2009-2010
Kap. 1410 , post: 51 Forskningsprogrammer m.m.	131 518	144 518	144 518	166 518	15 %
Totalt	242 039	275 978	275 978	307 185	11 %

3.7.2 Budsjettmessige føringer

Målet for miljøvernforskningen er å medvirke til å styrke kunnskapsgrunnlaget for et effektivt miljøvernarbeid og for en bærekraftig ressursforvaltning og samfunnsplanlegging. Miljøvernforskningen skal gi et godt kunnskapsunderlag for nasjonale forvaltningsoppgaver, for avgjørelser i politikktutforming og som grunnlag for internasjonalt miljøvernsamarbeid.

Hovedvekten er lagt på forskning innen klimaendringer, inkl. forskning på biologiske og samfunnsmessige effekter av klimaendringer. Marin forskning og forskning innen biologisk mangfold og helse- og miljøfarlige kjemikalier blir óg prioritert. Forskningsprogrammene omfatter flere fagområder, og Miljøverndepartementet ønsker å sikre at også de mindre fagområdene får nødvendig prioritet i både det nasjonale og det internasjonale arbeidet. Det blir fremdeles arbeidet for å bedre integreringen av miljøvernforskningen i alle relevante deler av virksomheten innen Norges forskningsråd.

Delmål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder. Det er viktig at Forskningsrådet setter av tilstrekkelige ressurser, også administrativt, til å følge opp Klima21.

Delmål 1.5: Styrke forskning i tråd med sektorenes og forvaltningens kunnskapsbehov.

- Prinsippet om sektorintegret miljøansvar skal ligge til grunn for Forskningsrådets virksomhet.
- Forskningsrådet skal følge prioriteringene i dokumentet “Miljøforvaltningens prioriterte forskningsbehov 2010–2015” og sikre samarbeid og ansvarsdeling mellom departementer og divisjonene i Forskningsrådet i tråd med sektoransvaret for miljø.
- Forskningsrådet skal sikre god forankring av forskning knyttet til klima, ivaretagelse av naturens mangfold, og miljøgifter.
- Forskningsrådet skal ha en sentral rolle i arbeidet med opptrapping av klimaforskningen.
- Forskningsrådet skal legge til rette for at miljøteknologi blir en integrert del av den innovasjonsrettede forskningen.

På resultatområde 1) *Bevaring av naturens mangfold og friluftsliv*, skal forskning på klimaeffekter på biologisk mangfold, villaks og rovvilt, miljøvirkninger ved utsetting av genmodifiserte organismer og miljøeffekter av fremmede organismer videreføres på samme nivå som i 2009. Forskningsrådet skal bidra til forskning og kompetanseoppbygging som understøtter Artsprosjektet, og det skal legges til rette for forskning som er nødvendig for oppfølging av Naturmangfoldloven. Dessuten skal Forskningsrådet bidra til å sette norsk biodiversitetsforskning i et internasjonalt perspektiv også gjennom forskning om øko-systemtjenester, økonomiske analyser og forvaltningssystemer, og deltakelse i internasjonale konkurransearenaer.

På resultatområde 2) *Bevaring og bruk av kulturminner*, skal det frambringes kunnskap om hvordan verdiskaping i bred forstand oppnås gjennom å ta kulturarven aktivt i bruk for stedsutvikling av attraktive lokalsamfunn, og som grunnlag for næringsutvikling (jf. bl.a. Verdiskapingsprogrammet for kulturminner og kulturmiljøer). Kulturminneforskning under Natur og næring skal videreføres med 1 mill. kroner, og forskningen skal også ses i et klimaperspektiv.

På resultatområde 3) *Rent hav og vann og et giftfritt samfunn*, skal Forskningsrådet medvirke til forskning knyttet til EUs vannrammedirektiv, og videreføre forskning på sammenhengen

mellom næringsstoffer i ferskvann og marine økosystemer, samt samvirket mellom næringsalter og klimaendringer, på samme nivå som i 2009. Videre skal forskning rettet mot videreutvikling av overvåkningssystem i forvaltningsplan for Barentshavet prioriteres, med vekt på utvikling av indikatorer og referanseverdier for miljøgifter og biologisk mangfold. Forskning på forsuring av havet, inkl. nye økologiske klassifiseringssystemer for kystvann, skal styrkes. Forskning på "nye" miljøgifter og kjemikalier skal videreføres på samme nivå som i 2009 (ved nye utlysninger med vekt på "nye" persistente, bioakkumulerende og toksiske stoffer, evaluering av hormonforysrende effekter og miljø- og helseeffekter ved bruk av nanopartikler). Avfallsforskning skal videreføres med 1 mill. kroner i nye utlysninger spesielt knyttet til langsiktige behandlingsløsninger for metallisk kvikksølv.

På resultatområde 4) *Et stabilt klima og ren luft*, skal samfunnsvitenskapelig forskning for utvikling og bruk av fornybar energi styrkes med 8 mill. kroner. Klimaforskningen skal styrkes med 14 mill. kroner, også fordelt på resultatområdene 1, 2 og 5. Forskning på regional klima-utvikling bl.a. med fokus på Arktis, tilpasningsstrategier og endringer og konsekvenser i utviklingsland, skal styrkes. Likeså samfunnsvitenskapelig klimaforskning. Videre skal støvforskning videreføres på samme nivå som i 2009.

På resultatområde 5) *Internasjonalt miljøvernssamarbeid og miljø i nord og polarområdene*, skal *Det internasjonale polaråret (IPY)* tilgodeses med 2 mill. kroner.

På resultatområde 6) *Planlegging for en bærekraftig utvikling*, skal bruk og vern-problematikk og arealplanlegging i skjæringspunktet mellom reiseliv og lokalsamfunnsutvikling, landskap, natur- og kulturminner videreføres på samme nivå, men mer dreid mot utvikling av regioner, byer og steder. Satsingen "Framtidens byer" (innenfor Demosreg og Natur og næring) framheves som viktig. Ved nye utlysninger skal fokuset dreies i planfaglig retning.

På resultatområde 7) *Tverrgående virkemidler og oppgaver*, skal forskning knyttet til holdningsdannelse, holdning og handling, miljøvennlige produkter, virkemidler som fremmer bærekraftig utvikling og økosystembasert vannforvaltning videreføres på samme nivå som i 2009. Det skal også legges til rette for forskning om hvilke verdier og nytte miljøressursene representerer, samt om det økonomiske tapet av ikke å bevare miljøet.

Posten basisbevilgninger dekker grunnbevilgninger til fordelingsarenaen for miljøinstitutt (miljøforskningsinstituttene og Transportøkonomisk institutt) og de strategiske instituttbevilgningene til miljøforskningsinstituttene, og strategiske instituttbevilgninger til Bioforsk, Jord og miljø på fordelingsarena for primærnæringsinstitutt. Disse basisbevilgningene blir kanalisert gjennom Norges forskningsråd, som gir råd om fordeling av midlene. Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), Norsk institutt for luftforskning (NILU), Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU), Norsk institutt for vannforskning (NIVA), Senter for klimaforskning (CICERO) og Transportøkonomisk institutt (TØI) er sentrale institutter innen sine områder av miljøvernforskningen.

3.7.3 Fordeling av budsjett

Miljøverndepartementets føringer på fagfeltet gir sammen med Forskningsrådets budsjettforslag fordeling av budsjett 2010 mellom divisjoner og staber. Veksten er lagt til RENERGI, NORKLIMA og basisbevilgninger.

En oppsummering av OEDs bevilgninger over kap. 1830 post 50 fordelt på sektor og programmer/aktiviteter og på divisjoner framgår av tabellene under.

Tabell 3.26 Spesifisert oversikt over bevilgninger over kap. 1410 post 50 og 51 fordelt på sektorer. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010
Bevaring av naturens mangfold og friluftsliv			
NORKLIMA	2 000	2 000	6 500
Miljø 2015	23 800	23 800	23 800
Havet og kysten	1 800	1 800	1 800
Sum	27 600	27 600	32 100
Bevaring og bruk av kulturminner			
NORKLIMA			500
Miljø 2015	6 850	6 850	6 850
Natur og Næring	1 000	1 000	1 000
Sum	7 850	7 850	8 350
Rent hav og vann og et giftfritt samfunn			
Miljø 2015	6 000	6 000	6 000
Havet og kysten	14 100	14 100	14 100
Miljø, gener og helse	2 000	2 000	2 000
Sum	22 100	22 100	22 100
Et stabilt klima og ren luft			
NORKLIMA	41 400	41 400	48 400
Miljø 2015	3 100	3 100	3 100
Miljø, gener og helse	2 000	2 000	2 000
RENERGI	15 350	15 350	23 350
Sum	61 850	61 850	76 850
Internasjonalt miljøvernssamarbeid og miljø i nord- og polarområdene			
Polarforskning/NSF/IPY	3 200	3 200	3 200
NORKLIMA	3 000	3 000	5 000
Havet og kysten	500	500	500
Sum	6 700	6 700	8 700
Planlegging for en bærekraftig utvikling			
Natur og Næring	1 000	1 000	1 000
NORKLIMA			
Demokrati, styring og regionalitet	4 950	4 950	4 950
Sum	5 950	5 950	5 950
Tverrgående virkemidler og oppgaver			
Åpen konkurransearena - Fri prosjektstøtte			
Miljø 2015	5 900	5 900	5 900
Romforskning	1 500	1 500	1 500
Kontingenter	1 000	1 000	1 000
Informasjon/formidling/publisering	1 268	1 268	1 268
Planlegging/utredning/evaluering	1 800	1 800	1 800
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	1 000	1 000	1 000
Sum	12 468	12 468	12 468
Sum forskningsprogrammer	144 518	144 518	166 518
Instituttbevilgning			
Basisbevilgninger	127 960	127 960	137 167
Prosjektetableringsstøtte EU	2 500	2 500	2 500
Bilateralt forskningssamarbeid	1 000	1 000	1 000
Sum basisbevilgninger m.m.	131 460	131 460	140 667
Totalt	275 978	275 978	307 185

Tabell 3.27 Bevilgninger over kap. 1410 post 50 og 51 fordelt på divisjoner. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010
Innovasjon	4 500	4 500	4 500
Satsinger	265 098	265 098	296 305
Vitenskap	5 500	5 500	5 500
Administrasjon	880	880	880
	275 978	275 978	307 185

3.6.4 Øvrige midler over departementets budsjett

Departementet bevilger i tillegg midler som er øremerket spesielle tiltak. I tabellen nedenfor gis det en oversikt over disse.

Tabell 3.28 Midler over kap. 1410 post 53 og kap. 1400 post 76. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010
Kap. 1410 , post 53 IIASA	5 000	5 000	6 160
Kap. 1400 , post 76 EU 7. RP Strålevern	1 000	1 000	1 000
	6 000	6 000	7 160

3.8 Helse- og omsorgsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har økt sin bevilgning med 22,8 mill. kroner fra 2009 til 2010 og utgjør 250 mill. kroner i 2010. Veksten går blant annet til omsorgsforskning, evaluering av Omsorgsplan 2015, rusmiddelforskning og til habilitering og rehabilitering. Evalueringen av *opprappingsplanen for psykisk helse* ble avsluttet i 2009.

Tabell 3.29 Bevilgninger fra HOD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Rev.bud 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endring i prosent
Kap. 780 , post 50 Helse- og omsorgstjenester	41 807	41 807	55 007	31,6 %
Kap. 780 , post 50 Folkehelse	19 850	19 850	21 350	7,6 %
Kap. 780 , post 50 Psykisk helse, inkl. ADHD	34 520	34 520	34 520	0,0 %
Kap. 780 , post 50 Klinisk forskning	22 250	22 250	24 250	9,0 %
Kap. 780 , post 50 Miljø, gener og helse, inkl. Støy	15 900	15 900	16 900	6,3 %
Kap. 780 , post 50 Rusmiddelforskning	24 450	24 450	26 450	8,2 %
Kap. 780 , post 50 Stamceller	19 700	19 700	19 700	0,0 %
Kap. 780 , post 50 Kreftforskning	19 505	19 505	19 505	0,0 %
Kap. 780 , post 50 Strategisk satsing: Aldersforskning	4 000	4 000	4 000	0,0 %
Kap. 780 , post 50 Kvinners helse	7 031	7 031	7 031	0,0 %
Kap. 780 , post 50 Evaluering - mammografiprogrammet	3 500	3 500	3 500	0,0 %
Kap. 780 , post 50 Habilitering og rehabilitering			5 000	
Kap. 780 , post 50 Velferdsprogrammet/Aldersforskning (del)	6 310	6 310	6 310	0,0 %
Kap. 780 , post 50 EU5 Strålevernprogram	1 000	1 000	1 000	0,0 %
Kap. 780 , post 50 Global helse	4 299	4 299	4 781	11,2 %
Kap. 726 , post 70 Rusmiddelforskning, behandlingsintervensj.	500	500	500	0,0 %
Kap. 743 , post 70 Evaluering - opptr.plan for psykisk helse	2 320	2 320		-100,0 %
Kap. 732 , post 28 Måling av ressursbruk	490	490	490	0,0 %
Sum	227 432	227 432	250 294	10,1 %

3.9 Utenriksdepartementet

Utenriksdepartementet (UD) bevilger 225,2 mill. kroner til Forskningsrådet i 2010. Følgende aktiviteter har fått vekst: *India-programmet* (nytt program fra 2010) med 20 mill. kroner og *Norge – global partner* (NORGLOBAL) med 3 mill. kroner knyttet til oppfølging av Stortingets klimaforlik vedrørende fornybar energi m.m. Videre er engangsbevilgningene i 2009 til henholdsvis Marin bioprospektering i nord (FUGE) og jordobservasjon (Romforskningsprogrammet) ikke videreført i 2010.

Tabell 3.30 Bevilgninger fra UD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

			Budsjett	Revidert	Budsjett
			2009	budsjett	2010
			2009	2009	2010
Kap.	100 , post	21 Europa i endring	2 000	2 000	2 000
Kap.	100 , post	EUs 7 RP. strålevern	1 000	1 000	1 000
Kap.	118 , post	70 Geopolitikk i Nord	5 200	7 000	5 700
Kap.	118 , post	70 Marin bioprospektering i nord (FUGE)		10 000	
Kap.	118 , post	70 Nordområdene og Russland		4 000	3 000
Kap.	118 , post	70 Polarforskning	500	500	
Kap.	118 , post	70 Romforskning (jordobservasjon)		5 000	
Kap.	118 , post	70 Russland-programmet	6 300	7 050	7 050
Kap.	118 , post	70 Vest-Balkanprogrammet 1)	7 500	7 873	
Kap.	150 , post	78 Sør-Afrika-programmet (NORAD)	10 650	12 222	13 525
Kap.	154 , post	73 Internasjonal stipendeksjon	2 773	2 000	2 773
Kap.	165 , post	70 Basisbevilgning CMI (via KD)	11 328	11 300	11 700
Kap.	165 , post	70 Basisbevilgning CMI (via Norad)	1 200	1 200	1 200
Kap.	165 , post	70 Bedriftens samfunnsansvar	500	500	500
Kap.	165 , post	70 Global helseforskning	7 000	7 000	7 000
Kap.	165 , post	70 India-programmet			20 000
Kap.	165 , post	70 Kina-programmet	20 000	20 000	20 000
Kap.	165 , post	70 Latin-Amerikaprogrammet	15 000	15 000	15 000
Kap.	165 , post	70 Miljø 2015	1 500	1 500	1 500
Kap.	165 , post	70 Norge - global partner (NORGLOBAL)	57 300	42 800	51 800
Kap.	165 , post	70 Planlegging/formidling/Evaluering	2 000	2 000	2 000
Kap.	165 , post	70 Samfunnsikkerhet og sårbarhet (SAMRISK)	1 000	1 000	1 000
Kap.	168 , post	70 Norge - global partner (NORGLOBAL)		8 500	8 500
Kap.	169 , post	70 Global vaksinasjonsforskning	50 000	50 000	50 000
			202 751	219 445	225 248

1) Inngår i NORGLOBAL fra 2010

Følgende satsinger inngår i NORGLOBAL i 2010: Globalisering av miljø-, klima- og energiforskningen, Fattigdomsforskningen, Konflikt, fred og utvikling, Kvinne og kjønnsforskning, Vest-Balkan/utviklingsstudier (6 mill. kroner i 2010), CGIAR stipendprogram, "Childwatch International", "Comparative Research Programme om Poverty" samt Nettverk for Afrika-studier og Nettverk for Asia-studier.

3.10 Samferdselsdepartementet

Samferdselsdepartementet (SD) bevilger 189,2 mill. kroner til Forskningsrådet for 2010. Følgende aktiviteter har fått en vekst fra 2009: VERDIKT med 3,3 mill. kroner, RENERGI med 10 mill. kroner, SMARTRANS med 7 mill. kroner, det nye transportsikkerhetsprogrammet med 0,5 mill.

kroner, strategiske instituttprogram ved TØI med 0,2 mill. kroner, Miljø, gener og helse med 0,2 mill. kroner og DEMOSREG med 0,1 mill. kroner. Veksten til RENERGI og SMARTRANS er knyttet til oppfølging av Stortingets klimaforlik vedrørende fornybar energi m.m. Veksten til NORKLIMA er knyttet til øvrig klimaforskning.

Tabell 3.31. Bevilgninger fra SD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

			Budsjett	Revidert	Budsjett
			2009	budsjett	2010
				2009	
Ekomforskning					
Kap.	1301 , post	50 Simula-senteret	10 000	10 000	10 000
Kap.	1301 , post	50 Robuste nett Simula (VERDIKT)	6 000	6 000	6 000
Kap.	1301 , post	50 VERDIKT	64 000	64 000	67 300
Sum ekomforskning			80 000	80 000	83 300
Transportforskning					
Kap.	1301 , post	50 Miljø, gener og helse (inkl. Støy)	2 300	2 300	2 500
Kap.	1301 , post	50 RENERGI	48 600	48 600	58 600
Kap.	1301 , post	50 RISIT	6 500	6 500	
Kap.	1301 , post	50 Nytt transportsikkerhetsprogram			7 000
Kap.	1301 , post	50 NORKLIMA	1 300	1 300	3 300
Kap.	1301 , post	50 DEMOSREG	900	900	1 000
Kap.	1301 , post	50 SAMRISK	400	400	400
Kap.	1301 , post	50 SMARTRANS	20 000	20 000	27 300
Sum programmer transportforskning			80 000	80 000	100 100
Kap.	1301 , post	50 Strategisk instituttprogram til TØI	5 600	5 600	5 800
Sum basisbevilgninger			5 600	5 600	5 800
Sum transportforskning			85 600	85 600	105 900
Kap.	1301 , post	50 EU-prosjekter	1 200	1 200	
Totalt			166 800	166 800	189 200

3.11 Arbeidsdepartementet

Arbeidsdepartementet (AD) bevilger 115,6 mill. kroner til Forskningsrådet for 2010. I forbindelse med endringer av departementsstrukturen, er til sammen 14,9 mill. kroner flyttet til andre departementer, jf. fotnoter under tabellen. Samtidig er midler til trygdeforskning flyttet fra annet kapittel og post i AD og lagt til programmet *Velferd, arbeidsliv og migrasjon* (VAM). Korrigert for disse budsjett-tekniske endringene er det en vekst på om lag 4 mill. kroner i 2010 til evaluering av pensjonsreformen.

Tabell 3.32. Bevilgninger fra AD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

			Budsjett	Revidert	Budsjett
			2009	2009	2010
Kap.	604 , post	21 Evaluering av NAV-reformen	7 000	7 000	7 000
Forskningsprogrammer					
Kap.	601 , post	50 Velferd, Arbeidsliv og migrasjon (VAM) 1) og 2)	60 300	60 800	59 775
Kap.	601 , post	50 Forskning på årsaker til sykefravær og utstøting fra arbeidslivet	24 000	24 000	24 000
Kap.	601 , post	50 Helse-, miljø- og sikkerhet i petroleumssektoren (PETROMAKS)	18 800	18 800	18 800
Kap.	601 , post	50 IT-FUNK	2 000	2 000	2 000
Kap.	601 , post	50 Evaluering av pensjonsreformen			4 000
Kap.	601 , post	50 Forskning på nasjonale minoriteter 3)	1 000	1 000	
Kap.	601 , post	50 Program for samisk forskning 3)	3 179	3 179	
Kap.	601 , post	50 Program for kulturforskning, Romanikultur 3)	200	200	
Sum programmer			109 479	109 979	108 575
Totalt			116 479	116 979	115 575

1) Midler er overført fra kap. 601 post 70 til trygdeforskning med 10 mill. kroner

2) Fra og med 2010 er 6 mill. kroner flyttet til BLDs kap. 821 post 50 og 4,5 mill. kroner flyttet til JDs kap. 400 post 50

3) Fra og med 2010 er budsjettet flyttet til FADs kap. 1500 post 22

AD har i sitt foreløpige tildelingsbrev for 2010 lagt inn følgende føringer:

- minst 10 mill. kroner av VAMs budsjett skal benyttes til trygdeforskning
- programmet *Forskning på årsaker til sykefravær og utstøting fra arbeidslivet* skal 4 mill. kroner øremerkes til temaet aldring og arbeid
- 4 mill. kroner til evaluering av pensjonsreformen
- 7 mill. kroner til evalueringen av NAV-reformen

3.12 Kommunal- og regionaldepartementet

KRDs bevilgning til Forskningsrådet er for 2010 på 91,7 mill. kroner, noe som er en nedgang på 4,9 mill. kroner fra budsjett 2009 til 2010. Denne nedgangen skyldes først og fremst redusert bevilgning til FORNY som er i et mellomår (2010) før en ny satsing etableres i 2011.

Tabell 3.33. Bevilgninger fra KRD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010, 1000 kroner og prosentvis endring.

			Budsjett	Revidert budsjett	Endring 2009 -	
			2009	2009	Budsjett 2010	2010
Forskningsprogrammer:						
Kap.	500 ,post	50 Demokrati, styring og regionalitet (DEMOSREG)	10 000	11 500	11 500	0 %
Kap.	500 ,post	50 Verdiskapende innovasjon i off. sektor (VIOS)	1 500	0	0	0 %
Forskningsprogrammer			11 500	11 500	11 500	0 %
Nordområdetiltak:						
Kap.	551 post,	71 Forskningsløft i Nord	35 000	35 150	35 000	0 %
Kap.	551 post,	71 Arktisk teknologi (ARKTEK)	0	7 500	0	-100 %
Nordområdetiltak:			35 000	42 650	35 000	-18 %
Nasjonale tiltak for regional utvikling:						
Kap.	552 , post	21 Nasjonalt samarbeid om regional utvikling	0	5 000	0	-100 %
Kap.	552 post,	72 Regional representant i Finnmark	600	600	1 200	100 %
Kap.	552 post,	72 FORNY-programmet	10 500	10 500	5 000	-52 %
Kap.	552 post,	72 VRI	39 000	39 000	39 000	0 %
Nasjonale tiltak for regional utvikling:			50 100	55 100	45 200	-18 %
Totalt			96 600	109 250	91 700	-16 %

3.13 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) bevilger 27,4 mill. kroner til Forskningsrådet for 2010. I forbindelse med endringer i departementsstrukturen, er 6 mill. kroner overført fra AD til BLD, jf. fotnote under tabellen. Korrigert for denne budsjett-tekniske

endringen er bevilgningene fra BLD for 2010 en videreføring på samme nominelle nivå som i 2009.

Tabell 3.33 Bevilgninger fra BLD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

			Budsjett	Revidert	Budsjett
			2009	budsjett	2010
				2009	
Kap.	821 ,post	50 Velferds-, arbeidsliv og migrasjon 1)			6 000
Kap.	846 ,post	50 Velferds-, arbeidsliv og migrasjon	2 500	2 500	2 500
Kap.	846 ,post	50 Kjønn i endring	4 000	4 000	4 000
Kap.	847 ,post	50 IT-FUNK	5 600	5 600	5 600
Kap.	854 ,post	50 Velferds-, arbeidsliv og migrasjon	4 500	4 500	4 500
Kap.	854 ,post	71 Rusmiddelforskning, behandlingsintervensj.	500	500	500
Kap.	857 ,post	50 Velferds-, arbeidsliv og migrasjon	4 300	4 300	4 300
Totalt			21 400	21 400	27 400

1) Fra og 2010 er 6 mill. kroner flyttet fra ADs kap. 601 post 50 til BLD

3.14 Finansdepartementet

Finansdepartementet (FIN) bevilger 5 mill. kroner til Forskningsrådet for 2010. FINs bevilgning til *Helsetjenester og helseøkonomi* avsluttes i 2010.

Tabell 3.34 Bevilgninger fra FIN fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

			Budsjett	Revidert	Budsjett
			2009	budsjett	2010
				2009	
Kap.	1600 , post	21 Skatteøkonomi	5 000	5 000	5 000
Kap.	1600 , post	21 Helsetjenester og helseøkonomi	1 000	1 000	0
Sum			6 000	6 000	5 000

3.15 Justis- og politidepartementet

Justis- og politidepartementet (JD) bevilger 13,7 mill. kroner til Forskningsrådet for 2010. I forbindelse med endringer i departementsstrukturen, er 4,5 mill. kroner overført fra AD til JD, jf. fotnote under tabellen. Korrigert for denne budsjett-tekniske endringen er bevilgningene fra JD for 2010 en videreføring på samme nominelle nivå som i 2009.

Tabell 3.35 Bevilgninger fra JD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

			Budsjett	Revidert	Budsjett
			2009	budsjett	2010
				2009	
Kap.	400 , post	01 Europa i endring		1 000	1 000
Kap.	400 , post	01 Samfunnssikkerhet og risiko (SAMRISK)	500	2 500	2 500
Kap.	440 , post	01 Samfunnssikkerhet og risiko (SAMRISK)	2 200	1 200	1 200
Kap.	451 , post	01 Samfunnssikkerhet og risiko (SAMRISK)	1 000	1 000	1 000
Kap.	400 , post	01 Velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM)	1 500	2 500	2 500
Kap.	400 , post	50 Velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM) 1)			4 500
Kap.	400 , post	01 Det internasjonale polaråret (IPY)	1 000	1 000	1 000
			6 200	9 200	13 700

1) Fra og 2010 er 4,5 mill. kroner flyttet fra ADs kap. 601 post 50 til JD

3.16 Kulturdepartementet

Kulturdepartementet (KUD) har økt sin bevilgning noe til kulturforskningsprogrammet *Kulturell verdsetting* i 2010. Samtidig avsluttes perioden for den første satsingen på forskning om pengespill. Forskning om pengespill forventes videreført for en ny periode fom 2011.

Tabell 3.36. Bevilgninger fra KUD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

		Budsjett	Revidert	Budsjett
		2009	budsjett	2010
		2009	2009	2010
Kap. 305 , post	Kunnskapsgrunnlag om pengespillproblemer	3800	3619	798
Kap. 320 , post 52	Kulturell verdsetting	4476	4476	4619
Sum		8 276	8 095	5 417

3.17 Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) bevilger 14,4 mill. kroner til Forskningsrådet for 2010. I forbindelse med endringer i departementsstrukturen, er 4,4 mill. kroner overført fra AD til FD, jf. fotnote under tabellen. Korrigert for denne budsjett-tekniske endringen er bevilgningene fra FAD for 2010 en videreføring på samme nominelle nivå som i 2009.

Tabell 3.37. Bevilgninger fra FAD fordelt på kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

		Budsjett	Revidert	Budsjett
		2009	budsjett	2010
		2009	2009	2010
Kap. 1500 , post 21	VERDIKT	0	10 000	10 000
Kap. 1500 , post 21	Forskning på nasjonale minoriteter 1)	0	0	1 000
Kap. 1500 , post 21	Program for samisk forskning 1)	0	0	3 179
Kap. 1500 , post 21	Program for kulturforskning, Romanikultur 1)	0	0	200
		0	10 000	14 379

1) Midlene er fra og med 2010 flyttet fra ADs kap. 601 post 50 til FAD

4 Divisjonenes budsjetter

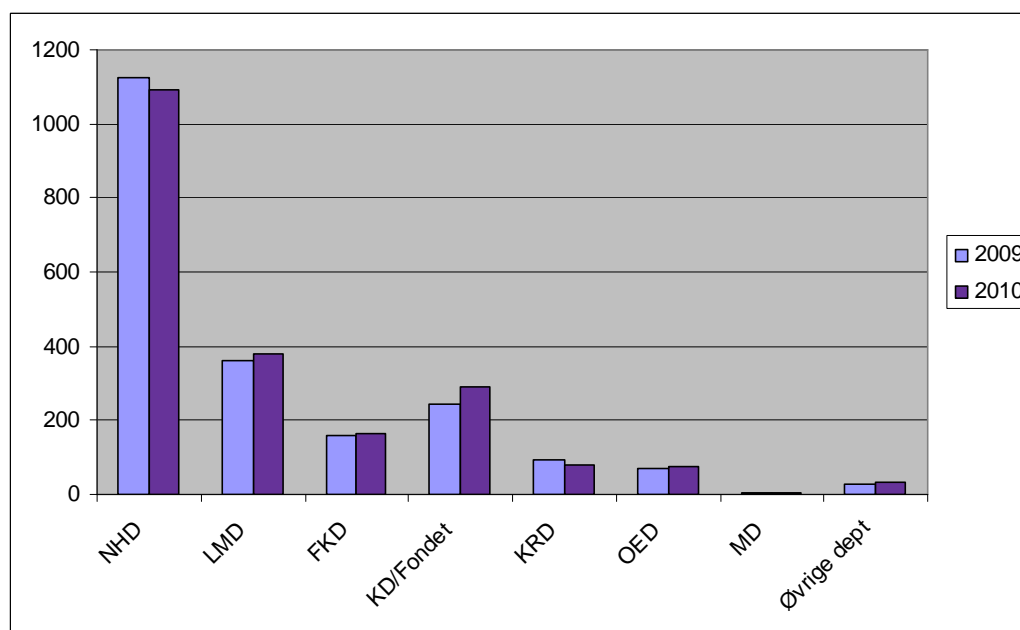
4.1 Divisjon for innovasjon

4.1.1 Inntekter og føringer

Divisjon for innovasjon legger for 2010 til grunn en samlet budsjetteramme på 2 171,3 mill. kroner, en nedgang på 0,3 prosent (5,8 mill. kroner) i forhold til divisjonens reviderte budsjett for 2009.

Innovasjonsdivisjonen mottar i alt 1 975,5 kroner i generelle rammebevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD), Nærings- og handelsdepartementet (NHD), Olje- og energidepartementet (OED), Fiskeri- og kystdepartementet (FKD), Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Miljødepartementet (MD), samt avkastning fra Fondet for forskning og nyskaping (Forskningsfondet) og Regionale forskningsfond (RFF) som blir kanalisert via KD. I tillegg mottar divisjonen 149,8 mill. kroner i spesielle midler fra i alt syv departementer. Innovasjonsdivisjonens diverse inntekter utgjør 45,9 mill. kroner. Størstedelen av disse kommer fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (31,2 mill. kroner). Øvrige finansierer er Innovasjon Norge, Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond og Rikstoto.

Figur 4.1. Inntekter 2009 og 2010 fordelt på viktigste inntektskilder/departement. ¹⁾ Beløp i mill. kroner.

1) Inkluderer generelle og spesielle midler, men ikke inntekter fra andre kilder enn departementene.

Med 1 093,3 mill. kroner utgjør bevilgningen fra Nærings- og handelsdepartementet halvparten (50 prosent) av divisjonens budsjetteramme for 2010, altså samme nivå som i 2009. Med 381,9 mill. kroner (17,6 prosent) er Landbruks- og matdepartementet den nest største bidragsyter. Det vises for øvrig til figur 4-3.1 ovenfor samt til inntektstabell på neste side hvor hver enkelt inntektskilde er spesifisert mer i detalj.

Tabell 4.1 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel/post samt program/aktivitet. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009, budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

					Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert 2009- 2010
Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010 - Innovasjonsdivisjonen (ID)								
Kunnskapsdepartementet (KD)								
Kap.	281	post,	50	Forskning og formidling	16 000	16 000	16 000	0 %
Kap.	285	post,	52	Norges forskningsråd	19 250	31 750	41 150	30 %
Kap.	286	post,	50	Fondet for forskning og nyskaping	195 000	195 000	195 000	0 %
Kap.	286	post,	60	Regionale Forskningsfond	0	0	39 250	
Sum					230 250	242 750	291 400	20 %
Nærings- og handelsdepartementet (NHD)								
Kap.	920	post,	50.1	Programmer	483 750	571 250	534 950	-6 %
Kap.	920	post,	50.2	Institutter og annen infrastruktur	359 750	360 750	363 250	1 %
Kap.	920	post,	50.3	Kommersialisering og nettverkstiltak	113 350	113 350	110 350	-3 %
Kap.	920	post,	50.4	Internasjonalt samarbeid	54 310	54 310	59 500	10 %
Kap.	920	post,	50.5	Andre tiltak	25 300	25 300	25 300	0 %
Sum					1 036 460	1 124 960	1 093 350	-3 %
Olje- og energidepartementet (OED)								
Kap.	1830	post,	50	Strategisk energiforskning	9 300	9 300	5 800	-38 %
Kap.	1830	post,	50	Strategisk petroleumsforskning	16 000	16 000	16 500	3 %
Kap.	1830	post,	50	Brukerstyrt energiforskning - Prosj. etabl. støtte	3 700	3 700	3 700	0 %
Kap.	1830	post,	50	Prosjektrettet teknologiutvikling - DEMO2000	42 000	42 000	48 250	15 %
Sum					71 000	71 000	74 250	5 %
Fiskeri- og kystdepartementet (FKD)								
Kap.	1023	post,	50	Norges forskningsråd	158 690	158 560	164 390	4 %
Kap.	1023	post,	71	Tilskudd til MABIT-programmet	0	0	0	
Sum					158 690	158 560	164 390	4 %
Landbruks- og matdepartementet (LMD)								
Kap.	1137	post,	50	Norges forskningsråd, forskningsprogram etc	158 618	158 618	182 788	15 %
Kap.	1137	post,	51	Norges forskningsråd, basisbevilgninger	175 230	175 230	180 847	3 %
Kap.	1150	post,	77	Jordbruksavtalen, div. prog./prosjekt	25 781	26 136	18 274	-30 %
Sum					359 629	359 984	381 909	6 %
Miljøverndepartementet (MD)								
Kap.	1410	Post,	51	Forskningsprogram m.m.	2 000	2 000	2 000	0 %
Kap.	1410	post	50	Prosj. etab. støtte	2 500	2 500	2 500	0 %
Sum					4 500	4 500	4 500	0 %
Barne- og likestillingsdepartementet (BLD)								
Kap.	847	post,	50	IT-FUNK	5 600	5 600	5 600	0 %
Sum					5 600	5 600	5 600	0 %
Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)								
Kap.	601	post	50	IT-FUNK	0	2 000	2 000	0 %
Sum					0	2 000	2 000	0 %

Tabell fortsetter på neste side

Tabell fortsetter fra forrige side

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert 2009- 2010	
Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010 - Innovasjonsdivisjonen (ID)					
Kommunal- og regionaldepartementet (KRD)					
Kap. 500 post, 50	Verdiskapende innovasjon i off. sektor	1 500	0	0	0 %
Kap. 551 post, 71	Forskningsløft i Nord	35 000	35 150	35 000	0 %
Kap. 551 post, 71	Arktisk Teknologi	0	7 500	0	-100 %
Kap. 552 post, 72	Regional representant i Finnmark	600	600	1 200	100 %
Kap. 552 post, 72	FORNY-programmet	10 500	10 500	5 000	-52 %
Kap. 552 post, 72	VRI	39 000	39 000	39 000	0 %
Sum		86 600	92 750	80 200	-14 %
Samferdselsdepartementet (SD)					
Kap. 1301 post, 50	Transportforskning (SMARTRANS)	20 000	20 000	27 300	37 %
Kap. 1301 post, 50	EU-prosjekter/Joint Technology Initiatives (JTI)	1 200	1 200	0	-100 %
Sum		21 200	21 200	27 300	29 %
Utenriksdepartementet (UD)					
Kap. 165 post, 70	Bedriftens samfunnsansvar (BEDSAM)	500	500	500	0 %
Sum		500	500	500	0 %
Sum spesielle midler		155 681	164 186	149 874	-9 %
Sum generelle midler		1 818 748	1 919 618	1 975 525	3 %
SUM DEPARTEMENTENE		1 974 429	2 083 804	2 125 399	2 %
Diverse inntekter		89 415	93 393	45 933	-51 %
SUM TOTALT		2 063 844	2 177 197	2 171 332	0 %

De enkelte departementers budsjettproposisjoner (St. prp. nr.1 (2009-2010)) og tildelingsbrev gir føringer mht Innovasjonsdivisjonens og Forskningsrådets disponering av midlene.

Kunnskapsdepartementet (KD) bevilgning til Nærings – ph.d ordningen er styrket med 13,3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009 slik at den totale bevilgningen fra KD til ordningen nå er på 27,1 mill kroner. For øvrig vil departementets bevilgninger til Virkemidler for regional innovasjon (VRI), Kommersialisering av FoU - resultater og prosjektetableringsstøtten (PES) videreføres på samme nivå som i 2009

Fondet for forskning og nyskaping

Divisjonens tildelinger av midler fra Forskningsfondet holdes stabilt i forhold til i 2009 – til 195,0 mill. kroner. Bevilgningene av Fondsmidler til *GASSMAKS* - programmet, til BIA til *Matprogrammet* og til SFI – ordningen videreføres uendret i forhold til 2009.

Regionale forskningsfond

I 2010 innføres ordningen Regionale Forskningsfond. Forskningsrådet vil gjennom avkastningen fra regionalt forskningsfond motta 39,2 mill. kroner i 2010, hvor 27 mill. kroner skal gå til samarbeidsprosjekter i regionene, 8,7 mill. kroner til årlige driftsutgifter for administrasjon av ordningen, og 3,5 mill. kroner til etablering av nytt IKT - system for ordningen.

Nærings- og handelsdepartementet (NHD) har foreslått en bevilgning til Forskningsrådet for 2010 på 1307 mill. kroner over kap. 920, post 50. I forhold til revidert budsjett for 2009 innebærer dette en nedgang på 13,8 mill. kroner eller ca. 1 prosent. Innovasjonsdivisjonens bevilgninger fra NHD går ned med 31,6 mill. kroner (3 prosent).

Bevilgningen fordeler seg som følger:

- Under *Programmer* (post 50.1) er det en nedgang i bevilgningen til *Brukerstyrt innovasjonsarena* (BIA) med 45,4 mill. kroner sammenliknet med revidert budsjett 2009. NHD styrker i tillegg sin bevilgning til Nærings - ph.d ordningen med 8,3 mill. kroner. Bevilgningen til Maritim og offshore sektor - programmet *MAROFF* – økes med 11 mill. kroner til totalt 129,6 mill. kroner. Innenfor rammen av programmet foreslås det avsatt minst 10 mill. kroner til krevende miljøvennlige operasjoner i nordområdene for 2010. NHD foreslår videre at det avsettes 6 mill. kroner til av rammen til oppfølgingen av Klimaforliket. Midlene skal gå til prosjekter knyttet til energieffektivisering og fornybar energi i de maritime næringene. Bevilgningen til programmet *GASSMAKS* videreføres med 15 mill. kroner. Matprogrammet har fått sin bevilgning redusert med 9,1 mill. kroner til 10,15 mill. kroner.
- Bevilgningen til *Institutter og annen infrastruktur* (post 50.2) økes totalt med 3,5 mill. kroner. Fra og med 2009 ble det nye basisfinansieringssystemet for instituttsektoren innført, hvor NHD har fått ansvaret for fordelingsarenaen for de teknisk-industrielle instituttene. Rammen for den samlede basisfinansieringen til de teknisk-industrielle instituttene er på 255,1 mill. kroner. Når det gjelder Haldenprosjektet, driften av forskningsreaktoren Jeep II på Kjeller, avfallsbehandlingen i Himdalen, er det satt av 86,5 mill. kroner. Denne økningen på 1,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009 skyldes at bevilgningen til IFEs virksomhet på Kjeller økes grunnet økte utgifter til drift – og tilsynskostnader for de nukleære anleggene.
- Under *Virkemidler for regional forskning og innovasjon (VRI)* under post 50.3 reduseres bevilgningen med 1,5 mill. kroner. Det er et tilsvarende kutt, 1,5 mill. kroner, på posten *Regionale representanter*. Bevilgningen til *Kommersialisering av FoU – resultater* videreføres uendret.
- Bevilgningen til *Internasjonalt samarbeid* (post 50.4) videreføres med 75,7 mill. kroner totalt. Innovasjonsdivisjonen mottar en bevilgning for 2010 på 59,5 mill. kroner innunder denne posten som er en økning på 5,2 mill. kroner. Denne økningen skyldes en omfordeling innenfor posten. Midler er omfordelt fra Nordisk samarbeid (TFI), Bilat-ordningen og PES til EUROSTARS og JTI for å bedre kunne dekke opp for allerede inngåtte og kommende forpliktelser. Det foreslås ytterligere å videreføre en avsetning til SAM-EU på 3,9 mill. kroner pga. uforutsette prosjektforpliktelser knyttet til revidering av kontraktsbeløp.
- Budsjettposten *Andre tiltak* (post 50.5) gjelder aktiviteter for kompetansebygging og administrative støttetiltak. Bevilgningsrammen for Innovasjonsdivisjonen videreføres på samme nivå som i 2009 (25,3 mill. kroner).

Olje og energidepartementets (OEDs) rammebevilgning over kap. 1830, post 50 til Forskningsrådet for 2010 utgjør 741 mill. kroner. Dette er en økning på 171,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009. Med de føringer som angis for bevilgningen gir dette for Innovasjonsdivisjonen en bevilgning på 74,3 mill. kroner, noe som er en vekst på 3,3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett 2009. Herunder har DEMO 2000 har fått økt sin bevilgning med 6,3 mill. kroner mens bevilgningen i 2010 til snøskredforskning er overført til et annet kapittel.

Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) øker bevilgningen over kap. 1023, post 50 til Forskningsrådet for 2010 med 10,7 mill. kroner. Innovasjonsdivisjonen får en vekst i bevilgningen fra FKD på 5,8 mill. kroner. Bevilgningen til Natur og næring økes med 2 mill. kroner, mens bevilgningene til henholdsvis Matprogrammet, MAROFF, FORNY og SMARTRANS opprettholdes på samme nivå som i revidert budsjett 2009.

Landbruks- og matdepartementets (LMDs) samlede bevilgning for 2010 til Forskningsrådet over kap. 1137 utgjør 403,1 mill. kroner, noe som er en nominell vekst på 34,8 mill. kroner eller 9,4 prosent i forhold til revidert budsjett for 2009. Innovasjonsdivisjonen får en vekst i bevilgningen på 24,2 mill. kroner over post 50 og på 5,6 mill. kroner over post 51. Veksten over post 50 består i all hovedsak av en økning på 19 mill. kroner til programmet Natur og næring for å styrke forskningen på miljøvennlig energi, som en del av klimaforliket. Matprogrammet får en vekst på 3,5 mill. kroner over den samme posten. Denne veksten er relatert til oppfølgingen av st.meld. nr

39 (2008-2009) *Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen..* I tillegg får VRI – ordningen fra 2010 en bevilgning på 2 mill. kroner. Bevilgningen til Forny opprettholdes på samme nivå. Over post 51 er det en vekst på 5 mill. kroner til basisbevilgninger.

Miljøverndepartementet (MD) gir for 2010 en bevilgning til Forskningsrådet på 166,5 mill. kroner over kap. 1410, post 51. Dette tilsvarer 22,0 mill. kroner i vekst (15,2 prosent) sammenlignet med revidert budsjett 2009. Bevilgningen fra Miljøverndepartementet skal brukes til å styrke forskningen på klima, biomangfold, kulturminne, helse- og miljøfarlige kjemikalier og Barentshavet. For 2010 vil Innovasjonsdivisjonen motta 2 mill. kroner til programmet Natur og næring, som er en opprettholdelse av nivået fra 2009, til forskning knyttet til utfordringer og muligheter i forvaltningen av kulturminner. Av den samlede bevilgningen til Rådet fra MD over kap. 1410, post 50 på 140,7 mill. kroner vil Innovasjonsdivisjonen i 2010 disponere 2,5 mill. kroner for å ivareta ansvar for internasjonale aktiviteter.

Midler for øvrig fra departementer vil alle være øremerket bestemte program og aktiviteter.

4.1.2 Mål og prioriteringer

Regjeringen la i 2009 frem en stortingsmelding om innovasjon (St.meld. nr. 7 (2008-2009) "*Et nyskapende og bærekraftig Norge*") med formål å vise hvordan staten skal engasjere seg på et bredt felt i næringspolitikken for å bidra til nyskaping og et konkurransedyktig næringsliv. Meldingen understreker ambisjonen om å styrke forskningen i næringslivet og øke bevilgningene til brukerstyrte forskningsprogrammer, samt å styrke samspillet mellom næringsliv og forskning. Meldingen bygger opp under ambisjonen om å styrke innovasjonsevnen i norsk økonomi ytterligere for å sikre en fortsatt god velferdsutvikling. Våren 2009 la regjeringen frem en stortingsmelding om forskning (St.meld. nr. 30 (2008 – 2009) "*Klima for forskning*") Meldingen løfter opp to sentrale mål med særlig relevans for næringslivet 1) Næringsrelevant forskning på strategiske områder og 2) Et kunnskapsbasert næringsliv i hele landet.

Innovasjonsdivisjonen har en bred portefølje av satsinger, programmer og andre virkemidler. Hovedmålet med disse aktivitetene er å stimulere til utvikling av innovasjonskapasiteten i norsk næringsliv og offentlig sektor, samt å bidra til å omsette forskningsresultater til kommersiell virksomhet. I tillegg til de direkte virkemidler har divisjonen ansvar for oppfølging av SkatteFUNN. Innføringen av regionale forskningsfond i Statsbudsjettet for 2010 vil gi et viktig løft for forskning og regional innovasjon i hele landet. Fondene vil være en viktig del av en mer regionalt differensiert forsknings- og innovasjonspolitik rettet mot å styrke næringslivets FoU-innsats. Regionale forskningsfond vil sammen med de nasjonale innovasjonsprogrammene og SkatteFUNN utgjøre en mer helhetlig virkemiddelstruktur for forskning og innovasjon mot næringslivet.

Det er viktig at Forskningsrådet har virkemidler som treffer næringslivets behov og har mekanismer som gjør raske tilpasninger til endringer i næringslivs- og samfunnsstruktur mulige. Tett samarbeid med den øvrige virksomheten i Forskningsrådet og med andre aktører i det offentlige virkemiddelapparatet er helt nødvendig. Kobling mellom grunnforskning og anvendt forskning på den ene siden og økt samhandling mellom næringsliv og forskningsmiljøer på den andre siden, er en forutsetning for at Norge skal nå sine forsknings- og innovasjonspolitiske mål.

Innovasjonsdivisjonens sentrale mål for 2010 er:

- Økt forskning i bedriftene – Det må løftes i topp og i bredde for å realisere potensialet for innovasjon
- Gode FoU miljøer, flere dyktige forskere og aktivt samarbeid mellom næringsliv og FoU-miljøer nasjonalt og internasjonalt

- Bedrifter over hele landet får tilgang til kunnskap som skaper muligheter for innovasjon og næringsutvikling
- Styrket kunnskapsutvikling innenfor tjenestesektoren og for forsknings- og innovasjonspolitikken
- Bedre kommunikasjon og styrket kunnskap om nytten av forskning
- Tiltak og virkemidler for søknadsrekruttering i bedriftene

4.1.3 Fordeling av budsjettet

Den alt overveiende delen av Innovasjonsdivisjonens budsjett for 2010 er allokert til Gjennomføring av divisjonens forskningsprogrammer, først og fremst til *Brukerstyrte innovasjonsprogrammer* og til system- og nettverksutviklingsprogram under posten *Nettverks-tiltak*, samt til *Infrastruktur og institusjonelle tiltak* (herunder inkludert basisbevilgninger til teknisk-industrielle institutter og primærnæringsinstitutter). En mindre del av divisjonens budsjett benyttes innenfor virkemidlet *Frittstående prosjekter* og *Andre FoU-relaterte aktiviteter* som informasjonsvirksomhet, planlegging og evaluering. Budsjettet dekker også utgiftene til sekretariatet i divisjonen som administrerer skattefradragssystemet SkatteFUNN sammen med Innovasjon Norge.

Utgangspunktet for fordelingen av de tildelte budsjetttrammer på virkemidler og aktiviteter, har vært signaler i departementenes styringsdokumenter (St.prp og tildelingsbrev, der disse foreligger) og Forskningsrådets budsjettforslag for 2010.

Tabell 4.2. Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter virkemidler. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2009	Budsjett 2010	Rev.budsj. 2009	Budsjett 2010
Brakerstyrte innovasjonsprogrammer	936 948	908 492	831 671	817 785
Grunnforskningsprogrammer				
Handlingsrettede programmer	500	500		0
Store programmer				
Sum programmer	965 668	908 992	831 671	817 785
Fri prosjektstøtte				
Andre grunnforskningsprosjekter				
Internasjonal prosjektstøtte	22 800	23 900	22 800	23 900
Andre frittstående prosjekter	52 003	100 300	44 503	100 300
Sum frittstående prosjekter	74 803	124 200	67 303	124 200
Basisbevilgninger	521 435	531 241	521 435	531 591
Strategisk institusjonsstøtte	47 000	44 000	47 000	44 000
SFF/SFI	140 000	140 000	140 000	140 000
Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger				
Andre infrastrukturtiltak	97 779	99 490	97 779	99 140
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak	806 214	814 731	806 214	814 731
Systemtiltak	232 100	221 950	118 450	118 950
Nasjonale stimuleringsiltak og møteplasser	9 700	13 900	9 100	12 700
Internasjonale nettverkstiltak	64 392	62 750	62 560	62 350
Sum nettverkstiltak	306 192	298 600	190 110	194 000
Informasjon/formidling/publisering	7 600	7 600	7 600	7 600
Planlegging/utredning/evaluering	450	250	450	250
Sum diverse FoU-relaterte aktiviteter	8 050	7 850	8 050	7 850
Disposisjonsfond	2 270	2 959	2 270	2 959
Sekretariat (OG21, SkatteFUNN))	14 000	14 000	14 000	14 000
Sum felleskostnader	14 000	14 000	14 000	14 000
SUM TOTALT	2 177 197	2 171 332	1 919 618	1 975 525

Avdelingene

Divisjonen er delt inn i følgende avdelinger: Avdeling for Natur, bionæringer og internasjonal arena, SkatteFunn og Entreprenørskap, Innovasjonsrettet kompetanseutvikling, Innovasjonsprogrammer, Strategi, økonomi og kommunikasjon, Regional FoU

Avdeling for Natur, bionæringer og internasjonal arena

Avdeling for bioproduksjon, internasjonalt samarbeid og kommersialisering har ansvar for innovasjon og næringsutvikling gjennom verdikjedene basert på arealressurser og skogbruk, og for produksjon (havbruk unntatt) og foredling frå landbruk og fiskeri samt for utvikling av leveranser og verdikjeder innen bioenergi basert på råstoff fra skogbruk og jordbruk, og på avfall fra øvrig næringsliv og husholdninger. Ansvarer skjer gjennom programmene Norsk mat frå sjø og land (MATprogrammet), Natur og næring. Programmene skal også ta vare på behovet forvaltningen har for kunnskap og forskning for politikktutforming.

Avdelingen skal koordinere Forskningsrådets næringsrettede internasjonale samarbeid gjennom tiltak som kopler norsk næringsliv mot EUs rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling. Den har også ansvaret for aktivitetene Næringsrettet bilateralt samarbeid (BILATNAER), EUROSTARS samt norsk deltaking i det europeiske nettverket for samarbeid om markedsnær forskning og utvikling (EUREKA) og annet internasjonalt rettet mobilisering. Et særskilt internasjonalt ansvar er knyttet til bioproduksjon samt naturbasert næringsliv.

Avdeling for SkatteFunn og Entreprenørskap

Avdelingen har ansvaret for oppfølgingen av SkatteFUNN - ordningen som gir skattefradrag for kostnader knyttet til gjennomføringen av FoU-prosjekter i norsk næringsliv. Ordningen ble etablert i 2002 for å øke forsknings- og utviklingsinnsatsen i næringslivet. Ordningen er hjemlet i skatteloven og blir administrert av Forskningsrådet i samarbeid med Innovasjon Norge. SkatteFUNN har ført til økt fokus på FoU som et strategisk virkemiddel, og inngår nå som en del av vekststrategien i mange bedrifter. Et annet ansvarsområde som er tillagt denne avdelingen er administrasjon av forskningsprogrammet ”MER entreprenørskap”, som skal gi kunnskap om entreprenørskap generelt og kvinner som entreprenører spesielt.

Avdeling for Innovasjonsrettet kompetanseutvikling

Avdeling for innovasjonsrettet kompetanseutvikling har et strategisk ansvar for å sikre god samordning av de kompetansebyggende innovasjonsvirkemidlene, inklusive det operative ansvaret for basisfinansiering av de teknisk-industrielle instituttene og primærnæringsinstituttene. Videre har avdelinga oppfølgingsansvar for ordningen Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Formålet er å støtte langsiktig forskning som fremmer innovasjon og konkurransekraften i næringslivet, og å styrke samspeillet mellom norske forskningsmiljøer og innovativt næringsliv. Avdelingen har også ansvar for drift og oppfølging av de energi-relaterte programmene Teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten (DEMO2000) og Lønnsom utnytting av naturgass (GASSMAKS). Knyttet opp mot DEMO2000 har avdelingen et formalisert samarbeid med henholdsvis Gassnova SF og OG21. Gjennom FORNY - programmet (FORNY - forskningsbasert nyskaping) fremmer avdelinga kommersialisering av FoU-resultater fra universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter. Programmet fremmer alle fagområder der forskning kan medvirke til nye arbeidsplasser og øke verdiskaping. Avdelingen har i tillegg sekretariatsansvaret for Fransk - Norsk Stiftelse.

Avdeling for Innovasjonsprogrammer

Avdeling for innovasjonsprogram skal medvirke til en styrking av forskningsbasert innovasjon i norsk næringsliv. Sentralt i virksomheten er programmet Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA), som retter seg mot forskningsutfordringer i næringslivet på tvers av bransjer. Avdelingen har også ansvar for innovasjonsprogrammene Maritim virksomhet og offshore- operasjoner (MAROFF), Næringslivets transporter og ITS (SMARTRANS) og utvikling av Nærings - ph.d ordningen. Ansvar for den satsingen regjeringen gjør på IT for funksjonshemmede ligger også her innenfor aktiviteten IT- Funk, samt en mindre satsing på Bedriftenes samfunnsansvar (BEDSAM).

Avdeling for Strategi, økonomi og kommunikasjon

Avdelingen har ansvar for kommunikasjon og rettledning overfor næringslivet og de andre kundene til divisjonen. Gjennom analyse og evaluering skal avdelingen legge til rette og utvikle kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken og for den strategiske og økonomiske planleggingen innenfor innovasjonsområdet. Andre viktige oppgaver er koordinering av budsjettarbeidet i divisjonen og samhandling med departementa som finansierer næringsrettet forskning og utvikling. Sekretariatsansvaret for Finansmarkedsfondet er også lagt til avdelingen

Avdeling for Regional FoU

Avdeling for Regional FoU har ansvar for Forskningsrådets koordinering av regionale aktiviteter, samt medvirke til samordning og felles læring. Avdelingen skal jobbe for at regionalt næringsliv, offentlig sektor og forskningsmiljø samarbeider tettere. Utvikling av ny kunnskap om hvordan innovasjonsprosesser i hele landet kan styrkes, er også en viktig oppgave. Avdelingen har ansvaret for programmet Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI), Forskningsrådets regionale representanter, og Forskningsløft i nord.. Forskningen i regionene skal styrkes ytterligere gjennom etablering av regionale forskningsfond fra 2010. Forskningsrådet og fondsstyrene skal samarbeide

om forvaltningen av de regionale forskningsfondene. Forskningsrådet skal særlig medvirke til å sikre kvaliteten på forskningen i alle ledd frå utlysning til tildeling av FoU-midler og sikre mest mulig like kvalitetskrav i alle fondene og læring mellom dem. Avdeling for Regional FoU er tillagt oppfølgingsansvaret mot regionale forskningsfond i Forskningsrådet.

Forskningsprogrammer

Divisjonen vil i 2010 ha et samlet budsjett for virkemiddelet Forskningsprogrammer på vel 908,9 mill. kroner, noe som tilsvarer ca 42 prosent av det samlede budsjettet. Forskningsprogrammene i Innovasjonsdivisjonen er i all hovedsak brukerstyrte innovasjonsprogrammer.

Brukerstyrte innovasjonsprogrammer

Det er avsatt 908,5 mill. kroner til divisjonens brukerstyrte innovasjonsprogrammer. Dette er en nedgang på 56 mill. kroner i forhold revidert budsjett 2009. Følgende brukerstyrte innovasjonsprogrammer vil være operative i 2010:

Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) (2006-) støtter opp om Regjeringens satsing mot et mer kunnskapsbasert næringsliv i hele landet. Programmet er et tilbud til bedrifter med vilje og evne til å satse på FoU for å realisere innovasjoner med stort verdiskapingspotensial. Gjennom BIA åpne konkurranse sikres det at Forskningsrådet har et tilbud til hele bredden av norsk næringsliv og vil stimulere til ambisiøse FoU-satsinger på bedriftenes premisser.

Programmet støtter de beste forskningsbaserte innovasjonsprosjektene, uavhengig av tema og bransje, på grunnlag av forskningskvalitet, innovasjonsgrad og verdiskapingspotensial, samt forskningsmessig eller teknologisk risiko. Programmet støtter også kompetanseutvikling i norske forskningsmiljøer der næringslivet selv har identifisert slike behov for å kunne komme videre med sin forskningsbaserte innovasjonsvirksomhet. Gjennom en balansert portefølje av kompetanseprosjekter og forskningsbaserte innovasjonsprosjekter bidrar programmet til at det legges et grunnlag for fremtidig verdiskaping på kortere og lengre sikt.

Hovedfokus i 2010 vil være å følge opp de mer enn 170 prosjektene i porteføljen og andre aktiviteter programmet finansierer. Det ikke er midler til oppstart av nye prosjekter i 2010. BIA legger vekt på næringsrelevant forskning på strategiske områder som miljøvennlig energi og miljøteknologi, IKT, bioteknologi, tjenesteyting og helse. I 2010 vil BIA ha en total budsjett-ramme på 365,2 mill. kroner, hvorav 345,2 mill. kroner blir finansiert over NHDs budsjett-ramme og 20 mill. kroner over Fondet for forskning og nyskaping.

Natur og næring (2008-2013)

Programmet ble etablert ved vedtak i divisjonsstyret 5. desember 2007 om å slå sammen programmene AREAL og TRE. Divisjonsstyret godkjente programplanen i møte 2. september 2008. Programmets hovedfokus er kunnskapsproduksjon til støtte for næringsutvikling basert på bærekraftig bruk av skog, kyst og andre arealressurser knyttet til natur og kultur. Verdiskaping, lønnsomhet, innovasjon og bærekraftig tilpasning til klimaendringer er sentralt. Programmet har fem fokusområder: Programmet skal støtte opp under (1) *tjenesteutvikling*, særlig reiseliv, med basis i primærnæringsressurser og lokalsamfunn. Næringsutvikling basert på natur og kultur er et fokusområde og forutsetter kunnskap og samarbeid om (2) *areal- og ressursforvaltning*. Her vil programmet stimulere samarbeid mellom myndigheter, forvaltning, næringsliv og forskning. Skog er sentralt i programmet og programmet har fokus på verdikjeden (3) *skogproduksjon - tre - marked* der bærekraftig skogproduksjon og videreutvikling av tre som et anerkjent miljøprodukt er viktig. (4) *Bioenergi* står sentralt i opptrapping av satsing på miljøvennlig energi, og programmet satser på FoU for å fremme ressurser og råstoff, høsting og logistikk og miljø og klimaspørsmål i sammenheng med økt høsting av biomasse. Samarbeid med Matprogrammet og Havbruk, som har matproduksjon som hovedmål er viktig, og sammen med disse/ på vegne av har Natur og næring ansvar for forskning for (5) *politikkutforming* (myndighetsutøvelse og

næringsstrategier) for hele primærnærings - feltet. Natur og næring vil i 2010 ha et totalbudsjett på 122,8 mill. kroner og finansieres med midler fra FKD (11,5 mill. kroner), LMD (92,1 mill. kroner), MD (2,0 mill. kroner), Forskningsmidler over Jordbruksavtalen (spesielle midler over LMDs budsjett) (14,2 mill. kroner), Fiskeri- og havbruksnæringsens forskningsfond (1,0 mill. kroner) og Rikstoto (2,0 mill. kroner).

Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumssektoren (DEMO 2000) har som hovedmål å bidra til initiering og realisering av konkrete prosjekter for demonstrasjon, pilotutprøving og testing av nye teknologiske løsninger som kan gi økt verdiskaping gjennom mer kostnadseffektiv leting og utnyttelse av ressursene på norsk kontinentalsokkel. De teknologiske løsningene skal kunne anvendes på konkrete felt. I tillegg har programmet som et viktig mål å bringe frem nye norske industriprodukter, systemer og prosesser for salg i det globale offshoremarkedet og utvikle samarbeid med tilsvarende internasjonale aktører med sikte på felles aktiviteter og kunnskapsdeling. Prosjektene som utvikles gir konkrete bidrag til økt utvinning, effektiv ressurs- og energiutnyttelse og viktige miljøaspekt som redusert utslipp til luft og vann. En stor del av prosjektene er av umiddelbar betydning for utvikling av olje- og gassfelt i nordområdene ved å løse utfordringer knyttet til is- og klimaforhold, avstand fra land og manglende infrastruktur. DEMO 2000 finansieres i sin helhet med midler fra OED, og programmets budsjett vil i 2010 være 48,3 mill. kroner.

Økt verdiskaping i naturgasskjeden (GASSMAKS) (2007-2016) skal gjennom styrket kunnskapsutvikling, næringsutvikling og internasjonal konkurransekraft bidra til økt verdiskaping for samfunnet gjennom industriell foredling av naturgass. Hovedprinsippene som er lagt til grunn for valg av tema i programmet er at det skal: i) innrettes mot forskning knyttet til prosesser for industriell foredling av naturgass der foredlingsvirksomhet kan innebære stort verdiskapingspotensial i Norge, ii) innrettes mot forskning der naturgass inngår som en vesentlig innsatsfaktor i prosessindustrien og iii) bidra til å styrke norsk industri og norsk konkurransekraft innenfor utvikling av naturgassbaserte prosesser og produkter. På denne bakgrunn vil FoU-prosjekter innenfor følgende tema bli prioritert: 1) Gass til plastråstoff og plast, 2) Gass til materialer, 3) Mikrobiologisk eller enzymatisk konvertering av gass og 4) Gass til syntetiske drivstoff. GASSMAKS har en budsjetttramme på 40 mill. kroner i 2010, hvorav 15 mill. kroner over NHDs budsjett og 25 mill. kroner finansiert fra Fondet for forskning og nyskaping.

IT FUNK (1998-2012) er formelt sett ikke et program, men en tverrgående satsing som støtter prosjekter om inkluderende design og andre tiltak som gir økt tilgjengelighet for alle til IKT - baserte produkter og tjenester, med fokus på mennesker med nedsatt funksjonsevne. Brukermedvirkning er en forutsetning i alle prosjekter. IT Funk støtter metodeutvikling, forprosjekter og tilleggsprosjekter til IKT- relaterte programmer i Forskningsrådet, Innovasjon Norge og EU. Programmet blir i 2010 finansiert av BLD med 5,6 mill. kroner og AID med 2,0 mill. kroner. Siden 2008 har IT Funk på oppdrag fra NHD vært Norges kanal til AAL, et europeisk samarbeidsprogram basert på Romatraktatens art.169. AAL skal fremme forskning og innovasjon om anvendelse av IKT for eldre (Ambient Assisted Living) i perioden 2008-2013. Den norske deltakelsen finansieres i hovedsak over NHDs bevilgning til internasjonalt samarbeid (50.4) (1.mill.kroner), samt et tilskudd fra EU-kommisjonen på ca. 40 % av de nasjonale bidragene. Omfanget av støtten fra Norge varierer fra år til år med antall utlysninger og suksessraten for søknader med norske partnere.

Maritim virksomhet og offshore operasjoner (MAROFF) (2010-2019) skal bidra til å realisere Regjeringens satsing på Maritim Utvikling (MARUT) der det er satt i gang et samarbeid mellom myndighetene og næringen med sikte på å få til mer innovasjon og økt verdiskaping i de maritime næringene. Det er identifisert følgende innovasjonsområder som skal prioriteres: Miljø, krevende miljøvennlige maritime operasjoner, herunder operasjoner i nordområdene, og avansert logistikk og transport. Minst 10 mill kroner skal gå til krevende maritime operasjoner i nordområdene. Det skal dessuten settes av 6 mill kroner som en oppfølging av klimaforliket. Disse midlene skal gå til

prosjekter knyttet til energieffektivisering og fornybar energi i de maritime næringene. MAROFF blir i hovedsak finansiert med midler fra NHD (129,6 mill. kroner i 2010), men mottar også en bevilgning på 2,9 mill. kroner fra FKD samt 1,8 mill. kroner fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF).

Matprogrammet: Norsk mat fra sjø og land (2006-2015) har som hovedmål å styrke innovasjon, lønnsomhet, verdiskaping og markedsinnretning for norsk matproduksjon i hjemmemarkedet og i internasjonale markeder, under ivaretagelse av etiske verdier, bærekraft og miljø. Programmet skal bidra til at matforvaltningen har forskningsbasert kunnskap som grunnlag for sine risiko-vurderinger og for utforming av nasjonalt og internasjonalt regelverk. Programmet dekker hele verdikjeden fra nasjonale og internasjonale markeder tilbake til primærproduksjonen for landbrukssektoren og tilbake til landing av fisken for marin sektor. Programmet skal bidra med forskning som fører til effektiv matproduksjon basert på sunne og trygge matvarer, og at det utvikles nye prosesser og innovative produkter med høy markedsverdi. Et viktig område i programmet er økt kunnskap om forbrukerpreferanser, trender og matvalg i norske og internasjonale markeder. Programmet har også fokus på økologisk produksjon og småskala-produkter. Klimautfordringer er viet særlig oppmerksomhet fra og med 2008 og i 2009 er det påbegynt systematisk arbeid for en satsing på Mat og helse.

Styret og administrasjonen arbeider med ny strategi for næringsrettet kunnskapsbygging for Matprogrammet, denne vil ferdigstilles på nyåret 2010. Utgangspunktet er langsiktige globale trender og tilhørende muligheter og utfordringer for norske matnæringer som framkom gjennom Matprogrammets foresightprosess 2008-09. Kontakten med matnæringene og forskningsmiljøene om strategiske prioriteringer er styrket i 2009, blant annet gjennom systematisk kontakt med industriens nye teknologiplattform Food for life, og dialogmøter knyttet til utlysningene. Utlysningene for 2010 er formulert med dette som basis. Her nærmer en seg også gradvis den sterkere prioriteringen av forskningsinnsatsen som programmet arbeider mot Matprogrammet rendyrkes gjennom anvendelse av forskerprosjekter og BIPer, mens næringsfondene innen landbruks- og marin sektor vil ta hovedansvar for bransjerettede prosjekter. Programmet vil i 2010 ha et samlet budsjett på 161,0 mill. kroner, med følgende finansieringskilder; NHD (10,15 mill. kroner), FKD (25,39 mill. kroner), LMD (78,68 mill. kroner), Fondet for forskning og nyskaping (10 mill. kroner). Matprogrammet mottar i tillegg forskningsmidler over jordbruksavtalen (4,0 mill. kroner), midler fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (31,2 mill. kroner) og Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (1,49 mill. kroner).

Næringslivets transporter og ITS (SMARTRANS) (2007-2013) ble opprettet som nytt program fra 2007. Programmets overordnede mål er mer effektive og bærekraftige transportløsninger og transportnæringer for gods- og varetransport. Prosjektene som gjennomføres skal bidra til kompetanse og løsninger som ser på det samlede transportbehovet fra dør til dør, vurdere alternative transportformer inklusive intermodale muligheter og bidra til et bedre miljø. Programmet skal videre bidra til reduserte avstands- og tidskostnader for næringslivet, økt bruk av ITS, bedre kunnskapsgrunnlag om næringslivets transporter, langsiktig kompetanseoppbygging i forskningsmiljøene og universiteter/høgskoler og bedre koordinert og mer synlig transportforskning i Norge. Programmet retter seg mot transportnæringen, brukere av transporttjenester og deres interesseorganisasjoner, FoU-miljøer og andre kompetansmiljøer og myndigheter. Reduksjon av klimagasser fra nasjonale transportsystemer for næringstransporter vil være et prioritert område i 2009. Programmets finansielle ramme består i 2010 av 27,3 mill. kroner fra SD og 1 mill. kroner fra FKD.

Handlingsrettede programmer

Det er budsjettet med 0,5 mill. kroner for 2010 til divisjonens aktiviteter adressert under handlingsrettede programmer. Bevilgningen til handlingsrettede programmer holder seg dermed

på samme nivå som i revidert budsjett 2009. Innovasjonsdivisjonen vil ha følgende aktivitet innenfor budsjettposten i 2010:

Bedriftenes samfunnsansvar og økonomisk kriminalitet (BEDSAM) finansierer forskning om bruk av virkemidler for å sikre innsyn og offentlighet og oppnå ansvarlighet i bedrifters virksomhet, samt forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Viktige virkemidler i denne sammenhengen er rettsregler, etiske retningslinjer og revisjons- og verifikasjonsprosedyrer. Satsingen finansieres i 2010 kun av UD med 0,5 mill. kroner. Forskningsrådet vil følge opp stortingsmeldingen om næringslivets samfunnsansvar og Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet i samråd med de involverte departementer for en mulig ny satsing.

Frittstående prosjekter

Den finansielle rammen for "Frittstående prosjekter" er for 2010 på 124,2 mill. kroner. Dette er en økning på 49,4 mill. kroner i forhold til revidert budsjett for 2009. Denne økningen skyldes i stor grad tildeling av midler for å følge opp Regionale Forskningsfond (RFF). I tillegg er bevilgningen til Nærings - Ph. D ordningen økt vesentlig sett i forhold til revidert budsjett 2009. Budsjettposten omfatter i 2010:

En avsetning på 20 mill. kroner (NHD-midler) som skal dekke Norges forpliktelser i forbindelse med deltakelse i *EUROSTARS – programmet*. EUROSTARS har nå etablert seg som et velfungerende europeisk program for FoU – intensive SMBer. Søknadstilfanget er stort. I løpet av 2008 har programmet mottatt ca. 530 søknader fordelt på to utlysninger. Norge deltok med 22 søknader i første utlysning og nådde da opp med seks prosjekter som fikk finansiering. I utlysning 2 deltok Norge i 35 søknader, og 18 av disse søknadene ble da av det uavhengige internasjonale evalueringspanelet vurdert til å være gode nok til å motta støtte. Dette er et langt større antall prosjekter enn det Forskningsrådet har avsatt midler til. Norges forskningsråd øker sin årlige forpliktelse til EUROSTARS fra 2 mill. euro til 5 mill. euro fra og med år 2010 og for hvert av de år som gjenstår av EUROSTARS - programmet. Dersom det ikke kommer tilstrekkelig vekst i den egne bevilgningen til EUROSTARS, prioriteres programmet innenfor midlene til brukerstyrt forskning. Eventuelt ubenyttede midler tilbakeføres til andre brukerstyrte prosjekter. De avsatte midlene på denne posten skal også dekke de resterende forpliktelsene på løpende prosjekter med EUREKA – status

2,25 mill. kroner bevilges fra NHD til *Kunnskapsgrunnlaget for reiselivsnæringen*. Bakgrunnen for satsingen er behovet for å videreutvikle politikken og de offentlige virkemidlene på dette feltet med sikte på å videreutvikle reiselivsnæringene. Siktemålet er å sikre finansiering av noen utvalgte miljøer som over tid kan bistå bl.a. offentlige myndigheter, bransjeorganisasjoner og enkeltbedrifter med oppdatert kunnskap på feltet. Satsingen har en samlet bevilgning på 16 mill. kroner fordelt over 4 år.

Nærings – ph.d ordningen er nå inne i sitt andre år og ca 30 stipendiater er enten i gang eller under oppstart, og flere søknader er under behandling. I 2008 ble det satt i gang ti stipendiater, og i 2009 snart 20 stipendiater, altså en klar økning i 2009. Til tross for at interessen er merkbar og det daglig kommer henvendelser om ordningen, har erfaring vist at det tar lang tid fra en søker tar kontakt til hele prosessen er gjennomgått og prosjektet kan starte. Således vil ikke alle midler bevilget i 2009 bli aktivisert i inneværende budsjettår, men noe blir overført til 2010. Det er foreslått bevilget til sammen 62,15 millioner kroner til Nærings - ph.d ordningen i 2010. Herav er 35 mill. kroner fra NHD og 27,15 mill kroner fra KD. Med de forpliktelsene som aktive prosjekter innebærer, samt at man må regne noen midler til utvikling og profilering av ordningen, innebærer dette at man vil ha i overkant av 75 millioner å fordele til nye stipendiater i 2010 dersom budsjettet blir vedtatt i Stortinget. For å oppfylle forventningene som de nye bevilgningene skaper, må det settes inn en betydelig innsats på mobilisering i 2010. Ulike tiltak for mobilisering er for tiden under diskusjon og disse inkluderer blant annet et nærere samarbeid med andre programmer i Forskningsrådet, betydelig aktivitet mot næringsliv og academia samt tilknyttede

organisasjoner, synlighet ved arrangementer der målgruppene er til stede, og ikke minst, forbedret informasjonsmateriell og gode rutiner, slik at fornøye brukere kan profilere ordningen for oss. En mer detaljert kommunikasjons- og tiltaksplan er under utarbeiding. Ordningen med nærings - ph.d er en viktig del av Forskningsrådets satsing på økt forskningsbasert innovasjon i næringslivet, og kompletterer de eksisterende ordningene innen næringsrettet forskning. Ordningen har ingen tematiske, geografiske begrensninger og kan være et godt alternativ for bedrifter som satser på langsiktig kunnskapsoppbygging, men som mangler ressurser til å delta i store samarbeidsprosjekter.

1,750 kroner er avsatt fra NHD i 2010 til forskningsprogrammet *MER entreprenørskap*. Formålet med programmet er å øke kunnskapsnivået om entreprenørskap generelt, og om kvinnelige entreprenører spesielt. Dette skal gi et bedre grunnlag for å utforme en hensiktsmessig politikk. Hovedfokus er å utvikle, koble og analysere materialet som ligger i norske registerdatabaser. Forpliktelser utover årets finansieringsramme vil dekkes inn av neste års bevilgninger til formålet. Totalt for perioden (2009 – 2013) er det avsatt 18 mill. kroner til denne satsingen.

Regionale forskningsfond blir etablert fra 2010. Fondskapitalen er på 6,0 mrd. kroner med en avkastning på 212,4 mill. kroner i 2010. Midlene er fordelt mellom 7 fondsregioner og Forskningsrådet etter fastlagte fordelingskriterier. 34,15 mill. kroner av avkastningen kanaliseres gjennom Forskningsrådet i 2010. Av rammen på 34,15 mill. er 27,05 mill. kroner rettet mot finansiering av forskningsprosjekter. Disse midlene kan blant annet gå til å finansiere samhandlingsprosjekter mellom fondsregionene, og bidra til å styrke finansieringen av fondsregioner som har prosjekter med høy kvalitet og kompetanseoppbygging. Forskningsrådet skal bistå alle sekretariatene, og har særlig ansvar for å bidra til et godt samarbeid mellom de regionale forskningsfondene og Forskningsrådets egen virksomhet. Forskningsrådet skal levere støttetjenester til forvaltningen av de regionale forskningsfondene, og være bindeledd mot nasjonale og internasjonale forskningsprogrammer og -kompetanse. Forskningsrådet skal blant annet medvirke i arbeidet med utlysning, søknadsmottak og ekspertvurdering av søknader. Sammen med fondsstyrene skal Forskningsrådet sørge for at det utvikles læringsarenaer og skjer erfaringsutveksling mellom fondsregionene. Det er satt av 3,50 mill. kroner for å finansiere utbyggingen av Forskningsrådets elektroniske søknadsbehandlingssystem, slik at systemet kan ta i mot søknader fra de regionale forskningsfondene. Det er videre satt av 3,60 mill. kroner til å dekke Forskningsrådets administrative merutgifter i forbindelse med forskningsrådets rådgivende funksjon, fagekspertvurdering av søknader, læringsarenaer, og oppgradering og vedlikehold av IKT -system.

Infrastruktur og institusjonelle tiltak

Til virkemidlet *Infrastrukturtiltak og institusjonelle tiltak* er det avsatt 814,7 mill. kroner eller ca. 37,5 prosent av divisjonens totale budsjettramme for 2010. Dette er en økning på 8,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett for 2009. Det er økning både i bevilgningene til basisbevilgninger til primærnæringsinstituttene og de teknisk-industrielle instituttene og til andre infrastrukturtiltak. Bevilgningen til SFI – ordningen opprettholdes på samme nivå som i 2009.

Basisbevilgninger til primærnæringsinstituttene og de teknisk-industrielle instituttene

Et nytt, felles basisfinansieringssystem for instituttsektoren ble etablert fra 2009 med to deler; en grunnbevilgningsdel og en strategisk del. Grunnbevilgningsdelen igjen består av en fast del og en resultatbasert del. Den resultatbaserte delen fordeles relativt mellom instituttene etter hvordan det enkelte institutt skårer på fem indikatorer (publikasjoner, samarbeid, internasjonalisering, forskningsrådsprosjekter og nasjonale oppdrag), som igjen vektet mot hvor konkurranseutsatt instituttet er. Instituttene er plassert på fire ulike konkurransearenaer, hvor fem departement har grunnbevilgningsansvaret: Miljøinstituttene (MD), Primærnæringsinstituttene (LMD og FKD), Samfunnsvitenskapelige institutter (KD) og Teknisk-industrielle institutter (NHD). Den

strategiske delen vil tidligst iverksettes fra 2011. Innovasjonsdivisjonen har ansvaret for arenaen for Primærnæringsinstitutter og arenaen for Teknisk-industrielle institutter. I 2010 har divisjonen basisbevilgningsansvar for sju primærnæringsinstitutter og 12 teknisk-industrielle institutter.

Primærnæringsinstituttene

Basisbevilgningen til primærnæringsinstituttene blir i all hovedsak finansiert med midler fra FKD og LMD, men Bioforsk tildeles også noe strategiske midler fra MD via Divisjon for store satsinger. Totalt er det avsatt 254,5 mill. kroner i samlet basisbevilgning til primærnæringsinstituttene i 2010. Dette er en økning på 9,5 mill. kroner fra 2009. Følgende er lagt til grunn ved fastsettelsen av denne rammen og fordelingen på det enkelte institutt:

- Basisbevilgning 2009 (245,013 mill. kroner) er prisjustert med 3,2 % for hvert av instituttene (252,853 mill. kroner).
- Grunnbevilgning som grunnlag for omfordeling er definert til 70 % av samlet basisbevilgning (176,997 mill. kroner).
- 2,5 % av grunnbevilgningen (4,425 mill. kroner) er i henhold til Prop. 1 S (2009-2010) omfordelt etter oppnådde resultater på indikatorene.
- En "vekst" på 1,650 mill. kroner er fordelt etter oppnådde resultater på indikatorene (framkommer av budsjettekniske årsaker).
- Samlet er 6,075 mill. kroner fordelt etter oppnådde resultater på indikatorene.
- Alle SIPer med kontraktsfestet tilsagn for 2010 videreføres i henhold til kontrakt og dekkes innenfor rammen av den samlede basisbevilgning som det enkelte institutt tildeles for 2010.

Tabell 4.3 Fordelingen av basisbevilgningene til de 19 instituttene.

Institutt / Finansierende dep.	2009			2010		
	Sum	herav		Sum	herav	
		Fast del	Resultatbasert del		Fast del	Resultatbasert del
<u>Med midler fra NHD og OED</u>						
CMR	7 718	7 500	218	7 415	7 177	238
IFE	31 491	29 550	1 941	31 905	29 288	2 617
IRIS	12 375	11 480	895	12 488	11 509	979
MARINTEK	14 279	13 370	909	14 479	13 279	1 199
NGI	20 190	18 600	1 590	20 514	18 777	1 737
NORSAR	6 722	6 340	382	6 592	6 251	340
NORUT	9 256	9 100	156	8 845	8 607	237
NR	13 972	13 650	322	13 339	12 994	345
SINTEF	103 950	98 400	5 550	105 189 2)	97 665	7 524
SI NTEF Energi	15 682	14 360	1 322	16 222	14 584	1 637
SINTEF Petroleum	14 123	13 560	563	13 911	13 134	777
TELTEK	4 302	4 150	152	4 151	4 001	150
Sum NHD og OED	254 060	240 060	14 000	255 050	237 267	17 782
<u>Med midler fra FKD, LMD og MD</u>						
Bioforsk	1) 80 186	79 430	756 1)	83 046 1)	81 304	1 742
Bygdeforskning	8 071	7 955	116	8 397	8 184	213
Nofima	69 712	68 663	1 049	72 890	70 683	2 207
NILF	11 324	11 241	83	11 643	11 482	161
Skog og landskap	38 278	38 169	109	39 056	38 812	245
Veterinærinstituttet	19 800	19 322	478	20 710	20 076	634
SINTEF Fiskeri og havbruk	17 643	17 234	409	18 762	17 889	873
Sum FKD, LMD og MD	245 014	242 014	3 000	254 503	248 428	6 075
Sum basisbevilgninger	499 074	482 074	17 000	509 553	485 695	23 857

1) 1,707 mill. kroner til Bioforsk fra MD i 2009. 1,767 mill. kroner til Bioforsk fra MD i 2010

2) 1,045 mill. kroner er øremerket helsesrelatert forskning. Disse midlene er bevilget av NHD etter rammeoverf. fra HOD

Teknisk-industrielle institutter

Basisbevilgningene til de teknisk-industrielle instituttene blir finansiert med midler fra NHD og OED. Totalt er det avsatt 255,1 mill. kroner i samlet basisbevilgning til de teknisk-industrielle instituttene i 2010. Dette er inkludert 1 mill. kroner knyttet til en rammeoverføring fra HOD til NHD (SINTEF Helse). Følgende er lagt til grunn ved fastsettelsen av denne rammen og fordelingen på det enkelte institutt:

- Grunnbevilgning som grunnlag for omfordeling er definert til 70 % av samlet basisbevilgning (177,835 mill. kroner).
- 10 % av grunnbevilgningen (17,784 mill. kroner) er i henhold til Prop. 1 S (2009-2010) omfordelt etter oppnådde resultater på indikatorene.
- Alle SIPer med kontraktsfestet tilsagn for 2010 videreføres i henhold til kontrakt og dekkes innenfor rammen av den samlede basisbevilgning som det enkelte institutt tildeles for 2010.

Strategiske satsinger til Havforskningsinstituttet og NIFES

Havforskningsinstituttet og Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) er foreløpig ikke inkludert i det nye resultatbaserte finansieringssystemet for instituttsektoren som ble innført fra og med 2009. Fiskeri- og kystdepartementet har bedt Norges forskningsråd om å videreføre den tidligere ordningen med strategiske instituttprogrammer til Havforskningsinstituttet og NIFES som en egen aktivitet fra og med 2009. Rammen for strategiske satsinger til Havforskningsinstituttet og NIFES er i 2010 på 22,799 mill. kroner. Det vil i 2010 være i gang seks strategiske satsinger ved Havforskningsinstituttet (herav tre nye i 2010) og fire ved NIFES (herav to nye).

Strategiske universitetsprogrammer

Innenfor NHDs og OEDs sektoransvar tildeler Innovasjonsdivisjonen også strategiske universitetsprogrammer (SUP) til universiteter og vitenskapelige høyskoler.

Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI)

14 Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) ble etablert i 2007. Sentrene får bevilgninger i fem år med mulighet for ytterligere tre år etter en midtveisevaluering. Midtveisevaluering av sentrene skal gjennomføres høsten 2010.

SFI - ordningen skal styrke innovasjonsevnen i næringslivet gjennom satsing på langsiktig forskning i et nært samarbeid mellom forskningsaktive bedrifter og framstående forskningsmiljøer. Det er formulert følgende delmål for SFI- ordningen:

- Stimulere bedrifter til innovasjon gjennom økt satsing på langsiktig forskning, og gjøre det attraktivt for bedrifter som arbeider internasjonalt å etablere FoU-virksomhet i Norge
- Skape aktivt samarbeid mellom innovativt næringsliv og framstående forskningsmiljøer
- Fremme utvikling av næringsrettede forskningsmiljøer som ligger i den internasjonale forskningsfronten og som inngår i sterke internasjonale nettverk
- Stimulere til forskerutdanning på områder som er viktig for næringslivet og til forskningsbasert kunnskaps- og teknologioverføring

Sentrene er (vertsinstitusjonen står i parentes):

- IO-Center - Centre for Integrated Operations in the Petroleum Industry (NTNU)
- COIN - Concrete Innovation Centre (SINTEF)
- CREATE - Centre for Research-based Innovation in Aquaculture Technology (SINTEF)
- iAD. - Information Access Disruptions (FAST asa)
- INGAP - Innovative Natural Gas Processes and products (UiO)
- MabCent - Centre on Marine Bioactives and drug discovery (UiTø)
- MI Lab - Medical Imaging Laboratory for Innovative Future Healthcare (NTNU)
- FACE - Multiphase Flow Assurance Innovation Centre (IFE)
- NORMAN - Norwegian Manufacturing Future (SINTEF)
- (SFI)² - Statistics for Innovation (Norsk Regnesentral)
- CAST – Cancer Stem Cell Innovation Centre (Rikshospitalet)
- SIMLab - Structural Impact Laboratory (NTNU)
- The Michelsen Centre for Industrial Measurement Science and Technology (CMR)
- TTL - Tromsø Telemedicine Laboratory (Universitetssykehuset i Nord-Norge)
- Innovasjonsdivisjonen har det administrative ansvaret for oppfølging av sentrene. Budsjettet for 2010 er 140 mill. kroner og midlene kommer fra Fondet for forskning og nyskaping. Totalt budsjett inkl. bidrag fra bedriftspartnerne og forskningsinstitusjonene er om lag 400 mill. kroner.
-

Andre infrastruktureiltak

Til *Andre infrastruktureiltak* er det budsjettet med en bevilgning på 99,5 mill. kroner, dvs. en økning i forhold til revidert budsjett for 2009 på 1,7 mill. kroner. Av denne økningen går 1 mill. kroner til Haldenprosjektet / øvrige nukleære aktiviteter mens 0,5 mill. kroner går til Nasjonale forvaltningsoppgaver (Avfallsdeponiet i Himdalen). Budsjettposten omfatter følgende aktiviteter/avsetninger:

- The OECD Halden Reactor Project / andre nukleære prosjekter finansieres med 81,6 mill. kroner i 2010 (NHD). Av disse opprettholdes nivået på bevilgningen til Halden prosjektet (36,5 mill. kroner) mens bevilgningen til IFEs virksomhet på Kjeller økes grunnet økte utgifter til drift – og tilsynskostnader for de nukleære anleggene til (45,16 mill. kroner)
- Nasjonale forvaltningsoppgaver (Avfallsdeponiet i Himdalen) (4,85 mill. kroner) (NHD).

- Fransk-norsk stiftelse (FNS) (3,0 mill. kroner) (NHD).
- Husleiekompensasjon til Bioforsk (9,6 mill. kroner) (LMD).
- FoU for fjellregionen – Bioforsk (0,3 mill. kroner) (LMD).

Nettverkstiltak

Under budsjettposten *Nettverkstiltak* er det budsjettert med en bevilgning på 298,6 mill. kroner for 2010. Innunder denne posten ligger KRDs satsing *Forskningsløft i Nord* med et budsjett på 35 mill. kroner. I tillegg består posten av bevilgninger til programmene *FORNY* (Kommersialisering av FoU-resultater) og *VRI* (Virkemidler for regional FoU og innovasjon), Forskningsrådets regionale apparat og internasjonale nettverkstiltak. I forhold til revidert budsjett 2009 er det et kutt i budsjettposten på 7,6 mill. kroner. *VRI-programmet* har fått en budsjettvekst på 0,5 mill. kroner, bevilgningen til REGREP-ordningen har økt med 4,2 mill. kroner mens bevilgningen til *FORNY* har gått ned med 10,5 mill. kroner. Det er ingen store endringer på de øvrige postene under virkemiddelet. Innovasjonsdivisjonen vil ha følgende operative program innenfor systemtiltak og kommersialisering i 2010:

Forskningsløft i Nord ble etablert i 2009 som et av regjeringens mest profilerte Nordområdetiltak med finansiering fra Kommunal- og regionaldepartementet. Målet er å styrke og videreutvikle forskningskompetansen i Nord-Norge innenfor arktisk teknologi og reiseliv. Prosjektene skal bidra til å utvikle kompetanse som kan skape grunnlag for verdiskaping i Nord-Norge. Budsjett-rammen er 35 mill. kroner (KRD) pr år i 5 år, med mulig forlengelse i 3 år. Det er i regjeringens budsjettforslag for 2009 og 2010 satt av 35 millioner kroner per år til *Forskningsløft i nord*. Satsingen ble planlagt med kun en utlysning, og i juni 2009 ble fem store prosjekter med femårs varighet gitt tilsagn om støtte.

VRI - programmet (Virkemidler for regional FoU og innovasjon) (2007-) skal mobilisere til økt FoU-innsats i regionene gjennom et styrket samarbeid mellom bedrifter og FoU-institusjoner. Sett i lys av regjeringens forvaltningsreform er programmet et viktig eksperimenterende program og en utprøvsarena for samarbeids- og styringsformer og for arbeidsdeling mellom det nasjonale og regionale nivå. Gjennom *VRI - satsingen* utvikler regionene strategier og har foretatt prioriteringer av næringsområder/innsatsområder det skal satses på. Dette er forankret i regionale partnerskap. Partnerskapet består av representanter fra næringsliv, FoU-institusjoner og regionale myndigheter. Innenfor innsatsområdene velger regionene et sett av virkemidler de ønsker å bruke for å få i gang konkret forskningssamarbeid mellom bedrifter og forskningsmiljøer. Programmet tilbyr faglig og finansiell støtte til disse samarbeidsprosjektene. Gjennom *VRI* tar regionene selv et sterkere grep om forskning og innovasjon. Forskningsrådet finansierer inntil 50 % av en regional *VRI - satsing*, resten finansieres med regionale midler. Det er tette bånd mellom beslektede virkemidler som Norwegian Centres of expertise (NCE), Arena og Regions of Knowledge (7RP). I 2010 vil man jobbe for at *VRI* og regionale forskningsfond gjensidig vil styrke og supplere hverandre. Programmet har i 2010 en budsjetttramme på 70,2 mill. kroner, som finansieres av midler fra KD (3,0 mill. kroner i generelle departementsmidler og 3,0 mill. kroner fra øvrige budsjettposter), NHD (23,2 mill. kroner), KRD (39,0 mill. kroner) og LMD (2 mill. kroner)

FORNY-programmet (forskningsbasert nyskaping) (2002-2009) er etablert for å forsterke og finansiere kommersialisering av forskningsresultater fra offentlig finansierte forskningsinstitusjoner med stort forretningsmessig/markedsmessig potensial. Kommersialisering omfatter i denne sammenheng å skape forretningsvirksomhet gjennom selskapsdannelse og/eller lisensiering for å nyttegjøre ny teknologi og oppfinnelser til samfunnets beste, til økt verdiskaping gjennom å skape nye arbeidsplasser og/eller produkter. Programmet har etablert fem virkemidler for å kunne styre innsatsen direkte mot de deler av den omfattende innovasjons- og kommersialiseringsprosessen det finner mest tjenelig. Infrastrukturmidler anvendes for å skape en positiv holdning til kommersialisering i forskningsmiljøene og bygge opp et apparat for fruktbar idèinnhenting - og

utvikling på et meget tidlig stadium. Kommersialiseringsmidler anvendes gjennom 14 utvalgte kommersialiseringsaktører /TTOer ved universiteter og forskningsparker/kunnskapsparker. Midlene anvendes til prosjektutvikling fram til etablering av selskap eller inngåelse av lisensavtaler. Verifiseringsmidler finansierer en videre utprøving av teknologien og oppfinnelsen, oppskalering av forsøkene til kommersielt nivå og nærmere vurdering av markedspotensialet. Kommersialiseringsstipend anvendes for å kjøpe fri forskeren for å kunne følge kommersialiseringen av prosjektet. I tillegg har programmet et incentivsystem/bonustiltak for å premiere de kommersialiseringsaktørene som oppnår de beste resultatene. Et nytt program er under utvikling, men vil først være klart i 2011. Budsjettåret 2010 vil derfor være et overgangså. Divisjonens budsjettramme for FORNY i 2010 er på 116,75 mill kroner fordelt på bevilgninger fra NHD (80,75 mill. kroner), KD (13 mill. kroner), KRD (5 mill. kroner), FKD (5 mill. kroner) og LMD (5 mill. kroner) samt overføring av 8 mill. kroner fra Innovasjon Norge (øremerkede midler fra NHD til FORNY - programmet gjennom IN).

Til nasjonale og internasjonale nettverkstiltak avsettes det for 2010 midler til:

- Regionale representanter (REGREP) som er engasjert for å gjøre Forskningsrådet mer tilgjengelig i regionene samt for å styrke samarbeidet mellom Rådet og Innovasjon Norge om informasjon og koordinering av de to institusjonenes virkemidler for innovasjon i næringslivet. De regionale representantene vil også ha en sentral rolle i forhold til Regionale forskningsfond som opprettes fra og med 2010. Bevilgningen for 2010 er totalt på 13,9 mill. kroner og finansieres av NHD, FKD, LMD, KRD og regionale forskningsfond (RFF).
- Bilateralt samarbeid (bl.a.bruk av Innovasjon Norges uteapparat) med en ramme på 6,5 mill. kroner hvorav 4 mill. kroner fra (NHD), 1,3 mill. kroner fra FKD og 1,2 mill. kroner fra LMD.
- European Enterprise Network (EEN) med en bevilgning på 3,0 mill. kroner (NHD)
- Prosjektetableringsstøtte EU/Eureka med en foreløpig bevilgning på 40,2 mill. kroner øremerket norske bedrifters deltagelse i EU og EUREKA (KD, NHD, OED, FKD, LMD og MD).
- Forsknings samarbeid mellom Norge og Nord-Amerika med en budsjettramme på 1,5 mill. kroner av LMD-midler. Prioriterte temaområder for samarbeidet er mattrygghet, bioenergi og biobaserte produkter.
- Næringsrettet bilateralt samarbeid (BILATNAER) Hovedfokus for BILATNAER er å stimulere til internasjonalt næringsrettet forskningssamarbeid mellom bedrifter og FoU – miljøer, og det er et krav om bedriftsdeltakelse. Temaområder som prioriteres er mat, fornybar energi, helse og materialer. Gjennom ordningen finansieres treårige hovedprosjekter inne de utvalgte temaene. I divisjonen finansieres ordningen av LMD (4,5 mill. kroner)
- Innenfor NHDs ansvarsområde deltar Norge i to av EUs felles teknologiinitiativer (JTI): ARTEMIS (for innebygde IKT-systemer, "embedded systems") og ENIAC (nano-/mikroelektronikk). Disse JTI-programmene er basert på en kombinasjon av EU-finansiering og nasjonal finansiering, der EU-finansieringen trekkes ut av IKT-programmet i EUs 7. Rammeprogram. Norge har forpliktet seg til deltagelse i årlige utlysninger for JTI. Det er ikke tatt høyde for disse forpliktelsene i bevilgningene til Forskningsrådet. Bevilgningen til JTI – ordningen er for 2010 på 5,6 mill. kroner (NHD)
- Nordisk samarbeid gjennom husleie til Nordforsk med en foreløpig budsjettramme på 1,0 mill. kroner (KD).

Diverse FoU-relaterte aktiviteter

Til finansiering av prosjekter og aktiviteter innenfor informasjonsvirksomhet, strategisk planlegging, analysearbeid og evaluering er det foreløpig avsatt 7,85 mill. kroner finansiert av NHD, LMD og FKD.

Felleskostnader

Herunder finansieres sekretariat for *SkatteFUNN* ordningen, som blir administrert av Norges forskningsråd i samarbeid med Innovasjon Norge. Forskningsrådets ansvar dreier seg primært om godkjenning av FoU-innholdet i SkatteFUNN prosjekter. I denne sammenheng forvalter Forskningsrådet en større database over SkatteFUNN prosjekter. Til driften av sekretariatet er det satt av 14 mill. kroner for 2010 av NHD-midler. Bevilgningen er uendret i forhold til 2009.

Disposisjonsfond

Innovasjonsdivisjonens disposisjonskonti er det foreløpig budsjettert med 2,9 mill. kroner av midler fra NHD, LMD og FKD.

Forvaltningsoppdrag

Divisjonen disponerer i 2010 inntekter på 67,88 mill. kroner til flere forvaltningsoppdrag.

Tabell 4.4. Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel/post samt program/aktivitet. Budsjett 2009, revidert budsjett 2009, budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert
Budsjett 2009, revidert budsjett 2009 og budsjett 2010 - Innovasjonsdivisjonen (ID)				2009- 2010
Landbruks- og matdepartementet (LMD)				
Kap. 1137 post, 50 Norges forskningsråd, forskningsprogram etc				
Kap. 1137 post, 51 Norges forskningsråd, basisbevilgninger				
Kap. 1150 post, 77 Jordbruksavtalen, div. prog./prosjekt			11 493	
Sum	0	0	11 493	
Finans- og tolldepartementet (FIN)				
Kap. 1600 post, 70 Tilskuddsmidler fra Finansmarkedsfondet	11 800	11 800	11 800	0 %
Sum	11 800	11 800	11 800	0 %
Sum spesielle midler	0	0	11 493	
Sum generelle midler	11 800	11 800	11 800	0 %
SUM DEPARTEMENTENE				
Diverse inntekter		6 320	44 593	606 %
SUM TOTALT	11 800	18 120	67 886	275 %

Designdrevet innovasjonsprogram (DIP)

Designdrevet innovasjonsprogram består av tre delprosjekter; Design Pilot, Design Diagnose og Design Effekt. Alle prosjektene har som formål å øke innovasjonsgraden i norske bedrifter. Norsk Designråd er ansvarlig for DIP. Forskningsrådet inngår i et team, sammen med Designrådet, for søknadsvurdering av prosjekter til det ene av delprosjektene i DIP, Design Pilot. Forskningsrådet administrerer også utbetalinger til prosjekter som får støtte fra DIP, gjennom eSAK. Inntektene til ordningen i 2010 fra Norsk Designråd til Forskningsrådet er 6,3 mill. kroner.

Finansmarkedsfondet støtter forskning og allmennopplysning som gir bedre kunnskap om hvordan finansmarkedene fungerer og økt etisk bevissthet. Finansdepartementet oppnevner styre og har fastsatt vedtekter og regelverk for fondet. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Norges forskningsråd. Styret legger i utgangspunktet til grunn en tilnærmet 50/50-fordeling av midler til allmennopplysning og midler til forskning (inkl doktorgradsutdanning). I tillegg til å forestå utdeling av prosjektmidler, gjennomfører styret ulike proaktive tiltak; dels for å generere flere og bedre allmennopplysningssøknader; og dels for å stimulere til større faglig og institusjonell bredde mht forskningssøknader. Fondet legger betydelig vekt på formidling og har i 2009 hatt en særskilt gjennomgang av om fondets prosjektportefølje er relevant i forhold til krisen i finansmarkedet.

Gjennomgangen viser at mange av prosjektene er ”kriserelevante” og har mye relevant kunnskap og forståelse å bidra med. Tilskuddet i 2010 er på 11,8 mill. kroner.

MAT-SLF er en ny aktivitet fra 2009 finansiert av *Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) og forskningsmidler over jordbruksavtalen (JA)*. Hovedformålet med satsingen er forskning og kompetansebygging knyttet til landbruksproduksjon og -produkter som nyttes til ervervsmessig framstilling av nærings- og nytelsesmidler. Satsingen er således et supplement til Matprogrammet. Utlysingen av forskningsmidlene for 2010, som gjaldt midler til kompetanseprosjekter med brukermedvirkning, ble kunngjort både på Forskningsrådets og Statens landbruksforvaltnings (SLFs) hjemmesider. Prioriteringene for 2010 omfattet Effektiv produksjon og produktkvalitet gjennom verdikjeden, klima / miljø / energi, Mat og helse og Økologisk landbruk.. Fondet hadde en tvungen skisserunde. Forskningsrådets rutiner for søknadsbehandling og prosjektvurdering ble fulgt, blant annet ble kvaliteten vurdert av fagekspertter. Bevilgningsvedtakene ble fattet i felles styremøter for FFL og JA. Forskningsrådet forestår prosjektoppfølgingen. Satsingen har i 2010 et samlet budsjett på 49,76 mill. kroner, fordelt med 38,27 mill. kroner fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) og 11,49 mill. kroner fra forskningsmidler over jordbruksavtalen (JA).

Utviklingsfondet for skogbruket

Utviklingsfondet for skogbruket ble opprettet ved kgl res. av 25. 02. 1977. Fondets inntekter består av statsbevilgninger (over Landbruksdepartementets budsjett) og renter av fondets kapital. De siste årene har årsbudsjettet for fondet vært omtrent 4 mill. kroner. Fondets midler skal nyttes til fremme av forskning, utvikling, informasjon og opplæring innen skogbruket, samt til andre tiltak av interesse for skogbruksnæringen. Midlene bevilges i første rekke til anvendte FoU-prosjekter med klare problemstillinger og mål. Fondet gir også stipend til studier i utlandet som kan bidra til utvikling av norsk skogbruk. Fondets midler forvaltes og disponeres av et styre på 5 medlemmer som oppnevnes av Landbruksdepartementet. Norges forskningsråd (NFR) forestår den faglige oppfølgingen og den praktiske økonomiforvaltning av Utviklingsfondets prosjektportefølje etter oppdrag fra Statens landbruksforvaltning (SLF), som også fører regnskapet for Utviklingsfondet. Bevilgningene bestemmes ved årets utgang basert på faktisk prosjektregnskap.

4.1.4 Budsjettmessige bindinger

Innovasjonsdivisjonens budsjettmessige bindinger (tilsagn) for årene 2011 og 2012 ift. Generelle departementsmidler fordelt på virkemidler framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 4.5 Budsjettmessige bindinger for kommende år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2010, tilsagn 2011 og 2012. 1000 kroner.

	Budsjett 2010	Tilsagn 2011	Tilsagn 2012
Programmer	817 785	817 785	817 785
Frittstående prosjekter	124 200	154 197	150 390
Infrastruktur og institusjonelle tiltak	814 731	761 146	747 372
Nettverkstiltak	194 000	81 164	81 164
Diverse FoU-relaterte aktiviteter	7 850	7 850	7 850
Disposisjonsfond	2 959	0	0
Felleskostnader/Sekretariat (inkl. SkatteFUNN)	14 000	14 000	14 000
Sum totalt	1 975 525	1 836 142	1 818 561

Tilsagnet i 2010 for virkemidlet ”Programmer” er bevilgningsrammen for alle programmer videreført. Under ”Frittstående prosjekter videreføres tilsagnene for EUREKA/ EUROSTARS.

Når det gjelder virkemidlet ”Infrastruktur og institusjonelle tiltak”, forutsettes rammen for basisbevilgningene for 2010 til de teknisk-industrielle instituttene og primærnæringsinstituttene videreført uforandret i 2011 og 2012. For bevilgninger til strategiske universitetsprogrammer representerer tilsagnene for 2011 og 2012 de juridiske forpliktelsene for prosjektporteføljene. For SFI – ordningen representerer også tilsagnene for 2011 og 2012 de juridiske forpliktelsene. For øvrige budsjettposter under dette virkemiddelet forutsettes rammen for 2010 videreført i 2011 og 2012. Under budsjettposten ”Nettverkstiltak” finansieres blant annet programmene FORNY og VRI. VRI - programmet videreføres i 2011 og 2012. Programperioden til nåværende FORNY imidlertid, løper ut i 2009. Et nytt program er under utvikling, men vil først være klart i 2011. Budsjettåret 2010 vil derfor være et overgangså.

Finansierende	Varighet	Revidert budsjett 2009												Budsjett 2010														
		Generelle midler						Spesifikke midler						Generelle midler						Spesifikke midler								
		Start	Slutt	KD	NED	OEK	FKD	LMD	MD	FOND	Sum	Diverse	Totalt	KD	NED	OEK	FKD	LMD	MD	REF	FOND	Sum	Diverse	Totalt				
Andre infrastrukturtiltak																												
Fransk-orsk allianse (FNS)				3 000																				3 000				
Håndsprekter/ovrigt nukkerte aktiviteter				80 650																				80 650				
Nasjonale foreningsprosjesser (Hindalen)				4 350																				4 350				
BIOFORSK (helsekommunikasjon)																								4 850				
FoU for fiskeoppdrett - Blodotek																								9 640				
Sum andre infrastrukturtiltak				88 000																				350				
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak				365 750	25 300	109 100	168 064	0	140 000	806 214	0	0	9 779	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	99 490	0	99 490		
Netverkstiltak																								140 000	814 731	0	814 731	
Systemtiltak																												
Kommersialisering av FoU-resultater (FORNY)				80 750			5 000	5 000																90 750	18 000	8 000	116 750	
Forskningsnett i Nord (NORDSATS)		2005																							35 000	0	35 000	
Virkemidler for regional innovasjon (VR)		2007																							28 200	42 000	70 200	
Sum systemtiltak				3 000	24 700		42 000		69 700	3 000	3 000														118 450	100 650	221 950	
Nasjonale stimuleringsnett og møteplasser																												
Regionale representanter (REGREP)				7 900			600	600																	9 700	600	13 900	
Sum nasjonale stimuleringsnett og møteplasser				7 900	0	0	600	600	0	9 100	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 700	600	13 900	
Internasjonale nettverktiltak																												
Enterprise Europe Network (EEN)				3 000			2 500	2 500																	3 000	0	3 000	
Prosjektallianser (EU, EUREKA)				10 000	23 151	3 700																			10 000	19 000	3 700	2 500
Sum nasjonale nettverktiltak				13 000	26 651	7 200	2 500	2 500	0	13 100	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 000	19 000	3 700	
Europeiske samarbeid																												
Europeiske samarbeid (BILATNAER)				1 000																								
Europeiske samarbeid (BILATNAER)				1 643																								
Joint Technology initiatives (JTI)		2009	2012	4 016			1 250	1 250																				
Sum europeiske samarbeid for øvrig (OV-INT)				11 000	31 810	3 700	9 750	2 500	0	62 566	1 200	632	64 592	11 000	31 600	3 700	3 800	9 750	2 500	0	62 566	1 200	632	64 592	11 000	31 600	3 700	
Sum internasjonale nettverktiltak				14 000	145 160	3 700	9 400	15 850	2 500	190 110	102 450	13 632	306 192	14 000	141 950	3 700	9 400	17 350	2 500	5 100	0	62 566	1 200	632	64 592	14 000	141 950	3 700
Diverse FoU-relaterte aktiviteter																												
Informasjon/formidling/publisering																												
Informasjon, formidling, publisering																												
Div. FoU-akt. i innov. og fin. utenfor prosj.				6 300			400	900																	6 300	400	900	
Sum informasjon/formidling/publisering				6 300			400	900																	6 300	400	900	
Planlegging/utredning/evaluering																												
Planlegging				150																								
Sum planlegging/utredning/evaluering				200			250	250																				
Sum Diverse FoU-relaterte aktiviteter				6 500			400	1 150		8 050		8 050													6 500	400	1 150	
Disposisjonsfond																												
Disposisjonsfond - endringer				400			870	1 000																				
Sum disposisjonsfond				400			870	1 000																				
Sekretariater																												
Sekretariat (FUNN-2)				14 000																								
Sum sekretariater				14 000																								
Sum Felleskostnader				14 000																								
Totale kostnader				31 750	1 124 960	71 000	158 560	333 848	4 500	1 919 618	164 186	93 393	2 177 197	41 150	1 093 350	74 250	164 390	363 635	4 500	39 250	195 000	8 400	45 933	2 171 332	1 975 525	149 874		

Division for store satsinger - Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010 fordelt på programmer/aktiviteter og finansieringskilder (1 000 kroner)		Revidert budsjett 2009										Budsjett 2010												
Avl. dept. 2010	Finansierende	Start	Slutt	KD	NHD	OED	Generelle midler			Spesielle midler	Diverse	Totalt	KD	NHD	OED	Generelle midler			Spesielle midler	Diverse	Totalt			
							FKD	LMD	MD							FOND	FKD	LMD				MD	FOND	
Brakerstyrte programmer																								
EP	Miljøvennlig gasskraftteknologi (CLIMMIT)	2005 -	2014			68 500					68 500										99 000		99 000	
MAR	Marin bioteknologi i Tromsø (MABIT)									6 000	6 000										6 000		6 000	
	Sum brakerstyrte programmer					68 500				6 000	6 000										6 000		6 000	
Grannforskningsprogrammer																								
FT	ELSA-programmet	2007 -	2014	1 000	1 000		1 000	1 000			4 000										4 000		4 000	
KM	Det internasjonale polarekt (IPP)	2006 -	2010						80 000		80 000										80 000		80 000	
	Sum grannforskningsprogrammer								80 000		84 000										84 000		84 000	
Handlingsrettede programmer																								
VS	Forskning om veiførd, arbeidsliv og migrasjon	2009 -	2018	4 000	1 500				10 000		5 500	80 910	2 500								5 500	90 385	95 885	
VS	Prøvestrøket FoU i skolen og læringslaget	2005 -	2014								26 200	26 200									26 200		26 200	
VS	Utdanning 2020	2009 -	2018								22 300	22 300									22 300		22 300	
VS	Demokrati, styring og regionalitet	2005 -	2014						4 950		4 950	17 400	4 874								4 950	12 500	17 450	
VS	Skattekonkoni	2000 -	2010								5 000	5 000									5 000		5 000	
VS	Risiko og sikkerhet i transporekstoren	2002 -	2015		500						1 500	6 500	2 000								1 500	7 000	2 000	
VS	Samfunnsøkonomi og risiko (SAMRISK)	2006 -	2011								500	7 600	1 000								500	7 000	1 000	
VS	Miljø 2015	2007 -	2012								10 000	10 000									10 000		10 000	
KM	Polarforskning/NSF	2007 -	2016	6 000	500		1 500	9 150	45 650		62 800	7 000	4 874								62 800	7 000	70 300	
KM	Norge - Global partner	1996 -	2011	10 000					1 200		11 200	500									11 200	500	12 000	
GLOB	Kina	2009 -	2013	1 130							1 130	51 300	15 510								1 130	60 300	61 430	
GLOB	India	2009 -	2017								20 000	20 000									20 000		20 000	
GLOB	Vest-Balkan og Russlandsprogrammene	2006 -	2010								14 923	14 923									14 923		14 923	
GLOB	Nordområdene og Russland	2009 -	2011								4 000	4 000									4 000		4 000	
GLOB	Global helse og vaksueforskning	2006 -	2011						4 000		4 000	61 299									4 000	61 299	65 299	
GLOB	Latin-Amerika	2008 -	2017								15 000	15 000									15 000		15 000	
MAR	Hævet og krøst	2006 -	2015	2 850	8 500	40 350	42 850	9 150	16 400	5 000	73 100	12 500	40 884								8 500	44 850	53 350	
	Sum handlingsrettede programmer			24 480	2 500	18 500	42 850	9 150	68 200	19 000	184 680	362 432	40 884								18 500	47 350	65 850	
Store programmer																								
FT	FUGE	2002 -	2011	46 000	23 400				120 000		189 400	24 000									46 000	35 400	214 400	
FT	VERDIKT	2005 -	2014	7 700	64 800				13 000		165 500	80 000									7 700	64 800	168 800	
NANOMAT		2003 -	2011	32 650	32 400				25 000		90 050	0									32 650	32 400	95 050	
RENERGI		2004 -	2013	27 800	11 000	155 000			14 000	15 350	235 150	48 600									27 800	11 000	362 950	
PETROMAKS		2004 -	2013	130 000					51 000	46 400	181 000	18 800									130 000	18 800	231 050	
NORKLIMA		2004 -	2013	15 530					2 000	4 000	87 930	1 300									15 530	1 300	94 760	
HAYBRUK		2006 -	2015						97 350	1 500	117 850	0									97 350	1 500	102 250	
	Sum store programmer			129 680	131 600	285 000	432 850	29 650	61 750	260 000	986 880	172 700	18 283	1 177 863	110 880	153 600	383 250	24 500	83 750	260 000	110 880	119 350	433 688	
	Sum programmer			155 160	135 100	372 000	443 200	29 650	129 950	359 000	1 324 060	541 132	59 167	1 924 359	134 360	151 950	500 750	34 650	83 750	363 000	1 491 010	573 116	2 090 464	
Fri prosjektstøtte																								
Internasjonale prosjektstøtte																								
GLOB	Sar-Afrika programmet	2002 -	2010								12 222										12 222		12 222	
EM	EU 7. RP. Støttem										2 000	3 000									2 000	3 000	5 000	
	Sum internasjonale prosjektstøtte										2 000	3 000									2 000	3 000	5 000	
Sum frittstående prosjekter																								
											17 222	0									17 222	0	17 222	
											2 000	15 222	0								2 000	16 525	0	18 525
											2 000	15 222	0								2 000	16 525	0	18 525
											2 000	15 222	0								2 000	16 525	0	18 525

4.2 Divisjon for store satsinger

4.2.1 Inntekter og føringer

Divisjon for store satsinger har et budsjett for 2010 på 2,5 mrd. kroner. Dette er en nominell økning i forhold til revidert budsjett 2009 på 0,2 mrd. kroner, dvs. en nominell vekst på 8,6 %.

Klimaforliket i Stortinget har resultert i at Forskningsrådet i 2009 og 2010 har fått økt bevilgningene til forskning på fornybar energi, karbonfangst og -lagring med 600 mill. kroner. Divisjon for store satsinger er den største aktøren i Forskningsrådet innenfor dette området og får en økning i budsjettet over disse to årene (2009 og 2010) på samlet 480 mill. kroner. Av klimaforliksmidlene er det for 2010 også allokert 45 mill. kroner til Vitenskapsdivisjonen som skal gå til infrastrukturtiltak fortrinnsvis til *Forskningssentrene for miljøvennlig energi* (FMEene). Regjeringa har i 2010 også bevilget 50 mill. kroner til annen klimaforskning. Denne bevilgningen går til opprettelsen av et klimasenter i Bergen med 20 mill. kroner, NORKLIMA med 23 mill. kroner, klimadelen i nordisk toppforskningsinitiativet (TFI) med 4 mill. kroner og Klima21 med 3 mill. kroner, som alle er aktiviteter i Satsingsdivisjonen.

Endringene i inntektene og øremerkede føringer på fordeling av veksten pr. inntektskilde er som følger:

- Kunnskapsdepartemtnets (KDs) bevilgning reduseres fra 270 mill. kroner i revidert budsjett 2009 til 240 mill. kroner i 2010. Årsaken til nedgangen er at engangsbevilgningen i Finanskrisepakken på 75 mill. kroner til fornybar energi m.m. og engangsbevilgningen til Svalbardtiltak på 2 mill. kroner ikke videreføres. I tillegg er 3 mill. kroner flyttet fra KD til UD i 2010 til dekning av opprettelsen av en vitenskapsråd ved ambassaden i Beijing. Nedgangen er delvis kompensert gjennom bevilgninger på samlet 51 mill. kroner til fornybar energi m.m. og klimaforskning til divisjonen. De største endringene i forhold til revidert budsjett 2009 er som følger: 20 mill. kroner til Klimasenter i Bergen, 8 mill. kroner til klimadelen i Nordisk toppforskningsinitiativ (TFI), 5 mill. kroner til grunnforskning innen NANOMAT, - 17,8 mill. kroner til RENERGI, - 6 mill. kroner til NORKLIMA, - 25 mill. kroner til Forskningssentrene for miljøvennlig energi og - 6,7 mill. kroner til bilateralt internasjonalt forskningssamarbeid (BILAT). Alle programmer/aktiviteter som har fått reduksjon i sine KD-bevilgninger har fått til dels store økninger i bevilgninger fra andre departementer, bortsett fra BILAT, som i tillegg får en reduksjon på 4 mill. kroner fra Nærings- og handelsdepartementet (NHD).
- Fondsmidlene øker fra 359 mill. kroner i 2009 til 363 mill. kroner i 2010. Økningen på 4 mill. kroner er til programmet *Samfunnssikkerhet og risiko* (SAMRISK).
- Nærings- og handelsdepartementets (NHDs) bevilgning øker fra 157,3 mill. kroner i 2009 til 175,1 mill. kroner i 2010. De største økningene er 12 mill. kroner til marin bioprospektering (FUGE) og 10 mill. kroner til RENERGI. Departementets bevilgning til internasjonalt samarbeid reduseres med 5,2 mill. kroner.
- Olje- og energidepartementets (OEDs) bevilgning øker fra 487,5 mill. kroner i 2009 til 655,8 mill. kroner i 2010. Økningene er 67 mill. kroner til RENERGI, 35 mill. kroner til forskningssentre for miljøvennlig energi (FME), 31,3 mill. kroner til PETROMAKS, 30,5 mill. kroner til *Kraftproduksjon med CO2 håndtering* (CLIMIT) og 4,5 mill. kroner bl.a. til strategiske fellesfunksjoner.
- Fiskeri- og kystdepartementets (FKDs) bevilgning øker fra 167,5 mill. kroner til 175,4 mill. kroner. Økningen fordeler seg slik: 4,5 mill. kroner til *Havet og kysten* og 5,5 mill. kroner til HAVBRUK (inkl. 4 mill. kroner til kartlegging av laksens genom). Bevilgningen til marin bioprospektering (FUGE) reduseres med 1 mill. kroner.
- Landbruks- og matdepartementets (LMDs) bevilgning øker fra 38,7 mill. kroner til 43,7 mill. kroner. Økningen er 3 mill. kroner til NORKLIMA og 2 mill. kroner til RENERGI.

- Miljøverndepartementets (MDs) bevilgning øker fra 271,1 mill. kroner til 303,5 mill. kroner. Økningen fordeler seg slik: 14 mill. kroner til NORKLIMA, 8 mill. kroner til RENERGI, 9,2 mill. kroner til basisbevilgninger til miljøinstituttene og 1,2 mill. kroner til kontingenter.
- Utenriksdepartementets (UDs) bevilgning øker fra 197,4 mill. kroner til 207,1 mill. kroner. Økningen fordeler seg med 20 mill. kroner til *Indiaprogrammet* og 3 mill. kroner til *Norge – global partner* (NORGLOBAL). Engangsbevilgningen til marin biprospektering (FUGE) på 10 mill. kroner i 2009 videreføres ikke.
- Samferdselsdepartementets (SDs) bevilgning øker fra 133,3 mill. kroner i 2009 til 149,4 mill. kroner i 2010. Den største økningen fordeles med 10 mill. kroner til RENERGI, 3,3 mill. kroner til VERDIKT og 2 mill. kroner til NORKLIMA.
- Kommunal- og regionaldepartementets (KRDs) budsjett reduseres fra 16,5 mill. kroner i 2009 til 11,5 mill. kroner i 2010. Nedgangen skyldes bortfall av en engangsbevilgning til forskning på flyttemotiver og bostedsvalg i *Demokrati-, styring og regionalitet* (DEMOSREG).
- Arbeidsdepartementets (ADs) budsjett øker med 10 mill. kroner til trygdeforskning i *Velferd, arbeidsliv og migrasjon* (VAM) og 4 mill. kroner til evaluering av pensjonsreformen. På grunn av omorganisering av departementene overføres midler bl.a. til VAM fra AD til henholdsvis Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) med 6 mill. kroner og Justis- og politidepartementet (JD) med 4,5 mill. kroner fra 2010. Videre overføres 1 mill. kroner fra AD til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) for 2010 til forskning på nasjonale minoriteter.

Nedgangen i diverse inntekter fra 2009 til 2010 på ca. 34 mill. kroner skyldes i all hovedsak bortfall av gaver inkl. gaveforsterkningsmidler fra bl.a. Hewlette Foundation. De største finansiørene i 2010 er Oljeindustriens landsforening (OLF) med 10 mill. kroner til *Havet og kysten* og Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) med 10,4 mill. kroner til *Havbruksprogrammet*.

Tabell 4.6 Inntekter. Fordeling på finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert 2009-2010
Kunnskapsdepartementet				
Kap. 285 , post 52 Norges Forskningsråd	146 750	221 750	192 500	-15 %
Kap. 286 , post 50 Forskningsfondet	359 000	359 000	363 000	1 %
Kap. 226 , post 21 Utdanning 2020	15 000	15 000	20 000	25 %
Kap. PraksisFoU/Psykometri		625		
Kap. 226 , post 21 Kvalitetsutvikling i grunntutdanningen (PraksisFoU)	5 000	5 000	5 000	0 %
Kap. 226 , post 21 Kunnskapssenter for utdanning			2 000	
Kap. 231 , post 21 Barnehageforskning (PraksisFoU)	13 000	13 000		
Kap. 231 , post 51 Barnehageforskning (PraksisFoU)	2 825	2 825	5 000	44 %
Kap. 258 , post 21 Analyse og utviklingsarbeid (Utdanning 2020)	1 500	2 300	1 500	-53 %
Kap. 281 , post 01 Fellesutgifter for UoH (PraksisFoU)		5 000	5 000	0 %
Kap. 281 , post 01 Fellesutgifter for UoH (Utdanning 2020)		2 500		
Kap. 281 , post 50 Fellesutgifter for UoH (PraksisFoU)			8 000	
Kap. 281 , post 50 Fellesutgifter for UoH (Utdanning 2020)	2 500	2 500	2 500	0 %
Sum	545 575	629 500	604 500	-4 %
Nærings- og handelsdepartementet				
Kap. 920 , post 50.1 Programmer	133 600	133 600	155 600	14 %
Kap. 920 , post 50.2 Institutter og annen infrastruktur	8 000	7 000	8 000	13 %
Kap. 920 , post 50.4 Internasjonalt samarbeid	15 190	15 190	10 000	-52 %
Kap. 920 , post 50.5 Andre tiltak	1 500	1 500	1 500	0 %
Sum	158 290	157 290	175 100	10 %
Olje- og energidepartementet				
Kap. 1830 , post 50 Energiforskning	487 500	487 500	655 750	26 %
Sum	487 500	487 500	655 750	26 %
Fiskeri- og kystdepartementet				
Kap. 1023 , post 50 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU	147 390	147 490	152 390	3 %
Kap. 1023 , post 74 Marin bioteknologi	6 000	20 000	23 000	13 %
Sum	153 390	167 490	175 390	5 %
Landbruks- og matdepartementet				
Kap. 1137 , post 50 Forskning og utvikling	33 150	33 150	38 150	13 %
Kap. 1150 , post 77 Jordbruksavtalen	5 500	5 500	5 500	0 %
Sum	38 650	38 650	43 650	11 %
Miljøverndepartementet				
Kap. 1410 , post 50 Basisbevilgning til miljøforskningsinstituttene m.m.	128 960	128 960	138 167	7 %
Kap. 1410 , post 51 Forskningsprogram m.m.	136 138	136 138	158 138	14 %
Kap. 1410 , post 53 Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	5 000	5 000	6 160	19 %
Kap. 1400 , post 76 EU 7. RP Strålevern	1 000	1 000	1 000	0 %
Sum	271 098	271 098	303 465	11 %
Arbeidsdepartementet				
Kap. 601 , post 50 Forskningsprogrammer i Norges Forskningsråd 1 og 2)	104 100	104 600	106 575	2 %
Kap. 604 , post 21 Evaluering av NAV-reformen	7 000	7 000	7 000	0 %
Sum	111 100	111 600	113 575	2 %
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet				
Kap. 821 , post 50 Bosetning av flyktninger og tiltak for innvandrere 1)			6 000	
Kap. 846 , post 50 Familie-, likestillings- og arbeidslivsforskning (VAM)	2 500	2 500	2 500	0 %
Kap. 854 , post 50 Barnevernsforskning (VAM)	4 500	4 500	4 500	0 %
Kap. 857 , post 50 Barne- og ungdomsforskning (VAM)	4 300	4 300	4 300	0 %
Sum	11 300	11 300	17 300	35 %
Finansdepartementet				
Kap. 1600 , post 21 Finansdepartementet	5 000	5 000	5 000	0 %
Sum	5 000	5 000	5 000	0 %
Helse- og omsorgsdepartementet				
Kap. 701 , post 50 Forskning 3)	11 539	11 609		
Kap. 780 , post 50 Forskning 3)			12 091	
Sum	11 539	11 609	12 091	4 %
Justis- og politidepartementet				
Kap. 400 , post 01 Justisdepartementet	3 000	6 000	6 000	0 %
Kap. 400 , post 50 Justisdepartementet 1)			4 500	
Kap. 440 , post 01 Justisdepartementet	2 200	1 200	1 200	0 %
Kap. 451 , post 01 Justisdepartementet	1 000	1 000	1 000	0 %
Sum	6 200	8 200	12 700	35 %

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert 2009-2010
Kommunal- og regionaldepartementet				
Kap. 500 , post 50				
Forskningsprogram via Norges Forskningsråd	10 000	11 500	11 500	0 %
Kap. 552 , post 21				
Nasjonalt samarbeid om regional utvikling		5 000		
Sum	10 000	16 500	11 500	-43 %
Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet				
Kap. 1500 , post 22				
Forskningsprogrammer 2)		10 000	11 000	9 %
Sum	0	10 000	11 000	9 %
Samferdselsdepartementet				
Kap. 1301 , post 50				
Samferdselsforskning	133 300	133 300	149 400	11 %
Sum	133 300	133 300	149 400	11 %
Utenriksdepartementet				
Utenriksdep.	1 000	1 000	1 000	0 %
Kap. 118 , post 70				
Utenriksdep.	19 500	36 423	15 750	-131 %
Kap. 150 , post 78				
Utenriksdep.	10 650	12 222	13 525	10 %
Kap. 165 , post 70				
Forskning og høyere utdanning	103 800	89 300	118 300	25 %
Kap. 168 , post 70				
Utenriksdep.		8 500	8 500	0 %
Kap. 169 , post 70				
Utenriksdep.	50 000	50 000	50 000	0 %
Sum	184 950	197 445	207 075	5 %
Sum spesielle midler	530 714	585 204	624 301	6 %
Sum generelle midler	1 597 178	1 671 278	1 873 195	11 %
SUM DEPARTEMENTENE	2 127 892	2 256 482	2 497 496	10 %
Diverse inntekter	33 433	60 561	26 338	-130 %
SUM TOTALT	2 161 325	2 317 043	2 523 834	8 %

1) Fra og med 2010 er deler av ADs tildeling til Velferd, arbeidsliv og migrasjon redusert med 10,5 mill. kroner

mot en økning av henholdsvis BLD med 6 mill. kroner og JD med 4,5 mill. kroner

2) Forskning på nasjonale minoriteter er flyttet fra AD til FAD fra og med 2010 med 1 mill. kroner

3) HODs bevilgningen er flyttet fra kap. 701 i 2009 til kap. 780 i 2010

4.2.2 Mål og prioriteringer

Satsingsdivisjonen har en sentral rolle i arbeidet med å identifisere og utrede nasjonale strategiske forskningsbehov og i oppbygging av kunnskap og forskningskapasitet på prioriterte områder. Divisjonen har ansvar for å operasjonalisere overordnede forskningspolitiske satsinger i samarbeid med offentlig sektor, forskningsmiljøene og næringslivet. Forskning rettet mot eller på vegne av forvaltningen er et sentralt arbeidsfelt. Dette er forskning som danner grunnlaget for politikkutforming og forvaltning, for eksempel knyttet til energi, miljø, marin sektor, velferd, arbeidsliv og utdanning. Divisjonens arbeid tar utgangspunkt i samfunnets behov og krav til vitenskapelig kvalitet.

Divisjonen har et særlig ansvar for å knytte sammen grunnforskning og anvendt forskning, og for å koble forskning på tvers av kategorier, fag og sektorer. Etablering og drift av store forskningsprogrammer innenfor områder av vesentlig samfunnsmessig interesse er et sentralt virkemiddel i arbeidet. Forskningsrådets Store programmer og de første tematiske forskingssentre, FME, er lagt til divisjonen.

Divisjonen skal bidra til å realisere Forskningsrådets overordnede strategier og satsinger, blant annet gjennom Store programmer.

Internasjonalt samarbeid, både innen EU og globalt, er også viktig.

4.2.3 Fordeling av budsjettet

Tabell 4.7. Totalt budsjett og herav generelle midler. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2009	Budsjett 2010	Rev.budsj. 2009	Budsjett 2010
Brukerstyrte innovasjonsprogrammer	74 500	105 000	68 500	99 000
Grunnforskningsprogrammer	84 000	84 000	84 000	84 000
Handlingsrettede programmer	587 996	593 296	184 680	191 180
Store programmer	1 177 863	1 308 168	986 880	1 116 830
Sum programmer	1 924 359	2 090 464	1 324 060	1 491 010
Fri prosjektstøtte				
Andre grunnforskningsprosjekter				
Internasjonal prosjektstøtte	17 222	18 525	2 000	2 000
Andre frittstående prosjekter				
Sum frittstående prosjekter	17 222	18 525	2 000	2 000
Basisbevilgninger				
Strategisk institusjonsstøtte	133 560	142 967	127 960	137 167
SFF/SFI/FME	7 000	27 700		20 000
140 000	150 000	140 000	150 000	
Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger				
Andre infrastrukturtiltak				
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak	280 560	320 667	267 960	307 167
Systemtiltak				
Nasjonale stimulerings tiltak og møteplasser	1 000	1 000	1 000	1 000
Internasjonale nettverkstiltak	56 049	51 950	49 155	44 790
Sum nettverkstiltak	57 049	52 950	50 155	45 790
Informasjon/formidling/publisering				
Planlegging/utredning/evaluering	2 901	3 088	2 151	2 838
18 365	17 690	4 115	3 940	
Sum diverse FoU-relaterte aktiviteter	21 266	20 778	6 266	6 778
Disposisjonsfond				
7 387	10 450	11 637	10 450	
Sekretariater				
9 200	10 000	9 200	10 000	
Administrasjonsbudsjett				
Omstillingskostnader				
Andre felleskostnader				
9 200	10 000	9 200	10 000	
SUM TOTALT				
	2 317 043	2 523 834	1 671 278	1 873 195

Avdelingene

Divisjonen er inndelt i følgende avdelinger: Fremtidsteknologi, Velferd og samfunnsutfordringer, Klima og miljø, Marine ressurser og miljø, Globale utfordringer og Energi og petroleum.

Avdeling for fremtidsteknologi

Avdelingen er bygd rundt de store programmene VERDIKT (Kjernekompetanse og verdiskaping i IKT), FUGE (Funksjonell genomforskning) og NANOMAT (Nanoteknologi og nye materialer), som alle representerer teknologier med stort potensial for verdiskaping. Avdelingen har ansvar for forskningspolitikk knyttet til skjæringsfeltet teknologi/samfunn, samt ELSA-forskningen (Ethical, Legal and Societal Aspects), særlig innenfor bioteknologi, men også nanoteknologi og kognitive vitenskaper. Til avdelingen er også lagt ansvar for utvikling av foresight-arbeid. Avdelingen har et oppfølgingsansvar overfor Samferdselsdepartementet.

Avdeling for velferd og samfunnsutfordringer

Avdelingens mål er å bidra til bedre kunnskapsgrunnlag for politikktutvikling. Innsatsområdene til avdelingen er forskning om velferd, arbeidsliv, sykefravær, utdanning, innvandring, demokrati,

by- og regionutvikling, petroleumspolitikk, transport, samfunnssikkerhet, og det sivile samfunn. Handlingsrettede programmer er avdelingens virkemiddel i arbeidet med å frembringe relevant forskning om velferdssamfunnet. Programmene finansieres av sektordepartementene. Avdelingen har ansvar for flere viktige satsinger som *Program for forskning på velferd, arbeidsliv og migrasjon* (VAM) og *Utdanning 2020*. Avdelingen har et oppfølgingsansvar overfor Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet og Justis- og politidepartementet.

Avdeling for klima og miljø

Avdelingen har som hovedoppgave å sikre god forskning om klima- og miljøutfordringene nasjonalt og globalt. Dette innebærer også hovedansvar for den brede samfunnsfaglige forskningen på klima- og energifeltet, og hovedansvar for å sikre grunnlaget for helhetlig oppfølging av klimautfordringene. Avdelingen har ansvaret for det Store programmet NORKLIMA (*Klimaendringer og konsekvenser for Norge*) og for Det Internasjonale Polaråret (IPY) samt sekretariatsfunksjonen for strategiforumet Klima21. I tillegg har avdelingen ansvaret for programmet Miljø 2015 (*Norsk miljøforskning mot 2015*) og for basisbevilgningene til miljøinstituttene. Avdelingen har et oppfølgingsansvar overfor Miljøverndepartementet.

Avdeling for marine ressurser og miljø

Avdelingen har ansvaret for forskning knyttet til havbruk, fiskeri, forvaltning og bruk av biologiske marine ressurser, globale marine problemstillinger, forurensning av sjø fra olje- og gassvirksomhet på norsk sokkel, og kystsoneproblematikk. Forskningen er organisert i det store programmet HAVBRUK – en næring i vekst, og i programmet Havet og kysten. Avdelingen har et oppfølgingsansvar overfor Fiskeri- og kystdepartementet.

Avdeling for globale utfordringer

Avdelingen har ansvar for forskning om globale utviklingsutfordringer, bl.a. global helse- og vaksinasjonsforskning, forskning om fattigdom og fred, og for samarbeidsprogram med lav- og middelinntektsland og med land med overgangsøkonomi, bl.a. Sør-Afrika, Russland, Kina og India. Avdelingen har et koordineringsansvar for internasjonaliseringstiltak i Satsingsdivisjonen og for forskning om internasjonale spørsmål, utenrikspolitikk og nordområdene. Avdelingen har et oppfølgingsansvar overfor Utenriksdepartementet.

Avdeling for energi og petroleum

Avdelingen har som hovedoppgave å medvirke til å løse teknologiutfordringer og legge til rette for verdiskaping på energi- og petroleumfeltet. Avdelingen skal ivareta samfunnsfaglig forskning i den grad det er nødvendig grunnlag for teknologivalg og markedskunnskap, og den skal medvirke til en bred samfunnsdialog på dette feltet. Samspillet med næringslivet er essensielt. Ansvaret for de store programmene RENERGI (*Fremtidens rene energisystem*) og PETROMAKS (*Forskning for maksimal utnyttelse av petroleumssressursene*) og for forskningsprogrammet CLIMIT - *Miljøvennlig gasskraftteknologi* ligger i avdelingen. Sekretariatsfunksjonen for Energi21 og koordinering med andre relevante nasjonale og internasjonale aktiviteter på energifeltet ligger også her. Avdelingen har et oppfølgingsansvar overfor Olje- og energidepartementet

Brukerstyrte programmer

CLIMIT – *Kraftproduksjon med CO₂-håndtering* er et nasjonalt forsknings-, utviklings- og demonstrasjonsprogram som gjennomføres i samarbeid mellom Gassnova og Forskningsrådet. Hovedmålene med programmet er å bidra til utvikling av bedre og mindre kostnadskrevende teknologi for fangst av CO₂ og å bygge opp kunnskap slik at lagring av CO₂ kan gjøres på en sikker måte. F&U delen av CLIMIT har fått økt budsjettet for 2010 fra 68,5 til 99 mill. kroner. Dette gir muligheter for en kraftig oppbygging av F&U-miljøene, og for støtte til næringsliv som ser kommersielle muligheter innen CCS på sikt. I tillegg til økningen i CLIMIT-programmet er

det startet opp to FME-sentre innen CCS. Disse faktorene medfører store utfordringer knyttet til mobilisering av F&U-aktørene meget raskt og samtidig sikre at forskningsaktivitetene holder et høyt faglig nivå. CLIMIT vil øke sin bemanning i Forskningsrådet i 2010, og dermed få bedre muligheter til å følge opp prosjekter og påvirke F&U miljøene til å utvikle strategier i tråd med den overordnede strategi for CCS i Norge.

CLIMIT har utarbeidet en ny programplan med virkning fra 2010. Denne vil ligge til grunn for utlysning av nye prosjekter i løpet av 2010, og også styre øvrige aktiviteter i CLIMIT. En utvidelse av mandatet til å inkludere fangst av CO₂ fra industriutslipp er under vurdering i samråd med OED og andre departementer.

CLIMIT-programmet prioriterer internasjonalt samarbeid, og vil vektlegge dette enda sterkere i nye prosjekter. Det planlegges også deltagelse i en felles utlysning i ERA-NET prosjektet FENCO, mulig bilateralt samarbeid med sentrale land, deltagelse i Nordisk Toppforsknings-initiativ innen CCS etc. CLIMIT-sekretariatet har også oppgaver innenfor internasjonale samarbeidsorganer som Carbon Sequestration Leadership Forum (CSLF), IEA Greenhouse Gas Programme og EU-teknologiplatformen Zero Emission Fossil Fuels Power Plants. I samarbeid med IEA GHG skal CLIMIT arrangere en workshop om mulige miljøaspekter ved bruk av aminer til CO₂ fangst, og delta i – og støtte – gjennomføringen av en internasjonal sommerskole for Ph.D.-studenter på Svalbard i august. CLIMIT-programmets nettside opereres av Gassnova: www.climit.no

Marin bioteknologi i Tromsø (MABIT) er et næringsrettet forsknings- og industriutviklingsprogram. Programmet bidrar til økt verdiskaping i fiskeri- og havbruksnæringen og bioteknisk industri ved å virke som aktiv pådriver og koordinator for styrking av FoU og industrielle aktiviteter innenfor marin bioteknologi i Tromsø-regionen. Programmet finansierer næringsrelevante FoU-prosjekter som kan føre til kommersiell utnyttelse. Samtidig er det fokus på utvikling av fagkompetanse som er relevant for bioteknologisk næringsvirksomhet. FKD bidrar finansielt med 6 mill. kroner for 2010 som kanaliseres gjennom Forskningsrådet.

Grunnforskningsprogrammer

Etiske, rettslige og samfunnsmessige aspekter ved bioteknologi, nanoteknologi og nevroteknologi – ELSA (2008-2014). De nye teknologiene reiser store samfunnsmessige og etiske utfordringer. ELSA-programmet bidrar til at teknologiene kan utvikles på en robust måte gjennom fokus på styringsutfordringer knyttet til usikkerhet og risiko og utviklingen av gode interaksjoner mellom teknologi og samfunn. Programmet vil ha et nært samarbeid med de store programmene FUGE og NANOMAT. Programmet er viktig for å utvikle tilnæringsmåter og metodikk som i fremtiden kan anvendes på andre områder som klima, energi og miljø. Budsjettet for 2010 er 4 mill. kroner, finansiert med 1 mill. kroner fra henholdsvis FKD, LMD, KD og NHD.
Nettadresse: www.forskningsradet.no/elsa

Det internasjonale polaråret (IPY) er omtalt i kapittel 4.2.4 Polarforskning.

Handlingsrettede programmer

Nytt program for velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM) (2009 – 2018). Forskningsrådet har som ambisjon å skape ny, bedre og mer relevant kunnskap om viktige utfordringer for samfunnet, for politikkutforming og allmenn samfunnsforståelse innenfor arbeidsliv, velferd og migrasjon. Hovedmålet er at VAM skal gi ny kunnskap av høy vitenskapelig kvalitet om velferdssamfunnets grunnlag, virkemåter og prosesser. Forskningen skal være relevant for politikkutforming og forvaltning. Formidling av forskningen og god dialog med brukere av forskningen er i den sammenheng sentralt. Forskningen under programmets brede temaområder skal beskrive og analysere tilstanden, de relevante utviklingstrekkene, og søke å gripe mekanismene som driver utviklingen på de aktuelle områdene. Det er viktig med ny

kunnskap og syntetisering av eksisterende kunnskap om velferdssamfunnets mekanismer, strukturer, aktører og virkemidler i en på et felt i stadig endring.

Hovedoppgavene i 2010 er å lyse ut midler til nye forskerprosjekter som kan starte i september samme år. Utlysningen er forankret i programplanens tematiske innretning og vil ha økonomisk ramme på inntil 200 mill. kroner. Programmet skal etablere rådgivende utvalg og tilrettelegge for aktiviteter som bidrar til å oppfylle programplanens mål, spesielt mht. formidling og utvikling av programmets strategiske profil. Blant annet vil det bli igangsatt en kompetansebygging på de internasjonale migrasjonsstrømmene og asyl- og innvandringsproblematikk innenfor VAM.

Programmene *Arbeidsliv* og *Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner* fases ut i 2010, og pågående aktiviteter er innlemmet i VAM. Begge programmene skal ha sine avslutningskonferanser i 2010.

Budsjettet blir for 2010 95,9 mill. kroner, finansiert slik: KD 4,0 mill. kroner, NHD 1,5 mill. kroner, AD 59,8 mill. kroner, BLD 17,3 mill. kroner, JD 7 mill. kroner og HOD 6,3 mill. kroner. I tillegg kommer 3 mill. kroner fra UD til samarbeid med Kina. Nettadresse: www.forskningsradet.no/vam, www.forskningsradet.no/vfo www.forskningsradet.no/imer, www.forskningsradet.no/arbeidsliv

Program for forskning om årsaker til sykefravær og utstøting fra arbeidslivet (SYKEFRAVÆR) (2007-2016) skal bidra til et mer helhetlig og forsterket kunnskapsgrunnlag om årsakene til sykefravær og utstøting fra arbeidslivet. Programmet skal fremskaffe forskningsbasert kunnskap om effektive virkemidler for å forebygge sykefravær og uførhet. Det skal stimuleres til forskningssamarbeid på tvers av eksisterende faggrenser. Programmet prioriterer forskning innenfor følgende hovedområder; a) helse, sosioøkonomisk status og spesielt utsatte grupper, b) de helserelaterte trykdeordningene, c) arbeidsplass, arbeidsmiljø og arbeidshelse, og d) sykefravær og utstøting som sosial og individuell prosess. Programmet har hatt to utlysninger og bevilget midler til tolv store flerårige prosjekter. Søknadsbehandlingen etter tredje utlysning ventes avsluttet i mars 2010. Programmet planlegger en nordisk konferanse om sykefravær i september 2010. Budsjettet for 2010 er på 34 mill. kroner, og finansieres med 10 mill. kroner fra Forskningsfondet og 24 mill. kroner fra AD. Nettadresse: www.forskningsradet.no/sykefravaer

Praksisrettet FoU for barnehage, grunnopplæring og lærerutdanning (PRAKSISFOU) (2006-2010) skal bidra til ny praksisrettet kunnskap som styrker barnehage, grunnopplæring og lærerutdanning, fremme FoU-arbeidet i lærerutdanningene, og bedre sammenhengen mellom yrkesutdanning og yrkesutøving. Programmets målgrupper er institusjoner som organiserer lærerutdanningen, studenter, skoleeiere, ledere og lærere i grunnopplæringen, og barnehageeiere, ledere, førskolelærere, fagarbeidere og assistenter i barnehagene. Programmet avsluttes i 2010, men satsingen skal videreføres og planleggingen av det påfølgende programmet vil finne sted i 2010. Målet for satsingen er en fortsatt styrking av FoU-kompetansen i lærerutdanningen og å øke kvaliteten i den praksisnære utdanningsforskningen. Det skal fortsatt stimuleres til FoU-samarbeid mellom lærerutdanningen og praksisfeltet. I 2010 er det 32 pågående forskningsprosjekter med brukermedvirkning i programmet. Det skal fokuseres på oppfølging og formidling fra prosjektene, spesielt mot sentrale brukere, og videreutvikling av samarbeidet med sentrale aktører i sektoren. I 2010 vil programmet arrangere en utdanningsforskningskonferanse som presenterer resultater til forskersamfunnet og til sentrale brukere i utdanningssektoren. Programmet finansieres i sin helhet med 23 mill. kroner fra KD. Nettadresse: www.forskningsradet.no/praksisfou

Norsk utdanningsforskning fram mot 2020 (Utdanning 2020) (2009-2018) er et langsiktig program som skal styrke utdanningsforskningen og bedre kunnskapsgrunnlaget for politikkutforming, forvaltning, profesjonsutdanning og profesjonsutøvelse. Flere fag og forskningsmiljøer skal stimuleres til å forske på problemstillinger knyttet til utdanningssektoren –

fra barnehage til doktorgradsutdanning. Programmets satsingsområder i 2010 er innfor følgende tema: A) Utdanningens innhold, mål, undervisnings- og arbeidsmåter, B) Vurderingsformer, læringsprosesser og læringsutbytte i utdanningene, C) Styring, ledelse og organisering av utdanningsinstitusjoner, D) Utdanning og samfunn. Programmet har tildelt midler til fem prosjekter i 2009 med oppstart i 2010. Programmet har også tildelt midler til forprosjekter. Programmet planlegger nye utlysninger i 2011. Programmet finansieres i sin helhet med 24 mill. kroner fra KD. Nettadresse: www.forskningsradet.no/utdanning

Demokrati, styring og regionalitet (DEMOSREG) (2005-2010) ble opprettet med siktemål om å være en langsiktig satsing over ti år. DEMOSREG (2005-2010) er en tverrsgående satsing for økt kunnskap om strukturendringer, politikk og styringsutforming og konsekvenser i skjæringsfeltet mellom ulike sektorer, territorielle enheter og ulike geografiske nivåer. I 2010 vil et nytt programstyre oppnevnes og programmet videreføres ut 2014. 2010 vil dermed bli et år preget av oppstart av programmets andre fase, samtidig som det vil være flere formidlingsaktiviteter knyttet til aktivitetene i programmets første fase. Budsjettet for 2010 er 17,5 mill. kroner finansiert som følger: KRD 11,5 mill. kroner, MD 5 mill. kroner og SD 1 mill. kroner
Nettadresse: www.forskningsradet.no/demosreg

Skatteøkonomisk forskningsprogram (SKATT) (2000-2012) har som mål å bidra til at det er et sterkt faglig miljø for skatteøkonomisk forskning i Norge, både gjennom å stimulere til forskning på området og ved å bidra til økt interesse for og rekruttering til skatteøkonomisk forskning. Programmet skal rettes inn mot at den skatteøkonomiske forskningen er relevant for myndigheter og andre brukere av slik forskning. Dette skal skje i nært samarbeid mellom lærestedene, forskningsinstitusjonene og brukermiljøene. Programmet skal også skape møteplasser for forskere og brukere av skatteøkonomisk forskning. Budsjettet for 2010 er 5 mill. kroner, i sin helhet med midler fra FIN. Nettadresse: www.forskningsradet.no/skatt

Risiko og sikkerhet i transportsektoren (RISIT) (2002-2009) skal frembringe kunnskap som gir en bedre forståelse av transportrisiko og et bedre grunnlag for risikohåndtering innen transportsektoren. Programmet er tverrfaglig og tverrsektorielt; det skal studere spørsmål knyttet til risiko og sikkerhet på tvers av transportsektorer. Programmet har virketid til og med 2009, men vil ha noe aktivitet i 2010 knyttet til avslutning av programmet. I 2010 vil et nytt program om risiko og sikkerhet i transportsektoren bli etablert. Dette nye programmet skal ha et grunnleggende fokus på fremtidige sikkerhetsutfordringer. Viktige forskningstemaer vil være: (i) regulering, styring og håndtering, (ii) sikkerhetskultur, og (iii) teknologi og transportsikkerhet. Budsjettet for 2010 er på 10,5 mill. kroner: 7 mill. kroner fra SD, 1,0 mill. kroner fra FKD, 0,5 mill. kroner fra NHD og 2 mill. kroner fra fire etater som direkte bidrar: Statens vegvesen – vegdirektoratet, Jernbaneverket, AVINOR og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Nettadresse: www.forskningsradet.no/risit

Samfunnssikkerhet og risiko (SAMRISK) (2006-2011) har som formål å bidra til økt kunnskap om trusler og farer, sårbarhet og risikohåndtering og dermed bidra til å ivareta sikkerhet og beredskap på tvers av sektorer, samtidig som personvern hensyn ivaretas. I 2010 vil syv av åtte prosjekter og fire av fem nettverksprosjekter være i full virksomhet, mens ett prosjekt og ett nettverk vil være avsluttet. Tilleggsmidler bevilget til prosjektene ved slutten av 2009 vil bidra til å utdype prosjektene og styrke formidlingen. Årskonferansen 2010 planlegges holdt i tilknytning til sikkerhetsforskningstiljøene i Stavanger. En kunnskapsstatus over juridisk forskning på feltet samfunnssikkerhet, nasjonalt og internasjonalt, vil bli utarbeidet. Kunnskapsstatusen vil kunne gi viktig informasjon om hva forskningen har avklart og hvor det er behov for videre forskning. I 2010 vil arbeidet med å planlegge en videre forsknings-satsing fra 2011 begynne. Budsjettet for 2010 er 11,6 mill. kroner, finansiert slik: JD 4,7 mill. kroner, SD 0,4 mill. kroner, UD/NORAD 1 mill. kroner, DSB 1 mill. kroner, generelle KD-midler 0,5 mill. kroner samt 4 mill. kroner fra Fondet. Nettadresse: www.forskningsradet.no/samrisk

Samfunnsvitenskaplig petroleumsforskning (PETROSAM) (2007-2012) skal gi innsikt og kompetanse om samfunnsmessige forhold som grunnlag for strategi- og politikkutforming hos norske myndigheter og næringsliv i petroleumssektoren. Programmet har fokus på tre hovedområder: (i) forvaltningen av norske olje- og gassressurser, (ii) internasjonale utviklingstrekk og verdien av de norske petroleumssressursene, og (iii) utviklingen i sentrale petroleumsprovins. Forskningsmidlene er konsentrert i tre store prosjekter: Ett som med utgangspunkt i økonomiske fag studerer et bredt spekter av spørsmål knyttet til forvaltning og regulering, herunder skatte-spørsmål og klimapolitiske regimer; ett som studerer utviklingen i Gulf-regionen i Midtøsten, og ett som studerer utviklingen i Russland og den kaspiske regionen. Programmet vil i 2010 fokusere på formidlingstiltak og prosjektoppfølgning. Budsjettet for 2010 vil være på 12,5 mill. kroner: 10 mill. kroner fra OED og 2,5 mill. kroner fra Statoil. Nettadresse: www.forskningsradet.no/petrosam

Miljø 2015 (2007-2016) skal utvikle ny forskningsbasert kunnskap som fremmer bærekraftig bruk og forvaltning av natur- og kulturmiljøet, og legger til grunn et helhetlig perspektiv på miljøforskningen. Samling av store deler av miljøforskningen i ett program har økt feltets synlighet og understreket dets viktighet. Programmet omfatter et bredt spekter av faglige problemstillinger, som samfunnsmessige drivkrefter for miljøendringer, miljøpolitikk, økosystemprosesser og miljøpåvirkninger i ferskvann og på land, forurensningsspørsmål, biologisk mangfold og natur- og kulturmiljøforvaltning, samt forskning og utvikling av virkemidler og tiltak for å begrense miljøskade. Miljø 2015 er inndelt i fire tematiske områder: SAMFUNN, LAND, VANN og FORURENS, og har i tillegg forskning på tverrgående og sektorovergrepene spørsmål (TVERS). Programmet vil besvare kunnskapsbehov for en rekke sektorer og næringer i Norge, og legger vekt på å involvere brukere. Hovedfokus i 2010 vil være etablering av nye prosjekter, tilrettelegge for ny utlysning innen områdene LAND og SAMFUNN, brukerkontakt, samt internasjonalt samarbeid, særlig bilateralt forskningssamarbeid med Kina. Budsjettet for 2010 er 70,3 mill. kroner, finansiert slik: MD 45,7 mill. kroner, LMD 9,2 mill. kroner, KD 6 mill. kroner, FKD 1,5 mill. kroner, NHD 0,5 mill. kroner, UD 1,5 mill. kroner og Statens landbruksforvaltnings avtale- og fondsstyret 6,0 mill. kroner. I tillegg kommer bidrag fra Kinaprogrammet (UD) med ca. 5 mill. kroner. Nettadresse: [/www.forskningsradet.no/miljo2015](http://www.forskningsradet.no/miljo2015).

Norge - Global partner (NORGLOBAL) (2009-2013) skal bidra til å styrke de globale perspektivene innenfor flere viktige tematiske og teknologiske felt i Forskningsrådet. Programmet skal styrke kunnskapsbasen i Norge om utvikling, øke forskningsinnsatsen for utvikling i samarbeid med relevante programmer i Forskningsrådet og styrke forskningskapasiteten i utviklingsland ved å knytte forskere ved institusjoner i utviklingsland til norske prosjekter av høy kvalitet. Programmet omfatter CGIAR stipendprogram, forskning om fattigdom og fred, satsingen på globalisering av miljø-, energi- og klimaforskningen og kvinne- og kjønnsforskning, samt støtte til noen nettverk. I tillegg er Forskningsrådets satsing i samarbeid med Hewlett Foundation på forskning om økonomisk vekst, fattigdomsreduksjon, reproduktiv helse og befolkningsdynamikk lagt til programmet. Under forutsetning av bekreftelse fra Utenriksdepartementet, er det for 2010 satt av 14 mill. kroner til kvinne- og kjønnsforskning over UD's budsjett og 14 mill. kroner til globalisering av miljø-, energi og klimaforskningen. Programmet har i 2009 hatt sin første utlysning, og det startes opp flere prosjekter knyttet til de temaområdene som ligger under programmet. Programmet skal dessuten arbeide for å få til samarbeid med andre relevante programmer, blant annet gjennom felles utlysninger. Fra 2010 er midler til en ny satsing på Vest-Balkan/utviklingsstudier laget inn i NORGLOBAL med 6 mill. kroner. Totalt budsjett for 2010 er på 61,4 mill. kroner, hvorav 60,3 mill. kroner fra UD og 1,1 mill. kroner fra KD. I tillegg kommer anslagsvis 5,3 mill. kroner fra Hewlett Foundation og Forskningsrådets gaveforsterkingsfond som ble tilført programmet ved en større engangsoverføring i 2009.

Kinaprogrammet (2009-2017) er etablert for å styrke kinesisk-norsk forsknings samarbeid og kinesisk-norsk samarbeid om forskningsfinansiering. Programmet har ikke eget programstyre. Midlene fordeles mellom Forskningsrådets programmer, aktiviteter og en disposisjonskonto av divisjonsstyret for Store satsinger etter råd fra et rådgivende utvalg. Innsatsen i 2010 vil være konsentrert om klima-, klimateknologi-, velferds- og miljøforskning. En prioritert oppgave i 2010 er å markere kinesisk-norsk forsknings samarbeid ved flere workshops på EXPO 2010 i Shanghai. Kinaprogrammet kan tildele posisjoneringsmidler, nettverksmidler og ta strategiske initiativer. Budsjett for 2010 er på 20 mill. kroner fra UD.

India-programmet (2010-2018) er etablert for å styrke indisk-norsk forsknings samarbeid og indisk-norsk samarbeid om forskningsfinansiering. Programmet har ikke eget programstyre. Midlene fordeles mellom Forskningsrådets programmer, aktiviteter og en disposisjonskonto av divisjonsstyret for Store satsinger etter råd fra et rådgivende utvalg. 2010 er oppstartsår, og fordeling av midlene mellom ulike programmer og aktiviteter etter en dialog med forskningsmiljøene. Ved oppstart er satsingsområder i Regjeringens India-strategi prioritert med følgende tematiske nedslagsfelt: internasjonale politiske spørsmål, klima, miljø, ren energi, og samfunnsutvikling. India-programmet kan tildele posisjoneringsmidler, nettverksmidler og ta strategiske initiativer. Budsjett for 2010 er 20 mill. kroner fra UD.

Samarbeidsprogrammet med Russland (RUSSIA) (2007-2010) har sitt siste driftsår i 2010 og det planlegges å legge programmets avsluttende arrangement i tilknytning til Forskningsrådets nordområdekongress. Budsjett for 2010 er på 7,1 mill. kroner fra UD. Forskningsrådet anbefaler ikke å videreføre et nytt samarbeidsprogram etter 2010.
Nettadresse: www.forskningsradet.no/russia

Et samfunnsvitenskapelig forskningprogram om nordområdene og Russland (NORRUSS) (2009-2011) er under oppstart. Målet er å øke overføringsverdien av de erfaringer som er gjort på ulike områder i forhold til Russland, og å gjøre denne tilgjengelig for norske myndigheter, næringslivet og ulike fagmiljø som er involvert i nordområdene. Budsjettet for 2010 er 3 mill. kroner fra UD. I tillegg bevilget samme departement 4 mill. kroner til sammen programmet helt på slutten av 2009.

Global helse- og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC) (2006-2011) ble satt i gang i forbindelse med Regjeringens arbeid med globale helseproblemer og vaksinasjon. Programmet består av to delprogrammer. Global helseforskning ble opprettet i 2004. Bevilgningen har gradvis økt til om lag 15 mill. kroner siden 2007, og omfatter blant annet delfinansiering av EDCTP-prosjektet. Delprogrammet i vaksinasjonsforskningen ble startet i 2006 med en årlig bevilgning på 50 mill. kroner fra UD. Programmet omfatter bl.a. forskningssamarbeid med India, og forskerprosjekter. Samarbeidet med India utgjør om lag 25 % av vaksinasjonsforskningen, og det arbeides med å etablere et stort prosjekt innenfor dette samarbeidet knyttet til utvikling av rotavirusvaksine fra 2010. Alle midlene i programmet er allokert etter en større utlysning innenfor vaksinasjonsforskningen i 2009. Programmet ble i 2009 evaluert av et internasjonalt panel. Evalueringen konkluderte med at programmet bør videreføres etter 2011. Beslutning om videreføring vil bli tatt i 2010. For 2010 er det samlede budsjettet på 65,8 mill. kroner, hvorav 57 mill. kroner fra UD, 4,8 mill. kroner fra HOD og 4 mill. kroner fra Fondet. Nettadresse: www.rcn.no/globvac

Latin-Amerika-programmet (LATIN-AM) (2008-2017) skal generere kunnskap om Latin-Amerika i Norge ved å finansiere forskning av høy kvalitet om samfunn, kultur, miljø og næringsliv, og skal styrke Norges evne til å samarbeide med Latin-Amerika på disse områdene. Programmet startet i 2008 og finansieres i sin helhet av UD. I løpet av 2010 vil den andre ordinære tildelingen av prosjektstøtte finne sted, og de nye prosjektene forventes igangsatt i 2. halvår. Da vil også den tredje ordinære utlysningen kunngjøres. Programmet finansierer et nettverk

for norsk Latin-Amerika-forskning (Norwegian Latin America Research Network, *NorLARNet*). Det startet opp 1. august 2008, med et sekretariat som etter en utlysning ble lagt til SUM (UiO). Nettverket er tildelt støtte for en treårsperiode, og skal etter planen gjennomgå en midtveis-evaluering i 2010 med sikte på en mulig forlengelse. Budsjett for 2010 er 15 mill. kroner. Nettadresse: www.forskningsradet.no/latinamerika

I programmet *Havet og kysten* (HAVKYST) (2006-2015) skal det fremskaffes ny kunnskap om havets økosystem, samt utvikling av teknologi, metodikk og modeller for marin økosystembasert forvaltning. Menneskelig påvirkning gjennom forurensninger utenfra, gjennom akutte utslipp, tilsig fra deponier eller forurensede sedimenter, langtidsvirkninger av utslipp fra petroleumsvirksomheten, introduserte og/eller giftige arter, effekter av klimaendringer, forsurening av havet, samt effekter av fiskerier og konsekvenser av arealbruksendringer vil stå i fokus. Programmet består av fem delprogrammer og to tverrgående aktiviteter: Marine økosystemer, Økosystempåvirkning, Langtidsvirkninger av utslipp til sjø fra petroleumsvirksomheten, Forvaltning og konfliktløsning, Verdiskaping, Metoder, modeller og teknologi og Forskningsssamarbeid. Programmet er inkludert i nordområdesatsingen.

I tillegg til å oppnå ny vitenskapelig erkjennelse, er det en klar målsetting at programmet skal bidra til å utvikle marine fagdisipliner som støtter opp om fremtidig verdiskaping innenfor en bærekraftig utvikling. I 2010 vil det bli satt i gang prosjekter med fokus på forsurening av havet og effekter av klimaendringer på de marine økosystemene. Programplanen for programmet revideres i 2009/2010 og utlysningene som legges ut i 2010 vil ha fokus på de tema innenfor hvert delprogram der det er størst behov for mer kunnskap.

Budsjettet for 2009 er 87,6 mill. kroner, finansiert slik: FGD 44,9 mill. kroner, KD 2,9 mill. kroner, MD 16,4 mill. kroner, OED 8,5 mill. kroner, Fondet 5 mill. kroner, OLF 10 mill. kroner. Nettadresse: www.forskningsradet.no/havkyst

Store programmer

FUGE - *Funksjonell genomforskning i Norge* (2002 – 2011) har særlig fokus på grunnforskning, bioinformatikk, samt marin og medisinsk forskning. Målet er å gjøre Norge til en attraktiv partner innen internasjonal forskning og utvikling basert på kunnskap om biokjemiske og cellebiologiske prosesser. Dette skjer bl.a. med støtte i en infrastruktur bestående av teknologiplattformer med et nasjonalt service- og kompetanseansvar overfor forskningsmiljøene.

For 2010 vil FUGE gjennom satsingen på bioprospektering styrke nordområdene og nasjonalt samarbeid, og utnytte Norges potensiale til å finne og utvikle komponenter med positive effekter på helse og miljø. FUGE vil koordinere innsats, etablere nettverk, stimulere til næringsutvikling og etablere nasjonale infrastrukturer som støtter opp under den FoU som må ligge til grunn for verdiskapingen fra bioprospektering. Sentrale oppgaver vil være å kartlegge ressurser, etablere møteplasser, samt skape interesse og engasjement hos eksterne aktører som kan utfylle FUGEs ansvars og kompetanseområder. I tillegg skal etiske og juridiske utfordringer inngå som en viktig del av satsingen. Bioprospekteringsatsingen vil derfor skje i tett dialog med FORNY og ELSA programmet, samt sentrale eksterne aktører som Innovasjon Norge og Marbank.

I 2010 vil FUGE ha fokus på å stimulere interaksjon og samarbeid mellom de nyetablerte teknologiplattformene og relevant industri. Ved å lage nye møteplasser og forbedre synlighet og tilbud til aktuelle brukergrupper, vil FUGE bidra til å stimulere innovativt nasjonalt forskningsssamarbeid. Programmet vil også ha økt fokus på synliggjøring av forskningsresultater, samt innta en foregangsrolle i å bedre samfunnsdialogen og koblingene mellom forskning og samfunn. Programmet vil derfor skape arenaer for diskusjon rundt bio-

teknologisk forskning og innovasjon i lys av samfunnsutfordringer og behov. Gjennom åpne og gode prosesser rundt bioteknologisk forskning ønsker FUGE å stimulere til samfunnsmessig robust teknologiutvikling.

Budsjettet for 2010 blir 214,4 mill. kroner, finansiert slik: Fondet 120 mill. kroner, KD 46 mill. kroner, FGD 13 mill. kroner, og NHD 35,4 mill. kroner. I tillegg er det også tilgjengelig totalt 29 mill. kroner fra NHD, UD, og FGD fra 2009 som vil inngå som en del av bioprospekteringsatsingen.

Nettadresse: www.forskningsradet.no/fuge

VERDIKT – *Kjernekompetanse og verdiskaping* i IKT (2005-2014) skal bidra til at IKT-forskning gjør Norge til et foregangsland i utvikling og anvendelse av teknologi og kunnskap for IKT-basert innovasjon og samhandling. Slik skal programmet bidra til å skape verdier og å utvikle kompetanse som fremmer kunnskapssamfunnet og kunnskapsøkonomien. VERDIKT benytter flere typer støtteformer (forskningsprosjekter, samarbeidsprosjekter mellom forskningsmiljøer og næringsvirksomhet, næringslivsprosjekter, internasjonale samarbeidsprosjekter og nettverkstøtte) for å stimulere forskning innen dette omfattende fagfeltet som har så stor betydning for utformingen og utviklingen av samfunnet og nasjonens verdiskaping. Programmet har identifisert fire fagsøyler som representerer programmets langsiktige, faglige bredde:

- Brukergrensesnitt, informasjonsforvaltning og programvareteknologi
- Kommunikasjonsteknologi og infrastruktur
- Sikkerhet, personvern og sårbarhet
- Samfunnsmessige, økonomiske og kulturelle utfordringer og muligheter

Med fagsøylene som ramme har programmet definert temaer for å spisse forskningsaktivitetene. Temaene er gjennomgående for grunnforskning, anvendt forskning og innovasjon og skal stimulere forskning som griper over flere fagområder og sektorer. Fra 2009 har programmet definert "Fremtidens internett" som overordnet ramme for videre satsing, med prioritering av følgende tre tema: *Sosiale nettverk*, *Tingenes internett* og *Mobilt internett*. Utviklingen av "Fremtidens internett" representerer en av de viktigste teknologiutfordringene vi står overfor fordi alt og alle er avhengig av IKT, og de tre temaene regnes som de viktigste driverne av utviklingen. De tre temaene er valgt ut i fra at dette er områder der Norge allerede har eller har grunnlag for å utvikle sterke internasjonale fagmiljøer. De representerer satsingsområder som er viktige for Norge, samfunnsutviklingen og et konkurransedyktig næringsliv. Fremtidens internett er også definert som en viktig satsing i EU og i verden for øvrig, og norske forskningsmiljøer vil gjennom satsingen i VERDIKT både bidra på den internasjonale forskningsfronten og bygge kunnskap nasjonalt. Forskningsmiljøene og næringslivet har vist rekordhøy interesse for utlysning av midler innen de nye temaene, og det forventes å bli meget hard konkurranse om å få starte nye prosjekter i 2010.

Budsjettet for 2010 er 168,8 mill. kroner, finansiert slik: SD 73,3 mill. kroner, NHD 64,8 mill. kroner, Fondet 13 mill. kroner og KD 7,7 mill. kroner.

Nettadresse: www.forskningsradet.no/verdikt.

NANOMAT - *Nanoteknologi og nye materialer* (2002-2011) har stor faglig spennvidde innenfor områdene nanovitenskap, nanoteknologi, mikroteknologi og nye materialer. Programmet bidrar til kunnskapsutvikling og verdiskaping på områder av høy nasjonal interesse. NANOMATs prosjektportefølje, med tilhørende forsknings- og innovasjonskraft, bidrar nå i økende grad inn mot viktige nasjonale samfunnsutfordringer innenfor energi og miljø, helse, hav og mat, men også som en muliggjørende (generisk) teknologi innenfor andre programmer og aktiviteter.

Programmet er for 2010 tildelt nye midler til grunnleggende forskning knyttet til klimaforliket. I 2009 ble det startet opp fem nye brukerstyrte prosjekter innenfor fornybar energi (sol, hydrogen,

batteri), og NANOMAT vil følge opp med nye initiativ i 2010 innenfor fornybar energi, bl.a. via utlysning av forsker- og brukerstyrte prosjekter, internasjonal ERA-NET prosjektmidler samt utlysning av midler knyttet til toppforskningsinitiativet. Programmet er i en fase hvor friske midler for å igangsette nye prosjekter utenfor klimaforliket er begrenset. Innsatsen dreies derfor noe fra utlysninger mot oppfølging og forvaltning av løpende prosjekter. Totalt forventer programmet i 2010 å gi bevilgning og tilsagn til nye prosjekter for ca. 23 mill. kroner (over prosjektperioden).

NANOMAT står sentralt i oppfølgingen av nasjonal strategi innenfor nanoteknologi og nanovitenskap, samt Forskningsmeldingens (2009) tiltak knyttet til teknologiområdet. Programmet vil i 2010 som nevnt ha fokus på (i) forsknings- og innovasjonsprosjekter innenfor fornybar energi, (ii) samfunnsmessig robust teknologiutvikling, herunder helse, miljø og sikkerhet, (iii) synliggjøring og dialog rundt forskningsresultater, (iv) møteplasser for styrket kopling forskning/næringsliv/forvaltning, (v) kommunikasjon mot ulike målgrupper, herunder barn og unge samt (vi) bidrag på internasjonale arenaer som f. eks. det nordiske toppforskningsinitiativet, EUs rammeprogram (ERA NET) og OECDs aktiviteter innenfor nanoteknologi.

Budsjett for 2010 er 95,1 mill. kroner, finansiert slik: Fondet 25 mill. kroner, KD 37,7 mill. kroner og NHD 32,4 mill. kroner.

Nettadresse: www.forskningsradet.no/nanomat

RENERGI – Fremtidens rene energisystem (2004–2013) har stor faglig spennvidde og omfatter både strategisk, grunnleggende forskning og kompetanseutvikling, anvendt forskning og teknologiutvikling, og samfunnsfaglig forskning som underlag for politikkutforming. Programmet utvikler kunnskap og løsninger som grunnlag for bærekraftig forvaltning av landets energiresurser, og internasjonalt konkurransedyktig næringsutvikling knyttet til energisektoren (utenom petroleum) samt miljøvennlig transport. Det legges vekt på å bygge opp kompetente og robuste FoU-miljøer som kan betjene næringsliv og forvaltning på en tilfredsstillende måte. Dette krever en bevisst satsing på rekrutteringstiltak. Samtidig stimuleres det til innovasjon og langsiktighet i energiforsyningen og den tilhørende leverandør- og tjenesteindustri, og fra 2010 har OED signalisert at RENERGI også kan støtte teknologier i prototypefasen.

RENERGI-programmet vil i 2010 ha to utlysninger, en mindre utlysning av næringsrettede prosjekter på våren 2010 samt en hovedutlysning for alle typer prosjekter høsten 2010. RENERGI-programmet er nå halvveis i sin programperiode og må nå starte arbeidet med å avklare hva som skjer etter RENERGI.

RENERGI står sentralt i oppfølgingen av Energi 21 og av Klimaforliket som ble inngått i Stortinget våren 2008. Programmets tematiske prioritering følger de tematiske prioriteringene i Energi 21, med en spesiell vekt på fornybare energikilder (bioenergi, havenergi, solenergi og vindenergi). De store økningene i bevilgninger som har kommet gjennom Klimaforliket gjør at programmet har trappet opp porteføljen betydelig. RENERGI-programmet hadde også en sentral rolle i prosessen for å etablere de nye *Forskningssentrene for miljøvennlig energi* (FME) som ble utpekt i februar 2009. Alle sentrene er nå etablert, eller på god vei til etablering.

RENERGI-programmet står også sentralt i myndighetenes strategi for satsing på hydrogen som energibærer og er en viktig del av satsingen på miljøvennlig transportteknologi. Dette er koordinert med øvrige relevante deler av virkemiddelapparatet gjennom Hydrogenplattformen.

Programmet har i 2009 et budsjett på 363 mill. kroner finansiert av følgende departementer: OED 222 mill. kroner, SD 58,6 mill. kroner, MD 23,4 mill. kroner, NHD 21 mill. kroner, KD 10 mill. kroner, LMD 16 mill. kroner og Fondet 12 mill. kroner. Dette tilsvarer en budsjettvekst ift. 2009

på over 100 mill. kroner. Veksten er i hovedsak fra OED (67 mill. kroner, samt fra KD, NHD, LMD og MD). Nettadresse: www.forskningsradet.no/Renergi

PETROMAKS - Program for maksimal utnyttelse av petroleumsressursene (2004–2013)
Gjennom kunnskaps- og næringsutvikling skal programmet bidra til økt verdiskaping for samfunnet ved at petroleumsressursene utnyttes optimalt innenfor miljømessig forsvarlige rammer. For å sikre at sektoren blir en vesentlig bidragsyter til bærekraftig vekst og finansiering av det norske velferdssamfunnet også i fremtiden, er det nødvendig å videreutvikle en internasjonalt konkurransedyktig norsk petroleumsnæring og underbygge god forvaltning av nasjonens naturgitte ressurser. PETROMAKS samler mange av aktivitetene i Forskningsrådet innenfor petroleumsrelatert forskning, og omfatter både langsiktig grunnleggende forskning og anvendt, brukerstyrt forskning.

Tematisk vil programmet i sin portefølje av forskningsprosjekter i størst mulig grad søke å implementere den strategien som næringens strategiorgan OG21 har utviklet.

I 2010 er det viktig igjen å adressere Klimaforliket ved å prioritere forskning som kan bidra til at sektoren reduserer sine utslipp. Både energieffektivisering på tvers av de ulike teknologiområdene, og miljøteknologi med fokus på både utslipp til sjø og luft, vil styrkes gjennom øremerkinger i utlysningene.

Temaområdene i programmet er:

1. Miljøteknologi for fremtiden
2. Leting og reservoarkarakterisering
3. Stimulert utvinning
4. Kostnadseffektiv boring og intervensjon
5. Integreerte operasjoner og sanntids reservoarstyring
6. Undervannsprosessering og -transport
7. Dypvanns-, undervanns- og arktisk produksjon
8. Gassteknologi
9. Helse, miljø og sikkerhet

PETROMAKS vil for 2010 få et budsjett på 231,1 mill. kroner, en økning på 31,3 mill. kroner fra 2009. 51 mill. kroner er bevilget fra OED via øremerkede midler i Fondet og 18,8 mill. kroner er øremerkede midler fra AD til Helse, Miljø og Sikkerhet i petroleumsindustrien. Videre bevilges 161,3 mill. kroner fra OED over Statsbudsjettet, hvorav 25 mill. kroner er knyttet til oppfølgingen av Klimaforliket. Nettadresse: www.forskningsradet.no/petromaks

NORKLIMA – Klimaendringer og konsekvenser for Norge (2004–2013) er vårt nasjonale klimaforskningsprogram som skal skaffe nødvendig kunnskap om klimautviklingen (både globalt og regionalt), konsekvenser av klimaendringer, og om hvordan Norge kan tilpasse seg endringene. Nasjonalt ivaretar NORKLIMA størstedelen av den konkurranseutsatte klimaforskningen. Programmets forskning har bidratt til den siste hovedrapporten fra FN's klimapanel som ble lagt frem i 2007. Forskning på konsekvenser av klimaendringer står sentralt, og dette er en tverrfaglig utfordring som dekker studier av mulige naturmessige, økonomiske og sosiale virkninger av klimaendringer. En viktig del av programmet er også å bidra til forskning om klimatilpasning. I tillegg vil NORKLIMA bidra til økt kunnskap om betydningen av internasjonalt samarbeid for å begrense klimaendringer, etter at ansvaret for forskning på internasjonale avtaler ble overført fra RENERGI til NORKLIMA i 2009.

I 2010 vil det bli etablert nye prosjekter innenfor konsekvenser av ekstremvær på infrastruktur og sektorrettede klimascenarier. I tillegg vil det også bli oppstart av prosjekter på effekter av klimaendringer og havforsuring på marine økosystemer, i samarbeid med programmet "Havet og

kysten". Etableringen av disse prosjektene er en oppfølging av utlysning foretatt i oktober 2008. I 2010 vil det bli planlagt minst én utlysning hvor det vil bli tatt utgangspunkt i beredskapslisten for budsjettvekst som ble lagt frem i Handlingsplan 2009. Som følge av at ansvaret for forskning på internasjonale klimaavtaler har blitt overført fra RENERGI til NORKLIMA, vil det i løpet av 2010 i tillegg bli planlagt en utlysning som angår internasjonale klimaavtaler, hva som påvirker utforming og oppslutning om ulike typer avtaler og hvilke resultater dette kan gi for klimautviklingen.

NORKLIMA har hatt en betydelig nedgang i budsjettet, fra ca .100 mill. kroner i 2004 til ca. 70 mill. kroner i 2007, tilsvarende i 2008, til en svak økning for 2009 med 79,2 mill. kroner. I Statsbudsjettet for 2010 fikk imidlertid programmet en økning på 23 mill. kroner. NORKLIMA blir dermed finansiert slik, med fordeling av budsjettøkning i parentes: MD 60,4 mill. kroner (14), KD 9,5 mill. kroner (4), LMD 7 mill. kroner (3), FKD 2 mill. kroner, SD 3,3 mill. kroner (2) og Fondet 20 mill. kroner. Nettadresse: www.forskningsradet.no/norklima

HAVBRUK – en næring i vekst skal fremskaffe kunnskap som grunnlag for en lønnsom og verdiskapende havbruksnæring basert på bærekraftig og markedsrettet produksjon. Videre skal programmet sikre at forskningsmiljøer og norsk havbruksnæring utvikler kunnskap på høyt internasjonalt nivå innen områder som er viktige for utviklingen av næringen.

Programmet henvender seg til alle ledd i havbruksnæringen, inkludert leverandørnæringen, forskningsmiljøer og ulike kundegrupper. Programmets aktiviteter er rettet mot strategisk grunnforskning, forskning for bærekraft samt næringsrettet forskning og inkluderer tema som produksjonsbiologi og miljøforhold, helse, fôr og ernæring, genetikk og avl, produksjonsteknologi, produktkvalitet, miljømessige- og økologiske effekter, trygt fôr og trygg mat, dyrevelferd, bærekraft samt nye arter. Programmet legger vekt på å sikre tverrfaglig og tverrinstitusjonell kompetanse og har etablert såkalte kunnskapsplattformer på noen strategisk viktige områder. Programmet har også en egen ordning for yngre fremragende forskere for å bidra til rammevilkår slik at kandidatene kan nå internasjonal toppklasse og utvikle seg til gode forskningsledere.

Programmet arbeider både med laks og med utvikling av nye arter i oppdrett. Blant nye arter har særlig forskning om torsk blitt høyt prioritert i den senere tiden. Flere oppgaver som programmet arbeider med kan få stor betydning for forvaltningen, for eksempel kunnskap som kan bidra til bærekraftig produksjon og kunnskap som kan bli viktig i arbeidet med å forebygge og bekjempe sykdommer. Det gjelder både for laks og for nye arter. I den senere tid har forskning med sikte på å forebygge og bekjempe lakselus fått økende oppmerksomhet. Programmet arbeider også med oppgaver som skal bidra til å hindre rømming fra merdene og unngå uheldig interaksjon mellom rømt oppdrettsfisk og vill fisk.

Forskningssamarbeidet med India om fiske- og dyrevaksiner videreføres innenfor rammene av programmet, og programmet har også viktig internasjonalt samarbeid med bl.a. Nord-Amerika og EU. Programmet samarbeider med Matprogrammet om forskning på fôr og helse, og med Natur og næring og Havet og Kysten om forskning for forvaltning og bærekraftig verdiskaping i kystsonen.

Budsjettet for 2010 er 123,4 mill. kroner, finansiert slik: FKD 102,9 mill. kroner; LMD 1,5 mill. kroner, Fondet 19 mill. kroner. FHF bidrar i tillegg med midler til finansiering/samfinansiering av enkelte prosjekter som FHF ønsker å støtte. I tillegg bidrar FHF med ca. 10,3 mill. kroner i 2010. Nettadresse: www.forskningsradet.no/havbruk

Frittstående prosjekter

Forskningssamarbeidsprogrammet mellom Norge og Sør-Afrika (SOUTH-AFRICA) (2002-2010) avslutter i 2010 sin andre periode. Denne perioden har en total ramme på vel 50 mill. kroner,

hvorav Norge ved UD bidrar med 42 mill. kroner og Sør-Afrika med bortimot 9 mill. kroner. 27 prosjekter har fått støtte. Det er ikke planlagt flere utlysninger. Det tas sikte på å arrangere en stor avslutningskonferanse i Sør-Afrika i 2010. Det arbeides med en videreføring av forsknings-samarbeidet etter 2010, blant annet som en oppfølging av avtalen som ble inngått av de to lands forskningsministre i 2002. Forskningsrådet forvalter den norske andelen av finansieringen i det bilaterale forskningssamarbeidsprogrammet som i 2010 er 13,5 mill. kroner.

Nettadresse: www.forskningsradet.no/southafrica

EUs strålevern - EURATOM i 7. rammeprogram består av forskning på fusjonsenergi og forskning innen fisjon og strålevern, dessuten aktiviteter innen Joint Research Centre på området nukleær energi. Norske forskningsmiljøer innen stråling og strålevern har siden EUs 3. ramme-program ble iverksatt hatt muligheten for å søke deltagelse i EUs EURATOM-program. Norsk deltagelse er begrenset til aktiviteter innenfor strålevern og håndtering av radioaktivt avfall. Dette er tradisjonelt sett blitt ansett som mest relevant for norske miljøer. Norske forskere har hatt svært god deltagelsesprosent i EURATOM-prosjekter innenfor de tema finansieringsordningen dekker. Det er et mål å opprettholde denne deltagelsen også i 7. rammeprogram ved at mindre aktive miljøer mobiliseres innenfor nye tema.

Finansiering skjer gjennom særskilt bevilgning på 1 mill. kroner fra hvert av de ansvarlige departementer LMD, MD, HOD, UD og NHD. Totalbudsjett for 2010 er på 5 mill. kroner.

Nettadresse: www.forskningsradet.no/stralevern

Basisbevilgning til Miljøinstituttene

Miljøinstituttene omfatter:

CICERO Senter for klimaforskning, www.cicero.uio.no

Norsk institutt for by- og regionforskning, NIBR, www.nibr.no

Norsk institutt for kulturminneforskning, NIKU, www.niku.no

Norsk institutt for luftforskning, NILU, www.nilu.no

Norsk institutt for naturforskning, NINA, www.nina.no

Norsk institutt for vannforskning, NIVA, www.niva.no

Transportøkonomisk institutt, TØI, www.toi.no/

I tillegg har Bioforsk en liten del strategiske midler fra MD.

Miljøinstituttens oppgave er å drive forskning som er av nytte for miljøsektoren, og som kan være nyttig for forvaltningen og være grunnlag for politikkutforming.

Basisbevilgningene for 2010 er 143 mill. kroner fordelt med 137,2 mill. kroner fra MD og 5,8 mill. kroner fra SD. Av dette går 48,2 mill. kroner til strategiske satsinger. Dette utgjør 34 % av basisbevilgningen. De strategiske satsingene består delvis av forpliktelser til strategiske instituttprogrammer (SIPer), 34,7 mill. kroner, og delvis av midler fra avsluttede SIPer, 13,4 mill. kroner. Disse midlene skal for 2010 beholdes som del av basisbevilgningen til de respektive institutter, og instituttene må foreslå hva midlene fra avsluttede SIP-midlene skal brukes til. Forslagene skal godkjennes av MD etter anbefaling fra Forskningsrådet. Fra 2011 skal den nye ordningen med strategiske instituttsatsinger erstatte den gamle SIP-ordningen.

Strategisk institusjonsstøtte

Geopolitikk i nord, norske interesser (GEOPOLITIKK-NORD) (2008-2012) er et institutt-forankret strategisk prosjekt med total bevilgning fra UD på 28 mill. kroner over BARENTS 2020-midler. Budsjett 2010 er 5,7 mill. kroner. Det institusjonsforankrede strategiske prosjektet ledes av Institutt for forsvarsstudier, og flere norske og utenlandske forskningsinstitusjoner deltar. Programmet vil i løpet av 2010 gjennomføre sitt årlige møte med referansegruppen og holde en

internasjonal konferanse i Washington 11.-12. februar 2010. Alle publikasjoner og faglige aktiviteter legges ut på følgende hjemmesider: www.geopoliticsnorth.org
www.forskningsradet.no/geopolitikknord

KD har bevilget 20 mill. kroner til opprettelsen av et senter for klimaforskning i Bergen. KD har bevilget 2 mill. kroner til forberedelse og oppstart av et kunnskapssenter for utdanning. Senteret skal sammenstille og formidle resultater fra norsk og utenlandsk utdanningsforskning. Senteret skal dekke hele utdanningssystemet, inkludert barnehage, grunnopplæring og høyere utdanning.

Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME)

Forskningsrådet etablerte i 2009 en ny ordning med Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME). Formålet er å etablere tidsbegrensede forskningsentre kjennetegnet ved en konsentrert, fokusert og langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå for å løse utpekte utfordringer på energiområdet. Ordningen er sentral for å følge opp Stortingets klimaforlik samt Energi21-strategien. Et FME skal heve kvaliteten av norsk forskning og fremskaffe anvendbar kunnskap og løsninger innen temaområdet. Sentrene får finansiering i fem år med mulighet for nye tre år etter en evaluering.

Følgende sentre er / blir etablert :

- BIGCCS Centre, International CCS Centre fra SINTEF Energiforskning AS
- SUCCESS SUBsurface CO₂ Storage fra Christian Michelsen Research AS
- Research Centre for Offshore Wind Technology fra SINTEF Energiforskning AS
- Centre for Offshore Wind Energy fra Christian Michelsen Research AS
- The Norwegian Research Centre for Solar Cell Technology, IFE
- Bioenergy Innovation Centre fra Universitetet for Miljø og Biovitenskap - UMB
- The Research Centre on Zero Emission Buildings fra Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet – NTNU
- Centre for Environmental Design of Renewable Energy fra SINTEF Energiforskning AS.

Hvert senter får en bevilgning mellom 10 og 20 mill. kroner årlig gjennom en periode på 5+3 år. I tillegg ble det i 2009 bevilget 46 mill. kroner til vitenskapelig utstyr ved de åtte sentrene. Fra februar 2009 arbeidet alle sentrene med å få på plass konsortieavtaler og kontrakter, og det er forventet at alle avtalene er på plass innen årsskiftet.

Bevilgningen til FME-ordningen for 2010 er på 150 mill. kroner, 145 mill. kroner fra OED og 5 mill. kroner fra KD. 125 mill. kroner går til de sentrene som ble utnevnt i 2009. I tillegg skal det være en satsing på 20 mill. kroner innen samfunnsfaglig forskning. OED ønsker å være med på utformingen av en slik satsing. Det tas videre sikte på å sette av ca. 5 mill. kroner til bl.a. samordning, felles informasjonstiltak og internasjonalisering.

Nettadresse: www.forskningsradet.no/energisentere

Nasjonale stimuleringsiltak og møteplasser

Det er fra FKD bevilget 1 mill. kroner for 2010 i tilknytning til en stilling som stilles til disposisjon for departementet.

Internasjonale nettverkstiltak

Bilateralt forskningssamarbeid (BILAT) er et distribuert samarbeidsprogram koordinert av Satsingsdivisjonen. Midlene blir fordelt på prioriterte programmer og aktiviteter. Noen av midlene går til etablerte grunnforskningsprosjekter i Vitenskapsdivisjonen, og noe går til næringsrettede prosjektet administrert og utdelt av Innovasjonsdivisjonen. Midlene skal brukes til å stimulere forskningssamarbeid med prioriterte land, i samspill med programmets/aktivitetens

forskningsprosjekter. Det største samarbeidslandet USA. Det vurderes en justering av programmet fra 2011. For 2010 er det avsatt 26,2 mill. kroner til ordningen.

Til øvrig internasjonal nettverksbygging, som har et samlet budsjett for 2010 på ca. 25,7 mill. kroner, ligger bl.a. følgende:

- Det er avsatt 1,2 mill. kroner til forpliktelser knyttet til forskningssamarbeid med Grønland og annet internasjonalt samarbeid blant annet gjennom "European Science Foundation" (ESF) og "The International Council for the Exploration of the Seas" (ICES) (FKD-midler).
- Forskningsrådet ivaretar det norske medlemskapet i "International Institute for Applied System Analysis" (IIASA). Bevilgningen på 6,2 mill. kroner dekkes av KD og MD, men overføres i sin helhet til Forskningsrådet fra MD og skal dekke kontingenten.
- Det er avsatt 8 mill. kroner for 2010 fra KD til det nordiske toppforskningsinitiativet (TFI) innen klima. I tillegg er det innen programmene RENERGI, NANOMAT og CLIMIT satt av ca. 7 mill. kroner til TFIs energidel.
- Det er avsatt 5 mill. kroner til IPYs sluttkonferanse i 2010. Dette finansieres med 2 mill. kroner fra KD, 2 mill. kroner fra MD og 1 mill. kroner fra JD, se omtale under kap. 4.2.4 Polarforskning.
- Norge er medlem av "Global Biodiversity Information Facility" (GBIF), og årlig kontingent på 0,8 mill. kroner dekkes av KD. Forskningsrådet har satt av 1,5 mill. kroner til drift av en norsk deltaker-node – som skal fungere som en katalysator i arbeidet med å oppfylle norske forpliktelser til GBIF.
- Det er avsatt 1 mill. kroner til aktiviteter knyttet til "Globale Change-programmene".

Informasjon/publisering/formidling

Hovedaktiviteten informasjon/publisering/formidling har et samlet budsjett for 2010 på ca. 3,1 mill. kroner. I denne posten ligger bl.a. følgende:

- Støtte til Forskningsdagene med 0,4 mill. kroner (KD-midler).
- Divisjonens kommunikasjonsaktiviteter med ca. 1,3 mill. kroner (KD-midler)
- Drift av sekretariatet for ALTER-Net 0,5 mill. kroner (KD- og MD-midler).
- Utgivelse av diverse publikasjoner samt avsatt til andre kommunikasjonsformål 0,9 mill. kroner (KD-, MD- UD-midler).

Planlegging/utredning/evaluering

Innen hovedaktiviteten planlegging/utredning/evaluering, som har et samlet budsjett for 2010 på ca. 17,7 mill. kroner, ligger bl.a. midler til følgende:

- *Evaluering av NAV-reformen* (2006-2013) ble i gang i 2006. Reformens hovedmål er (i) bedre arbeidsretting, (ii) bedre brukerretting og (iii) en mer effektiv forvaltning, både som forvaltningsreform og som sosialpolitisk reform. Hovedmålene er rammen for evalueringens prioriterte temaer-prosessen for den organisatoriske integreringen og reformens effekter. Brukernes erfaringer er også en viktig del av evalueringen. Evalueringen gjennomføres i form av ett stort prosjekt ledet av Røkkansenteret, hvor en rekke andre forskningsmiljøer deltar, bl.a. UiB, UiO, AFI, Høgskolen i Vestfold, Fafo og Frischsenteret. Evalueringen baseres på samarbeidsavtalen mellom AD og Forskningsrådet. Det foreslås at i 2010 finansieres evalueringen med 7 mill. kroner fra AD. Nettadresse: www.forskningsradet.no/evanav
- Det er avsatt 4 mill. kroner fra AD i 2010 til evaluering av pensjonsreformen (EVA-PEN).
- Det er avsatt 1 mill. kroner for 2009 fra FAD til forskning om nasjonale minoriteter.
- Det er bevilget 1 mill. kroner fra KD til videreføring av arbeidet med forskningspolitisk analyse, samvirke mellom teknologi og samfunn og foresight-aktiviteter TEK/SAM).
- Diverse planleggings-, evaluerings- og utredningstiltak innen miljø og utvikling med 4,7 mill. kroner (MD og UD-midler).

Disposisjonsfond

Ufordelte midler utgjør om lag 10,5 mill. kroner og er foreløpig avsatt på divisjonens disposisjonsfond. Herav er 10 mill. kroner fra OED som skal brukes til strategiske fellesfunksjoner, informasjon og internasjonalisering m.v. OED-midlene kan bli fordelt til aktiviteter i alle de tre fagdivisjonene i Forskningsrådet. Resterende midler 0,5 mill. kroner er finansiert av KD.

Sekretariater

Teknologirådet er et uavhengig, rådgivende organ for teknologivurdering, opprettet ved kgl. res. i 1999 etter initiativ fra Stortinget. Aktivitetene i Teknologirådet er økende og omfatter nå også foresightrelaterte spørsmål. Budsjettet for 2010 er på 7 mill. kroner.

Den norske nasjonalkomiteé for polarforskning er Forskningsrådets rådgivende strategiske komité for polarsaker. Komiteen arbeider med overordnede strategier, internasjonal kontakt, og med å bedre nasjonal samordning av ressurser innen polarforskningen.

Svalbard Science Forum (SSF) har fra 2005 fått et bredere mandat enn tidligere for vitenskapelig samarbeid og koordinering av norsk og internasjonal forskning på Svalbard. Sekretariatsfunksjonen for SSF finansieres av Norges forskningsråd med kontorlokaler i Svalbard Forskningspark.

Sekretariatene for Energi21 og Kilma21 er lagt til divisjonen. Foreløpig er det avsatt 3 mill. kroner av KDs midler til arbeidet i Klima21. Deler av OED-midlene som er avsatt på disposisjonsfondet skal benyttes til Energi21.

Budsjettmessige bindinger

Satsingers tilsagn for generelle midler for 2011 og 2012 fordelt på virkemidler fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 4.8. Budsjettmessige bindinger for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Revidert budsjett 2010, tilsagn 2011 og 2012. 1 000 kroner.

	Budsjett 2010	Tilsagn 2011	Tilsagn 2 012
Programmer	1 491 010	1 411 010	1 153 110
Frittstående prosjekter	2 000	3 000	3 000
Infrastruktur og institusjonelle tiltak	307 167	307 167	307 167
Nettverkstiltak	45 790	45 040	45 050
Diverse FoU-relaterte aktiviteter	6 778	6 178	6 178
Disposisjonsfond	10 450	10 000	10 000
Felleskostnader	10 000	10 000	10 000
SUM TOTALT	1 873 195	1 792 395	1 534 505

Årsaken til nedgangen i tilsagn for 2011 på programmer er at finansieringen av *Det internasjonale polaråret* (IPY) avsluttes i 2010. Årsaken til nedgangen i tilsagn på programmer i 2012 er at FUGE avsluttes (bortsett fra noe tilsagn om midler til marin bioprospektering) og at NANOMAT trappes betydelig ned.

4.2.4 Polarforskning

Norge har et spesielt ansvar for å få frem kunnskap som er nødvendig for å utøve politikk, forvaltning og næringsvirksomhet i de polare områdene. I St.meld. nr. 20 (2004-2005) *Vilje til forskning*, legges det opp til en styrking av norsk polarforskning. Av spesielle utfordringer nevnes styrking av forskningssamarbeidet med Russland, videreutvikling av Svalbard som internasjonal forskningsplattform, og aktiv norsk deltagelse i det Internasjonale polaråret (IPY) 2007-2009. Det

blir også tatt til orde for økt polarforskningsinnsats i St.meld. nr. 30 (2004-2005) *Muligheter og utfordringer i nord*. Polarforskning er også et sentral tema i St.meld. nr. 30 (2008-2009) *Klima for forskning*, St.meld. nr. 22 (2008-2009) *Svalbard og Nye byggesteiner i nord – Neste trinn i Regjeringens nordområdestrategi* (12 .mars 2009).

En tung norsk deltagelse i IPY 2007-2008 har vært viktig for å samle inn grunnleggende data om utviklingen i polarområdene, øke internasjonaliseringen av norsk polarforskning, og markere Norge som polarnasjon. Det er opprettet et norsk IPY-sekretariat i Forskningsrådet. IPYs budsjett for 2010 er 80 mill. kroner finansiert fra Fondet. I tillegg er det bevilget 5 mill. kroner (KD 2 mill. kroner, MD 2 mill. kroner og JD 1 mill. kroner) for 2010 til drift av IPY-sekretariatet og gjennomføring av Polarårets sluttkonferanse, som vil foregå i Oslo i juni 2010, med administrativt ansvar lagt til Forskningsrådet. En oversikt over den norske IPY-satsingen, som både omfatter forskningsprosjekter og aktiviteter innen formidling og utdanning, er tilgjengelig på <http://www.polaryear.no/>. Planene for sluttkonferansen ligger på <http://www.ipy-osc.no>.

Under polarforskningsavtalen mellom USA (NSF) og Norge (Forskningsrådet) er det lagt opp til felles forskningsaktiviteter mellom norske og amerikanske forskere innen studier av øvre og lavere atmosfære, oseanografi, geofysikk, paleomiljø og biologi. Programmet startet opp i 2001 og finansieres med midler fra KD (2 mill. kroner pr. år). Det ble lyst ut midler for en ny runde av prosjekter (2010 – 2012) våren 2009.

Det ble i 2009 bevilget 3 mill. kroner fra KD til styrking av samarbeid mellom Russland og Norge om polarforskning utført på Svalbard, i sammenheng med arbeidet med styrket vitenskapelig samarbeid og koordinering av forskningen på Svalbard. Bevilgningen vil være på samme nivå som i 2009. Det ble lyst ut midler for en ny runde av prosjekter (2010-2012) våren 2009.

Forskningsrådet har i 2009 avsluttet arbeidet med "Policydokument for norsk polarforskning 2009-2012". Forslaget peker spesielt på behovet for "Earth System Science" (ESS), som omfatter studiene av enkeltprosessene og vekselvirkningene i alle nivåer mellom de fem sfærene biosfæren, geosfæren, atmosfæren, kryosfæren og hydrosfæren. ESS-perspektivet er derfor valgt som tilnærming til polarforskning. Videre understreker policydokumentet behovet for lange tidsserier og miljøovervåking som grunnlag for forskning og forvaltning samt betydningen av internasjonalt samarbeid og rekruttering.

Det har i 2007, 2008 og 2009 vært arbeidet med å utvikle Svalbard som internasjonal forskningsplattform. I denne forbindelse ble det sendt søknad fra SIOS (Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System) til ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructure) den 30. november 2007. SIOS består av to hovedelementer. Det ene hovedelementet er å komplettere eksisterende infrastruktur på Svalbard slik at det er så helhetlig infrastruktur tilgjengelig som mulig innen hav, atmosfære og rom, is og breer og terrestriske forhold. Det andre er å utvikle et felles kunnskapssenter som lagrer og integrerer data fra all den relevante infrastruktur, og som derved gir grunnlag for forskningssamarbeid, utdanning og formidling og gir input til Earth System-modellering. Svalbard som internasjonal forskningsplattform vil være et sentralt knutepunkt for europeisk arktisk forskning og bidra til å strukturere denne. I desember 2008 kom SIOS på ESFRIs reviderte "roadmap". I 2009 har det blitt arbeidet med en videre konkretisering av prosjektet og en søknad for et "preparatory phase" prosjekt finansiert av EUs 7. rammeprogram. Søknaden ble sendt 3.12.09.

Det vises til tabellen på neste side som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2010 sammenlignet med revidert budsjett 2009 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

Division for store satsinger - Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010 fordelt på programmer/aktiviteter og finansieringskilder (1 000 kroner)		Revidert budsjett 2009			Budsjett 2010			Totalt						
Avl. dept. 2010	Finansierende	Start	Slutt	KD	NHD	OED	FKD	LMD	MD	FOND	Sum	Spesielle midler	Diverse	Totalt
Brakerstyrte programmer														
EP	Miljøvennlig gasskraftteknologi (CLIMMIT)	2005 - 2014		68 500							68 500	0	0	68 500
MAR	Marin bioteknologi i Tromsø (MABIT)			0	0	68 500	0	0	0	0	68 500	6 000	0	74 500
Grannforskningsprogrammer														
FT	ELSA-programmet	2007 - 2014		1 000	1 000		1 000	1 000			4 000	0	0	4 000
KM	Det internasjonale polarektet (IPP)	2006 - 2010		1 000	1 000		1 000	1 000		80 000	80 000	0	0	80 000
Sum grunnforskningsprogrammer														
				2 000	2 000	68 500	1 000	2 000	0	80 000	146 500	6 000	0	154 500
Handlingsrettede programmer														
VS	Forskning om veiførd, arbeidsliv og migrasjon	2009 - 2018		4 000	1 500						5 500	80 910	2 500	84 910
VS	Forskning på fisk og sykdommer m.m.	2007 - 2016				10 000					10 000	24 000	0	34 000
VS	Prøvestrøket FoU i skolen og læringslaget	2005 - 2014									26 200	0	0	26 200
VS	Utdanning 2020	2009 - 2018									22 300	0	0	22 300
VS	Demokrati, styring og regionalitet	2005 - 2014								4 950	17 400	4 874	0	22 300
VS	Sjatttekonomi	2000 - 2010									5 000	0	0	5 000
VS	Risiko og sikkerhet i transporekstøret	2002 - 2015		500							500	0	0	500
VS	Samfunnsøkonomi og risiko (SAMRISK)	2006 - 2011		500							500	6 100	1 000	7 600
VS	Miljø 2015	2007 - 2012				10 000					10 000	0	0	10 000
KM	Polarforskning/NSF	2007 - 2016		6 000	500		1 500	9 150	45 650		62 800	7 000	4 874	74 674
KM	Norge - Global partner	1996 -		10 000				1 200			11 200	500	0	11 700
GLOE	Klimaprogram	2009 - 2013		1 130							1 130	51 300	15 510	53 530
GLOE	Indraprogram	2009 - 2017									0	20 000	0	20 000
GLOE	Vest-Balkan og Russlandsprogrammene	2010 - 2019									0	0	0	0
GLOE	Nordområdene og Russland	2006 - 2010									14 923	0	0	14 923
GLOE	Global helse og vaksineforskning	2009 - 2011									4 000	0	0	4 000
GLOE	Latin-Amerika	2006 - 2011								4 000	4 000	61 299	0	65 299
GLOE	Havet og kysten	2008 - 2017									15 000	0	0	15 000
MAR	Sum handlingsrettede programmer	2006 - 2015		2 850	8 500	40 350	42 850	9 150	16 400	5 000	73 100	12 500	40 884	128 884
Store programmer														
FT	FUGE	2002 - 2011		46 000	23 400						69 400	24 000	0	93 400
FT	VERDIKT	2005 - 2014		7 700	64 800						72 500	80 000	0	152 500
NANOMAT	NANOMAT	2003 - 2011		32 650	32 400						65 050	0	0	65 050
RENERGI	RENERGI	2004 - 2013		27 800	11 000	155 000		14 000	15 350		212 150	48 600	0	260 750
PETROMAKS	PETROMAKS	2004 - 2013		130 000							130 000	181 000	18 800	329 800
NORKLIMA	NORKLIMA	2004 - 2013		15 530							15 530	87 930	1 300	104 760
HAYBRUK	HAYBRUK	2006 - 2015									97 350	1 500	0	98 850
Sum store programmer				129 680	131 600	285 000	42 850	29 650	61 750	260 000	986 880	172 700	18 283	1 339 363
Sum programmer				155 160	135 100	372 000	143 200	29 650	129 950	359 000	1 324 060	541 132	59 167	1 912 112
Fri prosjektstøtte														
	Internasjonal prosjektstøtte													
	Str-Afrika programmet											0	12 222	12 222
EU 7- RP- Støttem	EU 7- RP- Støttem										1 000	3 000	0	4 000
Sum internasjonal prosjektstøtte				0	0	0	0	0	0	0	1 000	3 000	0	4 000
Sum frittstående prosjekter				0	0	0	0	0	0	0	2 000	15 222	0	17 222
Sum frittstående prosjekter														
				0	0	0	0	0	0	0	2 000	15 222	0	17 222
Sum														
				24 480	2 500	18 500	42 850	9 150	68 200	23 000	191 180	386 116	16 000	593 296
Sum														
				213 400	23 400	69 400	42 850	29 650	61 750	260 000	1 324 060	541 132	59 167	1 912 112
Sum														
				165 500	64 800	202 300	42 850	29 650	61 750	260 000	986 880	172 700	18 283	1 339 363
Sum														
				90 050	32 400	122 450	42 850	29 650	61 750	260 000	986 880	172 700	18 283	1 339 363
Sum														
				283 750	10 000	293 750	42 850	29 650	61 750	260 000	986 880	172 700	18 283	1 339 363
Sum														
				199 800	18 800	218 600	42 850	29 650	61 750	260 000	986 880	172 700	18 283	1 339 363
Sum														
				9 530	1 300	10 830	42 850	29 650	61 750	260 000	986 880	172 700	18 283	1 339 363
Sum														
				129 680	131 600	285 000	42 850	29 650	61 750	260 000	986 880	172 700	18 283	1 339 363
Sum														
				155 160	135 100	372 000	143 200	29 650	129 950	359 000	1 324 060	541 132	59 167	1 912 112
Sum														
				12 222	4 000	16 222	0	0	0	0	2 000	15 222	0	17 222
Sum														
				0	0	0	0	0	0	0	2 000	16 525	0	18 525
Sum														
				0	0	0	0	0	0	0	2 000	16 525	0	18 525
Sum														
				0	0	0	0	0	0	0	2 000	16 525	0	18 525
Sum														
				0	0	0	0	0	0	0	2 000	16 525	0	18 525

4.3 Divisjon for vitenskap

4.3.1 Inntekter og føringer

Divisjon for vitenskap har for 2010 budsjettet med 1 917,828 mill. kroner. Divisjonens største bidragsyter er Kunnskapsdepartementet (KD), men også Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) er en stor bidragsyter. I tillegg mottar divisjonen betydelige midler over fondet for forskning og nyskapning.

De største endringene gjelder:

Sammenlignet med revidert budsjett 2009 innebærer budsjettet en nominell økning på 119,5 mill. kroner (6,6 prosent) fra 2009 til 2010. Økningen er først og fremst et resultat av økt bevilgning til avansert vitenskapelig utstyr og forskningsinfrastruktur over Fondet, som følge av Regjeringens vedtak ifm Statsbudsjettet for 2009, om å øremerke deler av veksten i Fondet til dette. Bevilgningen i 2010 er på 140 mill. kroner. Samtidig videreføres ikke den ettårige bevilgningen i 2009 fra KD på 80 mill. kroner. Divisjonen har også budsjettet med 35 mill. kroner til utstyr over KDs bevilgning til fornybar energi og fangst og lagring av karbondioksyd (fornybar energi). Budsjettet fra HOD er økt med 22,4 mill. kroner, hvorav 13,2 mill. kroner til omsorgsforskning. Fra 2010 finansieres også grunnbevilgningen til Sintef Helse over KDs budsjett til de samfunnsvitenskapelige instituttene. Tas det hensyn til dette er det en økning i instituttbevilgningene på om lag 5,2 mill. kroner. Jf nærmere omtale av endringene i budsjettet fra 2009 til 2010 i etterfølgende avsnitt.

De øvrige faglige bevilgningene er redusert med -28,0 mill. kroner, eller -2,1 prosent. Reduksjonen skyldes i hovedsak redusert budsjett fra Kunnskapsdepartementet knyttet til avansert vitenskapelig utstyr (-80 mill. kroner) og tungregning (-5 mill. kroner). Budsjettet fra KD er i tillegg økt med 35 mill. kroner til forskning om fornybar energi og 5,3 mill. kroner til rekruttering i nordområdene. HOD har økt sin bevilgning med 22,4 mill. kroner bla til omsorgsforskning.

Tabell 4.9 Inntekter. Fordeling etter finansieringstype. Tall i 1000 kroner. 1)

	Revidert	Budsjett	Endring fra		Andel av	
	budsjett	Budsjett	2009 - 2010		totalt budsjett	
	2009	2010	Kroner	Prosent	2009	2010
Faglige bevilgninger, ekskl. fondet	1 330 974	1 302 877	- 28 097	-2,1 %	74,0 %	67,9 %
Faglige bevilgninger, fondet	296 810	431 460	134 650	45,4 %	16,5 %	22,5 %
Instituttbevilgninger	165 349	176 681	11 332	6,9 %	9,2 %	9,2 %
Diverse inntekter	5 180	6 810	1 630	31,5 %	0,3 %	0,4 %
Sum	1 798 313	1 917 828	119 515	6,6 %		

1) Fra og med 2010 6,1 mill. kroner av budsjettveksten skyldes Sintef Helse. Uten denne utviklingen hadde instituttbevilgninger økt med 5,2 mill. kroner og inntekter totalt med 113,4 mill. kroner. Korrigert for dette er budsjettveksten om lag 6,3 prosent fra 2009 til 2010.

4.3.1.1 Kunnskapsdepartementet

Forskningsformål

Den faglige bevilgningen fra KD er på 930,9 mill. kroner i 2010, en reduksjon på 40,1 mill. kroner i forhold til budsjett 2009.

Endringer over Vitenskapsdivisjonens budsjett fra KD (-40,1 mill. kroner):

- *Fornybar energi.* 35 mill. kroner til avansert vitenskapelig utstyr og forskningsinfrastruktur,
- *Nordområdestipend.* 5,34 mill. kroner
- *Internasjonale midler:* 4,9 mill. kroner
- *Strategiske fellesfunksjoner, informasjon og tverrfaglige tiltak:* 0,85 mill. kroner til Forskningsprisen og en priskompensasjon på tre prosent til de forskningsetiske komiteer og Kilden.

- *Avansert vitenskapelig utstyr*: -80 mill. (videreføres over Fondet)
- *Tungregnerressurser*: -5,5 er overført Meteorologisk institutt

Instituttbevilgningene

Det er videre budsjettert med 176,7 mill. kroner til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene, fra og med 2010 Sintef Helse, hvorav 163,0 mill. kroner over KDs budsjett. Øvrige finansieringskilder for samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene er UD med 12,9 mill. kroner til CMI og 0,75 mill. kroner fra NHD.

Fondet for forskning og nyskaping

Divisjonens budsjett over Fondet for forskning og nyskaping i 2010 er på 431,6 mill. kroner, en økning på 134,6 mill. kroner fra 2009. Økningen er i første rekke et resultat av Regjeringens vedtak ifm Statsbudsjettet for 2009, om å øremerke en del av avkastningen fra Fondet til utstyr. Øvrige endringer skyldes at fondsfinansieringen av YFF-ordningen ikke er videreført i 2010 og at det er gitt en engangsbevilgning til World Social Science Forum i 2009 og til programmet *Europa i endring* i 2010.

4.3.1.2 Øvrige departementer

HOD bevilgning til Forskningsrådet i 2010 er på 250,3 mill. kroner, hvorav 237 mill. kroner til Vitenskapsdivisjonen. Budsjettet er styrket med i alt 22,4 mill. kroner i 2010 fordelt på 13,2 mill. kroner til omsorgsforskning, 2 mill. kroner til evaluering av Omsorgsplan 2015, 2 mill. kroner til rusmiddelforskning og 5 mill. kroner til habilitering og rehabilitering. Evaluering av opptrappingsplanen for psykisk helse avsluttes inneværende år og reduserer samtidig budsjettet i 2010 med 2,3 mill. kroner.

Bevilgningen fra **Finansdepartementet** (FIN) er redusert med en mill. kroner som følge av at departementet trekker seg ut av helseøkonomisatsingen. Budsjettet fra **Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet** (FAD) er redusert som følge av at satsingen på *Kunnskapsgrunnlag om pengespillproblemer* fases ut. Programmet *Kulturell verdsetting* er samtidig økt med 3,2 prosent. Det er videre lagt inn et antatt budsjett basert på den informasjon Forskningsrådet har per i dag til konkrete aktiviteter over øvrige departementers budsjett. Budsjettene til Vitenskapsdivisjonen fra OED, FKD, LMD, MD, SD, AD, BFD og JD er uendret.

Tabell 4.10. Inntekter. Fordeling på finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Budsjett 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endring i prosent
Kunnskapsdepartementet				
Humaniora	111 650	111 650	111 650	0,0 %
Samfunnsvitenskap	87 350	87 350	87 300	-0,1 %
Medisin og helse, biomedisin	73 000	73 000	73 000	0,0 %
Medisin og helse, klinisk medisin mv	71 200	71 200	71 200	0,0 %
Miljø og utvikling	27 500	27 500	27 500	0,0 %
Fornybar energi	24 000	24 000	59 000	145,8 %
Naturvitenskap og teknologi, biologi og bioteknologi	72 080	72 080	72 080	0,0 %
Naturvitenskap og teknologi, inkl. Tungregning	266 020	266 020	260 520	-2,1 %
Vitenskapelig utstyr, ekskl. Tungregning (jf fondet)	80 000	80 000	0	-100,0 %
Rekruttering, Yngre fremragende forskere	30 400	30 400	30 400	0,0 %
Rekruttering, landbruk, fisk, hav	16 000	16 000	16 000	0,0 %
Rekruttering, nordområdene	1 350	1 350	6 690	395,6 %
Rekruttering, forskerskole - Simula	5 000	5 000	5 000	0,0 %
Rekruttering, forskerskoler for øvrig	15 000	15 000	15 000	0,0 %
Små driftsmidler	40 000	40 000	40 000	0,0 %
Internasjonalisering	33 900	33 900	38 050	12,2 %
Strategiske fellesfunk. (Int. stipendsek/Kilden, Likestillingstiltak)	5 350	5 350	5 520	3,2 %
Strategiske fellesfunk./Info (Etiske komiteer og utredninger mv.)	11 245	11 245	11 995	6,7 %
Sum kap. 285 , post 52 Norges forskningsråd	971 045	971 045	930 905	-4,1 %
1) Bev. til Europauniversitetet utsettes til år 2010, Norge India samarbeidet til 2010/2011.				
Kap. 287 , post 57 Samf.vit.institutter - grunnbevilgning	136 689	136 689	147 128	7,6 %
Kap. 287 , post 58 Samf.vit.institutter - strategisk bevilgning	15 410	15 410	15 903	3,2 %
	1 123	1 123	1 093	
Sum KD-generelle midler	144	144	936	-2,6 %
*1) fom 2010 inklusive SINTEF Helse (6,065 mil. kroner)				
Fondet for forskning og nyskaping				
Kap. 286 , post 50 Stamcelleforskning	6 000	6 000	6 000	0,0 %
Kap. 286 , post 50 Europa i endring	0	0	7 500	
Kap. 286 , post 50 Embl-senter/ marin forskning	10 000	10 000	10 000	0,0 %
Kap. 286 , post 50 Vitenskapelig utstyr	12 000	12 000	152 000	1166,7 %
Kap. 286 , post 50 YFF	11 000	11 000	0	-100,0 %
Kap. 286 , post 50 World Social Science Forum	0	1 250	0	-100,0 %
Kap. 286 , post 50 Sentre for fremragende forskning	256 560	256 560	255 960	-0,2 %
Sum	295 560	296 810	431 460	45,4 %
Kunnskapsdepartementet - spesielle midler				
Kap. 281 , post 50 Strategisk høgskoleprogram	40 000	40 000	40 000	0,0 %
Undersøkelse om tidsnytting i UH sek.				
Kap. 281 , post 50 (evaluering)	0	3 000	0	-100,0 %
Kap. 281 , post 50 Strategisk satsing ved universitetsmuseene	5 000	5 000	0	-100,0 %
Kap. 281 , post 01 Strategisk satsing ved universitetsmuseene	0	0	5 000	
Kap. 287 , post 21 Forskning, innovasjon og økonomisk vekst	902	902	900	-0,2 %
Kap. 226 , post 21 Vitensentrene	18 500	20 300	22 300	9,9 %
Sum	64 402	69 202	68 200	-1,4 %

				Budsjett 2009	Rev.bud 2009	Budsjett 2010	Endring i prosent
Nærings- og handelsdepartementet							
Kap.	920	, post	50.1 e-vitenskap	7 400	7 400	7 400	0,0 %
Kap.	920	, post	50.2 IKT Simulasenteret	10 000	10 000	10 000	0,0 %
Kap.	920	, post	50.2 Forskningsetiske komiteer	500	500	500	0,0 %
Kap.	920	, post	50.2 Norges Tekniske Vitenskapsakademi	1 000	1 000	1 000	0,0 %
Kap.	920	, post	50.2 Samf.vit.institutter (SNF og NIFUSTEP)	750	750	750	0,0 %
Kap.	920	, post	50.4 COST	1 200	1 200	1 200	0,0 %
Kap.	920	, post	50.5 Forskning, innovasjon og økonomisk vekst	4 000	4 000	4 000	0,0 %
Sum				24 850	24 850	24 850	0,0 %
Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet							
Kap.	1500	, post	21 Prog for samisk forskning	0	0	3 179	0,0 %
Kap.	1500	, post	21 Prog for kulturforskn, Romanikultur	0	0	200	0,0 %
Sum				0	0	3 379	0,0 %
Olje- og energidepartementet							
Kap.	1830	, post	50 Nordisk institutt for sjørett	1 500	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	1830	, post	50 Katalyse og organisk kjemi	5 500	5 500	5 500	0,0 %
Kap.	1830	, post	50 IODP kontingent	3 000	3 000	3 000	0,0 %
Kap.	1830	, post	50 Fri-Tek	1 000	1 000	1 000	0,0 %
Sum				11 000	11 000	11 000	0,0 %
Fiskeri- og kystdepartementet							
Kap.	1023	, post	50 Forskningsetiske komiteer	400	400	400	0,0 %
Sum				400	400	400	0,0 %
Landbruks- og matdepartementet							
Kap.	1137	post	50 Forskningsetiske komiteer	300	300	300	0,0 %
Sum				300	300	300	0,0 %
Arbeidsdepartementet							
Kap.	601	, post	50 Prog for samisk forskning	2 000	3 179	0	-100,0 %
Kap.	601	, post	50 Prog for kulturforskn, Romanikultur	0	200	0	-100,0 %
Sum				2 000	3 379	0	-100,0 %
Miljøverndepartementet							
Kap.	1410	, post	51 Romforskning	1 500	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	1410	, post	51 Miljø, gener og helse	4 000	4 000	4 000	0,0 %
Sum				5 500	5 500	5 500	0,0 %
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet							
Kap.	846	, post	50 Kjønnforskning	4 000	4 000	4 000	0,0 %
Kap.	854	, post	71 Rusmiddelforskning, behandlingsintervensj.	500	500	500	0,0 %
Sum				4 500	4 500	4 500	0,0 %
Justisdepartementet							
Kap.	400	, post	1 Europa i endring	0	1 000	1 000	0,0 %
Sum				0	1 000	1 000	0,0 %
Finansdepartementet							
Kap.	1600	post	21 Helsetjenester og helseøkonomi	1 000	1 000	0	-100,0 %
Sum				1 000	1 000	0	-100,0 %
Kulturdepartementet							
Kap.	305	, post	Kunnskapsgrunnlag om pengespillproblemer	3 800	3 619	798	-77,9 %
Kap.	320	, post	52 Kulturell verdsetting	4 476	4 476	4 619	3,2 %
Sum				8 276	8 095	5 417	-33,1 %
Samferdselsdepartementet							
Kap.	1301	, post	50 Miljø, gener og helse (inkl. Støy)	2 300	2 300	2 500	8,7 %
Kap.	1301	, post	50 Telekom., Simula-senteret	10 000	10 000	10 000	0,0 %
Sum				12 300	12 300	12 500	1,6 %

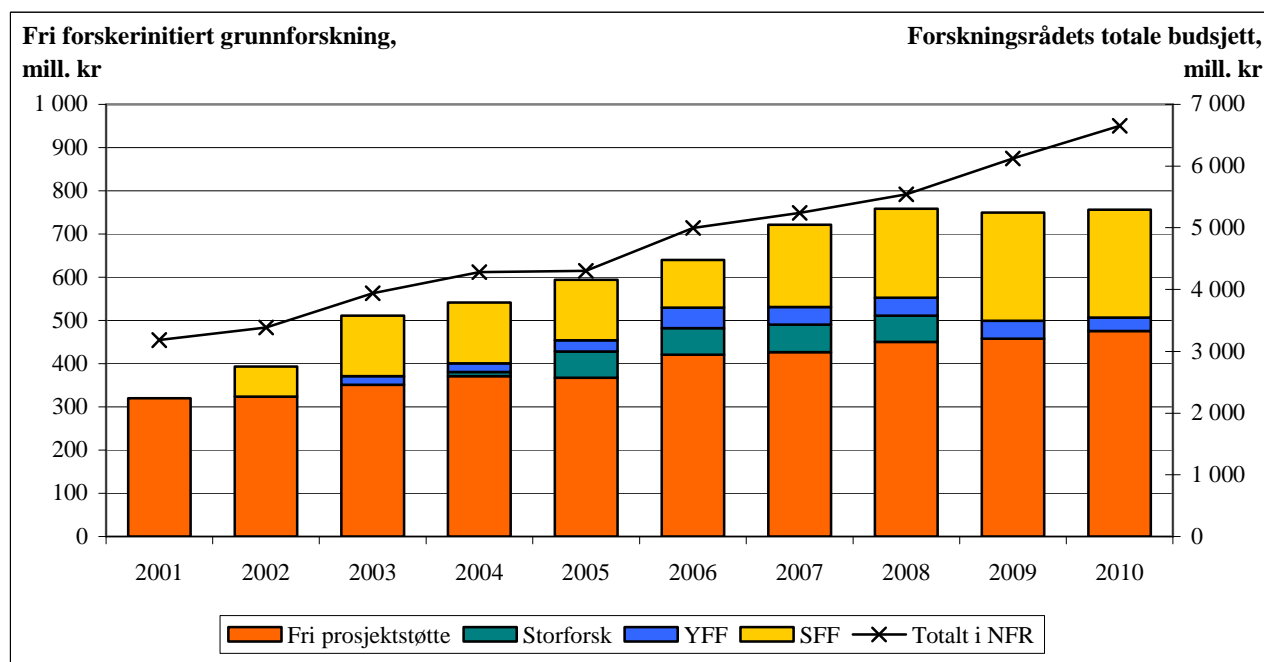
				Budsjett	Rev.bud	Budsjett	Endring
				2009	2009	2010	i prosent
Helse- og omsorgsdepartementet							
Kap.	780	, post	50 Helse- og omsorgstjenester	41 807	41 807	55 007	31,6 %
Kap.	780	, post	50 Folkehelse	19 850	19 850	21 350	7,6 %
Kap.	780	, post	50 Psykisk helse, inkl. ADHD	34 520	34 520	34 520	0,0 %
Kap.	780	, post	50 Klinisk forskning	22 250	22 250	24 250	9,0 %
Kap.	780	, post	50 Miljø, gener og helse, inkl. Støy	15 900	15 900	16 900	6,3 %
Kap.	780	, post	50 Rusmiddelforskning	24 450	24 450	26 450	8,2 %
Kap.	726	, post	70 Rusmiddelforskning, behandlingsintervensj.	500	500	500	0,0 %
Kap.	780	, post	50 Stamceller	19 700	19 700	19 700	0,0 %
Kap.	780	, post	50 Kreftforskning	19 505	19 505	19 505	0,0 %
Kap.	780	, post	50 Strategisk satsing: Aldersforskning	4 000	4 000	4 000	0,0 %
Kap.	780	, post	50 Kvinners helse	7 031	7 031	7 031	0,0 %
Kap.	780	, post	50 Evaluering - mammografiprogrammet	3 500	3 500	3 500	0,0 %
Kap.	780	, post	50 Habilitering og rehabilitering	0	0	5 000	
Kap.	743	, post	70 Evaluering - opptr.plan for psykisk helse	2 320	2 320	0	-100,0 %
Sum				215 333	215 333	237 713	10,4 %
Utenriksdepartementet							
Kap.	118	, post	70 Barents 2002 (Romforskning)	0	5 000	0	-100,0 %
Kap.	154	, post	73 Internasjonal stipendseksjon	2 773	2 000	2 773	38,7 %
Kap.	165	, post	70 Christian Michelsen inst. (via KD)	11 328	11 300	11 700	3,5 %
Kap.	165	, post	70 Christian Michelsen inst. (via Norad)	1 200	1 200	1 200	0,0 %
Kap.	100	, post	21 Europa i endring	2 000	2 000	2 000	0,0 %
Sum				17 301	21 500	17 673	-17,8 %
Sum spesielle midler				325 112	336 309	350 382	4,2 %
Sum generelle midler				1 460 754	1 462 004	1 567 446	7,2 %
SUM DEPARTEMENTENE				1 785 866	1 798 313	1 917 828	6,6 %
Diverse inntekter							
			Internasjonal stipendseksjon	3 980	3 980	3 980	0,0 %
			Diverse inntekter	1 300	1 200	2 830	135,8 %
Sum Diverse				5 280	5 180	6 810	31,5 %
SUM TOTALT				1 791 146	1 803 493	1 924 638	6,7 %

4.3.2 Mål og prioriteringer

Divisjon for vitenskap skal være en hovedaktør for å bidra til utvikling av den grunnleggende forskningen innenfor alle fag og disipliner, og utvikling av tverr- og flerfaglig forskning. Divisjonen skal stimulere til faglig fornying og ny vitenskapelig erkjennelse og arbeide for bedre rammevilkår for norsk forskning. For å nå målet om at flere forskningsgrupper skal opp på et høyt internasjonalt nivå, kreves det aktiv bruk av virkemidler som fremmer høyere kvalitet gjennom nasjonale og internasjonale konkurransearenaer.

Forskningsrådets åpne virkemiddel for langsiktig, grunnleggende forskning, den frie prosjektstøtten, er en nasjonal konkurransearena med sentral betydning for kvalitetsutviklingen. Fri prosjektstøtte øker med 13 mill. kroner og er på 467,1 mill. kroner i 2010 som i hovedsak skyldes økt budsjett for Fornybar energi. Etterfølgende figur viser budsjettutviklingen for virkemidler for fri forskerinitiert forskning f.o.m. 2001 frem til i dag.

Figur 4.2 Fri forskerinitiert forskning, 2001-2010. Fordeling etter virkemidler, mill. kroner.

Som det fremgår av figuren er det en liten vekst til fri prosjektstøtte. På den annen side er budsjettet til YFF redusert som følge av at Fondsfinansieringen er trukket ut.

4.3.3 Fordeling av budsjett

Divisjonsstyret for vitenskap fastsetter de økonomiske rammene for fagkomitèer, programmer og andre satsinger i tråd med føringene fra departementene og ved en vurdering av samlet budsjettprofil i henhold til strategiplaner og Forskningsrådets eget budsjettforslag for 2010. Inntektene fordeler seg på avdelingene som vist i tabell 4.11.

Tabell 4.11 Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. Fordeling etter avdelinger/ (fagområder). 1000 kroner 1), 2).

		Revidert 2009	Budsjett 2010	Endring i kroner	Endring
Humaniora	HUM	130 005	132 148	2 143	1,6 %
Samfunnsvitenskap	SAM	362 481	377 954	15 473	4,3 %
Naturvitenskap og teknologi	NAT	346 320	358 300	11 980	3,5 %
Biologi og biomedisin	BIO	232 080	233 380	1 300	0,6 %
Klinisk medisin og folkehelse	MED	257 052	274 611	17 559	6,8 %
Tverrgående aktiviteter og Stab	GEN	475 555	548 245	72 690	15,3 %
Sum		1 803 493	1 924 638	121 145	6,7 %

1) YFF, SFF, Forskerskoler og nordområde stipendiater står oppført under GEN avdeling, men skal dekke forpliktelser i avdelinger.

2) Bevilgningen til fornybar energi er oppført under NAT - vdelingen, men vil senere bli fordelt.

Budsjettmidler i.f.m. SFF, YFF, forskerskoler og nordområdestipendiater budsjetteres samlet på Generell avdeling, midler til fornybar energi budsjetteres samlet på NAT-avdelingen.

Økningen i budsjettet til HUM skyldes bevilgningen til Europauniversitetet i Firenze, som midlertidig ble trukket inn i 2009 på grunn av etterslep. Veksten i budsjettet til SAM-avdelingen skyldes i all hovedsak økte instituttbevilgninger, men også økt finansieringsansvar ved at Sintef Helse nå finansieres over denne posten, og at Europa i endring støttes med en

engangsbevilgning over Fondet. Økningen i NAT avdelingen er i hovedsak et resultat av at det er lagt inn en vekst på 16,8 mill. kroner til fornybar energi, mot en tilsvarende reduksjon på utstyr ved FME'ene, og at Tungregnprogrammet er redusert med 5,5 mill. kroner som følge av overføringen til Meteorologisk institutt. BIO - avdelingens budsjett er stort sett uendret. MED - avdelingens budsjett er styrket med 17,5 mill. kroner over HODs budsjett, men samtidig fases evalueringen av opptrappingsplanen for psykisk helse og satsingen på pengespillproblemer ut. De største endringene gjelder budsjettet til de tverrgående aktivitetene ifm forskningsinfrastruktur, YFF, nordområdestipendiatene og satsingen ifm Grunnlovsjubileet.

Tabell 4.12 viser fordelingen av budsjettene på avdelinger, når midlene til YFF, SFF, Forskerskolene og nordområdestipendiatere er fordelt på avdelinger. Budsjettet til GEN - avdeling omfatter etter denne bevilgningen til avansert vitenskapelig utstyr (152 mill. kroner), klimaforlikets utstyr ifm (35 mill. kroner) avsetningen til små driftsmidler (40 mill. kroner) og forskningsetisk arbeid (10,4 mill. kroner) men samtidig forskuttert noen midler ifm den siste utlysningen på Yngre fremragende forskere og SFF.

Tabell 4.12. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. Fordeling etter avdelinger/ (fagområder). 1000 kroner 1).

		Revidert 2009	Budsjett 2010	Endring i kroner	Endring i prosent
Humaniora	HUM	160 857	162 812	1 955	1,2 %
Samfunnsvitenskap	SAM	402 608	415 828	13 220	3,3 %
Naturvitenskap og teknologi	NAT	502 034	521 607	19 573	3,9 %
Biologi og biomedisin	BIO	331 958	332 302	344	0,1 %
Klinisk medisin og folkehelse	MED	264 318	284 111	19 793	7,5 %
Tverrgående aktiviteter og Stab	GEN	141 718	207 978	66 260	
Sum		1 803 493	1 924 638	121 145	6,7 %

1) Avdelingenes budsjett er inkl. YFF, SFF og Forskerskoler.

Virkemidler/budsjettposter

Som det fremgår av tabell 4.13. er veksten knyttet til utstyr, basisbevilgninger og fri prosjektstøtte. På den andre siden er andre grunnforskningsprosjekter (yngre fremragende forskere) redusert.

Tabell 4.13. Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter virkemidler og hovedaktiviteter. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2009	Budsjett 2010	Rev.budsj. 2009	Budsjett 2010
Brukerstyrte innovasjonsprogrammer				
Grunnforskningsprogrammer	164 967	169 823	124 510	134 225
Handlingsrettede programmer	179 996	196 175	8 500	8 500
Store programmer				
Sum programmer	344 963	365 998	133 010	142 725
Fri prosjektstøtte				
Fri prosjektstøtte	458 255	475 391	456 355	473 260
Andre grunnforskningsprosjekter	80 016	74 335	56 180	45 830
Internasjonal prosjektstøtte	23 280	24 053	17 300	17 300
Andre frittstående prosjekter	52 750	52 750	52 750	52 750
Sum frittstående prosjekter	614 301	626 529	582 585	589 140
Basisbevilgninger				
Basisbevilgninger	165 349	176 681	152 849	163 781
Strategisk institusjonsstøtte	152 380	151 465	97 380	96 465
SFF/SFI	250 960	250 360	250 960	250 360
Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger	133 200	210 900	133 200	210 900
Andre infrastruktureltiltak				
Sum infrastruktur og institusjonelle tiltak	701 889	789 406	634 389	721 506
Nasjonale stimulerings tiltak og møteplasser				
Nasjonale stimulerings tiltak og møteplasser	23 600	23 600	23 600	23 600
Internasjonale nettverkstiltak	51 275	55 800	50 975	53 870
Sum nettverkstiltak	74 875	79 400	74 575	77 470
Informasjon/formidling/publisering				
Informasjon/formidling/publisering	30 455	32 280	9 255	9 080
Planlegging/utredning/evaluering	19 510	13 565	10 690	10 065
Sum diverse FoU-relaterte aktiviteter	49 965	45 845	19 945	19 145
Disposisjonsfond				
Disposisjonsfond	2 350	1 840	2 350	1 840
Sekretariater				
Sekretariater	15 150	15 620	15 150	15 620
Sum felleskostnader	15 150	15 620	15 150	15 620
SUM TOTALT	1 803 493	1 924 638	1 462 004	1 567 446

Programmer

Humaniora og Samfunnsvitenskap

Program for kjønnsforskning (2008-2012) er et tverrfaglig program for grunnleggende kjønnsforskning innenfor humaniora og samfunnsvitenskap. Hovedmålsettinger for programmet er å styrke kjønnsforskningen som eget kunnskapsfelt og å fremme økt kunnskap om kjønn og likestilling. Programmets målsettinger skal realiseres gjennom teoriutvikling innenfor både kjønns- og likestillingsteori, kombinert med empirisk forskning på de fire områdene arbeid og økonomi, offentlighet, kultur og estetikk, rettigheter og politikk, og samliv og relasjoner. Formidling av forskningen fra programmet har høy prioritet. Totalbudsjett for 2010 er 11 mill. kroner, og programmet er finansiert med midler fra KD (4,5 mill. kroner fra humaniora og 2,5 mill. kroner fra samfunnsvitenskap) og BLD (4 mill. kroner fra humaniora).

Kulturell verdsetting (2008-2012) er Forskningsrådets program for kulturforskning. Programmets mål er å få fram grunnleggende forskning av høy kvalitet som kan belyse problemstillinger knyttet til kulturell verdsetting – hvordan kulturelle uttrykk og fenomener tilskrives verdi og hvordan de

omformes og bestrides gjennom dynamiske prosesser. Programmet har et humanistisk tyngdepunkt og fokuserer på estetisering/estetiske praksiser innenfor kunstfeltene, hverdagslivet, kunnskaps- og vitensformer, kulturarv og minnepolitikk, identitetsdannelser eller i interaksjonen mellom kunstfeltene og andre samfunns- og kulturområder. Totalbudsjett for 2010 er om lag 18,8 mill. kroner. Programmet er finansiert med midler fra KD (14 mill. kroner) og KKD (4,8 mill. kroner).

Europa i endring (2007 – 2017). Dette er en satsing på kompetanseutvikling og grunnleggende forskning innenfor europarelatert forskning med fokus på fire tema: Rett og demokrati i Europa, økonomisk utvikling og integrasjon, kulturelle endringsprosesser og utenriks- og sikkerhetspolitikk i Europa. Det er inngått kontrakter om prosjektfinansiering for til sammen om lag 60 mill kroner for perioden 2008 – 2012. Totalbudsjettet for 2010 er 16,5 mill. kroner. Programmet er finansiert med midler fra KD (6 mill. kroner), UD (2 mill. kroner), JD (1 mill. kroner) og en engangsbevilgning over Fondet (7,5 mill. kroner).

Forskning, innovasjon og økonomisk vekst (2007 – 2010). Formålet med satsingen er å styrke kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken gjennom miljø- og kompetansebygging med særlig vekt på å styrke den fagøkonomiske forskningen på feltet og videreutvikling av det innovasjonsteoretiske perspektivet. Budsjettet for satsingen er om lag 24 mill. kroner over fireårsperioden. Totalbudsjett for 2010 er om lag 4,9 mill. kroner. Programmet er finansiert med midler fra NHD (4 mill. kroner) og KD (om lag 0,9 mill. kroner).

Program for samisk forskning (2007 – 2017). Programmet dekker forskningsfeltene språk, tradisjoner, kulturuttrykk, levekår, demografi, samfunnsbygging, ressurser og rettsforhold. Kompleksiteten og utviklingen i de samiske samfunnene og forholdet mellom disse og majoritetssamfunnet skal synliggjøres gjennom forskningen. Programmet oppmuntrer til fler- og tverrfaglighet. Forskningen skal bidra til rekruttering, kompetanseutvikling og utvikling av samisk som vitenskapsspråk. Det legges stor vekt på formidling. Programmet bygger opp under Forskningsrådets satsing på nordområdene og vil inngå i den internasjonale urfolksforskningen. Totalbudsjettet for 2010 er på 11,4 mill. kroner. Programmet finansieres med generelle KD-midler og AD-midler fra humaniora og samfunnsvitenskap (5,5 og 3,2 mill. kroner fra humaniora samt 2,7 mill. kroner fra samfunnsvitenskap).

Naturvitenskap og teknologi

Program for Romforskning (2003 – 2010). Følgeforskningsprogrammet skal sikre den forskningsmessige utnyttelsen av norsk romaktivitet knyttet til medlemskap i organisasjonene ESA, EISCAT og NOT. Målet er å støtte og videreutvikle forskningsfelt der Norge og norske forskere har satset målbevisst og bygget opp høy kompetanse på internasjonalt nivå. Programmet ønsker også å sikre muligheter for støtte og utvikling innen nye relevante forskningsområder, samt stimulere til teknologiutvikling og anvendelser innenfor industrien. Det er to prioriterte forskningsområder innenfor programmet: 1) Sol-jord fysikk med vekt på forståelse av grunnleggende prosesser i solen og dens atmosfære og hvordan solvind og solaktivitet påvirker jordas øvre atmosfære og det globale miljøet. 2) Universets utvikling med vekt på forståelsen av fundamentale astrofysiske prosesser. Basert på et klart dokumentert behov for styrking av grunnleggende forskning innen fjernmåling og jordobservasjon som grunnlag for anvendelser innen forvaltning, vil programmet i 2010 finansiere prosjekter også innen dette fagområdet, innrettet mot best mulig utnyttelse av data fra ESAs kommende rekke av "Earth Explorer"-satellitter. Programmet har et totalbudsjett på 16,3 mill. kroner for 2010. 14,8 mill. kroner er KD-midler og inkluderer ett Nordområdestipend. MD bidrar med 1,5 mill. kroner øremerket prosjekter innen jordobservasjon.

Kjerne- og partikkelfysikk (2006-2011). Aktivitetene relatert til det norske medlemskapet i CERN ved Genève er organisert som et program. For denne perioden er aktiviteten inndelt i tre prosjekter: ett fokusert mot partikkelfysikk og bygging av eksperimentet ATLAS, ett mot tungionefysikk og bygging av eksperimentet ALICE, og ett rettet mot avansert instrumentering på

fremtidige eksperimenter. ATLAS og ALICE inngår begge i det nye store akseleratorprosjektet ved CERN, LHC (Large Hadron Collider). Forskere ved UiO og UiB er hovedaktører. I aktiviteten inngår muligheten for opphold ved CERN for teknologistudenter, doktorgradsstudenter og postdoktorstipendiater. LHC fikk en meget vellykket oppstart 10. september 2008 med stor medie- og publikumsinteresse. Dessverre oppsto det 19. september en elektrisk feil i sammenkoblingen av to superledende magneter, som resulterte i heliumlekkasje og mekaniske skader i en avgrenset del av LHC. Reparasjonen var avsluttet høsten 2009, og LHC fikk ny vellykket oppstart 20. november. De norske CERN-aktivitetene evalueres hvert år av et internasjonalt ekspertpanel i forbindelse med et årlig seminar for aktørene innenfor virksomheten. Programmet finansieres gjennom midler fra KD. For 2010 er budsjettet på 20,9 mill. kroner.

Program for synkrotronforskning. Synkrotronforskning er et forskningsfelt innenfor naturvitenskapelig forskning. Banebrytende forskning innen en rekke felter som kjemi, fysikk, nanoteknologi, materialteknologi, biologi og andre relaterte fag- og teknologiområder foregår ved ulike synkrotronanlegg verden over. Norge er medlem av European Synchrotron Radiation Facility (ESRF) i Grenoble, gjennom det nordiske konsortiet NORDSYNC. ESRF er blant verdens beste anlegg for synkrotronstråling. Denne posisjonen vil opprettholdes gjennom oppgraderingsprogrammet som skal gjennomføres for perioden 2008-2013. Programmet har også ansvar for å sikre en langsiktig norsk finansiering av den sveitsisk-norske strålelinjen (SNBL) ved ESRF samt ivareta de bilaterale avtalene vedrørende finansiering, drift og vedlikehold av SNBL. Programmet skal støtte synkrotronforskning i en generell kontekst og gir reisestøtte til fagmiljøene slik at de kan utnytte synkrotronanlegg i sin forskning. Programmet bevilger dessuten midler til forskningsprosjekter innenfor synkrotronrelaterte aktiviteter. I tillegg legges det vekt på at programmet skal stimulere til nasjonal nettverksbygging gjennom nasjonale brukermøter som arrangeres hvert andre år. Programmet finansieres med 5,5 mill. kroner i KD-midler i 2010.

Katalyse og organisk syntetisk kjemi II (KOSK II) (2007 – 2012). Programmet støtter grunnleggende forskning innenfor hovedområdene katalyse og organisk syntetisk kjemi som kan gi grunnlag for økt verdiskapning innenfor norsk kjemisk industri på lang sikt. Grunnleggende forskning innenfor katalyse skal i hovedsak rettes mot katalytiske prosesser for miljøvennlig og bærekraftig utnyttelse av norske naturgassressurser. Innen organisk syntetisk kjemi vil det bli lagt vekt på å bygge opp og videreutvikle slagkraftige forskningsgrupper som kan løse syntetiske problemer innenfor de prioriterte områdene: selektiv syntese, metallinduserte reaksjoner, syntese av biologisk aktive forbindelser og utvikling av ny, effektiv og miljøvennlig teknologi. Programmet samfinansieres fra OED med 5,5 mill. kroner og fra KD med 9,9 mill. kroner, og har i 2010 et totalbudsjett på 15,4 mill. kroner.

eVitenskap - Infrastruktur, Teori og Anvendelser (eVita) (2006- 2015). eVitenskap er et forsknings- og infrastrukturprogram innrettet mot beregnings- og dataintensive utfordringer i naturvitenskap, teknologi og medisin. Forskningsdelen inneholder metodeutvikling innen IKT og beregningsorientert matematikk, samt større tverrfaglige satsinger der eVitenskap skal bidra til å pløye ny mark. Totalbudsjettet for 2010 er 23,4 mill. kroner. Programmet finansieres i 2010 med 16 mill. kroner fra KD og 7,4 mill. kroner fra NHD.

Biologi og biomedisin

Program for stamcelleforskning (2008-2012). Programmet, etablert i 2008, har som overordnet mål å utvikle og styrke kompetansen innenfor grunnforskning og klinisk forskning på stamceller med sikte på behandling av alvorlig og kronisk syke pasienter. Programmet skal omfatte både åpen, konkurransebasert utlysning av forskningsmidler og etablering av et nasjonalt stamcelleforskningsssenter i Helse Sør-Øst RHF. Sentret, lokalisert i Domus Medica, ble offisielt åpnet i november 2009. Sentret skal ivareta sin nasjonale rolle ved å arrangere møter, seminarer og kurs. Programmet har følgende prioriterte forskningstemaer: bedre forståelse av basale prosesser knyttet til vekst og differensiering av stamceller, bringe frem celler eller cellelinjer som kan anvendes terapeutisk, bringe frem protokoller for reparasjon av skadet vev eller organ, samt bruk av

stamceller i utvikling og testing av nye legemidler og toksikologisk screening. Programmet vil ha fokus på nettverksbygging nasjonalt og internasjonalt. Det vil bli vektlagt at kjønnsperspektivet, samt de etiske aspektene ved forskning og behandling med stamceller, ivaretas. Programmet hadde sin første utlysning av forskningsmidler i august 2008. Ved utlysningen av forskningsmidler høsten 2009 var en del av budsjettet øremerket kompetanseoppbygging innenfor området humane embryonale stamceller og induserte pluripotente stamceller (iPS). For 2010 er det budsjettet med 25,7 mill. kroner, hvorav 19,7 mill. kroner fra HOD og 6,0 mill. kroner fra fondsavkastningen.

Miljø, gener og helse (2006-2010). Programmet skal bidra med kompetanseoppbygging og forskerrekuttering innenfor miljørelaterte sykdommer og helseplager, både på gen- og molekylnivå og opp til individ og populasjonsnivå. Programmet skal bedre kunnskapsgrunnlaget for en politikkutforming og forvaltning som kan virke forebyggende og helsefremmende. Både miljø- og helseaspekter skal være integrert i forskningsprosjektene. Programmet tar sikte på å dekke den samlede eksponeringen av miljøfaktorer som mennesket er utsatt for: både ute og innklima, og dessuten å inkludere alle eksponeringsveier: innånding, hud og inntak av fremmedstoffer gjennom mat og vann etc. Eksempler på sykdommer som kan følge av uheldige miljøfaktorer er kreft, luftveissykdommer, hjerte- og karsykdommer, allergier, forstyrrelser i immunsystemet, reproduksjons- og nervesystemet. I de fleste tilfeller er helseeffekter trolig forårsaket av et samspill mellom genetiske disposisjoner og faktorer i miljøet. Budsjett 2010: 1,5 mill. kroner fra KD, 4,0 mill. kroner fra MD, 2,5 mill. kroner fra SD og 16,9 mill. kroner fra HOD, dvs. totalt 24,9 mill. kroner.

Klinisk medisin og folkehelse

Helse- og omsorgstjenester (2006 – 2010). Programmets overordnede mål er å utvikle relevant ny kunnskap om helsetjenesten for gjennom dette bidra til bedre helse- og omsorgstjenester og økt velferd. Hovedsatsingsområdene i programmet er styring, ledelse og prioritering, organisering og samhandling, brukere i helsetjenesten og komparativ helsesystemforskning. Det var i 2009 gitt en vekst på 3 mill kroner øremerket samhandlingstiltak mellom kommune og spesialisthelsetjenesten. Disse midlene videreføres og Programmet blir i 2010 styrket med ytterligere 12 mill. kroner til forskningsprosjekter på samhandlingstiltak mellom kommune og spesialisthelsetjenesten, evaluering av Omsorgsplan 2015 og utvidet støtte til fem regionale sentre for omsorgsforskning. Budsjett 2010: 55,0 mill. kroner fra HOD og 1,0 mill. kroner fra KD. Totalt 56,0 mill. kroner.

Folkehelse (2006-2010). Programmets overordnede mål er å øke kunnskapsgrunnlaget for utvikling og implementering av helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak. Overordnet perspektiv på programmet er sosial- og helsepolitiske prioriterte områder som fysisk aktivitet, ernæring og kosthold, psykisk helse og sosial ulikhet. I tillegg kan programmet støtte forskning omkring kulturelle perspektiver på helse og sykdom, virkemiddelforskning og epidemiologiske studier som øker kunnskapsgrunnlaget for primærforebygging innen viktige folkehelseområder som f eks tobakksbruk, legemiddelbruk og osteoporose. Kjønnsperspektivet skal være gjennomgående. Budsjett 2010: 24,3 mill. kroner fra HOD (inkl. midler til kvinners helse) og 1 mill. kroner fra KD. Totalt: 25,3 mill. kroner.

Psykisk helse (2006-2010). Programmets overordnede mål er å bidra til utvikling av relevant kunnskap om psykisk helse med sikte på å fremme den psykiske helsen (både forebyggende og behandlende). De spesifikke satsningene er forskning om barn og unges psykiske helse, forskning om sosiale og kulturelle faktorer ved psykisk helse, samt forskning om alvorlige psykiske lidelser, inkludert dobbeldiagnose rus og psykisk lidelse. Tverrfaglig forskning, nasjonalt og internasjonalt samarbeid, forskning i et translasjonsperspektiv, og forskning om psykologiske og psykiatriske aspekter ved somatisk sykdom står sentralt. Programmet har prosjekter innenfor alle de prioriterte temaene. Budsjett 2010: 36 520 mill kroner fra HOD inkl. beskyttelsesfaktorer/mestring, ADHD og midler til kvinners helse. KD 1,0 mill. kroner.

Klinisk forskning (2006-2010). Programmets overordnede mål er å styrke klinisk forskning ved å støtte store kliniske nasjonale/internasjonale studier, i tillegg til å understøtte nasjonale behov og prioriteringer ved særskilt kompetanseoppbygging. Det er viktig å få en hensiktsmessig arbeidsdeling i forhold til forskning finansiert av de regionale helseforetakene. Programmet skal støtte større kliniske studier som omfatter flere helseforetak og pasientgrupper på tvers av regionale grenser. Det er et mål å støtte kliniske studier på pasientgrupper og legemidler som av ulike grunner ikke prioriteres av legemiddelindustrien. Programmet skal også støtte translasjonsforskning ved å prioritere prosjekter der det er overføring av kunnskap mellom grunnforskning og klinisk forskning. Programmet skal bygge opp og styrke forskningskompetanse der det er nasjonale behov for kompetanseoppbygging, som innenfor muskel- og skjelettsykdommer, allmenntilmedisin, odontologi og alternativ behandling. Det er et mål å stimulere til samhandling mellom allmenn- og spesialisthelsetjenesten på førstnevnte premisser. Det er budsjettert med 24,3 mill. kroner fra HOD for 2010.

Rusmiddelforskning (2007-2011). Rusmiddelforskningsprogrammet ble etablert i 2007 og har som mål å bidra til utvikling av relevant kunnskap og fremme forskning av høy kvalitet med fokus på å bedre kunnskap om rusmidler med sikte på å redusere rusmiddelproblemer i samfunnet. Innenfor rammen av programmet er det etablert et forskningssenter ved Universitetet i Oslo med hovedvekt på klinikknær rusmiddelforskning. Forskningssenteret skal være et hovedmiljø for rusmiddelforskningen i Norge. Det skal i tillegg til forskning tilby undervisning og veiledning, samt opparbeide en nasjonal rolle og fungere som en nasjonal nettverksbygger for rusmiddelforskning. Programmet har ansvaret for oppfølging av forskningssenteret, så vel som å utlyse og følge opp ordinære prosjekter. Programmet foreslås styrket med 2 mill. kroner i budsjettet for 2010 som en del av opptrappingsplanen på rusfeltet. Budsjett 2010: 27,5 mill. kroner inkl. 26,9 mill. kroner fra HOD og 0,5 mill. kroner fra BLD.

Pengespillproblemer (2006-2010). Forskningen om pengespill skal bidra til å øke den vitenskapelig baserte forståelsen av grunnleggende mekanismer og årsaks-faktorer ved pengespill og pengespillproblemer, samt bidra til å utvikle bedre metoder for å oppdage, forebygge og behandle spilleavhengighet. Tilskuddet til satsingen er 12 mill. kroner fordelt over en femårsperiode. Tre prosjekter blir finansiert av denne satsningen via et samarbeid mellom programmene Psykisk helse og Folkehelse. Det avholdes en konferanse for forvaltningen og andre aktuelle aktører høsten 2009, på et tidspunkt hvor prosjektene er godt i gang og det kan formidles fra prosjektene. Det er budsjettert med 0,8 mill. kroner fra KKD i 2010 til å dekke prosjektforpliktelser og seminarkostnader.

Frittstående prosjekter

Fri prosjektstøtte. Fri prosjektstøtte er et sentralt og prioritert virkemiddel for Forskningsrådet i arbeidet med kvalitetsutvikling av den langsiktig grunnleggende forskningen. Hovedkriteriet for utvelgelse av prosjekter til bevilgning er kvalitet. Forskningsrådet har én årlig felles utlysning av midler til fri prosjektstøtte, åpen for alle fagområder, og søknadene behandles i fagkomiteer. Innenfor fri prosjektstøtte gis det støtte til forskerprosjekter, personlige postdoktorstipend, personlig doktorgradsstipend i utlandet samt arrangementsstøtte. Forskerprosjektene skal særlig stimulere til rekruttering og samarbeid innenfor en langsiktig finansieringsramme, mens postdoktorstipendene skal bidra til videre kvalifisering til vitenskapelige stillinger. For å signalisere at Forskningsrådet ønsker at forskerprosjektene skal være reelle samarbeidsprosjekter av en viss størrelse, ble det for utlysningen fom 2009 satt en minimumsgrense på en mill. kroner og maksimumsgrense på tre og en halv mill. kroner pr år i gjennomsnitt over prosjektperioden. Virkemiddelet finansieres i hovedsak med generelle KD-midler. Innenfor alle fagkomiteene er det svært mange søknader av høy kvalitet, men bare en liten andel av de beste søknadene kan innvilges. Søknad om støtte til frie prosjekter i 2010 forvaltes av følgende fagkomiteer:

Humaniora (FRIHUM), Samfunnsvitenskap (FRISAM), Miljø- og utviklingsforskning (FRIMUF), Biologi og biomedisin (FRIBIO), Klinisk medisin og folkehelse (FRIMED). Matematikk og naturvitenskap (FRINAT) og Teknologi (FRITEK) og Fornybar energi og fangst

og lagring av karbondioksyd (FRIENERGI). I tillegg har det vært en egen ad hoc komité som har behandlet søknadene til fornybar energi. Jf nærmere omtale senere i dette avsnittet.

I 2010 er det budsjettet med 471,6 mill. kroner fra KD og 3,8 mill. kroner fra øvrige departementer til fri prosjektstøtte. For 2010 mottok fagkomitéene 1069 søknader til et samlet søknadsbeløp på om lag 6,8 mrd. kroner for hele søknadsperioden. Utenlandsstipend gis primært som del av forskningsrådsfinansiert prosjekt. Det kan søkes om personlig utenlandsstipend gjennom hele året og søknadene vil bli behandlet fortløpende. Utenlandsstipend er derfor ikke tatt med i tabellen nedenfor, tabell 4.14.

Tabell 4.14. Fri prosjektstøtte. Antall søknader for 2010 og søkt beløp for hele søknadsperioden. Mill. kroner.

Fagkomite	Arr.støtte		Dr.gradsstip		Forskerprosjekt		Postdr.stip		Sum totalt	
	Søkt	Ant	Søkt	Ant	Søkt	Ant	Søkt	Ant	Søkt	Ant
Matematikk og naturvitenskap	0,2	1	1,5	2	845,4	110	56,5	21	903,7	134
Teknologi	0,0	0	0,0	0	452,4	53	21,1	8	473,5	61
Biologi og biomedisin	0,9	4	5,5	3	1 980,4	272	87,4	28	2 074,3	307
Klinisk medisin og folkehelse	0,8	3	12,6	5	936,4	134	57,9	22	1 007,6	164
Humaniora	0,7	3	19,8	14	800,8	98	166,9	63	988,3	178
Samfunnsvitenskap	2,8	21	21,4	11	705,1	96	92,3	25	821,6	153
Miljø og utvikling	0,0	0	4,8	2	192,6	28	3,3	1	200,7	31
Fornybar energi m.v.	0,0	0	0,6	1	305,5	38	5,1	2	311,2	41
Sum	5,4	32	66,3	38	6 218,7	829	490,5	170	6 780,9	1 069

Tabell 4.15. viser budsjettet til fri prosjektstøtte finansiert av KD etter fagkomiteer. Fri prosjektstøtte mottar i tillegg noe finansiering fra andre kilder (1 mill. fra OED, 2,1 mill. fra HOD og 0,7 mill. kroner over Fondet).

Tabell 4.15. Forskningsrådet totalt: Fri prosjektstøtte over KDs budsjett. 1000 kroner.1)

	KDs budsjett	KDs budsjett	Endring 2009-2010	
	2009	2010	Kroner	Prosent
Humaniora	67 050	67 500	450	1 %
Samfunnsvitenskap	54 800	53 480	-1 320	-2 %
Biologi og biomedisin (inkl.nordmr.stip)	135 470	136 450	980	1 %
Klinisk og samfunnsmedisin	51 300	51 300	0	0 %
Miljø og utviklingsforskning	27 500	27 500	0	0 %
Matematikk og naturvitenskap (inkl.nordstip og EUROCORES)	74 735	72 690	-2 045	-3 %
Teknologi	37 400	37 400	0	0 %
Klimaforlik: Fornybar energi, fangst, Co2 1)	6 400	23 100	16 700	261 %
Nordområdestipendiater (avsetning)		2 140	2 140	
Sum	454 655	471 560	16 905	4 %

1) Fagkomitéens budsjett er inkludert nordområdestipendiater

FRINAT-komitéen behandler søknader om fri prosjektstøtte innenfor fagene matematikk, fysikk, kjemi og geofag. I 2009 ble søknadene vurdert av ulike fagpaneler bestående av utenlandske fageksperter. En samlet innstilling fra alle panelene ble fremmet for fagkomitéen, som forestod den endelige innstillingen.

FRITEK - komitéen behandler søknader innenfor teknologi, dvs. ingeniørfag og IKT. Disse fagene er gjerne preget av tverrfaglige problemstillinger som er av en slik art at selv grunnleggende forskning ofte har et anvendelsesperspektiv. IKT er et sentralt verktøy i de ingeniørvitenskapelige fag, og det er ofte en glidende overgang mellom IKT-fag og ingeniørvitenskapelige fag på mange områder. Dette gjør det faglig sett naturlig å se på disse fagene under ett.

FRIHUM-komitéen behandler søknader innenfor hele bredden av humanistiske fag: språkvitenskap/filologi, historie, arkeologi, etnologi, filosofi, teologi/religionsvitenskap, litteraturvitenskap, musikkvitenskap, kunsthistorie, kunsthistorie, kunstfag og arkitekturteori. Tildelingen av midler til

frie forskerinitierte prosjekter skal bidra til faglig fornyelse og ny vitenskapelig erkjennelse, og også bidra til rekruttering, internasjonalisering og bedre forskningsledelse. Fagkomiteen legger kvalitetsvurderinger til grunn for tildelingene.

FRISAM-komiteén behandler søknader for hele bredden av samfunnsvitenskapelige fag; sosiologi, sosialantropologi, statsvitenskap og organisasjonsteori, samfunns- og bedriftsøkonomi, samfunnsgeografi, medie- og informasjonsvitenskap, pedagogikk, kriminologi, rettsvitenskap og demografi. I tillegg behandler komiteen søknader om midler fra norske partnere til ESF-ordningen European Collaborative Research Projects in the Social Sciences (ECRP), som støtter forskerinitierte prosjekter basert på samarbeid mellom minst tre europeiske land. Innenfor FRISAM lyses det også ut midler til internasjonale forskerkonferanser og nasjonale fagkonferanser innenfor de fagdisiplinene som komiteén har ansvar for.

FRIMUF-komiteen tar imot søknader om støtte til miljø- og utviklingsforskning. Formålet er å styrke den strategiske fagutviklingen i og mellom disipliner og fagfelt av særlig betydning for miljø- og utviklingsfeltet. I tillegg er det ønskelig å få fram prosjekter som bidrar til metodeutvikling innen fler- og tverrfaglig forskning innenfor dette området.

FRIBIO-komiteén behandler søknader om fri prosjektstøtte innenfor hele bredden av biologi og biomedisin; evolusjonsbiologiske og økologiske fag, fysiologiske og anatomiske fag, molekylærbiologiske fag.

FRIMED-komiteen behandler prosjektsøknader innenfor hele spekteret av klinisk medisinske og klinisk odontologiske fag, samfunnsmedisinske og samfunnsodontologiske fag, epidemiologi, forebyggende medisin m. m. samt andre helsefag. I tillegg dekker komiteen psykologifagene. I årets søknadsbehandling ble fem ekspertpaneler benyttet: to innenfor kliniske fag, et i psykologi og psykiatri, et i epidemiologi og biostatistikk og et i folkehelse.

FRIENERGI- ble opprettet som en direkte konsekvens av budsjettøkningen i Statsbudsjettet 2009 i forbindelse med Klimaforliket, øremerket til grunnleggende forskning. Midlene har vært lyst ut gjennom Fri prosjektstøtte (FRIPRO) under en egen utlysning kalt FRIENERGI. Til denne utlysningen kun innenfor feltet fornybar energi. Det ble opprettet en ad hoc fagkomité som har gjort bevilgningsvedtaket for denne utlysningen. Denne fagkomiteén besto av medlemmer fra fagkomiteene for FRINAT (2), FRITEK (2) og FRIMUF (1) og programstyremedlemmer fra RENERGI (1) og CLIMIT (1). Søknadene ble hovedsakelig vurdert i paneler med deltagelse av flere fagekspertes. FRIENERGI behandlet 39 søknader ved utlysningen for 2010.

Tabell 4.16. Fri prosjektstøtte. Antall søknader for 2010 og søkt beløp for hele søknadsperioden og antall innvilgede for 2010 og innvilget beløp for hele prosjektperioden. Mill. kroner².

Fagkomite	Søkt antall	Innvilget antall	Innv.% antall	Søkt beløp	Innvilget beløp	Innv.% beløp
Matematikk og naturvitenskap	134		0 %	904		0 %
Teknologi	61		0 %	473		0 %
Biologi og biomedisin	307		0 %	2 074		0 %
Klinisk medisin og folkehelse	164		0 %	1 008		0 %
Humaniora	178		0 %	988		0 %
Samfunnsvitenskap	153		0 %	822		0 %
Miljø og utvikling	31		0 %	201		0 %
Fornybar energi m.v.	41			311		
Sum	1 069	0	0 %	6 780,9	0,0	0 %

Andre grunnforskningsprosjekter

Yngre, fremragende forskere (YFF). Formålet med satsingen er å gi yngre talentfulle forskere innenfor alle fagområder ekstra gode rammevilkår, slik at de kan nå internasjonal toppklasse.

² Tallene kan ikke oppdateres før januar 2010.

Ordningen omfatter 25 bevilgninger til Yngre fremragende forskere i 2010. Det er satt av 30,4 mill. kroner til ordningene over KDs budsjett i 2010. For 2010 dekker budsjettet også bevilgningen til tre reservelistekandidater fra den siste ESF Starting Grant utlysningen. Videre dekkes også utgiftene ifm at Forskningsrådet deltok i 1., 2. og 3.call av den europeiske ordningen European Young Investigator Award (EURYI).

NevroNor – en nasjonal satsing på nevrovitenskapelig forskning startet opp i 2006. NevroNor vil bidra til bedre kunnskap om å forebygge, diagnostisere, behandle og rehabiliterer store folkesykdommer som demens, Parkinsons, hjerneslag og psykiske lidelser. Det fokuseres på å styrke eksisterende norsk kompetanse, fremme samarbeid og nettverksutvikling og stimulere til økt interaksjon mellom basal, klinisk og epidemiologisk forskning. Det er viktig å fremme forsker-nettverk på tvers av institutt- og faggrenser. Aktiviteter som samler og skaper møteplasser for ulike aktører som konferanser og forskerutveksling, er virkemidler NevroNor vil fokusere på framover. NevroNor vil i tillegg legge vekt på å synliggjøre norsk nevrovitenskapelig forskning internasjonalt og stimulere til - og gjøre norske miljøer mer attraktive som partnere i internasjonalt samarbeid. For 2010 er det budsjettet med 13,580 mill. kroner fra KD og 1,2 mill. kroner over fondet, totalt 14,780 mill. kroner.

Kreftforskning. Som en oppfølging av Nasjonal kreftplan har Forskningsrådet hatt ansvaret for en særskilt satsing på kreftforskning (2000 – 2007). Satsingen er videreført i tråd med behov beskrevet i Nasjonal strategi for kreftområdet (2006-2009) og det er utarbeidet et forskningsgrunnlag for perioden 2008-2010. Gjennom satsingen fokuseres det på problemstillinger med en klinisk forankring innenfor diagnostikk og behandling, og innenfor forebygging. Det er budsjettet med 19,5 mill. kroner fra HOD for 2010.

Aldersforskning. Målet med alderssatsingen er å bygge opp kompetansemiljøer og utvikle nye og tverrfaglige perspektiver og problemstillinger innen områdene: aldring og samfunn, medisinsk og helsefaglig forskning, helse- og omsorgstjenester og praksisnære temaer. Satsingen er et samarbeid mellom Divisjon for store satsinger og Divisjon for vitenskap. Midlene videreføres i 2010. Divisjonens andel av budsjettet i 2010 er på 4,0 mill. kroner over HOD's budsjett.

Kvinnens helse. Problemstillinger knyttet til kjønn og kjønnsforskjeller drøftes og analyseres i alle relevante forskningsprosjekter. Departementet har i de senere år bevilget særskilte midler til forskning på kvinnens helse, spesielt til områder som anoreksi, osteoporose, brystkreft og sosial ulikhet i helse. Disse, sammen med fagområdene fibromyalgi, minoritetskvinner og helse samt kjønnsperspektivet ved psykiske lidelser, nevnes alle i HOD's kvinnehelsestrategi (St.meld. nr 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge, del V) og Forskningsrådets rapport "Kvinnens helse" om mangler på feltet. Midlene fordeles på prosjekter i helseforskningsprogrammene eller fagkomiteene. Midlene videreføres i 2010: 7,031 mill kr over HOD's budsjett.

Habilitering og rehabilitering. Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Forskningsrådet om å utarbeide en kunnskapsstatus over forskning som er gjort på habiliterings-, og rehabiliteringsområdet. Det viste seg at det er stor variasjon i bruk av og bevissthet om definisjoner på rehabilitering. Variasjonen gjelder også hvilke pasient- og brukergrupper, diagnoser, problemer og aldersgrupper det forskes på. Sist viser også undersøkelsen at habiliterings- og rehabiliteringsfeltet er svært bredt og mangfoldig. Det er budsjettet med 5 mill. kroner til forskning innenfor habilitering og rehabilitering i 2010.

Unikard – nasjonal nettverksnode (2010-2014)

Unikard er en nasjonal satsing på hjerte- og karforskning med tilslutning fra de fire regionale Samarbeidsorganene mellom helseforetak og universiteter og fra Nasjonal samarbeidsgruppe for medisinsk og helsefaglig forskning (NSG). Forskningsrådets bidrag skal dekke utgiftene til en kombinert koordinator- og forskerstilling og driftsmidler til nettverksaktiviteter. Det er budsjettet med 1,5 mill. kroner i 2010, hvorav 650.000,- kroner over årets budsjett til administrativ drift av nettverksnoden for Unikard.

Internasjonal prosjektstøtte

Internasjonale Stipend (IS) administrerer stipendordninger og programmer som bidrar til utveksling av studenter, forskere og kunstnere mellom Norge og utlandet. De fleste programmene er tverrfaglige og åpne for søkere fra alle fagområder. Enkelte programmer gir individuelle stipend til studier og forskning, andre stipender har nettverksbygging mellom norske og utenlandske læresteder og forskningsinstitusjoner som formål. Stipendordningene finansieres med 17,3 mill. kroner fra KD, 2,773 mill. kroner fra UD og 3,98 mill. kroner fra andre kilder. Følgende stipendordninger finansieres og administreres av IS: Stipendprogram for utenlandske ph.d-studenter og yngre forskere (Yggdrasil), norske statsstipend til kinesiske borgere, E.ON Ruhrgasstipendprogram for rettsvitenskap, økonomi og statsvitenskap, forskerutveksling med Frankrike (Auroraprogrammet), Tyskland (DAAD-programmet) og Nord-Amerika (Leiv Eiriksson mobilitetsprogram), College of Europe programmet, RWE stipendprogram i musikk, samarbeidsprogram med NSFC– Kina, samarbeidsprogram med Japan -JSPS, samarbeidsprogram med NSF-USA (Nordic Research Opportunity) og toppfinansiering av Marie Curie-stipend.

Andre frittstående prosjekter

Midlertidig ordning for tildeling av små driftsmidler. Det er avsatt 40 mill. kroner i 2010 til siste del av den midlertidige ordningen for tildeling av små driftsmidler. Den enkelte institusjon skal behandle og prioritere søknader om driftsmidler fra sine ansatte, for deretter å søke Forskningsrådet om tilskudd fra ordningen. Tilskuddet fra Forskningsrådet kan utgjøre opp til 40 prosent av de samlede kostnadene.

Forskerlinje/studentstipend. Forskningsrådet har ansvar for finansiering av studentstipend innenfor profesjonsfagene medisin, odontologi og psykologi. Det er satt av 12,75 mill. kroner over KDs budsjett til studentforskning.

Infrastruktur og institusjonelle tiltak

Basisbevilgninger

KD bevilger midler til 22 institutter innenfor den samfunnsvitenskapelige arenaen; Agderforskning, Arbeidsforskningsinstituttet (AFI), Forskningsstiftelsen Fafo, Fridtjof Nansens Institutt (FNI), Institutt for fredsforskning (PRIO), Institutt for samfunnsforskning (ISF), IRIS samfunns- og næringsutvikling, Møreforskning, Nordlandsforskning, Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA), Norsk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU STEP), Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI), Norut Alta, Norut Tromsø, Samfunns- og næringslivsforskning (SNF), SINTEF Teknologi og samfunn (inkludert SINTEF Helse), Telemarkforskning Bø, Telemarkforskning Notodden, Trøndelag Forskning og Utvikling, Vestlandsforskning, Østfoldforskning og Østlandsforskning, mens Utenriksdepartementet bevilger midler til Chr. Michelsens Institutt (CMI).

For 2010 er den samlede rammen for basisbevilgninger til de samfunnsvitenskapelige instituttene på 176,7 mill kroner.

Strategisk institusjonsstøtte

Institusjonsforankrede strategiske prosjekter (ISP) er en støtteordning for å følge opp fagevalueringene, forskningsmiljøenes strategiske behov og institusjonenes langsiktige utviklingsmuligheter. I 2010 har divisjonen budsjettet med 28,7 mill. kroner til slike støtteordninger. Budsjettet omfatter prosjekter innen humaniora, samfunnsvitenskap og naturvitenskap og teknologi. Innenfor humaniora, er det satt av midler til oppfølgingen av historieevalueringen. Innenfor samfunnsvitenskap vil midlene gå til oppfølging av fagevalueringer av pedagogikk og økonomifaglig forskning. Innenfor naturvitenskap og teknologi finansieres løpende prosjekter

innen ingeniørvitenskapelige fag, prosjekter i kjølevannet av farmasievalueringen og det arbeides med en plan for oppfølging av kjemievalueringen som ble gjennomført i 2008 med sikte på oppstart i 2010. Arbeidet med en oppfølgingsplan etter evalueringen av fysikkfagene i 2009 vil foregå i løpet av 2010.

Strategiske høgskoleprosjekter (SHP). Satsingen skal gi de statlige høgskolene mulighet til å bygge opp forskningskompetanse av høy kvalitet samtidig som det tas hensyn til høgskolenes faglige situasjon og de enkelte fagområdenes egenart. Mange av prosjektene er tverrfaglige, og alle fagområder er representert. Midlene skal kunne benyttes til å støtte et bredt spekter av forskningsaktiviteter, og kan i visse tilfeller også omfatte utviklingsarbeid. Totalbudsjettet for SHP i 2010 er 40 mill. kroner. SHP skal evalueres i løpet av 2010.

Simulasenteret på Fornebu. Senteret driver grunnleggende forskning på problemstillinger knyttet til programvareutvikling og bruk av nettbaserte produkter og tjenester. Dette kan dreie seg om alt fra utvikling av programvare som inngår som komponenter i større systemer, til analyse, utvikling og bruk av store nettbaserte programsystemer. Viktige stikkord er digital kommunikasjon, distribuerte programsystemer, "software engineering" og metodeorientert programvare. Det er viktig at senteret har et godt samarbeid med eksisterende fagmiljøer ved universiteter og forskningsinstitutter. Senteret finansieres med midler fra KD (29 mill. kroner), NHD (10 mill. kroner) og SD (10 mill. kroner), dvs. totalt 49 mill. kroner for 2010

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) skal arbeide for å utvikle og forbedre forskernes tilgang til data for forskning, primært innenfor samfunnsvitenskap, men også for andre fagområder. Det er inngått avtale for perioden 2006 – 2010 mellom NSD og Norges forskningsråd om langsiktig finansiering av forskningsinfrastruktur. Basisbevilgningen til NSD for 2010 settes til 9,18 mill. kroner. Midlene skal brukes til sentrale kjerneoppgaver knyttet til NSDs hovedformål, dvs. å samle inn, bearbeide, legge til rette, arkivere, vedlikeholde og formidle relevante data til forskningsmiljøene.

Nordisk institutt for sjørett ved Universitetet i Oslo har et strategisk universitetsprogram (2009-2011) om energirett finansiert av OED, med fokus på reguleringen av kraftmarkedet. Formålet er å styrke forskningen innenfor offentligrettslige, privatrettslige og EØS-rettslige spørsmål knyttet til vannkraftsektoren. Det er budsjettet med 1,5 mill. kroner i OED-midler for 2010.

Sars internasjonale senter (Sars-senteret). Med bakgrunn i en midtveisevaluering i 2007 ble bevilgningen til Sars-senteret vedtatt videreført for en ny 5-årsperiode tom 2012. Senteret utfører grunnleggende forskning innen marin molekylærbiologi. Senteret ble etablert i 1997 og fikk i juni 2003 status som "European Molecular Biology Laboratory" (EMBL) partner. For 2010 er det budsjettet med totalt 17,0 mill. kroner, hvorav 7 mill. kroner fra KD og 10 mill. kroner over fondet.

Forskningssatsing ved universitetsmuseene. KD har for 2010 videretatt bevilgningen på 5 mill. kroner til en forskningssatsing ved universitetsmuseene. Midlene er en engangsbevilgning og skal brukes strategisk for å styrke samarbeid og faglig utvikling ved universitetsmuseene.

Sentre for fremragende forskning (SFF)

Det er avsatt 250,4 mill. kroner til Sentre for fremragende forskning i 2010.

De som startet opp ved årsskifte 2002/2003 er: Center for the study of Civil War, Periphery and Centre in Medieval Europe, Center for advanced Study in theoretical Linguistics, International Centre for Geohazards, Center for Quantifiable Quality of Service in Communication Systems, Ships and Ocean Structures, Centre for Integrated Petroleum Research, Mathematics for Applications, Physics and Geological Processes, Bjerknes Centre for Climate Research, Aquaculture Protein Centre, International Centre for the Biology of Memory, Center for Molecular Biology and Neuroscience. De som startet opp i 2007 er: Equality, Social Organization, and Performance (ESOP), Centre for Geo-Biosphere Research: Deep Seafloor, Deep Biosphere & Roots of Life,

Centre for the Study of Mind in Nature, Center of Theoretical and Computational Chemistry, Centre for Ecological and Evolutionary Synthesis, Centre for Cancer Biomedicine, Centre for Immune Regulation og Centre for Software components for biomedical flows.

Vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger

Det ble etablert en finansieringsordning for forskningsinfrastruktur med en årlig ramme på ca. 200 mill. kroner fra og med 2009. Gjennom en nasjonal konkurransearena og et søknadsbasert system, skal ordningen bidra til finansiering av nødvendig nasjonal forskningsinfrastruktur av høy kvalitet innenfor særlig prioriterte satsingsområder. Utlysningene er åpen for alle fag og kategorier infrastruktur og skal fremme prosjekter av høy vitenskapelig kvalitet og høy forskningsmessig, strategisk, samfunnsmessig eller næringsmessig betydning på områder der Norge har sterke fagmiljø. Det vil bli gitt prioritet til de nasjonalt prioriterte satsingsområdene. Budsjettet i 2010 er på totalt 145,5 mill. kroner over Fondet. I tillegg er det budsjettert med 35 mill. kroner til utstyr over KDs budsjett til fornybar energi.

eInfrastruktur finansiert av Forskningsrådet omfatter tungregning, avanserte lagringssystemer, Grid-infrastruktur og nødvendige støttetjenester. Tungregneprogram III (2005-2014) har som formål å dekke den nasjonale infrastruktur for tungregning i Norge. Innen Grid videreutvikles både en nasjonal tjeneste og en nordisk fellesløsning. Budsjettet for eInfrastruktur i 2010 er 28 mill. kroner. Av midlene kommer 16,5 mill. kroner fra KD og 6,5 mill. kroner fra Fondsmidlene til finansiering av NDGF (Nordic Data Grid Facility) og NordGrid. Det er i tillegg budsjettert med 5 mill. kroner over KDs budsjett til Norges bidrag til nordisk Tier 1/Tier 2-senter som komponent i CERNs World LHC Computing Grid. CERNs datanettverk, "Worldwide LHC Computing Grid" (WLCG), som skal håndtere prosessering, analyse og lagring av data fra eksperimentene ved den nye store partikkelakseleratoren på CERN, Large Hadron Collider (LHC), er uten sammenligning verdens største Grid.

Samfunnsvitenskapelig databaser. Tilrettelegging for deling og bruk av nasjonale og internasjonale data er et prioritert område innenfor samfunnsvitenskap. I flere år har Forskningsrådet dekket datautgifter for norsk deltakelse i European Social Survey (ESS). 30 land deltok i fjerde runde av ESS. Materialet er nylig gjort til tilgjengelig for norske forskere. Femte runde vil bli gjennomført i 2010-2011. For 2010 er det avsatt 2,4 mill. kroner over KDs budsjett til dette formålet.

Samlet sett er budsjettet 210,9 mill. kroner i 2010 til avansert vitenskapelig utstyr, databaser og samlinger.

Nettverkstiltak

Nasjonale stimulerings tiltak, møteplasser

Nasjonale forskerskoler. Et eget virkemiddel som finansierer nettverkskostnader for forskerskoler basert på samarbeid mellom flere institusjoner, ble etablert i 2008. Formålet er å sikre doktorgradsstudenter tilgang til nasjonal og internasjonal fag- og veilederkompetanse ved å trekke på ressurser fra flere fagmiljøer. Forskningsrådets støtte går til kvalitetsfremmende tiltak rundt grupper av doktorgradsstudenter og dekker i hovedsak nasjonale og internasjonale fellestiltak og nødvendige personalkostnader. Det kom inn 27 søknader. Fem forskerskoler ble innvilget tilskudd over en periode på inntil 8 år. Disse forskerskolene dekker forskningsfeltene bedriftsøkonomi, klimaforskning, utdanningsforskning, medisinsk billedannelse og biologi. Det er budsjettert med 20 mill. kroner til forskerskolene i 2010, hvorav 5 til forskerskolen ved Simula-sentret.

Øvrige tiltak. Det er budsjettert med totalt 3,6 mill. kroner til nasjonale stimulerings tiltak for øvrig: 0,6 mill. kroner til *forskerutdanning*, 0,45 mill. kroner til *forskerutdanning i etikk*, 1,05 mill. kroner til *forskningsprisen* og 1,5 mill. kroner til *tiltak for integrering og likestilling*.

Internasjonale nettverkstiltak

Nordisk partnerskapsavtale med EMBL. Det ble høsten 2007 inngått en partnerskapsavtale i molekylærmedisin mellom EMBL og universitetene i Oslo, Helsingfors og Umeå. Partnerskapsavtalen åpner for et tettere samarbeid mellom EMBL, en av verdens ledende molekylærbiologiske forskningsinstitusjoner, og de tre nordiske landene, men også de nordiske landene i mellom. Den norske noden, Norsk senter for molekylærmedisin (NCMM), har fokus på molekylære sykdomsmekanismer og translasjonsforskning. Sentret vil ha tett kobling til kliniske miljøer, samt etablere samarbeid med farmasøytisk industri og bioteknologiselskaper. Fra starten av har sentret bestått av tre forskergrupper, men som etter planen skal økes til 8-9 ved full drift.. Forskningsrådet har oppnevnt en nasjonal referansegruppe som skal ha ansvar for nasjonal koordinering og sørge for at øvrige regioner i Norge kan dra nytte av de faglige og rekrutteringsmessige muligheter partnerskapet representerer. Det er budsjettert med 10 mill. kroner fra KD for 2010.

Nordic Centres of Excellence Program (NCoE) finansieres av de nordiske forskningsrådene gjennom NOS-organene i samarbeid med *Nordforsk*. Gjennom NOS-HS bidrar også Forskningsrådet til finansiering av nordiske forskerprosjekter, forskerseminarer og en støtteordning for nordiske vitenskapelige tidsskrift administrert av NOP-HS. I 2010 bidrar Forskningsrådet med 2,9 mill kroner over humaniorabudsjettet og 3,1 mill kroner over samfunnsfagbudsjettet til Nordisk samarbeidsnemnd for humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning (NOS-HS).

International Neuroinformatics Coordinating Facility, INCF, (2010-2014) er en global og åpen koordineringsenhet. INCF er organisert med et sekretariat og deltakerlandene er representert i et styre. Deltakerlandene forutsettes å etablere en nasjonal node med ledende fagfolk innenfor nevroinformatikk (nevrovitenskap og informasjonsvitenskap). Det er avsatt 1,6 mill. kroner over KDs budsjett til INCF og den nasjonale noden i 2010.

Det er avsatt til sammen 55,8 mill. kroner til internasjonale nettverkstiltak. Foruten aktivitetene nevnt ovenfor går midlene til finansiering av diverse kontingenter og internasjonaliseringstiltak, bla kontingent til EISCAT, NOT og IODP, HFSP, IYPE-sekretariat samt ESF og ERAMORE.

Diverse FoU-tiltak

Informasjon/formidling/publisering

Vitensentre. Vitensentre er aktivitetssentre til formidling av kunnskap om matematikk, naturvitenskap og teknologi (MNT-fagene) til allmennheten, men retter seg spesielt mot barn og ungdom. Her settes MNT-fagene inn i en kulturell, historisk og samfunnsmessig sammenheng, og vektlegger at de besøkende selv skal være aktive og prøve ut hvordan ting fungerer og derigjennom tilegne seg kunnskap. Målsettingen er å øke interessen for MNT-fagene hos barn og unge. Forskningsrådet fikk i 2003 i oppdrag fra KD å utvikle regionale vitensentre i Norge. Gjennomføringen ble organisert som et program, og omfattet til å begynne med 6 institusjoner fordelt over hele landet. Satsingen ble evaluert i 2006, og basert på dette besluttet KD å forlenge ordningen for en periode på 3 år (2007-09), samtidig med at et 7. senter ble inkludert i prosjektporteføljen. I løpet av 2009 har Regjeringen besluttet å videreføre vitensentersatsingen for en ny periode 2010-14 (se stortingsmelding om "Utdanningsløpet"), og samtidig er et 8.vitensenter tatt med i porteføljen. Vitensenterprogrammet er sommeren 2009 på nytt blitt evaluert og med positivt utfall. Status for programmet ble presentert på en nasjonal konferanse høsten 2009. KD har i første omgang bedt Forskningsrådet å fortsette arbeide med programstyre i 2010. Departementet vil foreta en vurdering av styrings- og finansieringsmodellene for vitensentrene i løpet av 2010 og har øremerket 22,3 mill. kroner til denne satsingen i 2010.

Det er videre budsjettert med 3,9 mill. kroner til et formidlingsprogram innen naturvitenskap og teknologi, 5,36 mill. kroner til publiseringstøtte innenfor humaniora og samfunnsvitenskap og om lag 0,7 mill. kroner til diverse informasjonstiltak, i hovedsak for å følge opp Forskningsrådets handlingsplan for barn og unge.

Planlegging/utredning/evaluering

Mammografiprogrammet (2007-2010). Forskningsrådet har fått ansvaret for en forskningsbasert evaluering av programmet. Mammografiprogrammet inviterer alle kvinner mellom 50 og 69 år til mammografiundersøkelse annet hvert år. Formålet med undersøkelsene er å oppdage svulster på et så tidlig stadium at effektiv behandling kan iverksettes og dødeligheten reduseres. Evalueringen skal blant annet se på hvilken effekt programmet har hatt på dødelighet av brystkreft blant de kvinnene som inviteres til screening, samt på endring i stadielinndeling og endring i forekomst av avansert kreft. Det ønskes også en vurdering av organiseringen av, tilgjengeligheten til og kvaliteten på programmet i tillegg til en økonomisk evaluering og analyse av ressursbruk og nytte/effekt av programmet. Det er budsjettert med 3,5 mill. kroner over HODs budsjett til evalueringen.

Fagevalueringer. Det er laget en overordnet plan for gjennomføring av fagevalueringer i Vitenskapsdivisjonen. Formålet med planen er å få et mer helhetlig grep om innretning, planlegging, gjennomføring og oppfølging av fagevalueringene. Innenfor samfunnsvitenskap er det satt i gang fagevalueringer av fire nye fag: rettsvitenskap, sosiologi, sosialantropologi og samfunnsgeografi, mens det innenfor fagområdet humaniora arbeides med igangsetting av evaluering av filosofifaget. Innenfor fagområdet naturvitenskap og teknologi planlegges evaluering av geofagene i 2010.

Felleskostnader

Sekretariater. De nasjonale forskningsetiske komiteene (NEM, NENT og NESH) og Nasjonalt utvalg for gransking av redelighet i forskning er faglig uavhengige statlige organer forankret i Lov om behandling av etikk og redelighet i forskning. Granskingsutvalget skal behandle saker om påstått vitenskapelig uredelighet. Etikkomiteene skal fungere som nasjonal utkikkspost, opplyser og rådgiver i forskningsetikk innenfor sine respektive ansvarsområder og samarbeide med Granskingsutvalget om forebygging av vitenskapelig uredelighet. Virksomheten dekker til sammen alle fag og disipliner. Sekretariatene for Etikkomiteene og Granskingsutvalget er samlokalisert. Etikkomiteene finansieres med midler fra KD, NHD, FKD og LMD, Granskingsutvalget finansieres av KD. Det er satt av 11,6 mill. kroner til driften av virksomheten i 2010.

KILDEN informasjonssenter for kjønnsforskning er et tjenesteytende organ for norsk kjønnsforskning, og har et nasjonalt ansvar for å formidle norsk kjønnsforskning i inn- og utland. I tillegg skal KILDEN fremme dokumentasjon av ressurser og aktiviteter innenfor norsk kjønnsforskning. Gjennom formidlingsarbeidet skaper KILDEN en arena for kontakt mellom forskning, forvaltning og andre aktører hvor kompetanse på dette området er viktig for deres egen virksomhet. KILDEN drifter også nettstedet Ressursbanken for likestilling i forskning. Det er satt av 4,0 mill til KILDEN for 2010.

4.3.4 Budsjettmessige bindinger

Divisjonens budsjettmidler er i stor grad bundet opp i tilsagn. Tilsagnene omfatter finansieringsplan for forskningsprogrammer, basisbevilgninger til forskningsinstitutter og for øvrig kontraktsmessige forpliktelser. Som det fremgår av tabellen utgjør forpliktelsene i 2011 vel 76 prosent av 2010-budsjettet. Tilsagnene for fri prosjektstøtte er et anslag, da søknadsbehandlingen ikke er endelig avsluttet.

Tabell 4.17. Budsjettmessige bindinger for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2010, tilsagn 2011 og 2012. 1 000 kroner.

	Budsjett 2010	Tilsagn 2011	Tilsagn 2012
Programmer	142 755	133 225	96 020
Frittstående prosjekter 1)	589 140	394 722	180 048
Infrastruktur og institusjonelle tiltak	721 506	603 429	502 429
Nettverkstiltak	77 470	39 853	36 607
Diverse FoU - relaterte aktiviteter	19 145	2 820	350
Disposisjonsfond	1 840	0	0
Felleskostnader	15 620	15 620	15 620
SUM TOTALT	1 567 476	1 189 669	831 074

4.3.5 Internasjonalt forskningssamarbeid

Divisjon for vitenskap deltar i flere organiserte internasjonale samarbeidstiltak. Samarbeidet omfatter også følgeforskning i forbindelse med medlemskap.

- Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research (COST – deltakelse programmer)
- Berkeleysenteret
- EU-forskning:
 - o Programdelegater, informasjon m.m.
 - o ERA-Net (NORFACE, HERA, ECORD)
 - o Et europeisk nettverk av informasjonssentre (Euraxess)
- European Incoherent Scatter Facility (EISCAT)
- European Molecular Biology Laboratory (EMBL)/ European Molecular Biology Conference (EMBC)
- European Organization for Nuclear Research (CERN)
- European Science Foundation (ESF – standing committees og programmer):
 - o Ansvar for standing committees
 - o European Social Survey (ESS)
 - o Deltakelse programmer m.m.
- European Space Agency (ESA)
- European Synchrotron Radiation Facility (ESRF)
- European University Institute (EUI)
- Human frontier science program (HFSP)
- Institut Nationale de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM)
- Integrated Ocean Drilling Program (IODP)
- Internasjonale utvekslingsstipend (kulturavtalene)
- International Agency for Research on Cancer/World Health Organisation (IARC/WHO)
- International Neuroinformatics Coordinating Facility (INCF)
- Luxembourg Income Study (LIS)
- Maison des Sciences de l'Homme (MSH)
- Nordic Centres of Excellence (NCoE)
- Nordic Optical Telescope (NOT)
- Nordisk samarbeidsnemnd for humaniora og samfunnsvitenskap (NOS-H/S – inkl. NOP), medisin (NOS-M), naturvitenskap (NOS-N)
- OECD Halden Reactor Project (Haldenprosjektet)
- OECDs Working Group on Human-Health-Related Biotechnologies (WG-HHRB)
- SCANCOR ved Stanford University

Det vises til tabellen på neste side som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2010 sammenlignet med revidert budsjett 2009 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

Fin dept. 2009	Start	Slutt	KD	Revidert budsjett 2009					Budsjett 2010					Totalt	Div.	Spesielle midler	Div.	Totalt			
				NHD	OED	Generelle midler			KD	NED	OED	Generelle midler							Sum	Spesielle midler	
						FKD	LMD	MD				FOND	FKD								LMD
Informasjon/formidling/publisering																					
Formidlingsprogrammet			3 000													900		3 900			
Vitensentre																		20 300			
Informasjon/formidling/publisering			545															545			
Arkivering av forskningsgenererte data			175															175			
Arkivering av forskningsgenererte data			175															175			
Publisering			4 000															4 000			
Publisering			1 360															1 360			
Sum informasjon/formidling/publisering			9 255	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 080	0	9 080			
Planlegging/utredning/evaluering																					
Planlegging/utredning/evaluering			3 200															3 200			
Evaluering og utredning			1 200															1 100			
Evaluering og utredning			1 840															840			
SFF administrasjon, sekretariatet																		1 200			
SFF administrasjon																		2 500			
Planlegging/utredning/evaluering			425															425			
Planlegging/utredning/evaluering			325															325			
Evaluering - mammografi																		3 500			
Evaluering - opptr. planen for psy. helse																		2 320			
Sum planlegging/utredning/publisering			6 990	0	0	0	0	3 700	10 680	8 820	0	19 510	6 365	0	0	0	0	10 065			
Sum DIVERSE FOU TILTAK			16 245	0	0	0	0	3 700	19 945	29 120	900	49 965	15 445	0	0	0	0	19 145			
Disposisjonsfond																					
Disposisjonsfond																		300			
Disposisjonsfond																		0			
Disposisjonsfond			650						650									0			
Disposisjonsfond			600						600									0			
Disposisjonsfond			1 000						1 000									300			
Disposisjonsfond			100						100									1 000			
Sum DISPOSISJONSFOND			2 350	0	0	0	0	0	2 350	0	0	2 350	1 840	0	0	0	0	1 840			
Sekretariat																					
KILDEN			3 850						3 850									4 020			
Forskningsetisk arbeid (inkl. de nasj. komiteer)			10 100	500				400	300			500						11 600			
Sum sekretariat			13 950	500			0	400	300	0	0	15 150	14 420	500				15 620			
Administrasjon																					
Sum administrasjon			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Omstillingskostnader																					
Sum omstillingskostnader			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Andre felleskostnader																					
Sum andre felleskostnader			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Sum Felleskostnader			13 950	500	0	0	400	300	0	0	0	15 150	14 420	500	0	0	0	15 620			
Totale kostnader			1 123 144	24 850	11 000	400	300	5 500	296 810	1 462 004	336 309	5 180	1 803 493	24 850	11 000	400	300	5 500	431 460		
																			6 810		
																			1 567 446		
																			350 382		
																			1 924 638		

4.4 Administrasjonsdivisjonen

Administrasjonsdivisjonen ivaretar Forskningsrådets felles administrative funksjoner. Divisjonen finansieres dels gjennom en egen bevilgning til administrasjon fra Kunnskapsdepartementet, men også gjennom refusjoner fra FoU-budsjettet, pluss enkelte mindre avsetninger og inntekter. Disse bevilgningene utgjør det som til sammen kalles administrasjonsbudsjettet. I tillegg drifter administrasjon enkelte egne aktiviteter som finansieres over FoU-budsjettet. Dette er kommunikasjonsaktiviteter, felles kontraktspakke og Gaveforsterkningsordningen. Disse aktivitetene inngår ikke i administrasjonsbudsjettet, men i FoU-budsjettet. Dette gir følgende budsjett for administrasjonsdivisjonen.

Tabell 4.18. Budsjett 2010 for administrasjonsdivisjonene fordelt på aktivitetstyper. 1000. kroner.

	Budsjett 2009	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert 2009-2010
KDs administrasjonsbevilgning	242 946	242 946	250 720	3 %
Programrefusjoner	136 591	136 591	163 150	19 %
Andre inntekter & avsetninger	2 000	2 000	2 000	0 %
Sum administrasjon	381 537	381 537	415 870	9 %
Kommunikasjonsaktiviteter	25 800	25 800	26 300	2 %
Kontraktspakken	1 935	1 935	150	-92 %
Gaveforsterkningsordningen	80 000	80 000	60 000	-25 %
Sum FoU-budsjett	107 735	107 735	86 450	-20 %
Totalt	489 272	489 272	502 320	3 %

4.4.1 Administrasjonsbudsjettet

Administrasjonsbudsjettet skal dekkes dels av en egen administrasjonsbevilgning fra KD og dels fra refusjoner fra FoU-budsjettet fra alle departementer. Administrasjonsbudsjettet dekker Forskningsrådets administrative virksomhet, dvs. lønn og øvrige personalkostnader, IT, leie av lokaler og andre driftskostnader. Budsjettet for 2010 har en inntektsramme på 415,8 mill. kroner og en kostnadsramme på 417,4 mill. kroner. Budsjettet er saldert, men med en tilførsel fra administrativ avsetning. Inntektene består av administrasjonsbevilgningen fra KD på 250,7 mill. kroner som innebærer en økning på 7,7 mill. kroner og refusjoner fra FoU-budsjettet på hhv 136,7 mill. kroner for fullrefusjonsstillinger og 26,3 mill. kroner i programrefusjoner. Kostnadene er fordelt på personalbudsjettet med 314,4 mill. kroner (del 1 og del 2), IT-budsjettet med 46,9 mill. kroner og driftsbudsjettet med 48,9 mill. kroner. Øvrige kostnader er fordelt på Hovedstyret, divisjonsstyrene, omstillings- og bemanningstilpasning.

Tabell 4.19 Budsjett 2010 etter hovedposter/delbudsjetter sammelignet med budsjett 2009 (alle tall i 1000)

	Revidert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring revidert 2009-2010
DELBUDDSJETTENE			
Bevilgning fra KD	242 946	250 720	7 774
Programrefusjoner	22 195	26 384	4 189
Fullrefusjonsstillinger	114 396	136 766	22 370
Andre inntekter	2 000	2 000	-
Sum disponible midler	381 537	415 870	34 333
Personalbudsjett Del I	254 570	282 064	27 494
Personalbudsjett Del II	33 052	32 448	-604
IT-budsjett	42 064	46 940	4 876
Driftsbudsjett	48 867	48 932	65
Hovedstyret/divisjonsstyrer	3 000	3 000	-
Administrativ drift	381 553	413 384	31 831
Omstilling/bemanningsstilpasning	5 284	4 062	-1 222
Sum andre kostnader	5 284	4 062	-1 222
Sum totale kostnader	386 837	417 446	30 609
Resultat	-5 300	-1 576	

Fullrefusjonsstillingene er knyttet til spesielle oppgaver som f.eks EU-kontoret, ERA-Net, Store programmer, SkatteFunn og Forskningsdagene. Endelig beløp som skal refunderes fra divisjonene vil fastsettes ut i fra faktisk påløpte kostnader i 2010. I tillegg kommer 26,3 mill. kroner. i programrefusjoner fra stillinger til fast ansatte som bruker deler av arbeidstiden på programadministrasjon.

IT-budsjettet for 2010 er på 46,9 mill. kroner. Dette er en økning på 4,9 mill. kr i forhold til 2009. Denne økningen skyldes at driften av Forskningsrådet mobiltelefoner er flyttet fra driftsbudsjettet til IT-budsjettet, samt at det er satt av midler for å starte implementeringen av et nytt arkivsystem.

Utviklingen av administrasjonsbudsjettene de siste 10 årene viser at økte IT-kostnader kommer parallelt med innsparinger på øvrige driftskostnader, slik at budsjettandelen er stabil. I tillegg har datakvaliteten økt, eksterne brukere er godt fornøyd med de døgnåpne løsningene og Forskningsrådets service. Saksbehandlingstiden har gått ned, og medarbeidere har fått noe mer tid til andre presserende oppgaver.

Driftsbudsjettet for 2010 er på 48,9 mill. kroner. Dette er en økning på 1,8 mill. kroner. i forhold til 2009 når vi justerer for at mobilkostnader er overført til IT-budsjettet. Driftsbudsjettet dekker leie og drift av lokaler, driftsstøtte til kantinedriften, kostnader til inventar, teknisk utstyr, telefon-systemer, rekvisita og dokumentasjonssenter. Grunnen til den lave veksten i driftsbudsjettet er at mobiltelefoni er overført fra driftsbudsjettet til IT-budsjettet.

Utviklingstiltak

For å kunne møte de økende forventningene til Forskningsrådet, er det ønskelig å forsterke arbeidet med å forbedre og effektivisere driften bl.a. ved å investere i mer fleksible arbeidsformer. Administrasjonsbudsjettet dekker driften av Forskningsrådets administrasjon med dagens aktivitetsnivå og rammebetingelser i form av lokaler, IT-systemer og andre driftsfunksjoner. Medarbeiderundersøkelsen i 07 og 09, egenevalueringen og arbeidet med ny organisasjonsstrategi viser at det må arbeides videre med å bedre kvaliteten i arbeids- og beslutningsprosessene, styrke

kundeorienteringen og redusere arbeidsbelastningen i administrasjonen. Utfordringene stiller krav til styrking og videreutvikling av ledelses- og rådgivningsfunksjonen.

Utviklingstiltak som krever større investeringer må dekkes av tilgjengelige midler utover administrasjonsbudsjettet (Administrative avsetninger eller Investeringsfondet). Eksempler på tiltak og investeringer som Forskningsrådet ønsker å gjennomføre med midler utover administrasjonsbudsjettet er:

- Ombygging av lokaler og kjøp av inventar og teknisk utstyr i forbindelse med innføring av fleksible arbeidsformer
- Organisasjonsutvikling og opplæring i nye arbeids- og samarbeidsformer bl.a. team-organisering, prosjektarbeid og bruk av teknisk utstyr
- Opplæringstiltak for å styrke strategiske rådgivningsfunksjoner bl.a. knyttet til internasjonalt samarbeid og kommunikasjon, ved å effektivisere forvaltningsfunksjonene
- Utfasingen av prosjekthåndteringssystemet Foriss

4.4.2 Eiendomsvirksomheten

Eiendomsbudsjettet for 2010 har en inntekstramme på 7,8 mill. kroner. Utgiftene har en ramme på 2,3 mill. kroner. Den største utgiftsposten er diverse forvaltning. Her ligger kostnader til konsulentbistand, juridisk bistand og refusjon til administrasjonsbudsjettet. Dette gir et budsjettert overskudd for 2010 på 5,4 mill. kroner.

Eiendomsfondet har en størrelse på 20,9 mill. kroner før disponering av årsresultatet for 2009. Eventuell bruk / disponering av Eiendomsfondet er fastsatt av KD i vedtekter.

4.4.3 Kommunikasjonsaktiviteter

Samlet budsjett til de kommunikasjons- og formidlingsaktivitetene i Forskningsrådet som er lagt til Administrasjonsdivisjonen, utgjør 26,3 mill. kroner i 2010. Dette er en økning på 2 % i forhold til revidert budsjett 2009. Økningen i sin helhet utgjøres av midler fra KD som er omfordelt fra Internasjonal enhet til Kommunikasjonsavdelingen fra og med 2010. Midlene nyttes som før, til eksternt arrangementsstøtte for Researchers Night under EUs rammeprogram.

Tabell 4.20 Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010 i 1000 kroner og prosentvis endring.

				Budsjett	Revidert	Budsjett	Endring
				2009	budsjett	2010	2009-2010
					2009		
KD	Kap.	285	,post 52 Norges forskningsråd	16 600	16 600	17 100	3 %
NHD	Kap.	920	,post 50 Norges forskningsråd	6 200	6 200	6 200	0 %
FKD	Kap.	1023	,post 50 Tilskudd Norges forskningsråd	1 520	1 520	1 520	0 %
LMD	Kap.	1137	,post 50 Tilskudd Norges forskningsråd	900	900	900	0 %
MD	Kap.	1410	,post 51 Forskningsprogrammer	580	580	580	0 %
Sum budsjett				25 800	25 800	26 300	2 %

Budsjettet dekker kommunikasjonsaktiviteter knyttet til Forskningsrådets organisasjon og oppgaver, og aktiviteter knyttet til de nasjonale tiltakene for allmennrettet formidling – der Forskningsrådet i vedtektene er gitt et overordnet nasjonalt ansvar.

Medie- og samfunnskontakt/Redaksjonell produksjon

Arbeidet omfatter hovedområdene mediekontakt, strategisk og allmennrettet forskningsformidling, og journalistisk synliggjøring av Forskningsrådets politikk, tiltak, beslutninger og – ikke minst – resultater. I tillegg kommer en del generell informasjonsvirksomhet.

- Daglig oppdatert nyhetstjeneste som fremmer Forskningsrådets viktigste saker og politiske innspill, og gir et balansert helhetsbilde av alt som foregår i organisasjonen.
- Synliggjøring av politikk og resultater fra Forskningsrådet gjennom mediearbeid og annen utadrettet virksomhet.
- Fire årlige utgaver av *Bladet Forskning* som speiler Forsknings-Norge og Forskningsrådet på en måte som kan bidra til å fremme norsk forskningspolitisk debatt. Bladet skal også synliggjøre norsk forskningsinnsats i tillegg til å profilere Forskningsrådets politikk og resultater.
- Bistand til divisjonene i forbindelse med konferanser, rapporter, evalueringer etc.
- Samordning mellom divisjonene når det gjelder utadrettet kommunikasjon og formidling

Internasjonalisering

- Tiltak for å synliggjøre norske forskningsresultater og Forskningsrådets prioriteringer internasjonalt, og arbeid med å synliggjøre Forskningsrådets internasjonale strategier, bilaterale samarbeidsavtaler og virkemidler for utveksling av forskere, samt Forskningsrådets engasjement i EUs rammeprogram.
- Oppfølging av medlemskap og deltakelse i Cordis, Alpha Galileo, EUSCEA m. fl.

Informasjon og brukerkontakt

- Søknadsinformasjon, med hovedvekt på bedre utlysninger og bedre informasjon på nett
- Visuell kommunikasjon
- Brukerundersøkelser

Nasjonale tiltak for allmennrettet forskningsformidling

- Drift og videre utvikling av de store formidlingstiltakene Forskningsdagene, Nysgjerrigper og Proscientia.
- Bevillinger til nettstedet *forskning.no* der Forskningsrådet er medeier.

Tabell 4.22. Utgifter. Fordelt på aktiviteter. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010 i 1000 kroner, prosentvis endring.

Kommunikasjon Kostnadsbudsjett 2010	Revidert	Budsjett	Endring
	budsjett 2009	2010	2009-2010
Medie- og samfunnskontakt/Redaksjonell produksjon	4 650	4 650	0 %
Informasjon og brukerkontakt	4 600	4 600	0 %
Nasjonale tiltak for allmennrettet forskningsformidling	15 300	15 300	0 %
Researchers Night, EU 7Rp ¹⁾		500	
Større konferanser og priser	1 250	1 250	0 %
	25 800	26 300	2 %

1) Fra og med 2010 er kr 500' fra KD omfordelt fra Internasjonal enhet til Kommunikasjonsavdelingen. Midlene nyttes som før, ekstern arrangementsstøtte til Researchers Night under EU 7Rp.

4.4.4 Gaveforsterkningsordningen

Gaveforsterkningsordningen er etablert for å stimulere til privat finansiering av grunnleggende forskning ved å gi et offentlig tilskudd på 25 prosent av gavebeløpet. Ordningen omfatter gaver fra privatpersoner, bedrifter, stiftelser og private organisasjoner gitt til universiteter og høyskoler med doktorutdanning, Det Norske Videnskaps-Akademi eller Forskningsrådet. Ubrukte midler ved årets slutt skal overføres forskningsinfrastruktur. Gaveforsterkningsordningen finansieres med fondsmidler fra KD. Forskningsrådet er tildelt 60 mill. kroner i Gaveforsterkningsmidler i 2010. Dette er en reduksjon på 20 mill. kroner sammenlignet med 2009.

Tabell 4.23. Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Endring revidert
				2009	2009	2010	2009-2010
KD	Kap.	286 ,post	50 Norges forskningsråd	80 000	80 000	60 000	-25 %

4.4.5 Kontraktspakken

Administrasjon ved juridisk avdeling har ansvar for utforming av Forskningsrådets felles kontraktspakke og den årlige revisjonen av denne pakken. Deler av midlene til utvikling av kunnskapsgrunnlaget og særlig datavarehuset lå tidligere under denne posten. Den er nå flyttet til adm. dir. stab.

Tabell 4.24. Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Endring revidert
				2009	2009	2010	2009-2010
KD	Kap.	285 ,post	52 Kontraktspakken	1 935	1 935	150	-92 %

4.5 Administrerende direktørs stab og EU-kontoret

Administrerende direktørs stab består av to enheter. Det ene er den sentrale staben som har ansvar for fellesprosesser knyttet til budsjett, budsjettforslag og årsrapport, men også oppgaver knyttet til strategisk kommunikasjon, strategiutvikling og kunnskapsgrunnlaget. Den andre enheten er EU-kontoret som har ansvar for koordinering av det internasjonale arbeidet knyttet til EU. Tabellen under gir en samlet oversikt over administrerende direktørs stab, men i omtalen skilles det mellom de to ansvarsområdene.

Tabell 4.25. Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

		Budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Endring
		2009	2009	2010	2009-2010
	Sentral stab	18 640	24 910	22 620	-9 %
	EU-kontoret	29 000	29 000	24 300	-16 %
Sum					

4.5.1 EU-kontoret

Tabell 4.26. Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Budsjett	Revidert budsjett	Budsjett	Endring revidert
				2009	2009	2010	2009-2010
KD	Kap.	285 ,post	52 Norges forskningsråd	24 000	24 000	19 300	-20 %
NHD	Kap.	920 ,post	50 Norges forskningsråd	5 000	5 000	5 000	0 %
Sum departementene				29 000	29 000	24 300	-16 %

Hovedprinsippet er at det internasjonale samarbeidet skal integreres i Forskningsrådets FoU-portefølje, forankret organisatorisk der korresponderende nasjonale aktiviteter gjennomføres. Derfor er budsjettet for internasjonalt samarbeid fordelt på aktiviteter. I denne sammenhengen står EU-samarbeidet i en særstilling. Med det omfanget dette samarbeidet har fått, ivaretas den løpende koordinering av EU-kontoret i administrerende direktørs stab.

I perioden 2007-2013 deltar Norge i EUs 7. rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling. Deltakelsen har høy prioritet og skal bidra til å styrke kvaliteten og innovasjonsevnen i norsk forskning. Rammeprogrammet er også et viktig tiltak for den videre utviklingen av det felleseuropeisk forskningsområde (ERA). Dette blir en viktig arena for samarbeid om forskningspolitikk, forskningsfinansiering og om strukturendringer i europeiske forskningsmiljøer. Indikasjonene fra rammeprogrammets utlysingsrunder viser høyt engasjement fra norske bedrifter, UoH-sektoren og instituttene.

Forskningsrådet legger stor vekt på å kunne tilrettelegge for et utbytterikt samarbeid med EU og har fått gjennomslag for en samlet tiltakspakke for økt deltakelse i rammeprogrammet. Dette omfatter prosjektetableringsstøtte, midler til koordinering, til drift av Brussel-kontoret og til nasjonale eksperter i Europakommisjonen.

Forskningsrådet vil legge vekt på økt kontakt med Kommisjonen gjennom tilstedeværelse i Brussel, spesielt vil dette gjelde spørsmål knyttet til etableringen av nye former for samarbeid i randsonen av rammeprogrammet, og det vil gjelde tiltak for å bidra i revisjonen av arbeidsprogram. Forskningsrådet vil videreføre driften av den norske delen av EUs mobilitetsportal.

4.5.2 Administrerende direktørs stab

Hoveddelen av budsjettet går til å finansiere den nasjonale FoU-statistikken og deltakelse i internasjonalt samarbeid om FoU-statistikk. Brukere av statistikken er departementer, forskningsinstitusjoner, brukere av forskning, offentlige instanser og Forskningsrådet selv. Selve statistikkinnhentingene gjøres av NIFUSTEP (UoH-, institutt- og helsesektoren) og av SSB (næringslivet). Statistikken er nødvendig både for nasjonal politikkutforming og for å ivareta Norges forpliktelser om å levere FoU-statistikk til OECD og EU. Mye av statistikken, samt tilgrensende analyser og utredninger, publiseres gjennom Indikatorrapporten for det norske forsknings- og innovasjonssystemet som utgis annethvert år.

Øvrige midler brukes til videreutvikling av Forskningsrådets prosedyrer for FoU-administrasjon og strategisk kommunikasjon samt Forskningsrådets arbeid med kunnskapsgrunnlaget og til å gjennomføre eksterne utredninger om forsknings- og innovasjonspolitikken.

KD bevilger 7 mill. kroner i 2010 til Forskningsrådets arbeid med utvikling og igangsetting av et forskningsprogram rettet mot forskning om forskning og innovasjon (FORFI).

Tabell 4.27. Inntekter. Fordeling etter finansieringskilder, spesifisert på kapittel og post. Revidert budsjett 2009 og budsjett 2010. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Budsjett	Revidert	Budsjett	Endring
				2009	budsjett	2010	2009-2010
					2009		
KD	Kap.	285 ,post	52 Norges forskningråd	9 465	9 465	10 380	10 %
KD	Kap.	287 ,post	21 Særskilte driftutgifter	150	150	150	0 %
KD	Kap.	281 ,post	1 Fellesutgifter for universitet og høyskoler	3 250	3 250	3 250	0 %
KD	Kap.	287 ,post	21 Særskilte driftutgifter			5 000	
NHD	Kap.	920 ,post	50 Norges forskningråd	2 500	2 500	2 500	0 %
FKD	Kap.	1023 ,post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	400	400	400	0 %
LMD	Kap.	1137 ,post	50 Forskningsaktivitet	150	150	150	0 %
MD	Kap.	1410 ,post	51 Forskningsprogrammer	300	300	300	0 %
HOD	Kap.	732 ,post	21 Regionale helseforetak	490	490	490	0 %
Fond	Kap.	286 ,post	50 Fondet for forskning og nyskaping		3 770		
Sum departementene				16 705	20 475	22 620	10 %

Vedlegg 1. Oversikt over departementenes deltagelse i programmer i 2010, med angivelse av alle finansierende departement.

AD	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																
IT-FUNK - IT for funksjonshemmede	7 600											1 000	161 250			8 600
PETROMAKS - Maks. utnytt. av petroleumsresser	18 800							51 000								231 050
P-KVINN - Program for kvinne- og kjønnsf	4 000							7 000								11 000
P-SAMISK - Program for samisk forskning	3 179		6 358					8 220								17 757
RUSMIDDEL - Kusmiddel forskning	500					26 950										27 450
SYKEFRAVÆR - Forskn. om årsaker til sykefrav	24 000							10 000								34 000
VAM - Velferd, arbeid og migrasjon	77 075					6 310	7 000	4 000				1 500				95 884
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

FAD	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																
KULVER - Kulturell verdsetting			200					14 000	4 619							18 819
P-SAMISK - Program for samisk forskning	3 179		6 358					8 220								17 757
VERDIKT - Kjernekomp. og verdiskaping IKT			10 000					20 700				64 800		73 300		168 799
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

FIN	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																
NORGLOBAL - Norge - Global partner				22				1 130							66 300	67 451
SKATT - Skattekonomi				5 000												5 000
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

FKD	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																
ELSA - Etske, rettslige og samf.m. as					1 000			1 000		1 000						4 000
FUGE - Funksjonell genomforsk.n i Norg					13 000			166 000				35 400				214 400
HAVBRUKS - Havbruk - en næring i vekst		10 338			102 850			19 000		1 500						133 688
HAVKYST - Havet og kysten		10 000			44 850			7 850			16 400		8 500			87 600
MABIT - Marin bioteknologi i Tromsø					6 000											6 000
MAROFF-2 - Maritim virksomhet og offsh-2		1 800			2 900							129 600				134 300
MAITPROG - Norsk mat fra sjø og land		32 733			25 390			10 000		81 185		10 150				159 457
MLJØ2015 - Norsk miljøforskning mot 2015		500			1 500			6 000		14 650	45 650	500		1 500		70 300
NATURNÆR - Natur og næring		3 000			11 500					111 061	2 000					127 560
NORKLIMA - Klimaendr. og kons.f.Norge					2 000			29 530		7 000	60 400			3 300		102 230
RISIT - Transportsikkerhet		2 000			1 000							500		7 000		10 500
SMARTANS - Næringslivets transp. og ITS					1 000									27 300		28 300
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

HOD		AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																	
FOLKEHELSE - Folkehelse							24 250		1 000								25 250
GLOBHELS - Global helse							4 781		4 000							57 000	65 781
KLINISK - Klinisk forskning							24 250										24 250
MILGENHEL - Miljø, gener og helse							16 900		1 500			4 000			2 500		24 900
PSYKISK - Psykisk helse							36 520		1 000								37 520
RUSMIDDEL - Rusmiddeforskning	500						26 950										27 450
STAMCELLER - Stamcelleforskning							19 700		6 000								25 700
TJENESTER - Helse- og omsorgstjenester							55 007		1 000								56 007
VAM - Velferd, arbeid og migrasjon	77 075						6 310	7 000	4 000				1 500				95 884
Totalt		135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

JD		AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																	
EUROPA - Europa i endring								1 000	13 500							2 000	16 500
SAMRISK - Samfunnsikkerhet og risiki		1 000						4 700	4 500						400	1 000	11 600
VAM - Velferd, arbeid og migrasjon		77 075					6 310	7 000	4 000				1 500				95 884
Totalt		135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

KD	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
11	11.1															365 200
	BIA - Brukerstyrt innovasjonsarena							20 000				345 200				20 900
	CERN - Kjerne- og partikkelforskning							20 900								4 000
	ELSA - Etske, rettslige og samf.m. as				1 000			1 000		1 000		1 000				5 500
	ESRF - ESRF følgeforskning							5 500								16 500
	EUROPA - Europa i endring						1 000	13 500								23 400
	EVTTA - eVitenskap							16 000				7 400				25 250
	FOLKEHELSE - Folkehelse							1 000								7 000
	FORFI - Kunnsk gr.f.forskn.innov.pol					24 250		7 000								214 400
	FUGE - Funksjonell genomforsk.n.i Norg							166 000				35 400				40 516
	GASSMAKS - Økt verdiskaping fra naturgass				13 000			25 323				15 194				65 781
	GLOBHELS - Global helse							4 000								133 688
	HAVBRUKS - Havbruk - en næring i vekst	10 338			102 850	4 781		19 000		1 500	16 400	8 500				87 600
	HAVKYST - Havet og kysten	10 000			44 850			7 850								80 000
	IPY - Det int. polaråret 2007/2008							9 900					5 500			15 400
	KOSK-II - Katalyse og org.synt.kjemi II							14 000	4 619			10 150				18 819
	KULVER - Kulturell verdsetting		200					10 000		81 185						159 457
	MATPROG - Norsk mat fra sjø og land	32 733			25 390			1 500			4 000			2 500		70 300
	MILGENHEL - Miljø, gener og helse	500			1 500	16 900		6 000		14 650	45 650	500			1 500	95 050
	MILJØ2015 - Norsk miljøforskning mot 2015							62 650				32 400				67 451
	NANOMAT - Nanoteknolo. og nye materialer							1 130								102 230
	NORGLOBAL - Norge - Global partner							29 530		7 000	60 400		161 250			231 050
	NORKLIMA - Klimaendr.og kons.f.Norge			22	2 000			51 000								11 000
	PETROMAKS - Maks utnytt.av petroleumsreser	18 800						7 000								9 200
	POLRES - Polarforskning POLRES	4 000						8 000			1 200					23 000
	P-KVINN - Program for kvinne- og kjønnsf							23 000								17 757
	PRAKSFOU - Praksisrettet FOU i skolen							8 220								37 520
	P-SAMISK - Program for samisk forskning	3 179	6 358			36 520		1 000		16 000	23 350	21 000	222 000	58 600		362 949
	PSYKISK - Psykisk helse							14 805			1 500					16 305
	RENERGI - Fremtidens rene energisystemer							22 000								11 600
	ROMFORSK - Program for romforskning							6 000								25 700
	SAMRISK - Samfunnsikkerhet og risiki							10 000								34 000
	STAMCELLER - Stamcelleforskning							1 000								56 007
	SYKEFRAVÆR - Forskn.om årsaker til sykefrav	24 000				19 700		24 000								24 000
	TJENESTER - Helse- og omsorgstjenester					55 007		1 000								95 884
	U2020 - Norsk utd.forsk.2009-2018							4 000								4 900
	VAM - Velferd, arbeid og migrasjon	77 075				6 310	7 000	900				1 500				168 799
	VEKSTFORSK - Forskning, innov. og øk.vekst							20 700				4 000				168 799
	VERDIKT - Kjemekomp.og verdiskaping IKT		10 000									64 800				168 799
	Totalt	135 154	63 870	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

KUD	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																
DEMOSREG - Demokrati, styring og regional									11 500		4 950			1 000		17 450
KULVER - Kulturell verdsetting			200					14 000	4 619							18 819
PENGESPILL - Kunnsk.gr.lag pengespill-probl									798							798
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

LMD	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																
ELSA - Etske, rettslige og samf.m. as		10 338			1 000			1 000		1 000		1 000				4 000
HAVBRUKS - Havbruk - en næring i vekst					102 850			19 000		1 500						133 688
MATJORD - Progr for forskn.jordbruk mat										1 568						1 568
MATPROG - Norsk mat fra sjø og land		32 733			25 390			10 000		81 185		10 150				159 457
MILJØ2015 - Norsk miljøforskning mot 2015		500			1 500			6 000		14 650	45 650	500			1 500	70 300
NATURNAER - Natur og næring		3 000			11 500			29 530		111 061	2 000					102 230
NORKLIMA - Klimaendr. og kons.f.Norge					2 000			22 000		16 000	60 400			3 300		362 949
RENERGI - Fremtidens rene energisystemer											23 350	21 000	222 000	58 600		
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

MD	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
Aktivitet																
DEMOSREG - Demokrati, styring og regional		10 000			44 850			7 850			4 950			1 000		17 450
HAVKYST - Havet og kysten						16 900		1 500			16 400		8 500			87 600
MILGENHEL - Miljø, gener og helse		500			1 500			6 000			4 000			2 500		24 900
MILJØ2015 - Norsk miljøforskning mot 2015		3 000			11 500			14 650		14 650	45 650	500			1 500	70 300
NATURNAER - Natur og næring					2 000			29 530		111 061	2 000			3 300		127 560
NORKLIMA - Klimaendr. og kons.f.Norge								8 000		7 000	60 400					102 230
POLRES - Polarforskning POLRES								22 000		16 000	1 200	21 000	222 000	58 600		362 949
RENERGI - Fremtidens rene energisystemer								14 805			1 500					16 305
ROMFORSK - Program for romforskning																
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

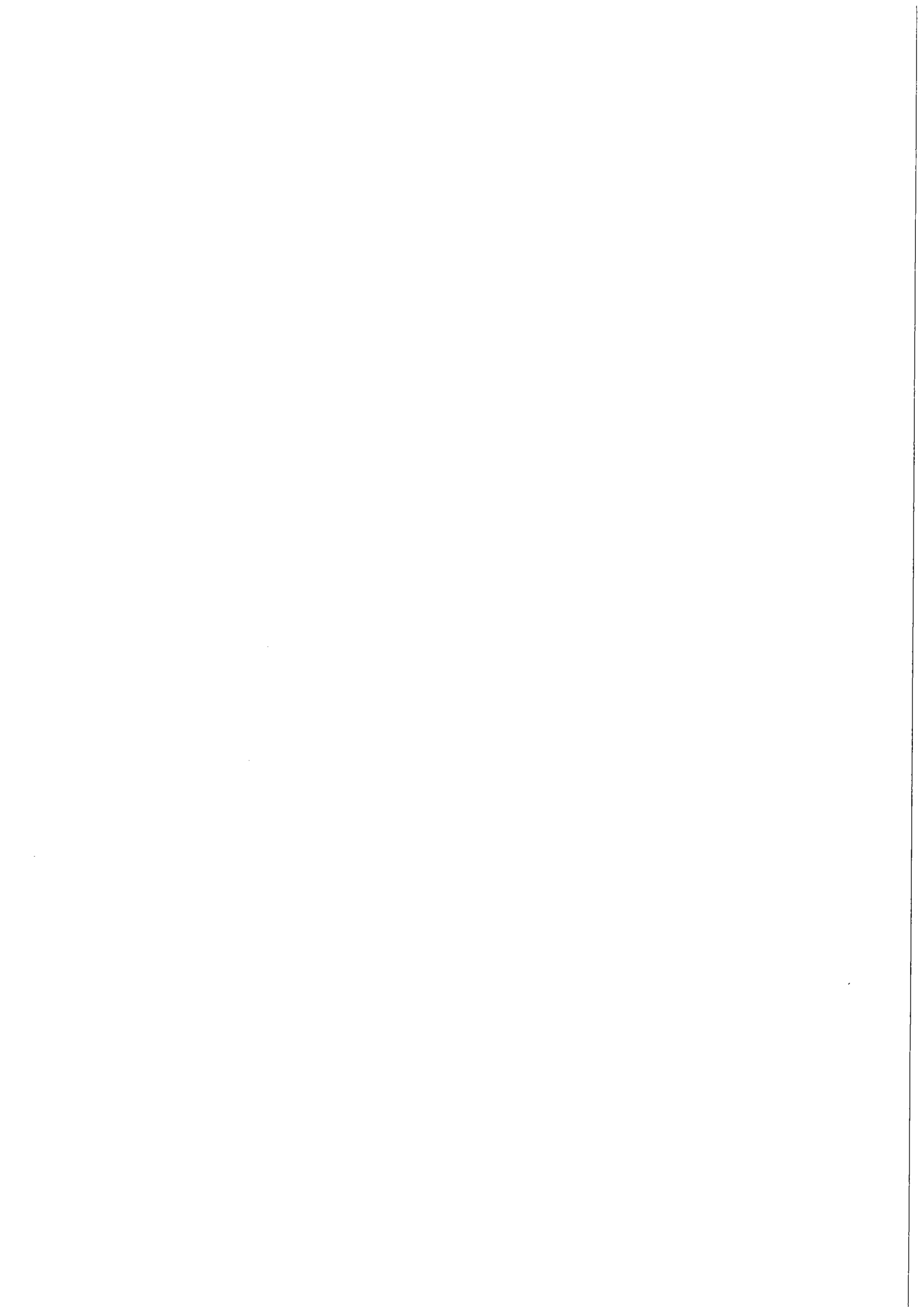
NHD													Totalt			
Aktivitet	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
BIA - Brukerstyrt innovasjonsarena								20 000				345 200				365 200
ELSA - Etske, rettslige og samf.m. as					1 000			1 000		1 000		1 000				4 000
EVITA - eVitenskap					13 000			16 000				7 400				23 400
FUGE - Funksjonell genomforskning i Norge								166 000				35 400				214 400
GASSMAKS - Økt verdiskaping fra naturgass								25 323				15 194				40 516
IT-FUNK - IT for funksjonshemmede	7 600											1 000				8 600
MAROFF-2 - Maritim virksomhet og offsh-2		1 800			2 900			10 000		81 185		129 600				134 300
MATPROG - Norsk mat fra sjø og land		32 733			23 390			6 000		14 650	45 650	500			1 500	159 457
MLLØ2015 - Norsk miljøforskning mot 2015		500			1 500			62 650				32 400				70 300
NANOMAT - Nanoteknolo. og nye materialer								22 000		16 000	23 350	21 000	222 000			95 050
RENERGI - Fremtidens rene energisystemer		2 000			1 000							500		58 600		362 949
RISIT - Transportsikkerhet								4 000				1 500		7 000		10 500
VAM - Velferd, arbeid og migrasjon	77 075					6 310	7 000	900				4 000				95 884
VEKSTFORSK - Forskning, innov. og øk. vekst								20 700				64 800				4 900
VERDIKT - Kjernekompp.og verdiskaping IKT			10 000											73 300		168 799
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

OED													Totalt			
Aktivitet	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
CLIMIT - Miljøvennlig gasskraftteknolog													99 000			99 000
DEMO2000 - Prosjret tekn.utv. petro.virk													48 250			48 250
HAVKYST - Havet og kysten		10 000			44 850			7 850			16 400		8 500			87 600
KOSK-II - Katalyse og org.synt.kjemi II								9 900					5 500			15 400
PETROMAKS - Maks.utnytt.av petroleumsreser	18 800							51 000					161 250			231 050
PETROSAM - Samf.vitensk.petroleumsforsk		2 500											10 000			12 500
RENERGI - Fremtidens rene energisystemer								22 000		16 000	23 350	21 000	222 000	58 600		362 949
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

SD													Totalt			
Aktivitet	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
DEMOSREG - Demokrati, styring og regional														1 000		17 450
MLGENHEL - Miljø, gener og helse						16 900		1 500	11 500		4 950			2 500		24 900
NORKLIMA - Klimaendr.og kons.f.Norge					2 000			29 530		7 000	60 400			3 300		102 230
RENERGI - Fremtidens rene energisystemer								22 000		16 000	23 350	21 000	222 000	58 600		362 949
RISIT - Transportsikkerhet		2 000			1 000			4 500				500		7 000		10 500
SAMRISK - Samfunnsikkerhet og risiki		1 000					4 700							400	1 000	11 600
SMARTRANS - Næringslivets transp. og ITS			10 000		1 000									27 300		28 300
VERDIKT - Kjernekompp.og verdiskaping IKT								20 700						73 300		168 799
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

UD

Aktivitet	AD	DIV	FAD	FIN	FKD	HOD	JD	KD	KUD	LMD	MD	NHD	OED	SD	UD	Totalt
BEDSAM - Bedriftens samfunnsansvar															500	500
EUROPA - Europa i endring							1 000	13 500							2 000	16 500
GLOBHELS - Global helse						4 781		4 000							57 000	65 781
INDNOR - India-programmet															20 000	20 000
KINA - Kina-programmet															20 000	20 000
LATIN-AM - Latin-Amerika-programmet															15 000	15 000
MLJØ2015 - Norsk miljøforskning mot 2015		500			1 500			6 000		14 650	45 650	500			1 500	70 300
NORGLOBAL - Norge - Global partner				22				1 130							66 300	67 431
NORRUSS - Nordområdene og Russland															6 000	6 000
OST - Øst-Europaprogrammene															7 050	7 050
SAMRISK - Samfunnsikkerhet og risiko		1 000					4 700	4 500						400	1 000	11 600
Totalt	135 154	63 870	16 558	5 022	212 989	214 668	12 700	727 906	16 917	233 964	159 449	669 643	554 500	173 400	196 350	3 393 088

Vedlegg 2. Oversikt over alle programmer og aktiviteter, sortert etter virkemiddel, hovedaktivitet og program/aktivitet, årets og disponibelt budsjett 2010.

Virkemiddel	Hovedaktivitet	Aktivitet	Data	
			Sum av årets bud 2010	Sum av Disp 2010
Programmer	Brukerstyrte innovasjonsprogr	AREAL - Areal-o.naturbas.næringsutv	0	0
		AREALTRE - Areal- og trebasert næringsutv	0	0
		BIA - Brukerstyrt innovasjonsarena	365 200 000	303 308 949
		CLIMIT - Miljøvennlig gasskraftteknolog	99 000 000	114 828 090
		DEMO2000 - Prosj.ret tekn.utv. petro.virk	48 250 000	23 341 250
		EMBA-1 - Energi-systemer	0	0
		EMBA-2 - Teknologi for fornybar energi	0	0
		EMBA-3 - Naturgass 2002	0	0
		EMBA-4 - Klimateknologi	0	0
		EMBA-5 - Bygg og anlegg	0	0
		FIBA - FoU-basert innovasjon i BA-nær	0	0
		GASSMAKS - Økt verdiskaping fra naturgass	40 000 000	42 178 156
		IKTIP - Innovasjonsprogrammet IKT	0	0
		IT-FUNK - IT for funksjonshemmede	8 600 000	16 746 821
		MABIT - Marin bioteknologi i Tromsø	6 000 000	6 000 000
		MARITIM - Maritim virksomhet	0	0
		MAROFF - Maritim virks.og offshore-oper	0	21 401 897
		MAROFF-2 - Maritim virksomhet og offsh-2	134 300 000	134 300 000
		MATJORD - Progr for forskn.jordbruk mat	1 568 000	2 268 114
		MATNORGE - Norsk mat fra sjø og land	0	0
		MATPROG - Norsk mat fra sjø og land	159 458 000	194 325 095
		NATURNAER - Natur og næring	122 816 000	136 866 849
		OG - Program for olje og gass	0	0
		OG-HMS - Progr for olje og gass,HMS-del	0	0
		OLJEGASS - Olje og gass	0	0
		PROSBIO - Prosess- og biomedisinsk indus	0	0
		PULS - Tjenesteyting,handel,logistikk	0	0
		SMARTRANS - Næringslivets transp. og ITS	28 300 000	33 069 576
		TRANSPORT - Transport og ITS	0	0
		TRE - Forskn.delen av Fellessats.TRE	0	0
		VM - Vareprod. og materialforedling	0	0
		Totalt Brukerstyrte innovasjonsprogr	1 013 492 000	1 028 634 797
	Brukerstyrte programmer	IE-KUBH - Kompetanseprosj. under behandl		0
	Totalt Brukerstyrte programmer			0
	Grunnforskningsprogrammer	BIOETIKK - Etikk,samfunn og bioteknologi		0
		CERN - Kjerne- og partikkelforskning	20 900 000	25 628 860
		ELSA - Etske,rettslige og samf.m. as	4 000 000	11 718 017
		ESRF - ESRF følgeforskning	5 500 000	9 527 269
		EUROPA - Europa i endring	16 500 000	10 244 720
		EVITA - eVitenskap	23 400 000	28 687 758
		GNBIO - Grunnl.næringsrettet bioteknol	0	3 817 212
		IKT - Informasjons- og komm.teknolog		0
		IKT2010 - Grunnleggende IKT-forskning		-1
		IKTSIKKER - IKT Sikkerhet og sårbarhet	0	-502 318
		IPY - Det int. polaråret 2007/2008	80 088 000	44 375 753
		KIM - Kommunikasjon,IKT og medier	0	2 187 126
		KOSK - Katalyse og organisk syntetisk	0	0
		KOSK-II - Katalyse og org.synt.kjemi II	15 400 000	24 203 177
		KULTUREN - Program for kulturforskning	0	2 785 894
		KULVER - Kulturell verdsetting	18 819 000	34 546 437
		KUNSTI - Kunnskapsutv.f.no.språkteknol		0
		P-KVINN - Program for kvinne- og kjønnsf	11 000 000	22 232 357
		PROFESJO - Profesjonsstudier-statl.høgsk	0	0
		P-SAMISK - Program for samisk forskning	11 399 000	17 439 390
		ROM II - Program for romforskning II		0
		ROMFORSK - Program for romforskning	16 305 000	28 734 777
		STAMCELLER - Stamcelleforskning	25 700 000	42 470 760
		VEKSTFORSK - Forskning, innov. og øk.vekst	4 900 000	9 759 404
	Totalt Grunnforskningsprogrammer		253 911 000	317 856 592
	Handlingsrettede programmer	ARB-FOR - Arbeidslivsforskning	0	0
		BEDSAM - Bedriftens samfunnsansvar	500 000	1 835 585
		BIOT2000 - Bioteknologi 2000	0	0
		DEMOSREG - Demokrati, styring og regional	17 450 000	23 494 182

Virkemiddel	Hovedaktivitet	Aktivitet	Data	
			Sum av årets bud 2010	Sum av Disp 2010
Programmer	Handlingsrettede programmer	FIFOS - Innov.og fornyelse i off.sekto	0	251 186
		FOLKEHELSE - Folkehelse	25 250 000	23 432 916
		FORFI - Kunnsk.gr.l.f.forskn.innov.pol	7 000 000	9 000 000
		FORURENS - Forurensning		0
		GLOBHELS - Global helse	65 781 000	173 560 670
		HAVKYST - Havet og kysten	87 600 000	83 332 076
		HTF - Helsetjenester og helseøkonomi		0
		IKTHELSE - IKT i medisin og helsetjeneste		0
		IMER - Innv./intern. mig./etn. relasj	0	0
		INDNOR - India-programmet	20 000 000	20 000 000
		INNOKUNN - Kunnskapsgr.laget f. innov.pol	0	-21 743
		JORDMAT - Progr for forskn. jordbruk mat	0	0
		KINA - Kina-programmet	20 000 000	29 958 646
		KLINISK - Klinisk forskning	24 250 000	28 572 100
		LANDSKAP - Landskap i endring	0	0
		LATIN-AM - Latin-Amerika-programmet	15 000 000	33 473 971
		MARE - Marine ressurser,miljø og forv		0
		MARKSAM - Marked og samfunn		0
		MAT - Næringsmidler	0	0
		MENTAL - Mental helse	0	0
		MILGENHEL - Miljø, gener og helse	24 900 000	27 108 219
		MILJØ2015 - Norsk miljøforskning mot 2015	70 300 000	89 387 821
		NORGLOBAL - Norge - Global partner	61 430 000	131 456 127
		NORRUSS - Nordområdene og Russland	3 000 000	7 000 000
		OST - Øst-Europaprogrammene	7 050 000	14 199 769
		PASIENT - Pas.nær klin.forskn.o.alt.med	0	0
		PENGESPILL - Kunnsk.gr.lag pengespill-probl	798 000	1 187 275
		PETPOL - PETROPOL	0	0
		PETROSAM - Samf.vitensk.petroleumsforskn	12 500 000	22 982 662
		POLRES - Polarforskning POLRES	9 200 000	20 965 082
		POVPEACE - Poverty and peace	0	0
		PRAKSFOU - Praksisrettet FOU i skolen	23 000 000	64 608 588
		PSYKISK - Psykisk helse	37 520 000	40 552 558
		RAMBU - Rammebet.,styringsm.,virkem		0
		RISIT - Transportsikkerhet	10 500 000	13 335 981
		RUSMIDDEL - Rusmiddelforskning	27 450 000	42 411 512
		SAMRISK - Samfunnssikkerhet og risiki	11 600 000	9 844 431
		SKATT - Skatteøkonomi	5 000 000	7 474 377
		SKOGEN - Skog - ressurser og verdiskapn	0	0
		SYKEFRAVÆR - Forskn.om årsaker til sykefrav	34 000 000	82 063 934
		TJENESTER - Helse- og omsorgstjenester	56 007 000	75 573 851
		U2020 - Norsk utd.forskn.2009-2018	24 000 000	53 068 519
		UTDANN - Utdanning og læring		193 741
		UTISOR - Utviklingsveier i Sør	0	2 880 800
		VAM - Velferd, arbeid og migrasjon	95 885 000	155 035 639
		VEFO - Velferdsprogrammet	0	0
		VILLAKS - Forskningsprogram om villaks	0	0
		VIOS - Verdiskapende innovasjon i off	0	533 001
		Totalt Handlingsrettede programmer	796 971 000	1 288 753 476
	Store programmer	FUGE - Funksjonell genomforsk.n i Norg	214 400 000	176 437 998
		HAVBRUK - Havbruk - en næring i vekst		0
		HAVBRUKS - Havbruk - en næring i vekst	133 688 000	149 695 799
		NANOMAT - Nanoteknolo. og nye materialer	95 050 000	67 088 904
		NORKLIMA - Klimaendr.og kons.f.Norge	102 230 000	41 182 350
		PETROMAKS - Maks.utnytt.av petroleumsreser	231 050 000	218 440 363
		RENERGI - Fremtidens rene energisystemer	362 950 000	436 904 924
		VERDIKT - Kjernekompp.og verdiskaping IKT	168 800 000	187 378 412
		Totalt Store programmer	1 308 168 000	1 277 128 750
	Totalt Programmer		3 372 542 000	3 912 373 615
Frittstående prosj	Andre frittstående prosjekter	ARKTEK - Arktisk teknol.o.nær.rett.sats	0	12 282 199
		BP-GEN - Brukerstyrt prosjekt generelle		0
		FLINSTUD - Forskerlinjen/Studentstipend	12 750 000	13 020 000
		I-FOND - Næringslivets idéfond v. NTNU		0
		KVENSKE - Kvensk	0	500 000
		MER - Mer entreprenørskap	1 750 000	2 839 167
		NAERINGSPH - Nærings-phd	62 150 000	95 576 133

Virkemiddel	Hovedaktivitet	Aktivitet	Data		
			Sum av årets bud 2010	Sum av Disp 2010	
Frittstående prosj	Andre frittstående prosjekter	NARE - Antarktiskforskning	0	0	
		PROSDIV - Diverse	0	50 000	
		REISEPOL - Reiselivspolitik	2 250 000	5 100 000	
		RFFALLE - Sentral RFF-pott til adm.og st	34 150 000	33 907 131	
		SMADRIFT - Ordn.f.finans. av små driftsm	40 000 000	43 882 052	
		Totalt Andre frittstående prosjekter	153 050 000	207 156 682	
		Andre grunnforskningsprosjekt	ALDER - Aldersforskning	4 000 000	10 744 000
			BIOPROSP - Bioprospektering 2002 - 2006	0	244 000
			DEMOG - Demografi/befolknings spørsmål		0
			HABREHAB - Habilitering og rehabilitering	5 000 000	5 000 000
KREFT - Særutlysning kreftmidler	19 505 000		52 017 917		
KVINNEHELSE - Kvinner helse	0		629 193		
NEVRONOR - Nasj.satsing på nevrovitensk.f	14 780 000		12 814 729		
UNIKARD - Nasj.satsing hjerte- karforskn	650 000		650 000		
YFF - Yngre, fremragende forskere	30 400 000	-34 079 921			
Totalt Andre grunnforskningsprosjekt	74 335 000	48 019 918			
Fri prosjektstøtte	AB-MED2 - Basal medisinsk forskning II	0	0		
	AKLIMED - Klinisk medisin	0	0		
	AS-HEL - Samfunn og helsefag	0	0		
	BIOEVO - Evolusjonsbiologi og økologi	0	0		
	BIOFYS - Fysiologiske og anatom. fag	0	0		
	BIOMOL - Molekylær biovitensk.,biotekn	0	0		
	BP-FAG - Berg- og petroleumsfag	0	0		
	DOKINN - Doktorstipend innland	0	0		
	DOKUT - Doktorstipend utland	0	0		
	EUROCORES - ESF Collaborative Research Pro	9 400 000	13 778 170		
	FARM - Farmakologisk, farmasøytisk for	0	0		
	F-FYS - Fysikk - prosjekt/miljøstøtte	0	0		
	F-GEO - Geofag - prosjekt/miljøstøtte	0	0		
	F-INF - Informatikk - prosj./miljøstø	0	0		
	F-KJEM - Kjemi - prosjekt/miljøstøtte	0	0		
	F-MAT - Matematikk - prosj./miljøstøt	0	0		
	FRIBIO - Biologi og biomedisin	136 450 000	177 400 123		
	FRIENERGI - Fornyb.energi,lagr,fangst,CO2	23 100 000	22 923 416		
	FRIMED - Fagkom. for klin.med.o.folkehel	53 431 000	60 541 007		
	FRIMUF - Frie prosj Miljø og utvikling	27 500 000	34 239 522		
	FRINAT - Matematikk og naturvitenskap	63 290 000	72 599 858		
	FRINORD - Nordområde-stipendiater Ph.D	2 140 000	2 140 000		
	FRITEK - Teknologi	38 400 000	59 039 370		
	HUM - Fagkomiteen for humaniora	67 900 000	91 820 185		
	MILJO - Miljøstøtte	0	0		
	POSTIN - Postdoktorstipend innland	0	0		
	SAMF - Fagkomiteen for samf.vitenskap	53 780 000	69 950 301		
	STORFORSK - Store forskerinitierte prosj	0	11 073 309		
	TEKNO - Naturvitenskap,gr.l.teknologi	0	0		
	TVER - Fagkomit.f.tverrgående forskn	0	0		
	Totalt Fri prosjektstøtte	475 391 000	615 505 261		
	Internasjonal prosjektstøtte	BILATGRUNN - Bilat.f.samarbeid-grunnl forsk	0	8 192 590	
		BILATNAER - Bilat.samarb.m.N-AM,Kina,Jpn,I	4 900 000	22 192 795	
CGIAR - Internasj. landbruksforskning		0	0		
ERASME - Støtte innov.prosj.SMB Europa		0	0		
EU6-STRA - Strålevern, EUs 6. rammeprog		0	225 704		
EU7-STRA - Strålevern, EUs 7. rammeprog		5 000 000	17 425 347		
EUPROSJEKT - Forskningsrådets EU-prosjekt		10 800 000	8 949 647		
EUREKA - EUREKA		6 338 100	7 705 917		
EUROSTARS - EUROSTARS		13 661 900	5 380 427		
IS-ADM - Administrasjon IS		550 000	426 523		
IS-AUR - Samarb.progr. Norge Frankrike		0	371 784		
IS-BILAT - Mobilitet Norge-USA /Canada		6 000 000	6 042 201		
IS-DAAD - Forskerutveksl. Norge-Tyskland		0	352 751		
IS-EC - Europacollegeprogram		165 000	165 000		
IS-JSPS - JSPSmobilitet fra Japan		800 000	1 875 349		
IS-MOBIL - Mobilitetsprogr.f.utl.Ph.D-stu		8 568 000	8 991 500		
IS-NAD - Samarbeid med NORAD-land		1 450 000	1 466 055		
IS-NORDIC - Nordic Pilot Programme for NSF		500 000	728 000		
IS-NSFC - Forskerutveksling Norge-Kina		0	226 195		

Virkemiddel	Hovedaktivitet	Aktivitet	Data	
			Sum av årets bud 2010	Sum av Disp 2010
Frittstående prosj	Internasjonal prosjektstøtte	IS-RUOK - EONR-økonomi	1 300 000	1 181 934
		IS-RURE - EONR-rettsvitenskap	1 300 000	856 355
		IS-RUST - EONR-statsvitenskap	1 200 000	928 043
		IS-RWE - Musikkamarbeid Norge-Tyskland	220 000	221 691
		IS-STP - Statsstipendprog., utlendinger	0	1 219 456
		IS-TOPP - Toppfinans. av M.Curie-stipend	2 000 000	2 779 371
		S-AFRIKA - Progr.f.forskn.samarb.m.Sør-A	13 525 000	14 047 959
		SAM-EU - Samfinansiering EU-kontoret	3 900 000	21 120 289
Totalt Internasjonal prosjektstøtte			82 178 000	133 072 883
Totalt Frittstående prosjekter			784 954 000	1 003 754 744
Infrastruktur og i	Andre infrastrukturtiltak	FNSNY - FNSNY	3 000 000	3 000 000
		GRUSTP - Fellesakt. Grunnbev./STP	0	97 440
		IFEHANUK - Halden-prosjektet og andre nuk	81 650 000	81 650 000
		INFRA - Infrastrukturtiltak	9 990 000	13 357 665
		NASJFOR - Nasjonale forvaltningsoppgaver	4 850 000	4 850 000
Totalt Andre infrastrukturtiltak			99 490 000	102 955 105
	Basisbevilgninger	RBGRUNMILJ - Res.bas.grunnbev.miljøinst	108 312 000	108 312 000
		RBGRUNPRIM - Res.bas.grunnbev.prim.nær.inst	205 424 000	205 424 000
		RBGRUNSAMF - Res.bas.grunnbev.samf.v.inst	176 681 000	177 723 002
		RBGRUNTEKN - Res.bas.grunnbev.tekn-ind.inst	212 660 000	212 660 000
		SIP - Strategiske instituttprogram	34 655 000	41 885 007
		SIP-FKD - SIP finansiert av FKD	19 405 000	20 003 495
		SIPHINIFES - SIP v HI og NIFES fin av FKD	22 799 000	23 271 447
		SIP-LMD - SIP finansiert av LMD	28 563 000	28 689 742
		SIP-NHD - Strat.inst.program - fin.NHD	27 770 000	30 867 718
		SIPNIKT - SIP-NHD:Informasjons- og k.t	0	0
		SIPNKOMP - SIP-NHD Andre nasj.viktige kom	0	0
		SIPNMATR - SIP-NHD Materialforskning	0	0
		SIPOENER - SIP-OED:Energisektoren	0	750 000
		SIPOPETR - SIP-OED:Petroleumssektoren	14 620 000	14 620 000
		SIP-PRIM - SIP - primærnæringsinstitutter	0	0
Totalt Basisbevilgninger			850 889 000	864 206 411
	SFF/SFI	FME - Forskningsentre for miljøvenn	150 000 000	233 173 351
		SFF - Sentre for fremragende forskn	250 360 000	224 451 101
		SFI - Sentre for forskn.drevet innov	140 000 000	167 387 103
Totalt SFF/SFI			540 360 000	625 011 555
	Strategisk institusjonsstøtte	GENINST - Gen. andre institusjoner	1 100 000	1 100 000
		GEOPOLNOR - Geopolitikk i nord, norske int	5 700 000	6 755 448
		ISP - Instit.forankrede strat.prosj	28 685 000	83 844 322
		ISPJUS - Satsing på juridisk forskning	0	3 409 233
		KLIMABERG - Klimaforskningssenter i Bergen	20 000 000	20 000 000
		K-SENTER - Kunnskapssenter for utdanning	2 000 000	2 000 000
		NSDBASIS - Norsk samf.vit.datatjen.basis	9 180 000	9 180 000
		PROSUS - Et bærekraftig samfunn	0	-1 508
		SHP - Strategiske høgskoleprogram	40 000 000	68 238 185
		SIMULA - SIMULA-senteret (ny kode 2005)	49 000 000	49 203 609
		SOP - Strategiske oppfølgingsplaner	0	0
		SUP - Strategiske univ.programmer	1 500 000	1 500 000
		SUP FOND - SUP finansiert av forskn.fond	17 000 000	16 500 000
		SUP-NHD - Strategiske UoH-progr.fin.NHD	32 600 000	42 674 167
		SUPNIKT - SUP-NHD:Informasjons- og k.t	0	0
		SUPNKOMP - SUP-NHD Andre nasj.viktige ko	0	0
		SUPNMATR - SUP-NHD Materialforskning	0	0
		SUPOENER - SUP-OED:Energisektoren	4 000 000	3 533 000
		SUPOPETR - SUP-OED:Petroleumssektoren	7 400 000	11 174 667
		UNI-MUSEER - Strat.satsing univ.museer	5 000 000	9 946 193
Totalt Strategisk institusjonsstøtte			223 165 000	329 057 316
	Vitensk, utstyr, datab., saml	EINFRA - eInfrastruktur	28 000 000	-41 156 813
		FORINFRA - Nasj.sats. forskn.infrastrukt	180 500 000	313 391 713
		TU - Tungt utstyr	0	-129 254 222
		TU-SAMF - Utstyr/databaser/samlinger - S	2 400 000	4 112 225
Totalt Vitensk, utstyr, datab., saml			210 900 000	147 092 903
Totalt Infrastruktur og inst. tiltak			1 924 804 000	2 068 323 290
Nettverkstiltak	Internasjonale nettverkstiltak	COST - COST-prosjekter	0	5 456
		COSTINF - COST Infrastruktur	1 200 000	2 714 171
		DIV-INT - Annet internasjonalt samarbeid	19 490 000	28 498 722

Virkemiddel	Hovedaktivitet	Aktivitet	Data			
			Sum av årets bud 2010	Sum av Disp 2010		
Nettverkstiltak	Internasjonale nettverkstiltak	EEN - Enterprise Europe Network	3 000 000	3 000 000		
		EMBLNODE - Nord EMBL.senter i molekylærmed	10 000 000	15 617 241		
		ERA-NET - ERA-NET	0	-2 751 633		
		ESF - ESF - European Science Foundat	1 500 000	2 631 342		
		EU6RP - EUs 6. rammeprogram		-33 834		
		EU7RP - EUs 7. rammeprogram	500 000	1 191 903		
		EU-DIVERSE - EU Diverse poster	13 000 000	14 319 151		
		EUIPROF - EUI - professorat	2 000 000	1 752 814		
		EURAXESS - Euraxess - mobilitetsportalen	1 000 000	1 301 570		
		INT-BILAT - BILAT-ordningen	29 200 000	38 736 884		
		INT-DRIFT - Drift INT		2 427 666		
		INT-EGEN - Egeninitiert samarbeid generel	0	0		
		IPY-OSC - IPYs sluttkonferanse	4 912 000	6 364 418		
		JTI - Joint Technology Initiatives	5 600 000	2 053 383		
		KONT - Kontingenter	28 890 000	26 474 886		
		NORDAM-SAM - Samarbeidet Norge-Nord.Amerika	1 500 000	1 740 779		
		NORIA-NET - NORIA-Net	0	39 773		
		NOR-SAM - Nordisk samarbeid	17 020 000	18 133 150		
		PES-EU - Prosj.etabl.støtte EU(bedrift)	0	-4 654 345		
		PES-EUR - Pros.etabl.støtte Eureka	0	2 574 639		
		PES-EØS - Prosj.etab.støtte EØS-området	0	499 862		
		PES-INST - Prosj.etabl.støtte EU (FoU)	40 200 000	43 154 752		
		PES-POS - PES-posisjoneringsmidler 7RP	0	-504 382		
		Totalt Internasjonale nettverkstiltak			179 012 000	205 288 368
		Nasj. stimul.tiltak,møteplass	ETIKKUFU - Etikk - forskerutdanning		450 000	450 000
				FORSKSKOLE - Forskerskoler	15 000 000	25 923 788
				F-UTD - Forskerutdanning	600 000	650 000
				GENSTIM - Gen. stim.tiltak/nettv.bygging	1 050 000	1 092 502
				KONF - Arrangement og konf.støtte		0
NETT - Stimulerings-/nettv.bygging	2 500 000			2 489 846		
REGREP - Regionale representanter	13 900 000			14 576 846		
SIMULA-FS - Simula forskeskole	5 000 000			5 000 000		
Totalt Nasj. stimul.tiltak,møteplass			38 500 000	50 182 982		
Systemtiltak	FORNY-3 - Kommersialisering av FoU-res		116 750 000	125 814 743		
		MOBI - Mobilisering	0	0		
		NORDSATS - Forskningsløft i Nord	35 000 000	66 861 822		
		VRI - Virkemidler f.regional innov	70 200 000	60 701 975		
		VS2010 - Verdiskaping 2010	0	0		
Totalt Systemtiltak			221 950 000	253 378 540		
Totalt Nettverkstiltak			439 462 000	508 849 890		
Diverse FoU-rel.	Inform./formdl./ publisering	DIV-AKT - Diverse aktiviteter hak=DI	9 520 000	14 202 747		
		FELL-TIL - Fellestiltak - Forskningsrådet	3 760 000	3 491 644		
		FORM - Formidling	1 045 000	2 700 326		
		FORMNT - Formidlingsprogrammet MNT	0	0		
		FORSKDAG - Forskningsdagene	5 700 000	6 779 019		
		GRAFISKP - Grafisk produksjon og profil	540 000	586 503		
		INF-GEN - Informasjon generelt	0	724 021		
		INFO - Informasjonsvirksomhet	650 000	862 067		
		KOMM-ADM - Kommunik. Administrasjon-stab		1 244 021		
		KOMMUNIK - Kommunikasjon	1 000 000	1 181 450		
		KONK-UOF - Konkurransen Ungd. og Forsknin	1 800 000	3 322 480		
		MEDIA - Medie- og samfunnskontakt	730 000	1 218 868		
		NETTARBEID - Nettarbeid	3 900 000	4 336 803		
		NYSGJPER - Nysgjerrigper	6 300 000	6 420 306		
		PROREAL - Profileringsprogr.f.realfagene	3 900 000	4 462 881		
		PUBL - Publisering/prosjektinform	6 473 000	8 571 218		
		RED-PROD - Redaksjonell produksjon	1 150 000	1 507 471		
		VITEN - Vitensentre	22 300 000	22 229 403		
		Totalt Inform./formdl./ publisering			68 768 000	83 841 228
		Planlegging/utredn./evaluering	EVA - Evaluering		1 940 000	10 068 397
VALPSYK - Eval- opptr.plan psykisk helse				0		
EVA-NAV - Evaluering av NAV-reformen	7 000 000			9 799 799		
EVA-PEN - Evaluering av pensjonsreformen	4 000 000			4 000 000		
FORPRO - Forprosjekter	0			250 000		
GENPLAN - Gen. planlegging/utredn./eval	8 375 000			12 176 257		
K2 - K2 - Kunnskap om kunnskap	0			0		

Virkemiddel	Hovedaktivitet	Aktivitet	Data		
			Sum av årets bud 2010	Sum av Disp 2010	
Diverse FoU-rel.	Planlegging/utredn./evaluering	LIKEST - Likestilling og kjønn i forsk	0	229 840	
		MAMMOGRAFI - Evaluering av Mammografiogr	3 500 000	7 127 651	
		PLAN - Planlegging	3 940 000	8 604 696	
		POLITIKK - Forskningspolitikk	0	-97 117	
		SAKI - Kunnskapsinvesteringer		0	
		STAB - Statistikk og kunnsk.grunnlag	15 620 000	20 587 212	
		STAT - Forskningsdokument./Statistikk	150 000	5 324 265	
		TEKSAM - Teknologi og samfunn	1 000 000	2 568 492	
		UTRED - Utredning	1 750 000	9 298 500	
		Totalt Planlegging/utredn./evaluering			47 275 000
Totalt Diverse FoU-rel. aktiviteter			116 043 000	173 779 220	
Disposisjonsfond	Disposisjonsfond	DISP-FKD - Disposisjonskonto FKD-midler	959 000	1 622 715	
		DISPFON - Disposisjonsfond	2 290 000	62 119 306	
		DISP-LMD - Disposisjonskonto LMD-midler	1 000 000	2 533 957	
		DISP-NHD - Disp.konto NHD-midler	1 000 000	3 564 440	
		DISP-OED - Disposisjonskonto OED-midler	10 000 000	13 095 230	
		Totalt Disposisjonsfond			15 249 000
Totalt Disposisjonsfond			15 249 000	82 935 648	
Forvaltning	Særskilte forvaltningsoppdrag	DIP - Design Pilot 09	6 320 000	6 541 914	
		FINANSMARK - Finansmarkedet	11 800 000	16 973 268	
		FUNN-3 - Tilskudd til ulønnet FoU-innsa		0	
		GAVEFORST - Gaveforsterkningsordningen	60 000 000	121 542 391	
		HOYKOM - Høyhastighetskommunikasjon	0	36 793 119	
		MAT-SLF - Matprogr.:Prosj.fullfin.av SLF	49 766 000	60 370 378	
		NMR-VELFER - Sekr.f.NMRs velferdsforskn.pr		0	
		PSYKOMETRI - Enhet f.psykometrisk forskning	0	217 644	
		SKOGFOND - Utviklingsfondet for skogbruk	0	-426 680	
		Totalt Særskilte forvaltningsoppdrag			127 886 000
Totalt Forvaltning			127 886 000	242 012 034	
Felleskostnader	Administrasjonsbudsjett	ADM-AVS - Avsetning administrasjon		-1 095 084	
		DRIFT-B - Driftsbudsjett	0	-3 273 498	
		EDB-BUD - EDB-budsjett	0	-5 898 693	
		REFUSJON - Refusjon adm.budsjettet	0	-562 464	
		Totalt Administrasjonsbudsjett			0
	Andre felleskostnader	EIENDOM - Eiendommer til eiendomsfondet		-1 129 048	
		GENADMK - Generelle administrasjonskostn	0	-15 237 388	
	Totalt Andre felleskostnader			0	-16 366 436
	Omstillingskostnader	TILTAK - Personer på tiltak		0	-4 037 316
	Totalt Omstillingskostnader			0	-4 037 316
	Sekretariater		ENERGI21 - Energi21-sekretariatet	0	964 987
			ETIKK - Nasjonale forsk.etiske komite	11 600 000	13 717 294
			FUNN-2 - Adm.av skatteinsentiv-ordninge	14 000 000	16 882 988
KILDEN - Oppstart, lønn, randsone etc			4 020 000	4 177 754	
KLIMA21 - Klima21-sekretariatet			3 000 000	3 419 776	
OG-21 - OG21-sekretariatet			0	857 786	
TEKNRÅD - Teknologirådet			7 000 000	7 166 516	
Totalt Sekretariater			39 620 000	47 187 101	
Totalt Felleskostnader			39 620 000	15 953 610	
Totalt			6 820 560 000	8 007 982 051	